

รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ภาคกลางตอนบน

TOURISM PROMOTION MODEL OF LOCAL ADMINISTRATIVE
ORGANIZATIONS IN THE UPPER CENTRAL REGION

นางอภิสร่า จำเริญญ

ดุษฎีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๙

รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ภาคกลางตอนบน

นางอภิสร่า จำเริญญ

คุณูปการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๙

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

Tourism Promotion Model of Local Administrative Organizations in the
Upper Central Region

Mrs. Apissara Jaicharoen

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of
The Requirement for the Degree of
Doctor of Philosophy
(Public Administration)

Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Bangkok, Thailand
C.E. 2016

(Copyright Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับดุขฎีนิพนธ์
เรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน” เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

(พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบดุขฎีนิพนธ์

(รศ.ดร.สุรินทร์ นียมางกูร)

ประธานกรรมการ

(พล.ท.ดร.วีระ วงศ์สรรค์)

กรรมการ

(รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม)

กรรมการ

(ผศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์)

กรรมการ

(ผศ.ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช)

กรรมการ

คณะกรรมการควบคุมดุขฎีนิพนธ์

ผศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์

ประธานกรรมการ

ผศ.ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช

กรรมการ

ชื่อผู้วิจัย

(นางอภิสร่า จำเริญ)

- ชื่อคุณูปนิพนธ์** : รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน
- ผู้วิจัย** : นางอภิสร่า จำเริญญ
- ปริญญา** : พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)
- คณะกรรมการควบคุมคุณูปนิพนธ์**
- : ผศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์, พธ.บ. (การสอนสังคม), M.A. (Political Science), Ph.D. (Political Science)
 - : ผศ.ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช, พธ.บ. (บริหารรัฐกิจ), น.บ. (นิติศาสตร์), M.A. (Political Science), Ph.D. (Political Science)
- วันสำเร็จการศึกษา** : ๒๖ เมษายน ๒๕๖๐

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาอุปสรรคการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ๒) เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎี และหลักพุทธรธรรมที่เหมาะสมกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ๓) เพื่อนำเสนอรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลภาคสนาม (field study) กลุ่มตัวอย่าง คือ วัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา ผู้ประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยว นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่และลูกจ้างที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว จำนวน ๓๑ รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interview) ผู้ช่วยเจ้าอาวาส เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา ผู้ประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยว นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว ลูกจ้าง ผู้เกี่ยวข้อง และผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญนั้นๆ และแบบสนทนากลุ่มเฉพาะจำนวน ๘รูป/คน ได้แก่ พระสงฆ์ เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา ผู้ประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยว นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว ลูกจ้าง ผู้เกี่ยวข้อง และผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ปัญหาการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ประการแรก คือปัญหาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของทั้ง ๔ จังหวัด ยังมีลักษณะของรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวไม่หลากหลาย และ ไม่มีประสิทธิภาพ ประการที่สอง ภาคประชาชนยังมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในระดับต่ำ ดังนั้นจึงส่งผลกระทบต่อส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน และทำให้การส่งเสริมการท่องเที่ยวไม่มีประสิทธิภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวในท้องถิ่น

๒. แนวคิดทฤษฎีและหลักพุทธรธรรมที่เหมาะสมกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว ผู้วิจัยได้นำหลักสังคหวัตถุ ๔ มาใช้ในการศึกษาค้นคว้า เพราะเห็นว่าการใช้หลักธรรมดังกล่าวสามารถที่จะตอบสนองต่อการทำงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ซึ่งหากองค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่นรวมถึงภาคประชาชนมีความเข้าใจในเนื้อหาสาระ ก็จะทำให้การดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวสำเร็จได้ด้วยดี การยึดหลักสังคหวัตถุ ๔ มาใช้ในด้านส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ทำให้เกิดบรรยากาศในการทำงานร่วมกันไปในทางที่ดีขึ้นและส่งผลดีต่อองค์กร และนำไปสู่การวางแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพเพราะหลักสังคหวัตถุ ๔ เป็นหลักธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจคนและประสานหมู่ชนไว้ให้มีความสามัคคีกัน ทำให้คนพิจารณาถึงเหตุผลที่ถูกตอที่เป็นประโยชน์เพื่อความเข้าใจที่ติดอกกันของคนในสังคม ดังนั้นการนำหลักสังคหวัตถุ ๔ มาใช้ประกอบการส่งเสริมการท่องเที่ยวก็จะสามารถนำไปสู่การวางแผนนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ดีและก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่ดี ทำให้เกิดผลดีต่อการบริหารงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งทำให้ระบบการบริหารจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวยังท้องถิ่นได้เป็นจำนวนมาก และช่วยให้สามารถนำรายได้มาพัฒนาการท่องเที่ยวประสบความสำเร็จได้อย่างยั่งยืน

๓. รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน มี ๕ รูปแบบ คือ **รูปแบบที่ ๑** การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ด้านการเร่งพัฒนา บุรณะ พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม **รูปแบบที่ ๒** การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนด้านการเพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ **รูปแบบที่ ๓** การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ด้านการเพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง **รูปแบบที่ ๔** การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนด้านการเร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุนและการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว **รูปแบบที่ ๕** การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ด้านการบริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย

Dissertation Title : Tourism Promotion Model of Local Administrative Organizations in The Upper Central Region

Researcher : Mrs.Apissara Jaicharoen

Degree : Doctor of Philosophy (Public Administration)

Dissertation Supervisory Committees

: Asst.Prof. Dr.Termsak Thongin, B.A. (Teaching in Social Studies), M.A. (Political Science), Ph.D. (Political Science)

: Asst.Prof. Dr.Thatchanan Issaradet, B.A. (Public Administration) LL.B. (Laws), M.A. (Political Science), Ph.D. (Political Science)

Date of Graduation : April 26, 2017

Abstracts

The purpose of this research was 1) to study the problems and obstacles of tourism promotion of local government organization in the upper central region. 2) to study theoretical concepts; And the Buddhist principles appropriate to the promotion of tourism of local government in the Upper Central Region. 3) to present the tourism promotion model of the Upper Central Regional Administration Organization This study was a qualitative research. The researcher collected the field study. The sample was the measurement of the Upper Central Regional Administration The temple, Tourism and Sports Office, Tour Operators Academic tourism The staff and employees involved in tourism promotion were 31 persons / person. The tools used were in-depth interview, assistant abbot Upper Central Regional Administration Officer Tourism and Sports Office Tour Operators Travel scholars, employees, related people and those who have knowledge about the major tourist attractions and the group discussion of 8 specific groups / people are the clergy, local authorities, local government, upper central region. Tourism and Sports Office Tour Operators Travel scholars, employees, related people and those who are knowledgeable about major tourist attractions.

The Findings this research were as follows

1. Tourism promotion problems of the Upper Central Regional Administration The first problem was the problem of tourism management of the four provinces, the nature of tourism promotion was not diversified and ineffective. Engage in less tourism promotion. Thus, it affects the tourism promotion of local government in the upper central region. And the promotion of tourism is ineffective.

2. Concepts, theories and Buddhist principles appropriate to promote tourism. The researcher has adopted the principle of 4 objects to use in this study. Because of the principle that the use of such principles can respond to the work of tourism promotion is very good. If the local government and the people understand the content. It will make the operation of tourism promotion work well. The foundation of Object 4 is used in the promotion of tourism of the Upper Central Administrative Organization. Makes the atmosphere work together in a way that is better and better for the organization. And lead to the planning of effective tourism promotion, because the principle of the 4 sacred objects as a stick to the spirit of the people and harmonize the people to be harmonious. Make people think about the right reasons that are beneficial for the good understanding of everyone in society. Therefore, the introduction of the Sacred Objects 4 to promote tourism can lead to better tourism policy planning and the effectiveness and effectiveness of tourism management. The result is good for the administration of tourism promotion in the local government organization. It also makes the tourism management system more effective in attracting many local tourists. And it helps to generate revenue for sustainable tourism development.

3. The tourism promotion model of the local government organization in the upper central region is divided into 5 forms: 1, tourism promotion scheme of the local government in the upper central region. Acceleration, Development, Restoration, Restoration of Heritage and Cultural Assets Form 2 Tourism Promotion Guidelines of Upper Central Administrative Organization The diversification of tourism forms. Theme 3 Tourism Promotion Guidelines of the Upper Central Regional Administration. On the other hand, create security and to prevent the tourists. 4. Tourism Promotion Guidelines of the Upper Central Local Administrative Organization Accelerate the cooperation with other local around the marketing. Investment and removal of barriers to tourism. Theme 5 Tourism Promotion Guidelines of the Upper Central Administrative Organization. Tourism management using aggressive marketing strategies. By creating tourism activities linked to community businesses. As well as improve the quality of tourism services. Including local tourism advertising in various formats.

กิตติกรรมประกาศ

ดุชฎินิพนธ์เรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน” สำเร็จได้ด้วยความสำเร็จเพื่อเกื้อกูลจากคณะบุคคล ตั้งแต่ช่วงดำเนินการและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยจนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกๆ ท่าน ไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม, พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา โณ ผศ.ดร., ผศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์ และ ผศ.ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช และท่านอื่นๆ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ให้คำชี้แนะ ตรวจสอบเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ ตลอดถึงคณาจารย์ทุกท่านที่ได้เมตตาให้ข้อคิดดีๆ ให้กำลังใจในการศึกษาและการทำงานดุชฎินิพนธ์แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด จนงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยซึ่งเป็นสถาบันที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้การศึกษาระดับปริญญาเอก คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ขอขอบพระคุณ พระมหาเชิดชัย กตปุญโญ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพัญญูเชิง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และขอขอบคุณคณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ได้แก่ ดร.วีระศักดิ์ ฮาดดา นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม จังหวัดปทุมธานี นางวรรณก เทพพิมล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม จังหวัดปทุมธานี นายอำพล อัจจาครุ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายนิคม มาลัยศรี ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายหยด เอี่ยมอาจ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี นายไพรัตน์ วิวัฒน์ครุฑ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี นายเทียนชัย ศรีนาง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังม่วง จังหวัดสระบุรี นางสุนิ นิโรจสีล นายกสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดสระบุรี นายชัยรัตน์ จงก้องเกียรติ ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดปทุมธานี นางณัฐริธา แพงคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดนนทบุรี นายสุฤกษ์ ศิลปอนันต์ ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดสระบุรี

นางสาวกัลยา สุขสถาพร ผู้ประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยว จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นาย ธีรพันธ์ จินदारานนท์ ผู้ประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยว จังหวัดปทุมธานี นางนภาพร เวชพงษ์ พิทักษ์ ผู้ประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยว จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายสุรสิทธิ์ อินสุทธิ ผู้ประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยว จังหวัดนนทบุรี นางวันฉนิภา รัตพงศ์ ผู้ประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยว จังหวัดสระบุรี ดร.ภาณุพงศ์ ทิพยเศวต นายกเทศมนตรีเมืองสระบุรี นางรัชณี บางหลวง รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี นางสมทรง พันธุ์เจริญวรกุล นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายธนาชัย จันทรำเงิน ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี พ.ต.อ.ธงชัย เย็นประเสริฐ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี นายสุพจน์ ศรีสันเทียะ ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นางจุรีรัตน์ หนองหว้า ประธานสาขาการจัดการการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จังหวัดปทุมธานี นายเสฐียรพงษ์ เทียนทอง ปลัดเทศบาลนครนนทบุรี นายเดชา พวงงาม ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี นายวัชรกร หาญสวัสดิ์ รองนายกเทศมนตรีจังหวัดปทุมธานี นายปรีชา ชันธไพโรศรี รองนายกเทศมนตรีจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผศ.ดร.มนตรี สิริโรจนานันท์ อาจารย์สาขาภาควิชาพุทธศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ดร.นันทวรรณ ม่วงใหญ่ อาจารย์ภาควิชาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นางสุธีรา จันทร
กาญจน์ ผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยว จังหวัดสระบุรี ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ให้การสัมภาษณ์และ
เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ญาติพี่น้องทุกคน พี่ๆ และเพื่อนๆ ที่เป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัย
ตลอดมา และอยู่เบื้องหลังแห่งความสำเร็จในครั้งนี้ อานิสงส์อันเกิดจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ขอ
มอบให้แก่บิดา มารดา ครอบครัว และญาติพี่น้องวงศ์ตระกูล ตลอดจนผู้มีพระคุณต่อผู้วิจัย หากคุษฎี
นิพนธ์เล่มนี้ขาดตกบกพร่องประการใด ผู้วิจัยก็ขออนอภัยด้วยความยินดี ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คุษฎีนิพนธ์เล่มนี้คงเป็นประโยชน์ แก่ผู้สนใจไม่มากนักน้อยและผลการวิจัยนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อ
ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนในการบริหารจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยว และ
เป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจในการศึกษาต่อไป

นางอภิสร่า จำเริญญ

๒๖ เมษายน ๒๕๖๐

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญแผนภาพ	ญ
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	ฎ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔
๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๔
๑.๔ ขอบเขตการวิจัย	๔
๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๖
๑.๖ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๖
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๗
๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ	๗
๒.๒ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว	๑๘
๒.๓ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น	๔๖
๒.๔ หลักสังคหวัตถุ ๔ สำหรับการส่งเสริมการท่องเที่ยว	๖๔
๒.๕ ข้อมูลแต่ละจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน	๖๘
๒.๖ ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน	๘๑
๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๘๘
๒.๘ กรอบแนวคิดการวิจัย	๑๒๓
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๑๒๔
๓.๑ รูปแบบการวิจัย	๑๒๔
๓.๒ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	๑๒๕
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๑๒๖

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง		หน้า
	๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๑๒๗
	๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล	๑๒๘
บทที่ ๔ ผลการวิจัย		๑๓๐
	๔.๑ ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ	๑๓๑
	๔.๒ ผลการสนทนากลุ่มเฉพาะ	๑๔๘
	๔.๓ รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน	๑๖๐
	๔.๔ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย เรื่องรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน	๑๖๘
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ		๑๗๒
	๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๑๗๒
	๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย	๑๗๙
	๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๑๙๒
บรรณานุกรม		๑๙๔
ภาคผนวก		๒๐๕
	ก พระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑	๒๐๖
	ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ให้สัมภาษณ์	๒๑๖
	ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย : การสัมภาษณ์เชิงลึก (Indept-Interview)	๒๒๐
	ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย : การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group)	๒๕๓
	จ ประมวลภาพการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก	๒๖๓
	ฉ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๒๙๕
	ช ประมวลภาพการสนทนากลุ่มเฉพาะ	๓๐๐
	ซ สถานที่ท่องเที่ยวชื่อดังของ ๔ จังหวัดภาคกลางตอนบน	๓๐๕
ประวัติผู้วิจัย		๓๑๙

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๒.๑	แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ	๘
๒.๒	ประเภทของรูปแบบ	๑๓
๒.๓	องค์ประกอบของรูปแบบ	๑๕
๒.๔	การสร้างรูปแบบ	๑๖
๒.๕	การพัฒนาารูปแบบ	๑๘
๒.๖	ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยว	๒๙
๒.๗	สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว	๓๒
๒.๘	สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	๔๔
๒.๙	สรุปแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบโครงสร้างท้องถิ่น	๖๓
๒.๑๐	สรุปข้อมูลแต่ละจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑	๘๐
๒.๑๑	สรุปยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน	๘๕
๒.๑๒	สรุปสถานภาพกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน	๘๖
๒.๑๓	งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบ	๘๘
๒.๑๔	สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว	๙๕
๒.๑๕	สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารการท่องเที่ยว	๑๐๙
๒.๑๖	งานวิจัยเกี่ยวกับหลักธรรม	๑๑๙
๒.๑๗	งานวิจัยเกี่ยวกับหลักธรรม	๑๒๑

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
๒.๑	โครงสร้างการจัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน	๕๖
๒.๒	โครงสร้างองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐	๕๘
๒.๓	โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล	๖๑
๒.๔	แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดปทุมธานี	๗๒
๒.๕	แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดนนทบุรี	๗๔
๒.๖	แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๗๖
๒.๗	แผนที่จังหวัดสระบุรี	๗๙
๒.๘	แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย	๑๒๓
๔.๑	การเร่งพัฒนา บูรณะ พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม	๑๖๐
๔.๒	การเพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ	๑๖๑
๔.๓	การเพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว	๑๖๓
๔.๔	การเร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุน และการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว	๑๖๕
๔.๕	การบริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยวรวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย	๑๖๖
๔.๖	องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย	๑๖๘

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

๑. คำย่อชื่อคัมภีร์พระไตรปิฎก

อักษรย่อในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ใช้อ้างอิงจากพระไตรปิฎกฉบับภาษาไทยมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นหลักโดยใช้ระบบย่อคำดังต่อไปนี้

พระสุตตันตปิฎก

ที.ม.	(ไทย) สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	มหาวรรค	(ภาษาไทย)
ที.ปา.	(ไทย) สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	ปาฎีกวรรค	(ภาษาไทย)
อง.จตุกก	(ไทย) สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	จตุกกนิบาต	(ภาษาไทย)

๒. การระบุเลขหมายพระไตรปิฎก

ในงานวิจัยฉบับนี้ได้ใช้พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นหลักโดยใช้ระบบคำย่อซึ่งการอ้างอิงจะระบุ เล่ม/ข้อ/หน้า หลังอักษรย่อชื่อคัมภีร์ เช่น ที.ม. (ไทย) ๑๐/๖๘/๗๗-๗๘ หมายความว่าระบุถึง สุตตันตปิฎก พระไตรปิฎกเล่มที่ ๑๐ ข้อที่ ๖๘ หน้าที่ ๗๗ - ๗๘ ที.ปา (ไทย) ๑๑/๒๓๑/๒๓๓ หมายถึง สุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย ปาฎีกวรรคภาษาไทย เล่ม ๑๑ ข้อ ๒๓๑ หน้าที่ ๒๓๓ เป็นต้น

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการ ที่สร้างรายได้ให้กับประเทศชาติและประชาชนในทุกระดับเมื่อมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจก็จะมีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ซึ่งจะทำให้เกิดการใช้จ่ายและทำให้เกิดการหมุนเวียนของรายได้ ในปี ๒๕๔๘ มีสถานการณ์ที่เป็นผลดีต่อการท่องเที่ยวในประเทศไทย เช่น การเปิดตัวของสายการบินต้นทุนต่ำ (Low cost airline) ซึ่งสามารถทำการตลาดจากการจองตั๋วเครื่องบินทางอินเทอร์เน็ตได้ และสามารถทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น ปัจจุบันประเทศไทยเป็นประเทศที่มีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศหลั่งไหลเข้ามาเที่ยวประเทศไทยมากเป็นอันดับ ๑ ของโลก และจากนโยบายในการพัฒนาบริการและส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวแห่งเอเชีย (Tourism Capital of Asia) โดยกำหนดเป้าหมายหลักในการพัฒนาด้านสาธารณูปโภค ที่พัก สาธารณสุขพื้นฐาน การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว รูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย การเสนอวัฒนธรรมไทยที่เป็นเอกลักษณ์ การกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว และการต้อนรับด้วยอัธยาศัยไมตรีจิต เป็นต้น ซึ่งเป้าหมายดังกล่าวมีความจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่ายที่มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเพื่อส่งเสริมให้การท่องเที่ยวไทยได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ และบรรลุเป้าหมายได้ประโยชน์ด้วยกันทุกฝ่ายอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน นโยบายดังกล่าวมีความสำคัญต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวทุกระดับโดยเฉพาะในระดับท้องถิ่น ประกอบกับแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยถ่ายโอนภารกิจด้านการท่องเที่ยวให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวม ๓ ภารกิจ ได้แก่ การวางแผนการท่องเที่ยว การปรับปรุงดูแลบำรุงรักษาสถานที่ท่องเที่ยว และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ ซึ่งภารกิจดังกล่าวกำหนดถ่ายโอนให้แก่ เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล นอกจากนี้งานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวยังเป็นภารกิจตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายด้วย

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนมีปัญหาเกี่ยวกับรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวไม่มีประสิทธิภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวในท้องถิ่น และไม่มี ความหลากหลายในการนำมาส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบนรวมทั้งภาคประชาชนในท้องถิ่นยังมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในระดับต่ำ จึงส่งผลกระทบต่อ การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน และทำให้ระบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวไม่มีประสิทธิภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ได้เพราะจังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี อยุธยา และสระบุรี มีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถทำรายได้ให้กับจังหวัดเป็นจำนวนมาก อีกทั้งกำลังเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจการท่องเที่ยว และมีศักยภาพในด้านการท่องเที่ยวอยู่

ในระดับต้นๆ ของประเทศ เพราะในแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ เดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ทั้ง ๔ จังหวัดเป็นจำนวนมาก กิจกรรมการท่องเที่ยวจึงนับว่าเป็น กิจกรรมที่นำรายได้เข้าสู่ท้องถิ่น สร้างงาน สร้างอาชีพ ให้กับท้องถิ่นเป็นอย่างมาก ในปัจจุบันการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของทั้ง ๔ จังหวัด ยังมีลักษณะของรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยังไม่หลากหลาย และ ยังไม่มีประสิทธิภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวในท้องถิ่น ถ้าหากมีการปรับปรุง พัฒนารูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายก็จะสามารถทำให้ มีรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ช่วยผลักดันด้านการท่องเที่ยวของทั้ง ๔ จังหวัดให้มี ประสิทธิภาพ และเข้มแข็งมากขึ้น อีกทั้งยังจะทำให้เกิดความสมานฉันท์ระหว่างหน่วยงานที่มีกำลัง ความสามารถในระดับท้องถิ่นและสามารถเพิ่มศักยภาพในการ เพิ่มงาน เพิ่มรายได้ให้กับจังหวัด ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน^๑ ดังนั้น ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้มองเห็นถึงประโยชน์ ของการนำรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายมาช่วยพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของ ทั้ง ๔ จังหวัดให้มีประสิทธิภาพ และมีศักยภาพสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ การท่องเที่ยวด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวได้ ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนจึงควร ปรับปรุงพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยว และร่วมมือกับภาคเอกชน ผู้ประกอบธุรกิจด้านการ ท่องเที่ยว ช่วยกันคิดสรรค์สร้างโครงการ และกิจกรรมด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มี ประสิทธิภาพสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวในท้องถิ่นมากขึ้น เพราะในปัจจุบันนี้จะ เห็นได้ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีอัตราการเจริญเติบโตรวดเร็วที่สุดในโลก โดย ทุกประเทศ ต่างใช้จุดขายทางการท่องเที่ยว ที่แตกต่างกัน (differentiation) เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value - Added) ให้กับการท่องเที่ยวของประเทศตนเอง เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน (Competitive Advantage) สูงสุดจึงเป็นสิ่งที่สะท้อนความจริงของรัฐบาลไทย ในการผลักดัน อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยให้เจริญก้าวหน้า โดยได้บรรจุนโยบาย การส่งเสริมการท่องเที่ยว^๒ ในแผนการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ (๒๕๒๐ - ๒๕๒๔) รวมถึงการได้จัดทำ โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อรองรับอุตสาหกรรมด้านการท่องเที่ยวได้อย่างต่อเนื่อง และเมื่อเรา หันกลับมามองประเทศไทยของเราซึ่งขนานรับกับการพัฒนาประเทศไทยตามกระแสแห่งการพัฒนา ขององค์การสหประชาชาตินับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๐ ประเทศไทยได้เข้าสู่ยุคการพัฒนาที่เป็นรูปธรรม อย่างแท้จริง โดยกำหนดเป็นนโยบายการบริหารประเทศแบบพัฒนาความเจริญทางเศรษฐกิจของ ประเทศให้ถึงมือประชาชน และในปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ถือได้ว่าเป็นหัวใจหลักที่ช่วย ส่งเสริมพัฒนาเศรษฐกิจไทยได้เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะทางด้านการท่องเที่ยวเพราะมีรายได้มาก พอที่จะสามารถนำรายได้ ด้านการท่องเที่ยวมาพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างยั่งยืน แต่เมื่อ เกิดวิกฤตทางการเมืองก็ทำให้การท่องเที่ยวไทยซบเซาลงรายได้ลดลง ซึ่งเป็นวิกฤตการณ์ทาง การเมืองที่ทำให้นักท่องเที่ยวจากต่างประเทศลดลงโดยเฉพาะ นักท่องเที่ยวชาวจีน ผู้วิจัยจึงเห็นว่าคน ไทยทุกคนควรร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจกันช่วยแก้ปัญหาวิกฤตการณ์ทางการเมือง โดยคนไทยทุกคน จะต้องยึดหลักความสามัคคีปรองดองกัน และช่วยกันพัฒนาการท่องเที่ยวไทยให้เจริญก้าวหน้า อีกทั้ง

^๑ชยาภรณ์ ชื่นรุ่งโรจน์, “การพัฒนาการท่องเที่ยว”, *จุลสารการท่องเที่ยว*, ฉบับปีที่ ๑๕ เล่มที่ ๔, (มีนาคม ๒๕๓๗) : ๕๘ - ๖๐.

ยังจะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวต่างๆ เช่น “โครงการเที่ยวทั่วไทยไปไกลทั่วโลก” เพื่อช่วยให้นักท่องเที่ยวเกิดความมั่นใจมากขึ้น ที่จะเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย^๒ ประเด็นปัญหาการพัฒนาการท่องเที่ยวไทย และรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นเรื่องที่หลายฝ่ายให้ความสำคัญและเร่งสร้างมาตรฐานการกำหนดนโยบาย วางแผนงาน และจัดทำโครงการที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาโครงการต่าง ๆ ทางด้านการท่องเที่ยว โดยทั่วโลกได้มีการจัดการการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกัน ผู้วิจัยจึงมีความคิดเห็นว่ารูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะถ้าไม่มีรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ ก็จะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนได้ในอนาคต^๓ และเมื่อการท่องเที่ยวของประเทศต่างๆ ทั่วโลกเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ในช่วงเวลา ๓ ทศวรรษที่ผ่านมา และเจริญเติบโตอย่างไม่หยุดยั้ง การท่องเที่ยวจึงนับได้ว่าเป็น อุตสาหกรรมที่สร้างรายได้อย่างมหาศาลให้แก่ประเทศไทย และมีรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศจากการท่องเที่ยวเป็นอันดับหนึ่ง มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๕ จนถึงปัจจุบัน แต่การเจริญเติบโตของการท่องเที่ยวเจริญเติบโตอย่างมีขอบเขต เพื่อเป็นหลักประกันว่าการท่องเที่ยวจะสร้างรายได้ และในขณะเดียวกันก็ช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือกระทบต่อสภาพแวดล้อมน้อยที่สุด มิฉะนั้นการท่องเที่ยวก็就会被ทำลายไม่สามารถเป็นอุตสาหกรรมที่ยั่งยืนอีกต่อไปได้ ในปัจจุบันจึงมีกระแสเรียกร้องให้อนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อความรุนแรงและต่อเนื่อง มีการโจมตีการท่องเที่ยวว่าเป็นอุตสาหกรรมที่ก่อผลเสียต่อสภาพแวดล้อม ทั้งของแหล่งท่องเที่ยวและวัฒนธรรมชุมชนจึงจำเป็นต้องมีการกำหนดรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขึ้น และกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบนก็ได้รับการส่งเสริมการท่องเที่ยวตามศักยภาพและอัตลักษณ์ของแต่ละจังหวัด การท่องเที่ยวจึงเป็นรากฐานแห่งการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยประชาชนทุกภาคส่วนต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาและขับเคลื่อนการท่องเที่ยวไทยให้เป็นหนึ่งในผู้นำของภูมิภาคเอเชียในด้านความยั่งยืนของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพราะไทยเป็นเกตเวย์สู่การท่องเที่ยวในเอเชีย อีกทั้งยังได้รับการส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพ และพัฒนาอันดับขีดความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของไทยให้ขึ้นมาเป็น ๑ ใน ๓๐ อันดับสูงสุดของโลก หรือ ๗ อันดับสูงสุดของภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก เป็นต้น เพราะฉะนั้นผู้ประกอบการการท่องเที่ยว ประชาชนเจ้าของท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงควรมีจิตสำนึกในการใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวอย่างหวงแหนในคุณค่า ควรดูแลไม่ให้เกิดผลกระทบทางด้านลบต่อการท่องเที่ยว เช่น การลดมลพิษจากการขนส่ง การติดตั้งเครื่องบำบัดน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพในธุรกิจโรงแรมหรือ ภัตตาคาร ควรมีโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ตลอดจนให้คำแนะนำแก่นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ เพื่อลดผลกระทบที่อาจมีต่อสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น ควรหมั่นตรวจสอบ และประเมินผลเกี่ยวกับการรักษาสภาพแวดล้อม ในหน่วยงานต่าง ๆ ภายในธุรกิจของตนเองอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะระบบการกำจัดขยะ น้ำเสีย และควรให้ความร่วมมือกับภาครัฐ ในการสนับสนุนโครงการ หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวของท้องถิ่นให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

^๒มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, *วิกฤตการณ์ด้านการท่องเที่ยวไทย*, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.thaigoodview.com/node/69016> [๙ พ.ย. ๕๖].

^๓๒๗ กันยายน วันท่องเที่ยวโลก, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://campus.sanook.com/u_life/knowledge_02231.php [๕ ธ.ค.๕๖].

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัย เรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน” โดยศึกษาพื้นที่อันประกอบด้วย ๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดสระบุรี^๔ ซึ่งผู้วิจัยจะศึกษาสภาพทั่วไปปัญหาและอุปสรรคการส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ศึกษาแนวคิดทฤษฎีการส่งเสริมการท่องเที่ยว และ หลักพุทธธรรมที่เหมาะสมกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน จากนั้นจึงได้นำเสนอ รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน เป็นลำดับต่อไป

๑.๓ คำถามการวิจัย

๑.๓.๑ สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคของการส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบนเป็นอย่างไร

๑.๓.๒ แนวคิดทฤษฎี และหลักพุทธธรรมที่เหมาะสมกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบนเป็นอย่างไร

๑.๓.๓ รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนเป็นอย่างไร

๑.๒ วัตถุประสงค์การวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคของการส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎี และหลักพุทธธรรมที่เหมาะสมกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน

๑.๒.๓ เพื่อนำเสนอรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน” โดยผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

ประการแรก ผู้วิจัยมุ่งศึกษารูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน พร้อมทั้งนโยบายด้านการท่องเที่ยวทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค โดยให้ความสำคัญไปที่ภาครัฐ ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยว ส่วนภาคเอกชน ได้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยว ของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ประการที่

^๔สำนักงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑, ข้อมูลพื้นฐาน (โดยสรุป), [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.osmcentral-n1.moi.go.th/group.html> [๕ ธ.ค. ๕๖].

สอง ศึกษาโครงการภายใต้แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด ประการที่สาม เพื่อประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยแบ่งขอบเขตการวิจัยเป็น ๔ ด้าน ได้แก่

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหาและด้านตัวแปร

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของเนื้อหาและตัวแปรเกี่ยวกับรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยว พร้อมทั้งนโยบายด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาคในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ดังนี้

๑) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีการส่งเสริมการท่องเที่ยว สภาพปัญหา อุปสรรคของการส่งเสริมการท่องเที่ยว และการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมสังคหัตถ์ ๔ ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน

๒) ศึกษารูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตผู้ให้ข้อมูลสำคัญไว้ ๒ กลุ่ม ดังนี้

๑) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้านการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๓๑ รูป/คน ได้แก่ ๑) พระสงฆ์ ๑ รูป ๒) นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด ๒ คน ๓) ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ๓ คน ๔) นายกเทศมนตรี ๑ คน ๕) ปลัดเทศบาลจังหวัด ๑ คน ๖) นายกองค้การบริหารส่วนตำบลจำนวน ๔ คน ๗) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ๓ คน ๘) ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา ๓ คน ๙) ผู้ประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ ๖ คน ๑๐) นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว ๓ คน ๑๑) รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ คน ๑๒) รองนายกเทศมนตรี ๒ คน และจากผู้มีส่วนร่วมในการสนทนากลุ่มเลือกแบบเจาะจง จำนวน ๘ คน ได้แก่ ๑) พระสงฆ์ ๑ รูป ๒) ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา ๑ คน ๓) ผู้ประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยว ๑ คน ๔) นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว ๑ คน ๕) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ๑ คน ๖) รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ๑ คน ๗) หัวหน้าฝ่ายวางแผนส่งเสริมการท่องเที่ยว ๑ คน ๘) หัวหน้าฝ่ายฝึกอบรมภาษาเพื่อการท่องเที่ยว ๑ คน

๒) ผู้เชี่ยวชาญด้านการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๘ รูป/คน ได้แก่ ๑) พระสงฆ์ ๑ รูป ๒) ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา ๑ คน ๓) ผู้ประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยว ๑ คน ๔) นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว ๑ คน ๕) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ๑ คน ๖) รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ๑ คน ๗) หัวหน้าฝ่ายวางแผนส่งเสริมการท่องเที่ยว ๑ คน ๘) หัวหน้าฝ่ายฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว ๑ คน

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่/สถานที่

ผู้วิจัยได้กำหนดพื้นที่ในการทำวิจัย คือ พื้นที่ภาคกลางตอนบน ซึ่งประกอบด้วย ๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดสระบุรี^๕

^๕สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑, ข้อมูลพื้นฐาน (โดยสรุป), [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.osmcentral-n1.moi.go.th/group.html> [๓๐ พ.ย. ๕๖].

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการศึกษาวิจัยระหว่างเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ ถึง พฤษภาคม ๒๕๖๐ รวมระยะเวลา ๑ ปี

๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

รูปแบบ หมายถึง สิ่งหรือวิธีการดำเนินงานที่เป็นต้นแบบอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยว รูปแบบการพัฒนาชุมชน เป็นต้น

การส่งเสริม หมายถึง การให้ความสำคัญและการขยายขอบเขตในโครงการหรือกิจกรรมให้ตีมีคุณภาพอย่างสมบูรณ์ขึ้นด้วยปัจจัยต่าง ๆ เช่น งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ บุคลากร ความรู้ โอกาสและกำลังใจ เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่มีความเป็นไปได้อย่างเป็นรูปธรรม สามารถจะดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง มั่นคง และยั่งยืน

รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยว หมายถึง วิธีการดำเนินงานที่เป็นต้นแบบและการให้ความสำคัญในการขยายขอบเขตโครงการหรือกิจกรรมการท่องเที่ยวให้ตีมีคุณภาพอย่างสมบูรณ์ขึ้นด้วยปัจจัยต่างๆ เช่น งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ บุคลากร ความรู้ โอกาสและกำลังใจ เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่มีความเป็นไปได้อย่างเป็นรูปธรรม สามารถจะดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง มั่นคง และยั่งยืน

หลักสังคหวัตถุ ๔ หมายถึง หลักพุทธธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ใช้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ได้แก่ ทาน ปิยวาจา อตถจริยา สมานัตตทา

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) หมายถึง หน่วยการปกครองที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง และหน่วยการปกครองดังกล่าวจะจัดตั้ง และอยู่ในความดูแลของรัฐบาลกลาง

๑.๖ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๖.๑ ทำให้ทราบสภาพปัญหาและอุปสรรคด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน

๑.๖.๒ ทำให้ทราบการดำเนินงาน ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนโดยการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ กับแนวคิดและทฤษฎีการบริหารการท่องเที่ยวและการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน

๑.๖.๓ ทำให้ทราบว่ารูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนมีรูปแบบอะไรบ้าง เป็นอย่างไร

๑.๖.๔ รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในองค์กรอื่นๆ ได้อีกด้วย

บทที่ ๒

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว หลักสังคหวัตถุ ๔ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น รวมทั้งข้อมูลทั่วไปและยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ นอกจากนี้ยังศึกษาหลักสังคหวัตถุ ๔ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ให้ได้มาซึ่งรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยว จากนั้นจึงนำมาบูรณาการร่วมกับแนวคิดและทฤษฎีการบริหารการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน โดยผู้วิจัยขอเสนอตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

- ๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ
- ๒.๒ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว
- ๒.๓ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
- ๒.๔ หลักสังคหวัตถุ ๔ สำหรับการส่งเสริมการท่องเที่ยว
- ๒.๕ ข้อมูลแต่ละจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑
- ๒.๖ ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑
- ๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๘ กรอบแนวคิดการวิจัย

๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ

รูปแบบ หรือ Model เป็นคำที่ใช้สื่อความหมายหลายอย่าง ซึ่งโดยทั่วไปแล้วรูปแบบจะหมายถึง สิ่งหรือวิธีการดำเนินงานที่เป็นต้นแบบของอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น แบบจำลอง สิ่งก่อสร้าง รูปแบบในการพัฒนาชนบท รูปแบบในการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎร เป็นต้น

รูปแบบเป็นการจำลองความจริงของปรากฏการณ์เพื่อทำให้เข้าใจความสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนของปรากฏการณ์นั้นๆ ได้ง่ายขึ้นเป็นการสร้างมโนทัศน์เกี่ยวกับปรากฏการณ์โดยอาศัยหลักการของระบบอุปนัยและมีจุดมุ่งหมายเพื่อการทำให้เกิดความกระจ่างชัดของนิยาม ความสัมพันธ์ และประพจน์ที่เกี่ยวข้อง^๑ รูปแบบในทางสังคมศาสตร์ว่า เป็นชุดข้อความเชิงนามธรรมเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เราสนใจ เพื่อใช้ในการนิยามคุณลักษณะ และ/หรือ บรรยายคุณสมบัติของมันเพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ รูปแบบจึงไม่ใช่การบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์อย่างละเอียดทุกแง่มุม เพราะการทำเช่นนั้นจะทำให้รูปแบบมีความซับซ้อนและยุ่งยากเกินไปในการทำความเข้าใจ

^๑Jame A.F. Stoner and Char Wankel, *Management*, 3rded, (New Delhi : Prentice-Hall, 1986), p. 12.

ส่วนรูปแบบหนึ่งๆ จะต้องมีรายละเอียดมากน้อยเพียงใด หรือควรมีองค์ประกอบใดบ้างไม่ได้มีการกำหนดเป็นการตายตัว ทั้งนี้แล้วแต่ปรากฏการณ์แต่ละอย่าง และวัตถุประสงค์ของผู้สร้างรูปแบบที่ต้องการจะอธิบายปรากฏการณ์นั้นๆ อย่างไร^๒ เป็นภาพจำลองของสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งอาจจะมีรูปแบบตั้งแต่ง่าย ๆ ไปจนถึงรูปแบบที่มีความสลับซับซ้อนมากๆ และมีทั้งรูปแบบเชิงกายภาพ (Physical Model) ที่เป็นแบบจำลองของวัตถุ เช่น แบบจำลองหอดูดาวแห่งชาติ เป็นต้น^๓ เป็นโครงสร้างโปรแกรมแบบจำลองหรือแบบที่จำลองสภาพความเป็นจริงที่สร้างขึ้นจากการลดทอนเวลาและเศษพิจารณาว่ามีสิ่งใดบ้างที่จะต้องนำมาศึกษาเพื่อใช้แทนแนวคิดหรือปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่ง โดยอธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ของรูปแบบนั้นๆ^๔ ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ หรือตัวแปรต่างๆ ผู้วิจัยสามารถใช้รูปแบบอธิบาย

ตารางที่ ๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ

นักวิชาการ หรือ แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
Jame A. F. Stoner and Char Wankel (1986, p. 12)	๑. รูปแบบ คือ การจำลองความจริง ๒. เป็นการสร้างมโนทัศน์เกี่ยวกับปรากฏการณ์โดยอาศัยหลักการของระบบรูปร่างและมีจุดมุ่งหมาย
Bardo J.W. and Hardman J.J (1982, p. 70)	๑. เป็นชุดข้อความเชิงนามธรรมเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เราสนใจ ๒. มีองค์ประกอบใดบ้างไม่ได้มีการกำหนดเป็นการตายตัว ทั้งนี้แล้วแต่ปรากฏการณ์แต่ละอย่าง และวัตถุประสงค์ของผู้สร้างรูปแบบที่ต้องการ
Tosi H.L. and Carroll S.J (1982, p. 163)	เป็นภาพจำลองของสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งอาจจะมีรูปแบบตั้งแต่ง่าย ๆ ไปจนถึงรูปแบบที่มีความสลับซับซ้อน
บุญส่ง หาญพานิช (๒๕๔๖, หน้า ๙๒)	เป็นโครงสร้างโปรแกรมแบบจำลองหรือแบบที่จำลองสภาพความเป็นจริง
บุญชม ศรีสะอาด (ม.ป.พ., ม.ป.ป., หน้า ๔๕)	อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ที่มีในปรากฏการณ์ธรรมชาติหรือในระบบ
กรรณิกา เจริญเทียนชัย (๒๕๓๘, หน้า ๘๒)	เป็นแบบจำลองอย่างง่ายหรือย่อยส่วนของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้เสนอได้ศึกษาและพัฒนาขึ้นเพื่อแสดงหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่จะเกิดขึ้น

^๒Bardo J.W. and Hardman J.J, *Urban Sociology : A Systematic introduction*, (New York : F.E. Peacock Publishers, 1982), p. 70.

^๓Tosi H.L. and Carroll S.J., *Managment*, 2nded, (New York : John Wiley & Sons, 1982), p. 163.

^๔บุญส่ง หาญพานิช, “การพัฒนาแบบจำลองการบริหารจัดการความรู้ในสถาบันอุดมศึกษาไทย”, *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๖).

ตารางที่ ๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ (ต่อ)

นักวิชาการ หรือ แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ศุภลักษณ์ เศษระพานิช (๒๕๔๔, หน้า ๑๕)	แบบจำลองอย่างง่ายของปรากฏการณ์ต่างๆ ที่ผู้เสนอได้ศึกษาและพัฒนาขึ้นเพื่ออธิบายปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง
สุวิชา วิริยมานุวงศ์ (๒๕๕๔, หน้า ๖๗)	สิ่งที่สร้างหรือพัฒนาขึ้นจากแนวคิดทฤษฎีเพื่อถ่ายทอดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบโดยใช้สื่อที่ทำให้เข้าใจได้ง่ายและกระชับ ถูกต้อง สามารถตรวจสอบเปรียบเทียบกับปรากฏการณ์จริงได้

ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรต่างๆ ที่มีในปรากฏการณ์ธรรมชาติหรือในระบบต่างๆ อธิบายลำดับขั้นตอนขององค์ประกอบหรือกิจกรรมในระบบ^๕ หรืออาจเป็นแบบจำลองอย่างง่ายหรือย่อส่วนของปรากฏการณ์ต่างๆ ที่ผู้เสนอได้ศึกษาและพัฒนาขึ้นเพื่อแสดงหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่จะเกิดขึ้น ตลอดจนอาจใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไป^๖ นอกจากนั้นแล้วยังหมายถึง สิ่งที่สร้างหรือพัฒนาขึ้นจากแนวคิดทฤษฎีเพื่อถ่ายทอดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบโดยใช้สื่อที่ทำให้เข้าใจได้ง่ายและกระชับ ถูกต้อง สามารถตรวจสอบเปรียบเทียบกับปรากฏการณ์จริงได้^๗

๒.๑.๑ ความหมายของรูปแบบ

คำว่า รูปแบบ หรือ Model หมายถึงสิ่งหรือวิธีการดำเนินงานที่เป็นต้นแบบอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น แบบจำลองสิ่งก่อสร้าง รูปแบบในการพัฒนาชนบท เป็นต้น พจนานุกรม Contemporary English ของ Longman ให้ความหมายไว้ ๕ ความหมาย แต่ที่สำคัญๆ จะมี ๓ ลักษณะ คือ

๑. Model หมายถึง สิ่งซึ่งเป็นแบบย่อส่วนของของจริง ซึ่งเท่ากับ แบบจำลอง
๒. Model หมายถึง สิ่งของหรือคนที่น่ามาใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินการบางอย่าง เช่น ครูต้นแบบ
๓. Model หมายถึง รุ่นของผลิตภัณฑ์ต่างๆ

^๕บุญชม ศรีสะอาด, การพัฒนาการวิจัยโดยใช้รูปแบบ, (ม.ป.ท. : ม.ป.พ., ม.ป.ป.), หน้า ๔๕.

^๖กรรณิกา เจิมเทียนชัย, “การพัฒนาแบบการประเมินประสิทธิผลองค์กรของวิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิต สาขาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๘).

^๗สุวิชา วิริยมานุวงศ์, “การวิจัยและพัฒนาแบบการมีส่วนร่วมของสถานศึกษากับชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน”, วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, ๒๕๕๔).

พจนานุกรม Webster's New World ของนูเฟิร์ต (Neufeldt) ให้ความหมายของ รูปแบบ ว่า หมายถึง ภาพจำลองหรือตัวอย่างของข้อความเป็นจริงที่มีลักษณะเป็นมาตรฐานของความเป็นเลิศ^{๘๘} ส่วนพจนานุกรมการศึกษา ได้ให้ความหมายของรูปแบบ หมายถึงแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำเป็นตัวอย่างเพื่อการเลียนแบบเป็นแผนภูมิหรือรูปสามมิติซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลักการหรือแนวคิดเป็นชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันซึ่งรวมกันเป็นตัวประกอบและเป็นสัญลักษณ์ทางระบบสังคม ตามความหมายดังกล่าวอาจกล่าวได้ว่า รูปแบบ คือแบบจำลองของสิ่งที่เป็น^{๘๙} รูปแบบ คือวิธีที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจตลอดจนจินตนาการของคนที่มีต่อปรากฏการณ์หรือเรื่องราวใดๆ ให้ปรากฏในลักษณะของการสื่อสารในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง^{๙๐} รูปแบบมีความหมายที่แตกต่างจากทฤษฎี เพราะรูปแบบยังไม่ใช่ข้อเท็จจริงที่ได้พิสูจน์แล้ว รูปแบบยังเป็นส่วนหนึ่งที่ผู้วิจัยพยายามวิเคราะห์ความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันขององค์ประกอบอย่างเป็นระบบ ด้วยวิธีทางวิทยาศาสตร์เพื่อที่จะนำเสนอรูปแบบมาใช้ประโยชน์^{๙๑} รูปแบบจึงเป็นแบบจำลองในลักษณะเลียนแบบหรือเป็นตัวแบบที่ใช้เป็นแบบอย่างเป็นแผนผังหรือแบบแผนของการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อเนื่องด้วยความสัมพันธ์เชิงระบบให้ความหมายรูปแบบหมายถึงตัวแทนที่สร้างขึ้นเพื่ออธิบายพฤติกรรมของลักษณะบางประการของสิ่งที่เป็นจริงอย่างหนึ่งหรือ เป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการหาความรู้ความเข้าใจปรากฏการณ์^{๙๒} รูปแบบเป็นการสร้างมโนทัศน์เกี่ยวกับชุดของปรากฏการณ์โดยอาศัยหลักการของระบบรูปร่างนี้จะมีจุดมุ่งหมายเพื่อทำให้เกิดความกระจ่างชัดของนิยามความสัมพันธ์และประพจน์ที่เกี่ยวข้องซึ่งรูปแบบที่มีความเที่ยงตรง จะพัฒนาเป็นทฤษฎีต่อไป^{๙๓} นิยาม รูปแบบว่าเป็นการจำลองความจริงของปรากฏการณ์เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ที่มีความสัมพันธ์องค์ประกอบที่เป็นกระบวนการของปรากฏการณ์นั้นๆ ใ้่างง่ายขึ้น^{๙๔} มีบางท่านให้ความหมายที่แตกต่างออกไปโดยที่รูปแบบเป็นสิ่งที่ออกแบบมาเพื่อแสดงถึงองค์ประกอบและกระบวนการตรวจสอบความแตกต่างระหว่างความสัมพันธ์ในเชิงทฤษฎีกับปรากฏการณ์จริง^{๙๕} รูปแบบ คือ สิ่ง

^{๘๘}Victoria Neufeldt, *Webster's New World Dictionary*, 3rd Edition, (New York : Simon and Schuster, Inc., 1988), p. 23.

^{๘๙}Good, Carter V., *Dictionary of Education*, (New York : McGraw Hill Book, Co, Inc. 1973), p. 370.

^{๙๐}เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี, *การประเมินโครงการ แนวคิด และแนวปฏิบัติ*, พิมพ์ครั้งที่ ๖, (กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๑), หน้า ๒๕.

^{๙๑}T. Husen, and N.T. Postlethwaite, *The international encyclopedia of education*, 2nded, (New York : Simon and Schuster, Inc., 1975), pp. 137 - 138.

^{๙๒}ทิศนา แคมมณี, *รูปแบบการเรียนการสอน ทางเลือกที่หลากหลาย*, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๑), หน้า ๑.

^{๙๓}Willer, R.H, *Leader and Leadership Process*, (Boston : Irwin / McGraw-Hill, 1967), p. 15.

^{๙๔}Stoner, A. F., & Wankel, C., *Management*, 3rded, (New Delhi : Prentice – Hill Privated, 1986), p. 12.

^{๙๕}Hausser, D. L., *Comparison of different models for organizational analysis*, (New York : John Wiley & Son, 1980), pp. 132 - 161.

แสดงโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของปัจจัยหรือตัวแปรต่างๆ หรือองค์ประกอบที่สำคัญของสิ่ง ที่ศึกษาเพื่อช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้ง่ายขึ้นโดยอาจแสดง ออกมาในรูปของแผนภาพทางความคิดด้วยภาษาหรือสัญลักษณ์และยังได้ขยายความของรูปแบบว่า รูปแบบเป็นอะไรบางอย่างที่เราพัฒนาขึ้นเพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญๆ ของปรากฏการณ์อย่างใด อย่างหนึ่งรูปแบบจึงไม่ใช่การบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์อย่างละเอียดทุกแง่มุมส่วนการที่จะ ระบุว่ารูปแบบหนึ่งๆ จะต้องมียละเอียดมากน้อยเพียงใดจึงจะเหมาะสมและรูปแบบนั้นๆ ควรมี องค์ประกอบอะไรบ้างไม่ได้มีข้อกำหนดตายตัวทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์แต่ละอย่างและ วัตถุประสงค์ของรูปแบบที่ต้องการอธิบายปรากฏการณ์นั้นๆ^{๑๖}

๒.๑.๒ ประเภทของรูปแบบ

ประเภทของรูปแบบอาจจะมีรูปแบบอย่างง่าย ๆ ไปจนถึงรูปแบบที่มีความสลับซับซ้อน มาก ๆ และมีทั้งรูปแบบเชิงกายภาพ (Physical Model) ที่เป็นแบบจำลองของวัตถุและรูปแบบเชิง คุณลักษณะ (Qualitative Model) ที่ใช้อธิบายปรากฏการณ์ด้วยภาษาหรือสัญลักษณ์รูปแบบในทาง สังคมศาสตร์มักหมายถึงชุดของข้อความเชิงนามธรรมเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เราสนใจเพื่อใช้เป็นการ นิยามคุณลักษณะหรือบรรยายคุณสมบัติอื่น ๆ ให้เกิดความเข้าใจได้ง่ายดังนั้นรูปแบบจึงไม่ได้บรรยาย หรืออธิบายปรากฏการณ์อย่างละเอียดทุกแง่มุมเพราะทำให้ได้โมเดลที่มีความซับซ้อนและยุ่งยาก เกินไปในการที่จะทำความเข้าใจ^{๑๗}

นักวิชาการต่างๆ ได้แบ่งประเภทของรูปแบบไว้หลายลักษณะซึ่งแตกต่างกันไป ผู้วิจัยพอ สรุประเด็นได้และศึกษาและจัดแบ่งประเภทของรูปแบบตามแนวคิดหลักการหรือทฤษฎีซึ่งเป็น พื้นฐานในการพัฒนารูปแบบนี้ๆ และได้แบ่งกลุ่มแบบการสอนเอาไว้ ๔ รูปแบบ คือ

๑. Information - Processing Model เป็นรูปแบบการสอนที่ยึดหลักความ สามารถใน กระบวนการประมวลข้อมูลของผู้เรียน และแนวทางในการปรับปรุงวิธีการจัดการกับข้อมูลให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒. Personal Model รูปแบบการสอนที่จัดไว้ ในกลุ่มนี้ ให้ความสำคัญกับปัจเจกบุคคล และการพัฒนาบุคลากรเฉพาะราย โดยมุ่งเน้นกระบวนการที่แต่ละบุคคลจัดระบบและปฏิบัติต่อ สรรพสิ่ง (Reality) ทั้งหมด

๓. Social Interaction Model เป็นรูปแบบที่ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคล และบุคคลต่อสังคม

^{๑๖}ดิเรก วรรณเศียร, “การพัฒนาแบบจำลองแบบสมบูรณ์ในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสำหรับ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน”, วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๕).

^{๑๗}Tosi, H.L., & Carrol, S. J, *Management*, 2nded, (New York : John Wiley and Sons, 1982), p. 163.

๔. Behavior Model เป็นรูปแบบการสอนที่ใช้อรรถการเรียนรู้ด้านพฤติกรรมศาสตร์เป็นหลักในการพัฒนารูปแบบจุดเน้นที่สำคัญ คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่สังเกตได้ของผู้เรียนมากกว่าการพัฒนาโครงสร้างทางจิตวิทยาและพฤติกรรมที่ไม่สามารถสังเกตได้^{๑๘}

มีการแบ่งประเภทของรูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์เอาไว้ ๕ ประเภท คือ

๑) รูปแบบคล้าย (Analogue Models) คือรูปแบบที่มีความสัมพันธ์กับระบบกายภาพมักเป็นรูปแบบที่ใช้ในวิทยาศาสตร์กายภาพเป็นรูปแบบที่นำไปใช้อุปมากับสิ่งอื่นได้เช่นรูปแบบจำลองระบบสุริยะกับระยะสุริยะที่เกิดขึ้นจริงธนาคารจำลองกับระบบธนาคารที่เป็นจริงแบบจำลองการผลิตกับการผลิตจริง เป็นต้น

๒) รูปแบบที่อธิบายความหมายหรือให้ความหมาย (Semantic Models) คือรูปแบบที่ใช้ภาษาในการบรรยายลักษณะของรูปแบบรูปแบบชนิดนี้จะใช้วิธีอุปมาในการพิจารณาภาษามากกว่าที่จะใช้วิธีอุปมาในการพิจารณาด้วยโครงสร้างทางกายภาพ

๓) รูปแบบที่มีลักษณะเป็นแผนภูมิแบบแผนหรือโครงการ (Schematic Models)

๔) รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Models) คือ เป็นรูปแบบที่กำหนดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในรูปสมการหรือฟังก์ชันทางคณิตศาสตร์

๕) รูปแบบเชิงเหตุผล (Causal Models) คือเป็นรูปแบบที่มีโครงสร้างเป็นสมการเชิงเส้นที่ประกอบด้วยตัวแปรสัมพันธ์กันเป็นเหตุและผลมีการทดสอบสมมุติฐานผลของรูปแบบ^{๑๙}

นอกจากนี้ Steiner จำแนกรูปแบบแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑) รูปแบบเชิงปฏิบัติ (Practical Model or - Model - of) รูปแบบประเภทนี้เป็นรูปแบบจำลองทางกายภาพเช่นแบบจำลองรถยนต์เครื่องบินภาพจำลอง

๒) รูปแบบเชิงทฤษฎี (Theoretical Model of Model - for) เป็นแบบจำลองที่สร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดที่มีทฤษฎีเป็นพื้นฐานตัวทฤษฎีเองไม่ใช่รูปแบบหรือแบบจำลองเป็นตัวช่วยให้เกิดรูปแบบที่มีโครงสร้างต่างๆ ที่สัมพันธ์กัน^{๒๐}

สรุปได้ว่า ประเภทของรูปแบบนั้นสามารถแบ่งได้ตามหลักแนวคิด/ทฤษฎีพื้นฐานได้ ๔ รูปแบบ คือ

๑. Information – Processing Model เป็นรูปแบบการสอนที่ยึดหลักความสามารถ ในการกระบวนกรประมวลข้อมูลของผู้เรียน

๒. Personal Model เป็นรูปแบบการสอนที่จัดไว้ในกลุ่ม ให้ความสำคัญของปัจเจกบุคคล และการพัฒนาบุคคลเฉพาะราย

๓. Social Interaction Model เป็นรูปแบบที่ให้ความสำคัญกับความสัมพัทธ์ระหว่างบุคคลต่อสังคม

^{๑๘}Joyce B. and WeilM., **Model of Teaching**, 2nded, (New Delhi : Prentice – Hall of India Private Limited, 1985), p. 165.

^{๑๙}Keeves P. J., **Education Research, Methodology, and Measurement : An International Handbook**, (Oxford : Pergamon Press, 1988), pp. 561 - 565.

^{๒๐}Steiner, E. **Methodology of Theory Construction**, (Sydney : Educology Associates, 1988), p. 189.

๔. Behavior Model คือรูปแบบการสอนที่ใช้องค์ความรู้ด้านพฤติกรรมศาสตร์เป็นหลักในการพัฒนารูปแบบ

และหลักทางการศึกษาและสังคมศาสตร์ ได้อีก ๔ รูปแบบ คือ

๑. Analogue Model หมายถึง รูปแบบที่ใช้การอุปมาอุปมัยเทียบเคียงปรากฏการณ์ซึ่งเป็นรูปธรรม เพื่อสร้างความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม

๒. Semantic Model หมายถึง รูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายสิ่งที่ศึกษาด้วยภาษา และรูปภาพ

๓. Mathematical Model หมายถึง รูปแบบที่ใช้สมการทางคณิตศาสตร์เป็นสื่อในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ

๔. Causal Model หมายถึง รูปแบบที่พัฒนามาจากเทคนิค Path Analysis และ Semantic Model โดยการนำเอาตัวแปรต่าง ๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุผล

ตารางที่ ๒.๒ ประเภทของรูปแบบ

นักวิชาการ หรือ แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
Tosi, H.L., & Carrol, S.J (1982, p. 163)	๑. รูปแบบอย่างง่าย ๆ ๒. รูปแบบที่มีความสลับซับซ้อนมากๆ ๓. รูปแบบเชิงกายภาพ (Physical Model) ๔. รูปแบบเชิงคุณลักษณะ (Qualitative Model)
Joyce B. and WeilM (1985, p. 165)	๑. Information – Processing Model ๒. Personal Model ๓. Social Interaction Model ๔. Behavior Model

๒.๑.๓ องค์ประกอบของรูปแบบ

จากการศึกษาตัวอย่างของรูปแบบจากเอกสารที่เกี่ยวข้องต่างๆ พบว่าไม่มีปรากฏหลักเกณฑ์ที่เป็นเกณฑ์ตายตัวว่ารูปแบบนั้นต้องมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะของปรากฏการณ์ที่ผู้สนใจดำเนินการศึกษา ส่วนการกำหนดองค์ประกอบ รูปแบบในการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดองค์การและการบริหารจัดการ ตามแนวคิดของ บราวน์ และโมเบิร์ก (Brown and Moberg) ได้สังเคราะห์รูปแบบขึ้นจากแนวคิดเชิงระบบ (System Approach) กับหลักการบริหารตามสถานการณ์ (Contingency Approach) และองค์ประกอบตามรูปแบบประกอบด้วย^{๒๑}

^{๒๑}Brown and Moberg, *Organization Theory and Management : A Macro Approach*, (New York : John Wiley & Son, Inc., 1980), p. 45.

๑. สภาพแวดล้อม (Environment)
๒. เทคโนโลยี (Technology)
๓. โครงสร้าง (Structure)
๔. กระบวนการจัดการ (Management Process) และ
๕. การตัดสินใจสั่งการ (Decision Making)

ส่วน Lvankevich ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบเชิงระบบว่าประกอบด้วย

๑. ปัจจัยนำเข้า
๒. กระบวนการ
๓. ผลผลิต
๔. ข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อม

การพิจารณารูปแบบในลักษณะนี้ถือว่าผลผลิตของระบบเกิดจากการที่มีปัจจัยนำเข้าส่งเข้าไปผ่านกระบวนการซึ่งจะจัดกระทำให้เกิดผลผลิตขึ้นและให้ความสนใจกับข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งมีองค์ประกอบของรูปแบบด้วยกัน ๖ องค์ประกอบ คือ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ระบบและกลไกของรูปแบบ วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ แนวทางการประเมินผลรูปแบบ และเงื่อนไขของรูปแบบ^{๒๒}

องค์ประกอบของรูปแบบที่ดีควรประกอบด้วย ๗ องค์ประกอบ ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์ของรูปแบบในการพัฒนารูปแบบใดๆ ก็ตามผู้ออกแบบรูปแบบต้องรู้ว่าจะออกแบบรูปแบบการดำเนินงานนี้ขึ้นมาเพื่อวัตถุประสงค์ใดซึ่งโดยทั่วไปก็มักจะพัฒนารูปแบบขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่งหรือเพื่อให้การดำเนินงานเกิดผลดีอย่างใดอย่างหนึ่งเช่น การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขึ้นมาเพื่อให้การดำเนินงานในสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นต้น

๒. ทฤษฎีพื้นฐานและหลักการของรูปแบบเพื่อให้การดำเนินงานของรูปแบบเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ผู้ออกแบบรูปแบบต้องกำหนดว่าจะออกแบบรูปแบบนั้นๆ บนฐานคิดของทฤษฎีและหลักการใดบ้างเช่นหลักการประการหนึ่งของระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาคือ “หลักร่วมกันรับผิดชอบ” หมายความว่าคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องร่วมกันรับผิดชอบ เป็นต้น

๓. ระบบงานและกลไกของรูปแบบเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามหลักการและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบผู้ออกแบบรูปแบบต้องออกแบบระบบงานของรูปแบบเพื่อเป็นกลไกในการดำเนินงานของรูปแบบเช่นการจัดโครงสร้างองค์การการตั้งคณะกรรมการและคณะทำงาน ต่างๆ และที่จำเป็นอื่นๆ พร้อมกับการกำหนดบทบาทหน้าที่ความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกันของระบบเหล่านั้นเพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบที่กำหนดไว้

๔. วิธีการดำเนินงานของรูปแบบโดยการกำหนดภารกิจกระบวนการวิธีการกิจกรรมและอื่นๆ ที่ต้องดำเนินการเพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบ

^{๒๒}สมาน อัครภูมิ, “การใช้วิจัยพัฒนารูปแบบในวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก”, วารสารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๒ (ก.ค.-ธ.ค. ๒๕๕๐) : ๒๐.

๕. แนวการประเมินรูปแบบหมายถึงการกำหนดแนวทางและเครื่องมือในการประเมิน ผลรูปแบบตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบและการประเมินการดำเนินงานตามรูปแบบว่าเป็นไปตามที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใดเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบว่ารูปแบบทำหน้าที่ตามที่ออกแบบไว้มากน้อยเพียงใดและเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่เพียงใดตลอดจนการกำหนดแนวทางในการพัฒนารูปแบบต่อเนื่องต่อไปได้

๖. คำอธิบายประกอบรูปแบบหมายถึงการอธิบายคำศัพท์เฉพาะที่นำมาใช้ในการออกแบบรูปแบบเพื่อสื่อความให้ตรงกันในการนำรูปแบบไปใช้

๗. ระบุเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้เนื่องจากรูปแบบมีข้อจำกัดของตนเองดังนั้นผู้ออกแบบรูปแบบควรได้ระบุเงื่อนไขที่จะทำให้การนำรูปแบบไปใช้ประสบผลสำเร็จและข้อระมัดระวังเพื่อป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นเป็นต้น^{๒๓}

สรุปได้ว่า หลังจากออกแบบรูปแบบเสร็จแล้วผู้ออกแบบควรจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบโดยนำสาระของรูปแบบทั้ง ๗ องค์ประกอบเครื่องมือและเอกสารประกอบการใช้รูปแบบทั้งหมดมาบรรจุไว้ในคู่มือด้วยจึงจะทำให้การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานมีความสมบูรณ์ครบถ้วนและเมื่อตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบแล้วรายงานการตรวจสอบรูปแบบไว้ในภาคผนวกของคู่มือด้วยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษาและนำรูปแบบไปใช้ในการดำเนินงานต่อไปเป็นอย่างยิ่ง

ตารางที่ ๒.๓ องค์ประกอบของรูปแบบ

นักวิชาการ หรือ แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
Brown and Moberg) (1980)	๑. สภาพแวดล้อม (Environment) ๒. เทคโนโลยี (Technology) ๓. โครงสร้าง (Structure) ๔. กระบวนการจัดการ (Management Process) ๕. การตัดสินใจสั่งการ (Decision Making)
Lvancevich, J. H. et al. (1989)	๑. ปัจจัยนำเข้า ๒. กระบวนการ ๓. ผลผลิต ๔. ข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อม
สมาน อัครภูมิ (๒๕๕๐, หน้า ๒๐)	๑. หลักการของรูปแบบ ๒. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ๓. ระบบและกลไกของรูปแบบ ๔. วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ ๕. แนวทางการประเมินผลรูปแบบ ๖. เงื่อนไขของรูปแบบ

^{๒๓} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕๕.

๒.๑.๔ การสร้างรูปแบบ

รูปแบบที่จะนำไปใช้ให้ได้ประโยชน์สูงสุดนั้นรูปแบบต้องประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญคือ มีความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างสามารถทำนายผลได้สามารถขยายความผลทำนายได้กว้างขวางขึ้นและสามารถนำไปสู่แนวคิดใหม่ๆ สำหรับการพัฒนารูปแบบนั้นผู้วิจัยจะต้องศึกษาแนวคิดทฤษฎีในการสร้างรูปแบบนำเอาข้อมูลที่จัดเก็บมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อกำหนดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของรูปแบบกำหนดโครงสร้างและข้อเสนอของรูปแบบอย่างชัดเจนเพื่อนำไปสู่ผลสรุปเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ที่มุ่งหวังของการวิจัยมีการทดสอบและปรับปรุงแบบก่อนนำรูปแบบไปใช้งานจริงประเมินผลหลังจากการนำรูปแบบไปใช้งานจริง^{๒๔} การสร้างรูปแบบเพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริงตัวรูปแบบจะต้องมีลักษณะที่สำคัญคือจะต้องมีความสัมพันธ์กันเชิงโครงสร้างทำนายและขยายผลได้นำไปสู่การสร้างแนวคิดใหม่ๆ เกิดขึ้น

สรุปการสร้างรูปแบบที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสูงสุดนั้นรูปแบบต้องมีลักษณะที่สำคัญประกอบด้วยความสัมพันธ์กันด้านโครงสร้างสามารถทำนายและขยายผลได้อย่างกว้างขวางและสามารถนำไปสู่แนวคิดใหม่ๆ^{๒๕}

ตารางที่ ๒.๔ การสร้างรูปแบบ

นักวิชาการ หรือ แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
บุญส่ง หาญพานิช (๒๕๔๖, หน้า ๙๓)	๑. รูปแบบที่จะนำไปใช้ให้ได้ประโยชน์สูงสุด ๒. มีความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง ๓. ประเมินผลหลังจากการนำรูปแบบไปใช้งานจริง
	๑. ลักษณะของรูปแบบที่สามารถใช้งานได้จริง ๒. ความสัมพันธ์กันด้านโครงสร้างสามารถทำนายและขยายผลได้อย่างกว้างขวาง

๒.๑.๕ การพัฒนารูปแบบ

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบพบว่า การพัฒนารูปแบบนั้นอาจจะมีขั้นตอนในการดำเนินงานแตกต่างกันไป แต่โดยทั่วไปแล้วอาจจะแบ่งออกเป็น ๒ ตอนใหญ่ ๆ คือ การสร้างรูปแบบ (Construct) และการหาความเที่ยงตรง (Validity) ของรูปแบบ^{๒๖} ส่วนรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนว่ามีการดำเนินการอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะและกรอบแนวคิดซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบนั้น ๆ ตัวอย่างงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ ได้แก่การพัฒนารูปแบบซึ่งเป็นรูปแบบการควบคุมวิทยานิพนธ์ของ บุญชม ศรีสะอาด ซึ่งได้แบ่งการดำเนินการออกเป็น

^{๒๔}บุญส่ง หาญพานิช, “การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการความรู้ในสถาบันอุดมศึกษาไทย”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๖).

^{๒๕}อำนาจ เถาตระกูล, เอกสารประมวลความรู้เรื่องหลักทฤษฎีแนวคิดงานวิจัยสำหรับใช้เป็นฐานความรู้ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารความรู้ในสถาบันการอาชีวศึกษาไทย, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสยาม, ๒๕๔๘), หน้า ๑๑๗.

^{๒๖}Waller, R.H, *Leader and Leadership Process*, (Boston : Irwin/McGraw-Hill, 1967), p. 83.

๒ ขั้นตอน คือ การพัฒนารูปแบบและการทดสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลของรูปแบบ ในส่วน การพัฒนารูปแบบนั้น ดำเนินการโดยวิเคราะห์ลำดับในการทำวิทยานิพนธ์ หลักการเขียนรายงานการวิจัย จุดบกพร่องที่มักจะพบในการทำวิทยานิพนธ์ ฯลฯ แล้วนำองค์ประกอบเหล่านั้นมาสร้างเป็นรูปแบบการควบคุมวิทยานิพนธ์ตามลำดับขั้นในการทำวิทยานิพนธ์ หลังจากนั้นจะเป็นขั้นตอนที่ ๒ นำรูปแบบดังกล่าวไปทดสอบและประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของรูปแบบ การพัฒนารูปแบบอีกวิธีหนึ่งตามแนวทางการศึกษา ได้พัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งศึกษาการพัฒนาคุณภาพการบริหารคุณภาพทั้งองค์การของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เหมาะสม การศึกษามีรายละเอียดในการดำเนินการ ๕ ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ ๑ การศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ โดยสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ได้รับเลือกเป็นโครงการนำร่อง การวิจัยและการพัฒนาการเรียนรู้เพื่อคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาสภาพจริงจากรายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพ

ขั้นตอนที่ ๒ เป็นการสร้างรูปแบบจำลองเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ โดยการสังเคราะห์แบบสัมภาษณ์จากการศึกษาในขั้นตอนที่ ๑ นำมาสร้างเป็นรูปแบบจำลองระบบบริหารคุณภาพทั้งองค์การด้วยการสร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแบบเลือกตอบ เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ให้ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

ขั้นตอนที่ ๓ เป็นการพัฒนารูปแบบระบบบริหารคุณภาพทั้งองค์การโดยใช้เทคนิคเดลฟายจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้รูปแบบที่มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติการใช้รูปแบบจำลองจากขั้นตอนที่ ๒ นำมาศึกษาวิเคราะห์ และกำหนดรูปแบบระบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การด้วยเทคนิคเดลฟาย ๓ รอบ

ขั้นตอนที่ ๔ การวิเคราะห์หาความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาคือผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ ๕ การสรุปและนำเสนอรูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การและจัดทำเป็นรายงานผลการวิจัยต่อไป^{๒๗}

ส่วนการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มุ่งศึกษารูปแบบการบริหารโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่เหมาะสมกับสภาพสังคมแบ่งการวิจัย ๔ ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ ๑ เป็นการศึกษานโยบายการศึกษาเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี วิธีการบริหารโรงเรียนที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน และสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อกำหนดกรอบความคิดในการวิจัย

ขั้นตอนที่ ๒ เป็นการสร้างรูปแบบจำลองเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยมีองค์ประกอบ ๕ องค์ประกอบ ด้วยการสร้างเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย เพื่อถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

^{๒๗}รุ่งรัชดา พรเวหะชาติ, “การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน”, *คชภูมินพนธ์การศึกษาคชภูมินพนธ์*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๔๘).

ขั้นตอนที่ ๓ เป็นขั้นการพัฒนาารูปแบบบริหารสถานศึกษาที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานโดยใช้เทคนิคเดลฟายจากผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ ๔ เป็นขั้นการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา^{๒๘}

สรุปได้ว่า การสร้างรูปแบบ (Model) นั้นไม่มีข้อกำหนดที่ตายตัวแน่นอนว่าต้องทำอะไรบ้าง แต่โดยทั่วไปจะเริ่มต้นจากการศึกษา องค์ความรู้ (intensive knowledge) เกี่ยวกับเรื่องที่เราจะสร้างรูปแบบให้ชัดเจน จากนั้นจึงค้นหาสมมติฐานและหลักการของรูปแบบที่จะพัฒนา แล้วสร้างรูปแบบตามหลักการที่กำหนดขึ้น และนำรูปแบบที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบความเหมาะสมและหาคุณภาพของรูปแบบต่อไป ส่วนการพัฒนาารูปแบบมีการดำเนินการเป็นสองตอนใหญ่ คือ การสร้างรูปแบบและการประเมินความเหมาะสมและการหาคุณภาพของรูปแบบ

ตารางที่ ๒.๕ การพัฒนารูปแบบ

นักวิชาการ หรือ แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
Willer, R.H (1967, p. 83)	๑. การสร้างรูปแบบ (Construct) ๒. การหาความตรง (Validity)
รุ่งรัชดา พรवेशชาติ (๒๕๔๘, หน้า ๙๒ - ๙๓)	พัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การของสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานที่เหมาะสม

๒.๒ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว

๒.๒.๑ ความหมายของการส่งเสริมการท่องเที่ยว

ผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวแล้วพบว่า มีนักวิชาการที่กล่าวถึงคำนิยามหรือความหมาย สาเหตุที่ทำให้เกิดการท่องเที่ยวขึ้นนั้น เพราะความสำคัญของการท่องเที่ยวที่เอื้อประโยชน์แก่การพัฒนาการท่องเที่ยวไทย ปัญหาและอุปสรรคของการท่องเที่ยว โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ท่าน ดังนี้

การส่งเสริมการท่องเที่ยว หมายถึง การให้ความสำคัญและการขยายขอบเขตในโครงการหรือกิจกรรมทางด้านการท่องเที่ยวให้ดีขึ้นมีคุณภาพอย่างสมบูรณ์ขึ้นด้วยปัจจัยต่างๆ เช่น งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ บุคลากร ความรู้ โอกาสและกำลังใจ เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่มีความเป็นไปได้และเป็นรูปธรรม อีกทั้งยังสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง มั่นคงและยั่งยืน ส่วนแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นการดำเนินกิจกรรมที่ทำให้การท่องเที่ยวเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น และการรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยวให้สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยว รวมถึงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านความพร้อมของชุมชนตลอดจนการบริการการท่องเที่ยว ได้แก่ การจัดบริการมัคคุเทศก์นำชมแหล่งท่องเที่ยวบริการร้านอาหาร ร้านของที่ระลึก

^{๒๘} การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน, (กรุงเทพมหานคร : วัฒนาการพิมพ์, ๒๕๕๐), หน้า ๒๖.

ที่เหมาะสม^{๒๙} และการดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในแหล่งท่องเที่ยวของท้องถิ่นหรือชุมชน และสามารถเข้ามาใช้บริการการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวนั้นได้ รวมถึงมาตรฐานระดับของคุณภาพ การปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในท้องถิ่น เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรที่นำนโยบายของภาครัฐมาปฏิบัติจึงต้องปฏิบัติให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลอย่างแท้จริง โดยครอบคลุมมาตรฐาน ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านการบริการการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ และด้านการตลาดท่องเที่ยว^{๓๐} การพัฒนา มาตรฐานคุณภาพการให้บริการการท่องเที่ยว และการพัฒนาการท่องเที่ยว หมายถึง “การส่งเสริม การท่องเที่ยว” เช่น แหล่งท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและสื่อการท่องเที่ยวต่าง ๆ ตลอดจนตลาดการท่องเที่ยว^{๓๑} และการพัฒนาทรัพยากรทางการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความ จำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสุนทรียภาพ โดยใช้ทรัพยากรอันทรงคุณค่าอย่างชาญ ฉลาดสามารถรักษาเอกลักษณ์ของธรรมชาติ และวัฒนธรรมท้องถิ่นไว้ได้ดีที่สุด^{๓๒} รวมทั้งการ สนับสนุนกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวให้มีศักยภาพเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวให้สามารถแข่งขันกับ ต่างประเทศได้ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยอาศัยปัจจัยต่างๆ เช่น งบประมาณ แหล่งท่องเที่ยว ที่พัก อาหาร สนับสนุนส่งเสริมการท่องเที่ยว^{๓๓} และการสนับสนุนให้มีส่วนร่วมของ ชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวชุมชน ให้สามารถช่วยพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมร่วมด้วยเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาจาก ระดับรากหญ้าของชุมชนก่อนโดยการใช้บทบาทของคนในชุมชนพัฒนาร่วมกับการพัฒนาการ ท่องเที่ยว^{๓๔}

สรุปได้ว่า แนวคิดจากดังกล่าวข้างต้นได้กล่าวไว้ว่า การส่งเสริมท่องเที่ยว คือ การให้ ความสำคัญและการขยายขอบเขตในโครงการ หรือกิจกรรมทางด้านการท่องเที่ยวให้ตีมีคุณภาพอย่าง สมบูรณ์ขึ้นด้วยปัจจัยต่างๆ เช่น งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ บุคลากร ความรู้ โอกาส และกำลังใจเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่มีความเป็นไปได้และเป็นรูปธรรม อีกทั้งยังสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง มั่นคง และยั่งยืน รวมถึงการประชาสัมพันธ์ ที่สามารถ ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาในแหล่งท่องเที่ยวของท้องถิ่นหรือชุมชน และใช้บริการการ ท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

^{๒๙} สมชาย สนั่นเมือง, การบริหารงานพัฒนาการท่องเที่ยว, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์๒๕๕๕), หน้า ๗๘ - ๘๘.

^{๓๐} วรณา วงศ์พานิช, แผนพัฒนาการท่องเที่ยว, (กรุงเทพมหานคร : แสงดาว, ๒๕๕๘), หน้า ๒๒.

^{๓๑} มัชฌิมา อุดมศิลป์, การส่งเสริมการท่องเที่ยว, (กรุงเทพมหานคร : ศิริปรินต์, ๒๕๕๖), หน้า๖๙.

^{๓๒} อุษาวดี พลพิพัฒน์, การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาการพิมพ์, ๒๕๕๙), หน้า ๕๒.

^{๓๓} ภราเดช พยัฆวิเชียร, การท่องเที่ยวท้องถิ่นไทย, (กรุงเทพมหานคร : สยามวิทยาการพิมพ์, ๒๕๕๙), หน้า ๒๒ - ๓๑.

^{๓๔} การ์ดเนอร์, อังโน ธเนศวร์ เจริญเมือง, การปกครองท้องถิ่นไทย, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนา พานิช, ๒๕๕๙), หน้า ๗๕ - ๘๒.

๒. การเพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม โดยส่งเสริมการพัฒนา แหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งในรูปแบบการจัด สหกรณ์การท่องเที่ยวและการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว

๓. การเพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบ นักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง

๔. การเร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาดการลงทุนและการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว

๕. การบริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งการ โฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย

การส่งเสริมการท่องเที่ยว คือ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ ก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อชุมชนทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมคือ เกิดการสร้างงาน พัฒนาอาชีพที่ เกี่ยวเนื่อง มีแหล่งรายได้ใหม่ ระบบสาธารณสุขปลอดภัย การพัฒนาหรือปรับปรุงเนื่องจากระบบการ ท่องเที่ยว และมีความก้าวหน้าทางสาธารณสุข ปลอดภัยจากโรคภัย แต่ในขณะเดียวกันชุมชนจะ ได้รับผลกระทบด้านลบด้วย เช่น ชุมชนที่เติบโตเร็วเกินไป โครงสร้างของชุมชนอาจเปลี่ยนแปลงไป วัฒนธรรมเดิมและวิถีชีวิตของชุมชนถูกกลืนไปกับ อิทธิพลของวัฒนธรรมจากภายนอก ที่ผ่านมา ชุมชนแทบไม่ได้รับประโยชน์ที่แท้จริงจากการท่องเที่ยว เนื่องจากผู้มีโอกาสมากกว่าได้แสวงหา ผลประโยชน์จากชุมชนและทรัพยากร โดยให้ประโยชน์ต่อชุมชนเพียงเล็กน้อยและสร้างผลกระทบ ทางลบไว้มาก การลดผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชน การสร้างโอกาสและประโยชน์ที่แท้จริง แก่ชุมชนและท้องถิ่นจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อชุมชนมีโอกาสในการเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการ พัฒนาการท่องเที่ยวเท่านั้น ดังนั้น การมีส่วนร่วมของชุมชนจึงเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยววิธีหนึ่ง เพราะการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนโดยให้ชุมชนมีส่วนสำคัญในการกำกับดูแล ควบคุมการท่องเที่ยว ให้มากขึ้น และสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรี เนื่องจากเป็นเจ้าของท้องถิ่นเกิด ความรักและ ห่วงแทนทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้งธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม ช่วยกันดูแล ความสะอาดเรียบร้อย ความร่มรื่นของท้องถิ่น รวมทั้งมีส่วนร่วมในการดูแลความสงบเรียบร้อย ปลอดภัย และชุมชน สามารถให้บริการและให้ข้อมูลด้านความเป็นอยู่และวัฒนธรรมกับ นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ดังนั้น จะต้องส่งเสริมให้ชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม มีกิจกรรมในการ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด การเข้า มามีส่วนร่วมของชุมชนควรต้องมีส่วนร่วมตลอดกระบวนการเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่น คือ กระจายรายได้ ยกกระดับคุณภาพชีวิต ได้รับผลตอบแทนมาบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยว และสามารถ ควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพมีการรักษาระบบนิเวศที่ยั่งยืน สังคมมีการพัฒนาอย่าง เหมาะสม มีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นด้วยการพัฒนาของท้องถิ่นเอง ดังนั้น องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นจึงควรมีแนวทางในการเปิดโอกาสให้ชุมชน กลุ่มผู้นำชุมชน และองค์กรต่างๆ มีส่วนร่วมตั้งแต่ เริ่มต้นจนกระทั่งจบกระบวนการในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว โดยมีส่วนร่วมดังนี้

๑. การสำรวจศักยภาพของชุมชน
 ๒. การเตรียมความพร้อมของชุมชน
 ๓. การจัดเวทีพบปะพูดคุยและประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้สนใจวิเคราะห์ผลดีผลเสียของการจัดการท่องเที่ยวต่อท้องถิ่นและชุมชน
 ๔. การให้ความรู้แก่ชุมชนถึงกระบวนการจัดการการท่องเที่ยวที่อนุรักษ์ ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมโดยการจัดอบรมประชุมเชิงปฏิบัติการและศึกษาดูงาน
 ๕. การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว สนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยว
 ๖. การสร้างความเข้มแข็งในการทำงานร่วมกันซึ่งดำเนินการได้ในลักษณะต่างๆ คือ การใช้สื่อต่างๆ ช่วยในการเสนอข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน การใช้กระบวนการกิจกรรมกลุ่ม การจัดอาสาสมัคร การปลูกฝังเยาวชนให้มีส่วนร่วมในการพิทักษ์ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว
 ๗. การกำหนดเป้าหมาย วางแผนการทำงานและกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน
 ๘. การจัดรูปแบบองค์กรกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและการจัดสรรผลประโยชน์
 ๙. การสำรวจข้อมูล ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว กำหนดพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย
 - ๑๐ การประชาสัมพันธ์ จัดหานักท่องเที่ยวและวางแผนการตลาด
 - ๑๑.การพัฒนาภาคีเครือข่าย ผู้ประสานงานและบุคลากร
 - ๑๒ การเตรียมความพร้อม และปฏิบัติการโครงการนำร่อง เพื่อสรุปและประเมินผลหลังเสร็จสิ้นกิจกรรมนำร่อง
 - ๑๓.การพัฒนาปรับปรุงกระบวนการโดยการวิเคราะห์กระบวนการในการจัดการ การท่องเที่ยวและองค์ประกอบต่าง ๆ
 - ๑๔ การเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองท้องถิ่นกับ หน่วยงานภายนอก^{๓๗}
- การส่งเสริมการท่องเที่ยวนั้น เป็นการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความสนใจในด้านการท่องเที่ยวมากขึ้นโดยจะต้องจัดกิจกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยว บริการด้านการท่องเที่ยวให้หลากหลายรูปแบบและมีประสิทธิภาพสามารถจูงใจ ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้ประทับใจกลับมาท่องเที่ยวอีกครั้งโดยการเสนอผลประโยชน์พิเศษให้กับนักท่องเที่ยวเป็นครั้งคราว เพื่อกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเกิดความต้องการเดินทางมาท่องเที่ยวท้องถิ่นมากขึ้นในช่วงเวลานั้น และเพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งผู้ดำเนินงานจะต้องมีความเข้าใจในวิธีการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มีรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายและมีคุณภาพ ประสิทธิภาพในการส่งเสริมการท่องเที่ยว

การส่งเสริมการท่องเที่ยวสามารถนำมาพัฒนาได้ ๕ ด้าน ดังนี้

ด้านพัฒนาเศรษฐกิจ

๑. เพื่อให้ประชาชนได้ประกอบอาชีพตามความสามารถและเพิ่มรายได้แก่ตนเอง

^{๓๗} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๖.

๒. เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนให้สามารถซื้อสินค้าได้ในราคายุติธรรม
๓. เพื่อปรับปรุงงาน ด้านการจัดตลาด ให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย
๔. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว
๕. ให้ประชาชนได้ซื้อสินค้าในราคายุติธรรม
๖. จัดระเบียบการค้า บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว
๗. ส่งเสริมให้ประชาชนประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพสำรอง
๘. เพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง
๙. จัดทำแผนปฏิบัติการสัมพันธภาพกับนักท่องเที่ยว
๑๐. อำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวโดยให้การปฐมพยาบาล และดูแลความปลอดภัย

ปลอดภัย

๑๑. อนุรักษ์งานประเพณีท้องถิ่นและส่งเสริมการแข่งขันกีฬาไทยพื้นฐาน

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายของการพัฒนาสาขาการพัฒนาเศรษฐกิจ จึงได้กำหนดแผนงานหลักสำหรับการพัฒนา ดังนี้

๑. แผนงานส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้แก่ประชาชน มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนส่งเสริม กระตุ้น หรือช่วยอำนวยความสะดวกในการที่นักธุรกิจและประชาชนจะได้ประกอบ กิจกรรมธุรกิจหรืออื่นๆ ซึ่งจะมีผลให้เกิดการผลิตด้านบริการ การหมุนเวียนของเงินและการสร้าง งานเพิ่มขึ้นในเมือง อันจะทำให้ฐานะความเป็นอยู่ด้านเศรษฐกิจของประชาชนโดยรวมดีขึ้น

๒. แผนงานส่งเสริมการท่องเที่ยว มีวัตถุประสงค์ เพื่อสนับสนุนกิจการท่องเที่ยวและการใช้บริการต่างๆ ของการท่องเที่ยว และการกระจายรายได้แก่ประชาชนโดยทั่วไปในท้องถิ่น

ด้านพัฒนาสังคม

การพัฒนาในด้านการพัฒนาสังคม ได้แก่ การพัฒนาซึ่ง ครอบคลุมกิจกรรมที่ เทศบาลควรจะดำเนินการในอำนาจหน้าที่ โดยการส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้อาศัย ในท้องถิ่นให้มีระดับคุณภาพชีวิตที่มีคุณค่า เช่น การส่งเสริมสุขภาพ อนามัย การศึกษานอกระบบการส่งเสริมจริยธรรมและวัฒนธรรมเพื่อรักษาเอกลักษณ์ของชุมชน เป็นต้น โดยการนำเอาปัญหาความต้องการนโยบายมากำหนดเป็นวัตถุประสงค์ของแผนสาขา การพัฒนาสังคม ดังนี้

๑. เพื่อส่งเสริมการให้ความรู้และการบริการด้านสาธารณสุขแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง

๒. เพื่อปรับปรุงชุมชนต่างๆ ให้มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดียิ่งขึ้น

๓. เพื่อส่งเสริมกิจกรรมด้านการศึกษา ศาสนา และอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีให้คงอยู่

๔. เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์มีคุณภาพชีวิตที่ดี

๕. เพื่อปรับปรุงการจัดเก็บ และกำจัดขยะ ให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามหลัก

วิชาการ

ด้านพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากการเพิ่มขึ้นของประชากร ตลอดจนผลกระทบจากประชากรแฝง จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น และการดำเนินการของสถานประกอบการต่างๆ ทำให้เกิดผลกระทบต่างๆ เช่น ปัญหาขยะ การจัดการขยะในชุมชน น้ำเสีย มลภาวะทางเสียง ทางอากาศจากควันรถ เป็นต้น

นอกจากนี้ยัง ประสบปัญหาจากการสร้างมลภาวะภายนอกพื้นที่ที่ส่งผลกระทบต่อท้องถิ่นอยู่เสมอ เช่น ขยะในทะเล น้ำเสียที่มาจากที่อื่น เป็นต้น รวมถึงการประสบปัญหาในการจัดการทรัพยากร ทั้งนี้รัฐบาลยังได้กำหนดนโยบายที่จะยกระดับมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น กว่าเดิม โดยปกป้องฐานทรัพยากรเพื่อรักษาสมดุลยั่งยืนของระบบนิเวศน์ และเพื่อเป็นการแก้ปัญหาที่ท้องถิ่นประสบอยู่ การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น จึงต้องส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนร่วมกันดูแล รักษา ฟื้นฟู เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ ประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ด้านพัฒนาคุณภาพชีวิต

ทางด้านการสาธารณสุขยังคงพบปัญหา ในหลายด้าน เช่น ปัญหาสุนัข จรจัด และสัตว์พาหะนำโรค การเจ็บป่วยด้วยโรคที่ป้องกันได้ เป็นต้น ท้องถิ่นจึงยังต้องดำเนินการ บริหารจัดการด้านสาธารณสุข แก้ไขปัญหา รวมถึงการสร้างสุขนิสัย เผยแพร่ความรู้ในเรื่องการดูแลสุขภาพ ให้ประชาชนในท้องถิ่น

ด้านพัฒนาการบริหารจัดการ

ในการดำเนินงานของท้องถิ่นยังต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการทำงาน และเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรให้มีคุณภาพ โดยคำนึงถึงประชาชนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้สามารถ บริการประชาชนได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และทันสมัย และจากนโยบายของรัฐที่ให้ความสำคัญกับ การส่งเสริมธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน ท้องถิ่นจึงพัฒนาช่องทางการมีส่วนร่วม และเปิดโอกาสให้ประชาชนให้ได้รับรู้ข้อมูล ข่าวสาร เพื่อให้เกิดความโปร่งใส สร้างความเข้าใจในการบริหารงานของท้องถิ่น

๒.๒.๓ ความหมายของการท่องเที่ยว จากการศึกษา และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง จากเอกสารทางวิชาการ พบว่ามีผู้ให้ความหมายของคำว่า “การท่องเที่ยว” ไว้หลายท่าน^{๓๘} ดังนี้

การท่องเที่ยว หมายถึง กิจกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์จะกระทำเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดจากกิจการงานการท่องเที่ยวประกอบด้วยองค์ประกอบหลักคือ ๑) การเดินทาง ๒) ความสมัครใจ ๓) การพักผ่อนหย่อนใจ ติดต่อรูหรือวัตถุประสงคใด ๆ ก็ได้ แต่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพหรือหารายได้ อีกทั้งยังสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง มั่นคง และยั่งยืน รวมถึงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านความพร้อมของชุมชนตลอดจนการบริการการท่องเที่ยว ได้แก่ การจัดบริการมัคคุเทศก์นำชมแหล่งท่องเที่ยว บริการร้านอาหาร ร้านของที่ระลึกที่เหมาะสม^{๓๙} และการดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในแหล่งท่องเที่ยวของท้องถิ่นหรือชุมชน และสามารถเข้ามาใช้บริการการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยววันนั้นได้ รวมถึง มาตรฐานระดับของคุณภาพการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านการท่องเที่ยวในท้องถิ่น โดยครอบคลุมมาตรฐาน ๓ ด้าน ประกอบด้วย ๑) ด้านแหล่งท่องเที่ยว ๒) ด้านการบริการการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ ๓) ด้าน

^{๓๘}การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน, (กรุงเทพมหานคร : วัฒนาการพิมพ์, ๒๕๕๐), หน้า ๒๖.

^{๓๙}สมชาย สนั่นเมือง, การบริหารงานพัฒนาการท่องเที่ยว, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์๒๕๔๕), หน้า ๗๘ - ๘๘.

การตลาดท่องเที่ยว^{๔๐} ๔) การพัฒนามาตรฐานคุณภาพการให้บริการการท่องเที่ยวและการพัฒนาการท่องเที่ยว เช่น แหล่งท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและสื่อการท่องเที่ยว ต่าง ๆ ตลอดจนตลาดการท่องเที่ยว^{๔๑} และการพัฒนาทรัพยากรทางการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสุนทรียภาพ โดยใช้ทรัพยากรอันทรงคุณค่าอย่างชาญฉลาดสามารถรักษาเอกลักษณ์ของธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่นไว้ได้ดีที่สุด^{๔๒} รวมทั้งการสนับสนุนกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวให้มีศักยภาพ เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยอาศัยปัจจัยต่างๆ เช่น งบประมาณ แหล่งท่องเที่ยว ที่พัก อาหาร สนับสนุนส่งเสริมการท่องเที่ยว^{๔๓} และการสนับสนุนให้มีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวชุมชน ให้สามารถช่วยพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมร่วมด้วยเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาจากระดับรากหญ้าของชุมชนก่อนโดยการใช้บทบาทของคนในชุมชนพัฒนาร่วมกับ การพัฒนาการท่องเที่ยว^{๔๔}

นอกจากนี้ ในปัจจุบันการท่องเที่ยวได้พิจารณาจากความต้องการ หรือ พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเพิ่มเติม ทำให้มีรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีแนวคิดใหม่ ขึ้นมาเช่น Green tourism ที่คนมาท่องเที่ยวจะต้องการอนุรักษ์ธรรมชาติหรือช่วยลดภาวะโลกร้อน เช่น การท่องเที่ยวในเกาะสมุย หรือ War tourism ที่นักท่องเที่ยวต้องการสัมผัสกับอดีตในสมัยสงคราม เช่น การท่องเที่ยวสะพานข้ามแม่น้ำแคว จังหวัดกาญจนบุรีหรือ Volunteer tourism ที่นักท่องเที่ยวเป็นอาสาสมัครมาช่วยทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ในสถานที่และเส้นทางท่องเที่ยวต่อ เช่น การที่อาสาสมัครมาช่วยงานสีนามิในประเทศไทย เป็นต้น จะเห็นได้ว่า รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม และรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ เป็นรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่สำคัญ สำหรับเป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน อีกทั้งรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวยังเป็นสิ่งที่สำคัญในด้านการบริหารการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก เพราะภาครัฐจะต้องวางแผนการดำเนินงาน ด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวก่อนที่จะดำเนินการจัดทำโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยจะต้องตระหนักถึงพื้นที่ท่องเที่ยว ของท้องถิ่นว่าจะต้องใช้รูปแบบใดในการจัดทำโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพยั่งยืน และสามารถพัฒนาด้านการท่องเที่ยวได้หลายด้าน เพื่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศ และสามารถนำรายได้จากการท่องเที่ยวมาพัฒนาทรัพยากรทางด้านการศึกษา รวมถึงสามารถ สร้างงาน สร้างอาชีพให้กับประชาชนในท้องถิ่นให้มี

^{๔๐}วรรณภา วงศ์พานิช, *แผนพัฒนาการท่องเที่ยว*, (กรุงเทพมหานคร : แสงดาว, ๒๕๔๘), หน้า ๒๒.

^{๔๑}มัชฌิมา อุดมศิลป์, *การส่งเสริมการท่องเที่ยว*, (กรุงเทพมหานคร : ศิริปรินต์ติ้ง, ๒๕๕๖), หน้า๖๙.

^{๔๒}อุษาวดี พลพิพัฒน์, *การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน*, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาการพิมพ์, ๒๕๔๙), หน้า ๕๒.

^{๔๓}ภราเดช พยัฆวิเชียร, *การท่องเที่ยวท้องถิ่นไทย*, (กรุงเทพมหานคร : สยามวิทยาการพิมพ์, ๒๕๔๙), หน้า ๒๒ - ๓๑.

^{๔๔}การ์ตูนเนอร์, อังโน ธนสวรรค์ เจริญเมือง, *การปกครองท้องถิ่นไทย*, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาการพิมพ์, ๒๕๔๙), หน้า ๗๕-๘๒.

รายได้ดีขึ้น^{๔๕} เพื่อสามารถนำรายได้มาพัฒนาคุณภาพชีวิตได้เป็นอย่างดี และสามารถนำรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวมาเป็นแบบโครงสร้างการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวได้ทั้งในภาครัฐ และภาคเอกชน เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรธุรกิจด้านการท่องเที่ยวเอกชน เป็นต้น

สรุปได้ว่า การท่องเที่ยว และการส่งเสริมการท่องเที่ยวมีหลักการดำเนินงานที่สำคัญ ๕ ประการ ดังนี้

๑. เร่งพัฒนา บุคลากร พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม ทั้งในเขตเมืองและนอกเมืองเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่ สร้างแหล่งจำหน่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว โดยส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยวและวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง

๒. เพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม โดยส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งในรูปแบบการจัดสหกรณ์การท่องเที่ยวและการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว

๓. เพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง

๔. เร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุนและการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว

๕. บริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย

สรุปได้ว่า การส่งเสริมการท่องเที่ยวสามารถดำเนินการได้ ๓ แนวทาง ได้แก่

๑. จัดจ้างสถาบันการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวดำเนินการจัดทำแผนแม่บทเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

๒. ส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำแผนแม่บทด้านการท่องเที่ยวหรือการจัดการฝึกอบรมให้ความรู้ในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวให้แก่เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถจัดทำแผนฯ ได้เอง

๓. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งภายในจังหวัดรวมกลุ่มกันเพื่อทำโครงการจัดทำแผนแม่บทเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยขอรับการสนับสนุนการดำเนินงานจากหน่วยงานผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ โดยจังหวัดเป็นผู้ประสานงานและอำนวยความสะดวกในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว

สรุปได้ว่า แนวคิดจากดังกล่าวข้างต้นได้กล่าวไว้ว่า การส่งเสริมท่องเที่ยว คือ การให้ความสำคัญและการขยายขอบเขตในโครงการ หรือกิจกรรมทางด้านการท่องเที่ยวให้ตีมีคุณภาพอย่างสมบูรณ์ขึ้นด้วยปัจจัยต่าง ๆ เช่น งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ บุคลากร ความรู้ โอกาส และกำลังใจ เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่มีความเป็นไปได้และเป็นรูปธรรม อีกทั้งยังสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง มั่นคง และยั่งยืน รวมถึงการประชาสัมพันธ์ ที่สามารถดึงดูด

^{๔๕}รสิกา อังกูรการ, การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๕๐), หน้า ๗๙.

ใจนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาในแหล่งท่องเที่ยวของท้องถิ่นหรือชุมชน และใช้บริการการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญ องค์ประกอบและหลักการของการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแม้ว่าจะไม่ใช่สิ่งจำเป็นพื้นฐานหรือปัจจัย ๔ ของการดำรงชีวิต แต่ก็เป็นเรื่องของการพักผ่อนหย่อนใจ เป็นนันทนาการ เป็นสิ่งที่พึงปรารถนาในการเสริมคุณภาพชีวิต เพราะการท่องเที่ยวถือเป็นการผ่อนคลายความเครียด พร้อมๆ กับได้ประสบการณ์ที่แปลกใหม่ได้ เห็นความสวยงาม ได้สัมผัสกับวิถีการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนไปจากที่เคยได้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น และได้สร้างความสัมพันธ์กับคนต่างถิ่นด้วย สำหรับประเทศไทยเรานั้นถือได้ว่ามีศักยภาพในการท่องเที่ยวสูง เพราะมีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดใจ นักท่องเที่ยวให้เข้าไปสัมผัส ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวมีทั้งแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทรัพยากร ธรรมชาติ (Natural Resource) และแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นศิลปวัฒนธรรม (Cultural Resource) ที่มีคุณค่าทางโบราณคดีและศิลปะ ซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ จากที่ได้กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่าการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จึงกล่าวได้ว่าการท่องเที่ยวเป็นการเดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง และเป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจที่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพ ซึ่งได้มีนักวิชาการทางด้านการท่องเที่ยวสำคัญหลายท่านให้ความหมายของคำว่า การท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน เช่น Davidson ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวไว้ว่า หมายถึง การเดินทางออกจากที่พักในช่วงระยะเวลาสั้นๆ เป็นการชั่วคราวเพื่อการเยี่ยมญาติมิตร หรือวัตถุประสงค์ด้านการท่องเที่ยวอื่นๆ ที่ไม่ใช่การประกอบอาชีพ เช่น การพักผ่อน การเล่นกีฬา การประชุม การสัมมนา การท่องเที่ยวมีลักษณะสำคัญ ๕ ประการ คือ ๑) การท่องเที่ยวที่เกิดจากการเคลื่อนที่ของมนุษย์สู่ที่หมายต่างๆ รวมทั้งการหยุดพัก ณ ที่เหล่านั้น ๒) องค์ประกอบของการท่องเที่ยวมี ๒ ส่วน คือ การเดินทางสู่จุดหมาย และการหยุดพักประกอบกิจกรรม ณ จุดหมายนั้น ๓) การเดินทางและการหยุดพักเกิดขึ้นนอกภูมิลำเนา และที่ทำงานการท่องเที่ยวจึงเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดกิจกรรม แตกต่างจากกิจกรรมของเจ้าของถิ่นที่เดินทางผ่านและพัก ๔) การเดินทางสู่จุดหมาย เป็นการเดินทางชั่วคราวในระยะเวลาสั้น ๆ โดยมีความตั้งใจว่าจะกลับภายใน ๒ - ๓ วัน หรือ ๒ - ๓ สัปดาห์ หรือ ๒ - ๓ เดือน ๕) ความตั้งใจในการเยือนจุดหมายปลายทาง มิได้เป็นไปเพื่อตั้งหลักแหล่งหรือเพื่อประกอบอาชีพ โดยที่ผู้ท่องเที่ยวไม่มุ่งหวังที่จะได้รับผลตอบแทน^{๔๖} แต่เป็นการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจและเพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น ส่วนการท่องเที่ยวในทางสังคมวิทยานั้น^{๔๗} การท่องเที่ยวเป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในลักษณะดังต่อไปนี้ ๑) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลซึ่งปกติจะไม่เคยพบกันมาก่อน ๒) เป็นการเผชิญหน้ากันระหว่างวัฒนธรรมที่แตกต่างกันในกลุ่มชาติพันธุ์ วิถีชีวิต ภาษา ความแตกต่างในด้านเศรษฐกิจ ๓) พฤติกรรมของกลุ่มคนที่ต้องการผ่อนคลายจากความตึงเครียดทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มคนในชีวิตประจำวัน ๔) พฤติกรรมของคนต่างถิ่นที่ประสานกันระหว่างผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ตนได้รับ จากการดำรงชีวิตของคนต่างถิ่น และการ

^{๔๖}Davidson Rob, *Tourism*, 2nded, (Singapore Longman : Group Limited, 1995), p.2.

^{๔๗}ชาญวิทย์ เกษตรศิริ, *วิถีไทยการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม*, (กรุงเทพมหานคร : อัมรินทร์พรินติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๔๐), หน้า ๖.

ท่องเที่ยวยังมีความหมายอีกหลายความหมาย ซึ่งกว้างขวางมาก แต่สามารถกำหนดได้โดยมีเงื่อนไขที่สำคัญตามหลักสากลโดยเฉพาะขององค์การการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (International Union of Official Travel Organization หรือ IUOTO) คือ ต้องเป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว ต้องเป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ และจะต้องเป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ตามที่มีค่าใช้จ่ายเพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้ การท่องเที่ยวเป็นคำที่มีความหมายกว้างไม่เฉพาะเพียงการเดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ หรือเพื่อความสนุกสนานเท่านั้น แต่การท่องเที่ยวยังหมายถึง การเดินทางเพื่อการประชุม เพื่อศึกษาหาความรู้ เพื่อการศึกษา เพื่อติดต่อธุรกิจ ตลอดจนการเยี่ยมญาติพี่น้องก็ถือว่าเป็นการท่องเที่ยวทั้งสิ้น รวมถึงการดำเนินกิจกรรมบริการด้านการนำเที่ยว เช่น บริการด้านการเดินทาง บริการด้านอาหารและการพักผ่อน และบริการด้านการนำเที่ยว ซึ่งดำเนินการโดยหวังผลกำไร ที่ต้องอาศัยแรงงานและการลงทุนสูง โดยใช้เทคนิควิชาการเฉพาะ มีการวางแผน การจัดการ และการตลาด ครอบคลุมธุรกิจหลายประเภท ทั้งที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยตรงและโดยอ้อม^{๔๘} นอกจากนี้ การท่องเที่ยว (Tourism) ยังมีความหมายรวมถึงการเดินทางของบุคคลจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว เดินทางด้วยความสมัครใจเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ติดต่อธุระและวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ได้ แต่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพ หรือหารายได้^{๔๙}

๒.๒.๔ ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแม้ว่าจะไม่ใช่สิ่งจำเป็นพื้นฐานหรือปัจจัย ๔ ของการดำรงชีวิต แต่ก็เป็นเรื่องของการพักผ่อนหย่อนใจ เป็นนันทนาการ เป็นสิ่งที่พึงปรารถนาในการเสริมคุณภาพชีวิต เพราะการท่องเที่ยวถือเป็นการผ่อนคลายความเครียด พร้อม ๆ กับได้ประสบการณ์ที่แปลกใหม่ได้เห็นความสวยงาม ได้สัมผัสกับวิถีการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนไปจากที่เคยได้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น และได้สร้างความสัมพันธ์กับคนต่างถิ่นด้วย สำหรับประเทศไทยเรานั้นถือได้ว่ามีศักยภาพในการท่องเที่ยวสูง เพราะมีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดใจ นักท่องเที่ยวให้เข้ามาสัมผัส และมีอีกหลายปัจจัยที่ช่วยในการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพสามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้นมีอยู่ด้วยกัน ๗ ประการ คือ^{๕๐}

๑. ปัจจัยภายใน ถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่ช่วยในการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพสามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้นมีอยู่ด้วยกัน ๗ ประการ คือ

๑.๑ ทรัพยากรการท่องเที่ยว (Tourism Resources) เป็นสิ่งดึงดูดใจให้ผู้คนเดินทางมาเยือนท้องถิ่นนั้นๆ มีทั้งสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น และงานประเพณีต่างๆ

๑.๒ ความปลอดภัย (Security) โดยนักท่องเที่ยวจะคำนึงถึงความปลอดภัยต่อชีวิต และทรัพย์สินเป็นประการสำคัญ มาตรการรักษาความปลอดภัยจึงต้องมีประสิทธิภาพ

๑.๓ โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructures) โดยปกติแล้วรัฐจะเป็นผู้ลงทุน เช่น ถนน สนามบิน สถานีรถไฟ ไฟฟ้า ระบบการสื่อสาร ฯลฯ

๑.๔ สิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities) เช่น การคมนาคม พิธีการเข้าออกเมือง ฯลฯ

^{๔๘}ศิริ ฮามโพธิ์, สังคมวิทยาการท่องเที่ยว, (กรุงเทพมหานคร : โอ. เอส. พรินติ้ง เฮ้าส์, ๒๕๔๓), หน้า ๒๑.

^{๔๙}กุลวรา สุวรรณพิมล, หลักการมัคคุเทศก์, (กรุงเทพมหานคร : แสงดาว, ๒๕๔๘), หน้า ๑๒.

๑.๕ สินค้าของที่ระลึก (Souvenirs) ต้องมีการควบคุมคุณภาพ กำหนดราคา การส่งเสริมการใช้วัสดุพื้นบ้าน การออกแบบสินค้าให้มีเอกลักษณ์ รวมทั้งการบรรจุหีบห่อที่สวยงาม

๑.๖ การโฆษณาและประชาสัมพันธ์ (Advertising and Public Relation) เป็นปัจจัย สำคัญต่อการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ทำให้แหล่งท่องเที่ยวเป็นที่รู้จักและสนใจของ นักท่องเที่ยว

๑.๗ ภาพลักษณ์ (Image) เป็นตัวกำหนดกลุ่มนักท่องเที่ยว เช่น หากประเทศใดมี ภาพลักษณ์ว่าเป็นดินแดนแห่งความฝันของผู้ชาย นักท่องเที่ยวที่สนใจก็จะเป็กลุ่มชายรักสนุก

๒. ปัจจัยภายนอก เป็นปัจจัยที่ช่วยในการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่สำคัญมากอีกปัจจัย หนึ่ง เพราะเป็นปัจจัยที่ช่วยสร้างความมั่นใจให้นักท่องเที่ยวในการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว

๒.๑ สภาวะเศรษฐกิจและการเมืองของโลก การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจและสภาพความ มั่นคงทางการเมือง จะเป็นตัวกระตุ้นกระแสการเดินทางให้ขยายตัวอย่างกว้างขวาง

๒.๒ ความนิยมในการท่องเที่ยว ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีองค์ประกอบหลายประการ ที่ช่วยให้รายได้ของครอบครัวสูงขึ้น ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวลดต่ำลง ทำให้ผู้ที่รักการ เดินทางท่องเที่ยวสามารถจัดการรายได้เพื่อการท่องเที่ยวได้ดีขึ้น

๒.๓ การขยายเส้นทางคมนาคม การคมนาคมขนส่งที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การ เดินทางท่องเที่ยวเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย และประหยัด

๒.๔ การแลกเปลี่ยนนโยบายทางการเมืองซึ่งเป็นผลให้เกิดการแข่งขันทั้งด้าน การตลาดและการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว

ตารางที่ ๒.๖ ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยว

นักวิชาการ หรือ แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ปิยชาติ อินทาราม (๒๕๕๓ หน้า ๑๘).	๑) รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ ๒) รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม ๓) รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ
รัฐวัชร พัฒนจิระรุจน์. (๒๕๕๑ หน้า ๙๕)	รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ คือ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา การท่องเที่ยวเชิงดาราศาสตร์
สุกานดา ชันธไพศรี (๒๕๔๙, หน้า ๓๗)	๑) การส่งเสริมการท่องเที่ยว คือ วิธีหนึ่งของการพัฒนาการท่องเที่ยว ๒) การท่องเที่ยวถือเป็นการผ่อนคลายความเครียดและเป็นสิ่ง ที่พึงปรารถนาในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิต

๒.๒.๕ รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวมี ๓ รูปแบบ ดังนี้^{๕๐}

๑. รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ (natural based tourism)

รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ (natural based tourism) คือ การจัดโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวโดยให้ประชาชน และนักท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อมุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน^{๕๑}

๑.๑ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ecotourism) หมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิด จิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน และเมื่อนักท่องเที่ยวได้เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ก็สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อม รักษาระบบนิเวศน์ เช่น ไม่เข้าไปทำลายระบบนิเวศน์ และช่วยรักษาความสะอาดแหล่งท่องเที่ยวโดยไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำ

๑.๒ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล (marine ecotourism) หมายถึง การท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบในแหล่งธรรมชาติทางทะเลที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศทางทะเล โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้ การจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศน์อย่างยั่งยืน

๑.๓ การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา (geo-tourism) หมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่เป็น หินผา ลานหินทราย อุโมงค์โพรง ถ้ำน้ำลอด ถ้ำหินงอกหินย้อย เพื่อดูความงามของภูมิทัศน์ที่มีความแปลกของการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่โลกศึกษาธรรมชาติของหิน ดิน แร่ ต่าง ๆ และฟอสซิล ได้ความรู้ได้มีประสบการณ์ใหม่ ๆ บนพื้นฐานการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบต่อ การรักษาสภาพแวดล้อม โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว

๑.๔ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (agro tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังพื้นที่เกษตรกรรมสวนเกษตร วนเกษตร สวนสมุนไพร ฟาร์มปศุสัตว์และเลี้ยงสัตว์เพื่อชื่นชมความสวยงาม ความสำเร็จและเพลิดเพลินในสวนเกษตร ได้ความรู้มีประสบการณ์ใหม่บนพื้นฐานความรับผิดชอบต่อการรักษาสภาพแวดล้อมของสถานที่แห่งนั้น

๑.๕ การท่องเที่ยวเชิงดาราศาสตร์ (astrological tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อไปชมปรากฏการณ์ทางดาราศาสตร์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวาระ เช่น สุริยุปราคา ฝนดาวตก จันทรุปราคา และการดูดาวจักราศีที่ปรากฏในท้องฟ้าแต่ละเดือน เพื่อการเรียนรู้ระบบสุริยะจักรวาล มีความรู้ความประทับใจ ความทรงจำและประสบการณ์เพิ่มขึ้นบนพื้นฐาน การท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการร่วมกันอย่างยั่งยืน

^{๕๐}ปิยชาติ อินทาราม, การส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบชุมชน, (กรุงเทพมหานคร : คีรีปรินติ้ง, ๒๕๕๓), หน้า ๑๘.

^{๕๑}รัฐวัชร พัฒนจิระรุ่งน, การท่องเที่ยวพัฒนาคุณภาพชีวิต, (กรุงเทพมหานคร : คีรีปรินติ้ง, ๒๕๕๑), หน้า ๙๕.

๒. รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม (cultural based tourism)

คือ การจัดโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาเรียนรู้แหล่งประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่นให้มีจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรมโดยให้ประชาชนในท้องถิ่น และนักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว ซึ่งมีหลายรูปแบบดังนี้

๒.๑ การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ (historical tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดี และประวัติศาสตร์ เพื่อชื่นชมและเพลิดเพลินในสถานที่ท่องเที่ยวได้ความรู้มีความเข้าใจต่อ ประวัติศาสตร์และโบราณคดี ในท้องถิ่นพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อและมีจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรม และคุณค่าของสภาพแวดล้อมโดยที่ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว^{๕๒}

๒.๒ การท่องเที่ยวงานชมวัฒนธรรมและประเพณี (cultural and traditional tourism) หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยว เพื่อชมงานประเพณีต่างๆ ที่ชาวบ้านในท้องถิ่นนั้นๆ จัดขึ้นได้รับความเพลิดเพลินตื่นตาตื่นใจในสุนทรียะศิลป์เพื่อศึกษา ความเชื่อ การยอมรับนับถือ การเคารพ พิธีกรรมต่างๆ และได้รับความรู้มีความเข้าใจต่อสภาพสังคมและวัฒนธรรม มีประสบการณ์ใหม่ๆ เพิ่มขึ้นบนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อและมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อม และมรดกทางวัฒนธรรม โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยว

๒.๓ การท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบท (rural tourism/village tourism) หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวในหมู่บ้าน ชนบทที่มีลักษณะวิถีชีวิต และผลงานสร้างสรรค์ที่มีเอกลักษณ์พิเศษมีความโดดเด่นเพื่อความเพลิดเพลินได้ ความรู้ดูผลงานสร้างสรรค์และภูมิปัญญาพื้นบ้าน มีความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นบนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อและมีจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรม

๓. รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ (special interest tourism) คือ การจัดโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจพิเศษเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ทั้งความรู้ และประสบการณ์โดยจัดให้ประชาชน และนักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวมีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมท้องถิ่น รู้คุณค่า ได้ประสบการณ์ความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น และเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีกว่า

๓.๑ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (health tourism) หมายถึงการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติและแหล่งวัฒนธรรมเพื่อการพักผ่อนและเรียนรู้วิธีการ รักษาสุขภาพ กาย ใจได้รับความเพลิดเพลิน และสุนทรียภาพ มีความรู้ต่อการรักษาคุณค่า และคุณภาพชีวิตที่ดี มีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยประชาชนในท้องถิ่น มีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน อนึ่ง การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพนี้บางแห่งอาจจัดรูปแบบเป็นการท่องเที่ยวเพื่อ สุขภาพและความงาม (health beauty and spa)

๓.๒ การท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษาและศาสนา (edu-meditation tourism) หมายถึงการเดินทางเพื่อทัศนศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากปรัชญาทางศาสนา หาความรู้ สัจธรรมแห่งชีวิตมีการฝึกทำสมาธิเพื่อมีประสบการณ์และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น มีคุณค่า และคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้นมี

^{๕๒}สุกานดา ชันธไพโรศรี, การท่องเที่ยวกับการพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๔๙), หน้า ๓๗.

จิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวบางกลุ่มมุ่งการเรียนรู้วัฒนธรรมและภูมิปัญญา

๓.๓ การท่องเที่ยวพำนักระยะยาว (longstay) หมายถึง กลุ่มผู้ใช้ชีวิตในบั้นปลายหลังเกษียณอายุจากการทำงานที่ต้องการมาใช้ชีวิต ต่างแดนเป็นหลัก เพื่อเพิ่มปัจจัยที่ห้าของชีวิตคือ การท่องเที่ยว โดยเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศเฉลี่ย ๓ - ๔ ครั้งต่อปี คราวละนานๆ อย่างน้อย ๑ เดือน และรู้รักษาคุณค่าของสภาพแวดล้อม โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว

๓.๔ การท่องเที่ยวเพื่อการประชุม (MICE หมายถึง M=meeting/I= incentive/C=conference / E=exhibition) เป็นการจูงใจให้แก่อุตสาหกรรมของผู้ที่จัดประชุม มีรายการจูงใจก่อนการประชุม (pre-tour) และการจัดรายการนำเที่ยวหลังการประชุม (post-tour) โดยการจัดรายการท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อบริการให้กับผู้เข้าร่วมประชุมโดยตรงหรือสำหรับผู้ร่วมเดินทางกับผู้ประชุม (สามีหรือภรรยา) อาจเป็นรายการท่องเที่ยววันเดียว หรือรายการเที่ยวพักรีสอร์ท ๒ - ๔ วัน โดยคิดราคาแบบเหมารวมค่าอาหารและบริการท่องเที่ยว

๓.๕ การท่องเที่ยวแบบผสมผสาน เป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่ ผู้จัดการการท่องเที่ยวคัดสรรรูปแบบการท่องเที่ยวที่กล่าวมาแล้วข้างต้น นำมาจัดรายการนำเที่ยว เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวได้รับความแตกต่างระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวในระยะ ยาวนานตั้งแต่ ๒ - ๗ วันหรือมากกว่านั้นเช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเกษตร (eco-agro tourism) การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและประวัติศาสตร์ (agro-historical tourism) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย (eco-adventure travel) การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาและประวัติศาสตร์ (geo- historical tourism) การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวัฒนธรรม (agro-cultural tourism)^{๕๓} เป็นต้น

ตารางที่ ๒.๗ สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
สมชาย สนั่นเมือง, (๒๕๔๕, หน้า ๗๘ - ๘๘)	การส่งเสริมการท่องเที่ยว หมายถึง การให้ความสำคัญและการขยายขอบเขตในโครงการหรือกิจกรรมทางด้านการท่องเที่ยวให้ตีมีคุณภาพอย่างสมบูรณ์ขึ้น
วรรณภา วงศ์พานิช, (๒๕๔๘, หน้า ๒๒)	การส่งเสริมการท่องเที่ยวในท้องถิ่น โดยครอบคลุมมาตรฐาน ๓ ด้าน ประกอบด้วย ๑) ด้านแหล่งท่องเที่ยว ๒) ด้านการบริการการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ ๓) ด้านการตลาดท่องเที่ยว
มัชฌิมา อุดมศิลป์, (๒๕๕๖, หน้า ๖๙)	การส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น แหล่งท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและสื่อการท่องเที่ยวต่าง ๆ ตลอดจนตลาดการท่องเที่ยว

^{๕๓} สีนชัย คีรีรัตน์, การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน, (กรุงเทพมหานคร : ไทสารปรินต์ติ้ง, ๒๕๕๒), หน้า ๘๘.

ตารางที่ ๒.๗ สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว (ต่อ)

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
อุษาวดี พลพิพัฒน์, (๒๕๔๙, หน้า ๕๒)	การพัฒนาทรัพยากรทางการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสุนทรียภาพ
ภราเดช พยัฒวิเชียร, (๒๕๔๙, หน้า ๒๒ - ๓๑)	การสนับสนุนกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวให้มีศักยภาพเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว
การ์เดนอร์, (๒๕๔๙, หน้า ๗๕ - ๘๒)	บทบาทของคนในชุมชนพัฒนาร่วมกับ การพัฒนาการท่องเที่ยว
สินชัย ศิริรัตน์, (๒๕๕๒, หน้า ๘๘)	การส่งเสริมการท่องเที่ยวมี ๓ รูปแบบ ๑. รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ ๒. รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม ๓. รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ
รลิกา อังการการ, (๒๕๕๐, หน้า ๗๙)	รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม และรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ เป็นรูปแบบสำคัญในการส่งเสริมการท่องเที่ยว

๒.๒.๖ ความสำคัญ องค์ประกอบ และหลักการของการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแม้ว่าจะไม่ใช่สิ่งจำเป็นพื้นฐานหรือปัจจัย ๔ ของการดำรงชีวิต แต่ก็เป็นเรื่องของการพักผ่อนหย่อนใจ เป็นนันทนาการ เป็นสิ่งที่พึงปรารถนาในการเสริมคุณภาพชีวิต เพราะการท่องเที่ยวถือเป็นการผ่อนคลายความเครียดพร้อมๆ กับได้ประสบการณ์ที่แปลกใหม่ได้ เห็นความสวยงาม ได้สัมผัสกับวิถีการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนไปจากที่เคยได้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่นและได้สร้างความสัมพันธ์กับคนต่างถิ่นด้วย สำหรับประเทศไทยเรานั้นถือได้ว่ามีศักยภาพในการท่องเที่ยวสูง เพราะมีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดใจ นักท่องเที่ยวให้เข้าไปสัมผัสซึ่งแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวมีทั้งแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติ (Natural Resource) และแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นศิลปวัฒนธรรม (Cultural Resource) ที่มีคุณค่าทางโบราณคดีและศิลปะซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ จากที่ได้กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่าการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จึงกล่าวได้ว่าการท่องเที่ยวเป็นการเดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง และเป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจที่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพ ซึ่งได้มีนักวิชาการทางด้านการท่องเที่ยวสำคัญหลายท่านให้ความหมายของคำว่า การท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน เช่น Davidson ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวไว้ว่า หมายถึง การเดินทางออกจากที่พักในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ เป็นการชั่วคราวเพื่อการเยี่ยมญาติมิตร หรือวัตถุประสงค์ด้านการท่องเที่ยวอื่นๆ ที่ไม่ใช่การประกอบอาชีพ เช่น การพักผ่อน การเล่นกีฬา การ

ประชุม การสัมมนา การท่องเที่ยวมีลักษณะสำคัญ ๕ ประการ ได้แก่ ๑) การท่องเที่ยวที่เกิดจากการเคลื่อนที่ของมนุษย์สู่ที่หมายต่างๆ รวมทั้งการหยุดพัก ณ ที่เหล่านั้น ๒) องค์ประกอบของการท่องเที่ยว มี ๒ ส่วน คือ การเดินทางสู่จุดหมาย และการหยุดพักประกอบกิจกรรม ณ จุดหมายนั้น ๓) การเดินทางและการหยุดพักเกิดขึ้นนอกภูมิภค และที่ทำงานการท่องเที่ยวจึงเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดกิจกรรม แตกต่างจากกิจกรรมของเจ้าของถิ่นที่เดินทางผ่านและพัก ๔) การเดินทางสู่จุดหมาย เป็นการเดินทางชั่วคราวในระยะเวลาสั้นๆ โดยมีความตั้งใจว่าจะกลับภายใน ๒-๓ วัน หรือ ๒-๓ สัปดาห์ หรือ ๒-๓ เดือน ๕) ความตั้งใจในการเยือนจุดหมายปลายทาง มิได้เป็นไปเพื่อตั้งหลักแหล่ง หรือเพื่อประกอบอาชีพ โดยที่ผู้ท่องเที่ยวไม่มุ่งหวังที่จะได้รับผลตอบแทน^{๕๔} แต่เป็นการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจและเพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น ส่วนการท่องเที่ยวในทางสังคมวิทยานั้น^{๕๕} การท่องเที่ยวเป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในลักษณะ ดังต่อไปนี้ ๑) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลซึ่งปกติจะไม่เคยพบกันมาก่อน ๒) เป็นการเผชิญหน้ากันระหว่างวัฒนธรรมที่แตกต่างกันในกลุ่มชาติพันธุ์ วิถีชีวิต ภาษา ความแตกต่างในด้านเศรษฐกิจ ๓) พฤติกรรมของกลุ่มคนที่ต้องการผ่อนคลายจากความตึงเครียดทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มคนในชีวิตประจำวัน ๔) พฤติกรรมของคนต่างถิ่นที่ประสานกันระหว่างผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ตนได้รับจากการดำรงชีวิตของคนต่างถิ่นและการท่องเที่ยวยังมีความหมายอีกหลายความหมาย ซึ่งกว้างขวางมาก แต่สามารถกำหนดได้โดยมีเงื่อนไขที่สำคัญตามหลักสากลโดยเฉพาะขององค์การการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (International Union of Official Travel Organization หรือ IUOTO) คือ ต้องเป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว ต้องเป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ และจะต้องเป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ตามที่มีใจเพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้ การท่องเที่ยวเป็นคำที่มีความหมายกว้างไม่เฉพาะเพียงการเดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจหรือเพื่อความสนุกสนานเท่านั้น แต่การท่องเที่ยวยังหมายถึง การเดินทางเพื่อการประชุม เพื่อศึกษาหาความรู้ เพื่อการกีฬา เพื่อติดต่อธุรกิจ ตลอดจนการเยี่ยมญาติพี่น้องก็ถือว่าเป็นการท่องเที่ยวทั้งสิ้น รวมถึงการดำเนินกิจกรรมบริการด้านการนำเที่ยว เช่น บริการด้านการเดินทาง บริการด้านอาหารและการพักผ่อน และบริการด้านการนำเที่ยว ซึ่งดำเนินการโดยหวังผลกำไรที่ต้องอาศัยแรงงานและการลงทุนสูง โดยใช้เทคนิควิชาการเฉพาะ มีการวางแผน การจัดองค์การ และการตลาด ครอบคลุมธุรกิจหลายประเภททั้งที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยตรงและโดยอ้อม^{๕๖} นอกจากนี้ การท่องเที่ยว (Tourism) ยังมีความหมายรวมถึงการเดินทางของบุคคลจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว เดินทางด้วยความสมัครใจเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ติดต่อธุระและวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ได้ แต่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพหรือหารายได้^{๕๗}

^{๕๔}Davidson Rob, *Tourism*, 2nded, (Singapore Longman : Group Limited, 1995), p.2.

^{๕๕}ชาญวิทย์ เกษตรศิริ, *วิถีไทยการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม*, (กรุงเทพมหานคร : อัมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๔๐), หน้า ๖.

^{๕๖}ศิริ ฮามโพธิ์, *สังคมวิทยาการท่องเที่ยว*, (กรุงเทพมหานคร : โอ. เอส. พริ้นติ้ง เฮ้าส์, ๒๕๔๓), หน้า ๒๑.

^{๕๗}กุลวรา สุวรรณพิมล, *หลักการมัคคุเทศก์*, (กรุงเทพมหานคร : แสงดาว, ๒๕๔๘), หน้า ๑๒.

๒.๒.๗ ประเภทของการท่องเที่ยว แบ่งออกได้เป็น ๓ ประเภทหลัก คือ^{๕๘}

๑. การท่องเที่ยวเพื่อความเพลิดเพลินและการพักผ่อนหลีกหนีความจำเจจากสภาพชีวิตประจำวัน

๒. การท่องเที่ยวเพื่อวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ: เพื่อร่วมประชุมสัมมนา เจริญธุรกิจ (เป็นส่วนหนึ่งของงาน)

๓. การท่องเที่ยวเพื่อความสนใจพิเศษ: เป็นการเที่ยวเฉพาะกลุ่มที่มีความสนใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม

๒.๒.๖ ความสำคัญของการท่องเที่ยว มีดังนี้

ความสำคัญด้านเศรษฐกิจ ความสำคัญด้านสังคม และวัฒนธรรม ความสำคัญด้านธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

๑. ความสำคัญด้านเศรษฐกิจ ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่ง ที่ให้ความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก เนื่องจาก เป็นอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม บทบาทที่เด่นชัดบทบาทหนึ่งในช่วงหลายปีที่ผ่านมาของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวก็คือ บทบาทด้านเศรษฐกิจซึ่งอาจกล่าวได้ว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้ที่สำคัญให้ประเทศเป็นลำดับต้นๆ และยังสามารถกระจายรายได้ สร้างงาน สร้างอาชีพ ได้อีกด้วย โดยเฉพาะการนำเงินตราต่างประเทศเข้ามาใช้จ่ายในระบบเศรษฐกิจของประเทศวัฒนธรรมของท้องถิ่นต้องเปลี่ยนแปลงอย่างทันทีทันใด แต่อาจค่อยๆ ซึมซับอย่างช้าๆ ธุรกิจหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวภาคต่างๆ ที่มีความล่อแหลมต่อความรับผิดชอบในวัฒนธรรมท้องถิ่นนั้นๆ จึงควรตระหนัก หมั่นสังเกตติดตาม พัฒนานำวัฒนธรรมในสิ่งที่ดี และวัฒนธรรมภายนอกที่แตกต่างจากของตนมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด^{๕๙} แต่ต้องไม่ลืมนคุณค่าวัฒนธรรมเดิมของตนด้วย นอกจากนี้ ทางด้านสังคม การท่องเที่ยวก็เป็นการพักผ่อนที่ช่วยลดความตึงเครียดพร้อมๆ กับสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้มาเยือนและเจ้าของท้องถิ่น จึงเห็นได้ว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

๒. ความสำคัญด้านสังคม และวัฒนธรรม ทำให้มีโอกาสได้สัมผัสเรียนรู้ แลกเปลี่ยน วัฒนธรรม ก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกัน ผลของการท่องเที่ยวอาจไม่ได้ส่งผลต่อการทำให้วัฒนธรรมของท้องถิ่นต้องเปลี่ยนแปลงอย่างทันทีทันใด แต่อาจค่อยๆ ซึมซับอย่างช้าๆ ธุรกิจหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวภาคต่างๆ ที่มีความล่อแหลมต่อความรับผิดชอบในวัฒนธรรมท้องถิ่นนั้นๆ จึงควรตระหนัก หมั่นสังเกตติดตาม พัฒนานำวัฒนธรรมในสิ่งที่ดีและวัฒนธรรมภายนอกที่แตกต่างจากของตนมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแต่ต้องไม่ลืมนคุณค่าวัฒนธรรมเดิมของตนด้วย นอกจากนี้ทางด้านสังคม การท่องเที่ยวก็เป็นการพักผ่อนที่ช่วยลดความตึงเครียด พร้อมๆ กับสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้มาเยือนและเจ้าของท้องถิ่น จึงเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง

๓. ความสำคัญด้านธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้นย่อมทำให้ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ

^{๕๘} ต้อย ชุมสาย, **ปฐมบทวิชาการท่องเที่ยว**, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๗), หน้า ๔๓.

^{๕๙} ฉันทซ์ วรรณถนอม, **กลยุทธ์การท่องเที่ยว**, (กรุงเทพมหานคร : คลังวิทยา, ๒๕๕๑), หน้า ๒๙.

เห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมที่เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยว เป็นเหตุให้มีการช่วยกันรักษาสภาพภูมิทัศน์ของสิ่งแวดล้อมในชุมชน เพื่อให้สามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเข้ามามากขึ้นและสามารถอาศัยรายได้จากการท่องเที่ยวมาช่วยสนับสนุนในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยววันนั้น ๆ อันเป็นการนำทรัพยากรการท่องเที่ยวมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า

๕. สาเหตุที่ทำให้เกิดการท่องเที่ยว สังคมอุตสาหกรรมที่แผ่ขยายอย่างรวดเร็วไปยังประเทศต่างๆ ประกอบกับความสะดวกรวดเร็วของการคมนาคมที่เป็นผลตามมาจากการปฏิวัติอุตสาหกรรม ทำให้การท่องเที่ยวของชนชั้นกลางทั่วโลกขยายตัวอย่างรวดเร็วไปตามกันจนถึงปัจจุบันที่การท่องเที่ยวกลายเป็นอุตสาหกรรมที่ใหญ่ที่สุดในโลกในสภาพของเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของประเทศกำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกลายเป็นสังคมวัตถุนิยมมากขึ้น ตลอดจนภาวะการแข่งขันเพื่อความอยู่รอดของประชากร เพื่อความอยู่รอดของตนเองและสมาชิกในครอบครัวอย่างนำวิตกขึ้นทุกวันนี้ กล่าวได้ว่า ประชากรส่วนใหญ่ต้องทำงานหลัก บางคนทำงานเพื่อปากท้องของตนเองและสมาชิกในครอบครัว จึงไม่มีเวลาว่างสนใจต่อกิจกรรมท่องเที่ยว แต่ขณะเดียวกันคนบางกลุ่มจะประกอบกิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจเพื่อเสริมสร้างความร่ำรวย หรือยกฐานะทางด้านสังคมให้สูงขึ้น กลุ่มชนพวกหลังนี้จึงมีฐานะทางด้านเศรษฐกิจดีพอที่จะหา^{๖๐} เวลาออกไปท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนในสถานที่ต่างๆ ได้ตามความเป็นจริงแล้ว กลุ่มชนทุกหมู่เหล่าไม่ว่าจะเป็นผู้ที่มั่งมีหรือยากจนหรือผู้ที่อยู่ในปฐมวัย มัชฌิมวัย หรือปัจฉิมวัย ย่อมมีความปรารถนาที่ต้องการเดินทางไปในสถานที่ต่าง ๆ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจเมื่อมีโอกาสหรือสถานภาพทางด้านเศรษฐกิจเอื้ออำนวย^{๖๑}

รวมถึงนักท่องเที่ยวภายในประเทศเกือบทั้งหมด ล้วนเป็นผู้ที่มีการเปลี่ยนแปลงวิถีการดำรงชีวิตอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นสาเหตุที่ทำให้เกิดการท่องเที่ยวจึงมีหลายประการซึ่งสามารถสรุปสาเหตุที่สำคัญ ได้ดังนี้

๑. ความเครียดในการทำงานจากการทำงานที่เคร่งเครียดตลอดเวลาจะต้องใช้กำลังกายหรือกำลังความคิดเป็นอย่างมาก ด้วยเหตุนี้เอง ร่างกายจึงจำเป็นต้องพักผ่อนเพื่อให้การทำงานในช่วงต่อไปมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น การหยุดงานในวันสิ้นสุดสัปดาห์ การปิดภาคเรียนหรือการหยุดพักร้อยของข้าราชการ และคนงานทั่วไปจึงเป็นเรื่องที่สำคัญกับการใช้เวลาว่างที่ปรากฏในช่วงระยะเวลาดังกล่าว กิจกรรมการพักผ่อนของประชากรเหล่านั้นที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ การเดินทางท่องเที่ยวไปในสถานที่ต่างๆ ซึ่งการเดินทางท่องเที่ยวไปจะใกล้หรือไกลจะขึ้นอยู่กับระยะเวลาและศักยภาพทางด้านเศรษฐกิจของแต่ละบุคคล

๒. รายได้ของประชากรดีขึ้น จากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและสภาพของสังคมที่เปลี่ยนไป จึงทำให้คนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผลงาน และประดิษฐ์ค้นคิดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ขึ้นมา ซึ่งจะทำให้ประชากรมีงานทำมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีเวลาว่างเหลือพอที่จะนำมาใช้เพื่อการพักผ่อน การที่ฐานะทางด้านเศรษฐกิจของประชากรดีขึ้นก็จะมีผลส่งให้ประชากรมีความต้องการที่จะเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่างๆ เพื่อเป็นการพักผ่อนและหาความรู้เพิ่มเติมให้แก่ตนเอง เช่น การพาครอบครัวไปเที่ยวชมปราสาทหินพิมายการเดินทางไปงานเทศกาลประจำปีของจังหวัดใกล้เคียง เพราะค่าใช้จ่ายถูก การเดินทางสะดวกปลอดภัย ทำให้ประหยัดทั้งเวลาและเงินทอง

^{๖๐}สมพร ไชยสิน, **เที่ยวทั่วไทยไปทั่วโลก**, (กรุงเทพมหานคร : ศิริปรินต์ติ้ง, ๒๕๕๒), หน้า ๓๙.

^{๖๑}กานดา วิเชียรมาศ, **เที่ยวไทยไม่ไปไม่รู้**, (กรุงเทพมหานคร : ไพศาลการพิมพ์, ๒๕๕๕), หน้า ๑๒.

แต่สิ่งที่ได้รับคือความรู้ ความพึงพอใจ ความรักความอบอุ่นในครอบครัว คุ่มค่ากับเงินทองที่เสียไป เป็นต้น^{๖๒}

๓. ความสะดวกทางการคมนาคม การคมนาคมนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมทำให้เกิดกิจการท่องเที่ยวปรากฏขึ้น ในสภาพปัจจุบันการไปมาติดต่อกันระหว่างสถานที่ต่างๆ กระทำได้สะดวกและรวดเร็ว มีการตัดถนนหรือเส้นทางผ่านเข้าไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ซึ่งจากการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวดังกล่าว ต้องเสียค่าใช้จ่ายและเวลาไม่มากนักประกอบกับการเดินทางที่สะดวก จึงเป็นแรงจูงใจที่ทำให้ประชากรอยากเข้าไปใช้บริการ และคนส่วนมากก็มีโอกาสที่จะกระทำได้อย่างทั่วถึง สะดวกและรวดเร็ว มีการตัดถนนหรือเส้นทางผ่านเข้าไปยังสถานที่ท่องเที่ยว ต่างๆ ซึ่งจากการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวดังกล่าว ต้องเสียค่าใช้จ่ายและเวลาไม่มากนักประกอบกับการเดินทางที่สะดวก จึงเป็นแรงจูงใจที่ทำให้ประชากรอยากเข้าไปใช้บริการและคนส่วนมากก็มีโอกาสที่จะกระทำได้อย่างทั่วถึง

๔. มีเวลาว่างเนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี จึงทำให้เครื่องมือเครื่องใช้ที่นำมาใช้ในการผลิตมีประสิทธิภาพ มีการนำเอาเครื่องมือและเครื่องจักรชนิดต่างๆ มาใช้ทำงานแทนคน จึงทำให้การผลิตสินค้ากระทำได้อย่างรวดเร็วและเป็นสาเหตุอย่างหนึ่งที่ทำให้คนมีเวลาว่างเพิ่มมากขึ้น เช่น การทำนาในประเทศไทย แต่เดิมพื้นที่นำมาใช้ปลูกข้าว ๒๐ - ๓๐ ไร่ ครอบครัวของเกษตรกรต้องใช้เวลาเป็นแรมเดือนในการเตรียมพื้นที่และเพาะปลูกข้าวในสภาวะปัจจุบันเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีการพัฒนาการผลิตที่ทันสมัยได้นำเอาเครื่องจักรกลหรือเทคโนโลยีในระดับต่างๆ ตามสภาพทางเศรษฐกิจของแต่ละบุคคลมาใช้ในการผลิต พื้นที่ดินขนาดดังกล่าวจะใช้เวลาทำการเตรียมพื้นที่และทำการเพาะปลูกข้าว ๑ - ๒ วันเท่านั้น และการนำเครื่องจักรกลและเครื่องใช้ชนิดอื่นๆ เข้ามาเสริมในการทำการเพาะปลูกนั่นเอง จะทำให้ประชากรสามารถทำนาได้ปีละหลายครั้ง ผลผลิตต่อไร่สูงสามารถกำจัดวัชพืชได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถขยายพื้นที่ในการทำนาได้มากขึ้นซึ่งถ้าหากราคาผลผลิตจากข้าวไม่ตกต่ำมากแล้วจะทำให้รายได้ของประชากรโดยทั่วไปดีขึ้นและมีเวลาว่างพอที่จะนำไปใช้แสวงหาความสุขทางด้านการท่องเที่ยว และอื่นๆ ได้ตามโอกาสและสภาพทางเศรษฐกิจที่เอื้ออำนวย^{๖๓}

๕. จำนวนประชากรเพิ่มขึ้น จากการที่จำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้นจึงทำให้สภาพชุมชนในเมืองเกิดสภาพความแออัดยัดเยียดสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปในเมืองเกิดมลภาวะ เป็นพิษ ทำให้สถานที่ท่องเที่ยวภายในเมืองมีจำกัดและสถานที่ท่องเที่ยวตามชนบทเมืองต่าง ๆ อีกทั้งยังมีการค้นพบแหล่งโบราณสถานใหม่ๆ เช่น บ้านเชียง อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี และยังมีพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมอื่นๆ ขึ้นอีกมากมาย โดยอาศัยหลักวิชาการและเพื่อสนองต่อจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้นตามลำดับและมีความจำเป็นต้องการสถานที่ท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจมากขึ้นเช่นเดียวกัน ด้วยเหตุนี้เองประชากรที่พักอาศัยอยู่ในเมืองจะหาโอกาสเดินทางท่องเที่ยวไป ในท้องที่ชนบทและเมืองต่างๆ แต่ในทางตรงกันข้ามจะมีประชาชนชาวชนบทบางส่วนเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในเมือง ซึ่งมีสถานที่ท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมมากมายและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของชาว

^{๖๒} มาลินี ศรีแก้ว, การจัดการการท่องเที่ยว, (กรุงเทพมหานคร : ศิริวัฒนาการพิมพ์, ๒๕๔๗), หน้า ๑๑๘.

^{๖๓} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕๖.

ชนบท ดังนั้นจึงพอจะชี้ให้เห็นได้ว่า การที่จำนวนของประชากรเพิ่มมากขึ้น ความต้องการสถานที่และการเดินทางท่องเที่ยวไปตามสถานที่ต่างถิ่นหรือต่างแดนจึงเพิ่มมากขึ้นด้วย จึงกล่าวได้ว่า การที่ประชากรมีความเคร่งเครียดกับการทำงานมากขึ้น ประชากรมีวิถีความเป็นอยู่ดีขึ้น อันเนื่องมาจากการมีรายได้สูงขึ้น การพัฒนาโครงสร้างขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่างพอเพียง เช่น การคมนาคมขนส่ง การสื่อสาร ไฟฟ้า ที่พักร้านอาหาร ฯลฯ ตลอดจนการพัฒนารูปแบบการประชาสัมพันธ์ แหล่งข้อมูลและสถานที่ท่องเที่ยวให้ทันสมัยถูกหลักวิชาการสามารถเอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยว ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งกว่านั้น การที่ประชากรเพิ่มมากขึ้นก็เป็นอีกหนทางหนึ่งที่ผลักดันให้ประชากรแสวงหาทางออก เพื่อเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดด้วยการสร้างทัศนคติและพัฒนาค่านิยมการท่องเที่ยว เพื่อศึกษาหาความรู้และความบันเทิงจากมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่า หรือ ภูมิปัญญาของมนุษย์แต่ละท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การสร้างคุณค่าให้กับความเป็นมนุษย์ และความพึงพอใจให้กับตนเองกลุ่มของตนเองทั้งหมดที่กล่าวมาจึงถือได้ว่าเป็นสาเหตุสำคัญของการท่องเที่ยวในปัจจุบัน

สรุปได้ว่า แนวคิดดังกล่าวข้างต้นได้กล่าวไว้ว่า การท่องเที่ยว คือ การเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ ด้วยความสมัครใจ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อคลายความตึงเครียดจากเศรษฐกิจหรือจากความเครียดในชีวิตประจำวัน หรือ เพื่อจุดประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง และยังมีความหมายรวมถึงการเดินทางเพื่อการประชุม เพื่อศึกษาหาประสบการณ์ความรู้ เพื่อการกีฬาเพื่อติดต่อธุรกิจ การเยี่ยมญาติพี่น้อง และตลอดจนเพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น ถือว่าเป็นการท่องเที่ยวทั้งสิ้น ซึ่งสาเหตุในการท่องเที่ยวนี้มีมาจากหลายสาเหตุด้วยกัน เช่น ความเครียดจากการทำงาน รายได้ที่ดีขึ้น ความสะดวกในการเดินทาง มีเวลาว่างมากขึ้น พร้อมทั้งประชากรมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการท่องเที่ยวขึ้น^{๖๔}

๖. วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว มนุษย์เดินทางเพื่อการท่องเที่ยวด้วยความต้องการและเป้าหมายที่แตกต่างกันไป เช่น พักผ่อน ออกกำลังกาย เล่นกีฬา เรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม ซักปั้ง เป็นต้น แบ่งเป็นหลักใหญ่ๆ ดังนี้ การท่องเที่ยวเพื่อความเพลิดเพลินสนุกสนานและพักผ่อน (Holiday) ความเพลิดเพลิน สนุกสนาน เป็นจุดมุ่งหมายหลักของการท่องเที่ยว เพราะนักท่องเที่ยวมีวันหยุดที่จำกัด ดังนั้น จึงพยายามไม่เอาหน้าที่การงาน ความจำเจของชีวิตประจำวันมาเกี่ยวข้อง การเดินทางไปอาบแดด เล่นน้ำตก สวนสนุก เป็นต้น การเดินทางไปเยี่ยมเพื่อนญาติมิตร (Visiting Friends and Relatives: VFR) การท่องเที่ยวเพื่อวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ (Business) และถึงแม้ว่าการท่องเที่ยวทางธุรกิจดูเหมือนจะมีจุดมุ่งหมายในการทำงานแต่การทำงานนั้นเป็นเพียงกระบวนการในการสร้างรายได้ในอนาคต อาทิ เช่น การติดต่อทางด้านการค้าการประชุม เป็นต้น ซึ่งแบ่งออกได้ดังนี้

๑. การเดินทางเพื่อธุรกิจโดยทั่วไป

๒. การเดินทางเพื่อการประชุม การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล สัมมนา และจัดแสดงนิทรรศการนานาชาติ

๓. การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา เป็น การท่องเที่ยวเพื่อต้องการเรียนรู้ โดยมีการจัดการ การวางแผนล่วงหน้า มีครูผู้สอนที่ชำนาญ และมีการฝึกหัดทำตามแบบแผน ซึ่งจะเน้นที่การ

^{๖๔} การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://thai.tourismthailand.org/about-tat> [๒๓ ต.ค. ๕๖].

เรียนรู้จากประสบการณ์จริง อาทิเช่น การเรียนทำอาหารไทย การเรียนรำไทย การเรียนภาษาไทย การดูดาว การเรียนดำน้ำ ฯลฯ

๗. ประโยชน์จากการท่องเที่ยว คนท้องถิ่นได้รับประโยชน์จาก การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว(Facilities Developed for Tourism Can Benefit Residents) การส่งเสริมท่องเที่ยวช่วยให้เกิดการพัฒนากิจการบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกใหม่ให้กับชุมชน รวมทั้งนำคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าสู่ชุมชน ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาการท่องเที่ยว อาทิเช่น การยกระดับโครงสร้างพื้นฐาน การปรับปรุงระบบสาธารณสุข และ^{๖๕}การมีแหล่งสันทนาการและการกีฬาแห่งใหม่ ปรับปรุงระบบสาธารณสุขและการขนส่ง การมีแหล่งสันทนาการและการกีฬาแห่งใหม่ การมีร้านอาหารและพื้นที่สาธารณะเพิ่มขึ้น รวมถึงการมีตัวเลือกจำนวนมากของสินค้าและอาหารที่มีคุณภาพ คุณค่าทางวัฒนธรรมและประเพณีได้รับการฟื้นฟูบำรุงขึ้นมาใหม่(Revaluation of Culture and Traditions) การท่องเที่ยวสามารถส่งเสริมการทำนุบำรุงและการส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรมดั้งเดิม รวมทั้งช่วยส่งเสริมการอนุรักษ์และการจัดการอย่างยั่งยืนต่อทรัพยากรทางธรรมชาติ การปกป้องมรดกของท้องถิ่น และการฟื้นฟูงานฝีมือ ศิลปะ และวัฒนธรรมดั้งเดิมของท้องถิ่นขึ้นมาใหม่ ถึงแม้ว่าการท่องเที่ยวไม่ได้มีส่วนช่วยด้านการเงินในการอนุรักษ์มรดกท้องถิ่นเพียงอย่างเดียว แต่ยังสามารถสนับสนุนทางอ้อมด้วย เช่น การท่องเที่ยวในพื้นที่ห่างไกลในแถบหุบเขา สามารถช่วยให้ชาวเขาตระหนักและฟื้นฟูเพลงท้องถิ่นและการฟ้อนรำแบบดั้งเดิมเอาไว้ได้ การท่องเที่ยวส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความภูมิใจของชุมชน (Tourism Encourages Civic Involvement and Pride) การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนเรียนรู้คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อรายได้ด้านการท่องเที่ยวกระตุ้นให้เกิดความภาคภูมิใจในมรดกของท้องถิ่น และของชาติยังผลให้เกิดความใส่ใจในการอนุรักษ์ การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในด้านการดำเนินงาน และช่วยส่งเสริมการอนุรักษ์ และการจัดการอย่างยั่งยืนต่อทรัพยากรทางธรรมชาติ การปกป้องมรดกของท้องถิ่น และการฟื้นฟูงานฝีมือ ศิลปะ และวัฒนธรรมดั้งเดิมของวัฒนธรรมดั้งเดิมรวมทั้งช่วยส่งเสริมการอนุรักษ์และการจัดการอย่างยั่งยืนต่อทรัพยากรทางธรรมชาติ การปกป้องมรดกของท้องถิ่น และการฟื้นฟูงานฝีมือ ศิลปะ และวัฒนธรรมดั้งเดิมของท้องถิ่นขึ้นมาใหม่ การท่องเที่ยวไม่ได้มีส่วนช่วยด้านการเงินในการอนุรักษ์มรดกท้องถิ่นเพียงอย่างเดียว แต่ยังสามารถสนับสนุนทางอ้อมด้วย เช่น การท่องเที่ยวในพื้นที่ห่างไกลในแถบหุบเขา สามารถช่วยให้ชาวเขาตระหนักและฟื้นฟูเพลงท้องถิ่นและการฟ้อนรำแบบดั้งเดิมเอาไว้ได้ อีกทั้งการท่องเที่ยวยังช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความภูมิใจของชุมชน (Tourism Encourages Civic Involvement and Pride) การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนเรียนรู้คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และทางธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อรายได้ ของการท่องเที่ยวกระตุ้นให้เกิดความภาคภูมิใจในมรดกของท้องถิ่น และของชาติยังผลให้เกิดความใส่ใจในการอนุรักษ์การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในด้านการดำเนินงาน แล การพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นเงื่อนไขสำคัญในการอนุรักษ์^{๖๖} และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่หลากหลายอย่างยั่งยืน สิ่งเหล่านี้เป็นผลลัพธ์ด้านบวกที่เกิดจากการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และในทางที่เหมาะสม สิ่งจำเป็นที่ขาดไม่ได้ คือ การมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีทัศนคติเชิงบวก ย่อมก่อให้เกิดแรงสนับสนุนที่มากกว่าและ

^{๖๕} ชนิษฐา ส่องกาญจน์, พาเที่ยวไทย, (กรุงเทพมหานคร : ชินโชติการพิมพ์, ๒๕๔๙), หน้า ๒๔.

^{๖๖} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๙.

โอกาสที่ดีกว่า ในการพัฒนาและดำเนินการทางการท่องเที่ยว ดังนั้นองค์ประกอบสำคัญของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน คือ การพัฒนาชุมชน ให้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับขบวนการตัดสินใจเพื่อพิจารณาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจในระยะยาว ระบบนิเวศน์ และความเสมอภาคของชุมชน

๘. ผลกระทบจากการท่องเที่ยว กระแสการเดินทางจากนักท่องเที่ยวต่างถิ่นต่างวัฒนธรรม เข้าไปสู่ชุมชนที่มีความแตกต่างทางด้านประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ การพัฒนาเพื่อก่อให้เกิดมาตรฐานในผลิตภัณฑ์ที่จะนำเสนอแก่นักท่องเที่ยว การจัดเตรียมพื้นที่เพื่อให้บริการ การเกิดขึ้นของกิจกรรมเหล่านี้ซึ่งได้มาจากการพัฒนาทั้งรูปธรรมและนามธรรม ล้วนก่อให้เกิดผลกระทบกับชุมชนทั้งทางตรงและทางอ้อม ชุมชนจะได้รับทั้งข้อดีและข้อเสีย ผลกระทบที่เกิดขึ้น เช่น ผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ส่วนที่ดี คือทำให้เกิดเครือข่าย เกิดความเข้าใจ เกิดการเรียนรู้เกิดการสำนึกว่าสิ่งแวดล้อมสำคัญกับมนุษย์ อย่างไรก็ตามในขณะเดียวกัน การท่องเที่ยวที่ไม่คำนึงถึงความสามารถในการรองรับของพื้นที่ ก็ทำให้สิ่งแวดล้อมเสื่อมลงไปด้วย ผลกระทบด้านวัฒนธรรม ผลแง่บวก ประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนได้รับการเผยแพร่ ชุมชนเกิดความหวงแหน ได้รับการสืบทอด ผลแง่ลบที่ได้จากการท่องเที่ยวก็คือ วัฒนธรรมถูกนำมาจัดฉาก ทำให้เสื่อมศรัทธาต่อคุณค่า ผลกระทบด้านสังคม ชุมชนหันมาพูดคุยกันมากขึ้น เกิดเครือข่ายเรียนรู้มากขึ้น มีวิถีคิดที่เก่งขึ้น รู้เท่าทันกระแสที่มาจากข้างนอก มากขึ้นแต่ในขณะเดียวกันก็มีแรงกดดันจากภายนอกเพิ่มขึ้นด้วย เช่น ผู้ประกอบการธุรกิจที่จะเข้าไปดำเนินการ ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนมีอาชีพเสริม สร้างงานใหม่ เกิดการกระจายรายได้ ในทางกลับกันบางครั้งเศรษฐกิจ ที่เข้ามาก็เอื้อให้เกิดการขัดแย้ง การแข่งขัน การแย่งชิงการใช้ทรัพยากรกันในชุมชน ชุมชนกับการจัดการท่องเที่ยวถือเป็นประเด็นใหม่ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย^{๒๗} โดยเฉพาะสังคมชนบทที่มีข้อจำกัดในด้านของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารขาดช่องทางของการเรียนรู้ โดยยังคงอาศัยความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา องค์กรพัฒนาเอกชน ฯลฯ อย่างหนึ่งที่ชุมชนจะต้องตระหนักในบทบาท คือ ชุมชนจะต้องเรียนรู้ร่วมกันให้ได้ ตกลงกันให้ได้ เนื่องจากการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่มีความเปราะบาง และพร้อมที่จะก่อให้เกิดความขัดแย้งจากผลประโยชน์ได้ตลอดเวลา ถ้าหากชุมชนเอาผลประโยชน์ ผลกำไรที่จะได้มาเป็นที่ตั้ง เหมือนกับหลายชุมชนที่กำลังประสบอยู่ในปัจจุบัน ชุมชนควรตระหนักว่า การท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นในชุมชนนั้นเป็นผลทางอ้อมที่เกิดขึ้นจากผลของการอนุรักษ์ สืบทอดรักษาไว้ซึ่งมรดกทางธรรมชาติ มรดกทางวัฒนธรรมเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ แล้วถูกนำมาแปลงเป็นกิจกรรมเพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน ดังนั้น การบริโภค การใช้สอยอย่างรู้คุณค่าใช้ประโยชน์ให้ยั่งยืนได้ ชุมชนควรตระหนักไว้เป็นสำคัญ

๙. องค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยว หมายถึง แหล่งท่องเที่ยว ตลาดการท่องเที่ยว และการบริการการท่องเที่ยว มีดังนี้

๑. ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว (Tourism Resource) แหล่งท่องเที่ยวเป็นทรัพยากรที่สำคัญจัดเป็นอุปทานการท่องเที่ยว (Tourism Supply) ซึ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยแบ่งแหล่งท่องเที่ยวออกเป็น ๓ ประเภท คือ แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์โบราณคดี

^{๒๗}พรพรรณนิดา หาญภูมิใจ, “เศรษฐกิจการท่องเที่ยว”, จุลสารการท่องเที่ยว, ฉบับปีที่ ๑๙ เล่มที่ ๒๔, (๒๕๕๑): ๔๘ - ๕๖.

และแหล่งท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรม ส่วนแหล่งท่องเที่ยวที่ให้ความบันเทิงนั้น จัดเป็นส่วนหนึ่งในสถานบริการนักท่องเที่ยว

๒. บริการการท่องเที่ยว (Tourism Service) บริการที่รองรับการท่องเที่ยวเป็นอุปทานประเภทหนึ่ง ซึ่งมักไม่ได้เป็นจุดหมายปลายทางหลักของนักท่องเที่ยว แต่เป็นบริการที่รองรับให้เกิดความสะดวกสบายและความบันเทิงแก่นักท่องเที่ยวซึ่งในบางโอกาสอาจเป็นตัวดึงดูดใจได้เช่นกัน บริการท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ ที่พักอาหาร แหล่งจำหน่ายสินค้า แหล่งบันเทิง แหล่งกิจกรรมและบริการอื่นๆ ทั้งนี้รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นอื่นๆ ด้วย

๓. ตลาดการท่องเที่ยว (Tourism Market or Tourist) เป็นการแสดงออกของอุปสงค์ (Tourism Demand) ซึ่งมีความปรารถนาในการท่องเที่ยวจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง เพื่อเข้าร่วมในกิจกรรมการพักผ่อนหย่อนใจ และเพื่อกิจกรรมการท่องเที่ยวอื่น ๆ (ปกติตลาดการท่องเที่ยวมักจะเน้นที่นักท่องเที่ยว) ซึ่งในกระบวนการจัดการได้หมายรวมถึงการส่งเสริมการพัฒนาการขายและการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวด้วย^{๒๘} สอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจนักท่องเที่ยว

เคนริค ดี ได้กล่าวถึงทฤษฎีแรงจูงใจนักท่องเที่ยวของ Maslow ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ทฤษฎีลำดับขั้นแห่งความต้องการจำเป็น (Hierarchy of needs) Maslow กล่าวว่า มนุษย์เป็นสัตว์ที่มีความต้องการ^{๒๙}และมนุษย์จะแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อที่จะสนองตอบความต้องการนั้น และความต้องการของมนุษย์ไม่มีวันจบสิ้น เมื่อความต้องการอย่างหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอีกระดับหนึ่งก็จะเกิดขึ้นมาแทนที่ แนวคิดนี้ถูกนำเสนอไว้ ๕ ชั้น คือ ความต้องการทางด้านสรีระวิทยา ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต ความต้องการด้านสังคม ความต้องการที่จะมีเกียรติยศชื่อเสียงและความต้องการความสำเร็จแห่งตน ความต้องการที่จะมีเกียรติยศชื่อเสียงและความต้องการความสำเร็จแห่งตน

๒. ทฤษฎีขั้นบันไดแห่งการเดินทาง (Travel Career Ladder) Philip Pearce ประยุกต์จากทฤษฎีลำดับขั้นแห่งความต้องการจำเป็นของ Maslow แต่ความแตกต่างอยู่ตรงที่ในลำดับขั้นที่ ๑ หรือ ความต้องการทางด้านสรีระวิทยาถึงขั้นที่ ๔ หรือความต้องการเกียรติยศชื่อเสียงนั้น ในแต่ละขั้นเกิดขึ้นทั้งจากบุคคลเป็นผู้กำหนดเอง และมีอีกส่วนหนึ่งเป็นการชักนำ หรือกำหนดโดยผู้อื่น ยกเว้นความต้องการในขั้นสูงสุด หรือ ความต้องการความสำเร็จแห่งตน (ความต้องการที่จะได้รับความพึงพอใจสูงสุด) เป็นขั้นที่เกิดจากความต้องการของตัวบุคคลเป็นผู้กำหนดเอง

๓. Pearce, Morrison และ Rutledge ได้นำเสนอแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวไว้ ๑๐ ประการ ดังต่อไปนี้ ๑) แรงจูงใจที่จะได้สัมผัสสิ่งแวดล้อม ๒) แรงจูงใจที่จะได้พบปะกับคนในท้องถิ่น ๓) แรงจูงใจที่จะเข้าใจวัฒนธรรมท้องถิ่นและประเทศเจ้าบ้าน ๔) แรงจูงใจที่จะสร้างเสริมสัมพันธ์ภาพภายในครอบครัว ๕) แรงจูงใจที่จะได้พักผ่อนในสภาพแวดล้อมที่มีความสุข ๖) แรงจูงใจที่จะได้ทำกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวสนใจและฝึกทักษะ ๗) แรงจูงใจที่จะมีสุขภาพดี ๘) แรงจูงใจที่จะได้รับการคุ้ม

^{๒๘} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๓.

กันและความปลอดภัย ๙) แรงจูงใจที่จะได้รับการยอมรับนับถือ และได้รับสถานภาพทางสังคม
๑๐) แรงจูงใจที่จะให้รางวัลแก่ตัวเอง^{๖๙}

๑๐. โครงสร้างพื้นฐานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว หมายถึง องค์ประกอบพื้นฐานในการรองรับการท่องเที่ยวทั้งระบบ ถือเป็นส่วนในการสนับสนุนให้การท่องเที่ยวสามารถดำเนินไปได้ด้วยดีและทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ได้แก่ ระบบไฟฟ้า ระบบประปา ระบบสื่อสารโทรคมนาคมระบบการขนส่งและระบบสาธารณสุข

๑. ระบบไฟฟ้ามีใช้อย่างเพียงพอทั่วถึงและใช้การได้ดี เช่น การเตรียมอุปกรณ์สำหรับปั่นไฟไว้ให้เพียงพอกำหนดเวลาปิดเปิดไฟฟ้าเพื่อประหยัดพลังงาน การวางแผนการใช้ไฟฟ้าอย่างเหมาะสมและปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

๒. ระบบประปามีความสะอาดถูกหลักอนามัยมีปริมาณเพียงพอและมีการกระจายอย่างทั่วถึง

๓. ระบบสื่อสารโทรคมนาคมโทรศัพท์มีสาย ไร้สาย ไปรษณีย์ โทรเลข E-mail สะดวกรวดเร็ว มีหน่วยบริการที่เพียงพอ และกระจายอย่างทั่วถึง

๔. ระบบการขนส่ง ทางอากาศ ควรจัดให้มีเส้นทางการคมนาคมภายในประเทศครอบคลุมทุกพื้นที่ที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ควรพยายามเชื่อมโยงเส้นทางการบินอย่างทั่วถึงและควรพัฒนาให้มีความเชื่อมโยงกับระบบคมนาคมอื่น ๆ ในส่วนของท่าอากาศยาน ควรจัดสร้างในพื้นที่ที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ มีมาตรฐานในการจัดการและง่ายต่อการเข้าถึงควรจัดสร้างให้มีความสะดวกสบาย มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก ร้านให้เช่ารถยนต์ เป็นต้น ส่วน ทางบก หมายถึง เส้นทางถนนและเส้นทางรถไฟต่างๆ ซึ่งควรจัดให้มีครอบคลุมทุกพื้นที่ที่มีแหล่งท่องเที่ยวและมีความเชื่อมโยงกันให้มากที่สุด รวมทั้งจะต้องให้มีความเชื่อมโยงกับระบบคมนาคมอื่นๆ ด้วยสภาพของถนน และรางรถไฟต้องมีคุณภาพดี เหมาะสมกับท้องถิ่นและมีการบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ควรมีการจัดสร้างสถานีขนส่ง หรือสถานีรถไฟฟ้ามหานครที่มีมาตรฐานสากล ง่ายต่อการเข้าถึง และทางน้ำ หมายถึง เส้นทางเดินทางทางน้ำ ควรพัฒนาเส้นทางเดินทางท่องเที่ยวทางน้ำให้มีความเหมาะสมกับแหล่งท่องเที่ยวและสภาพกายภาพของเส้นทางทางน้ำต่างๆ และควรพัฒนาให้มีความเชื่อมโยงกับระบบคมนาคมอื่น ๆ รวมถึง ควรจัดให้มีท่าเรือที่ได้มาตรฐานในบริเวณพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ^{๗๐} และท่าเรือควรง่ายต่อการเข้าถึง จึงควรจัดสร้างให้มีความปลอดภัยสูงและมีความสะดวกสบาย มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก ร้านให้เช่าอุปกรณ์ดำน้ำ เป็นต้น

๕. ระบบสาธารณสุข ทันสมัย สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย ควรมีสถานพยาบาลใกล้กับแหล่งท่องเที่ยวและมีความพร้อมในการเตรียมยาหรือการรักษาอาการบาดเจ็บ

๖. ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวในแต่ละภูมิภาค เช่น ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และเป็นปัจจัยที่สร้างสรรค์ภูมิทัศน์ที่เป็นสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว ลักษณะ ภูมิประเทศ เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของเปลือกโลก ที่ไม่เท่ากันในแต่ละภูมิภาค

^{๖๙}Kenrick, D., "Maslow's hierarchy of needs", *Journal of Applied Management*, Vol.8 No.2 (2003): 143 - 161.

^{๗๐}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๑๕.

ลักษณะภูมิประเทศจึงแตกต่างกัน ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงจากภายในเปลือกโลก ทำให้เกิดภูเขา การเปลี่ยนแปลงบริเวณผิวโลก ทำให้เกิด เนินทราย เป็นต้น ลักษณะภูมิอากาศ เป็นผลมาจากสถานที่ตั้งของแต่ละภูมิภาคที่อยู่ตามเส้น ละติจูดที่แตกต่างกัน ทำให้ภูมิอากาศมีความแตกต่างกัน และปัจจัยทางวัฒนธรรม ความแตกต่างทางวัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาค ย่อมเป็นสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวได้เช่นกัน ส่วนแนวคิดและต้นกำเนิดของคำว่า อีโคทัวร์ริซึม (ecotourism) มาจากประเทศตะวันตกมีการให้คำนิยามคำนี้หลากหลายขึ้นอยู่กับภูมิหลังของแต่ละคน หรือ สังคมที่ผู้เขียน หรือนักวิชาการคลุกคลีอยู่ โดยส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาที่คู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในบริบทสังคมไทยที่คนกับธรรมชาติมีความผูกพันใกล้ชิดกัน แนวคิดนี้จึงเน้นบทบาทของคนและชุมชนมากขึ้น^{๗๑}

๑๑. แนวคิดใหม่ของการท่องเที่ยว เป็นที่ยอมรับกันว่า การท่องเที่ยวขึ้นเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรม ที่นับวันก็ยิ่งมีการเจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว หลายประเทศต่างให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวในอันดับต้นๆ เนื่องจากเล็งเห็นว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่สามารถสร้างงานให้แก่ประชาชนเป็นจำนวนมาก ในอดีตจะเห็นได้ว่าการเดินทางท่องเที่ยวจะเป็นรูปแบบของการท่องเที่ยวแบบ “มวลชน” (Mass Tourism) เป็นการเดินทางท่องเที่ยวตามกระแสความนิยมของนักท่องเที่ยว โดยการให้ความสำคัญกับแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม จึงก่อให้เกิดการไหลเข้าของนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ในขณะที่ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว หรือตัวแหล่งท่องเที่ยวมีความสามารถในการรองรับอยู่อย่างจำกัด จนทำให้เป็นที่กล่าวกันมากกว่าการท่องเที่ยวในรูปแบบดังกล่าว ก่อให้เกิดปัญหาทั้งในด้านการทำลายสภาวะแวดล้อม และวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่นเป็นอย่างมาก จนทำให้พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวหลายแห่ง ตกอยู่ในสภาพผู้ป่วยที่ต้องใช้เวลาในการเยียวยา จึงนับว่าเป็นการเสียโอกาสในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ทั้งนี้เนื่องมาจากการขาดการบริหารจัดการทรัพยากรที่ดีของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นคำกล่าวที่หลายคนอยากกล่าวออกมา เพื่อหาหน่วัตกรรมใหม่ของการท่องเที่ยวที่สำคัญ อีกนัยหนึ่งจะต้องไม่สร้างผลกระทบทางลบเหมือนที่แล้วมา โดยมีการจัดการทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพตลอดจนมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลส่วนแนวโน้มการท่องเที่ยวในอนาคตมีหลายปัจจัยที่ทำให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจท่องเที่ยว เช่น ปัจจัย “ความคุ้มค่าเงิน” เป็นสิ่งสำคัญในการตัดสินใจเดินทาง เพราะนักท่องเที่ยวต้องการประหยัดค่าใช้จ่ายมากขึ้น ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวฟื้นตัว แต่รายได้จะลดต่ำลง นักท่องเที่ยวจะเลือกใช้อินเตอร์เน็ต เพื่อจองตั๋วสายการบินต้นทุนต่ำ จึงทำให้การใช้อินเตอร์เน็ตมีบทบาทสำคัญมากขึ้น เพราะนักท่องเที่ยวสนใจการทำกิจกรรมมากกว่าตัวแหล่งท่องเที่ยวจึงทำให้การท่องเที่ยวเพื่อความสนใจพิเศษทวีความสำคัญมากขึ้น เพราะนักท่องเที่ยวนิยมเดินทางด้วยตัวเองมากขึ้น (Fixed Itinerary Tours) และสนใจความแปลกใหม่ ความหลากหลาย^{๗๒}

สรุปได้ว่า การท่องเที่ยวก่อให้เกิดผลประโยชน์เป็นรูปแบบทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม กระบวนการการจัดการ การส่งเสริมพัฒนา ได้แก่ ๑) ทรัพยากรแหล่ง

^{๗๑}พจนานุกรม, คู่มือการจัดการการท่องเที่ยวในชุมชน, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๖), หน้า ๑๒ - ๓๖.

^{๗๒}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘๘.

ท่องเที่ยว ๒) บริการการท่องเที่ยว ๓) ตลาดการท่องเที่ยว ๔) ส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ แก้ไขปัญหา

ตารางที่ ๒.๘ สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลักการท่องเที่ยว
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, (๒๕๔๙, หน้า ๒)	การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์จะกระทำเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดจากกิจการงาน
นิคม จารุณี, (๒๕๔๔, หน้า ๑)	การท่องเที่ยวประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก คือ ๑) การเดินทาง ๒) ความสนใจ ๓) ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพ
Davidson Rob, (1995, P.2)	องค์ประกอบของการท่องเที่ยวมี ๒ ส่วน คือ ๑) การเดินทางสู่จุดหมาย และ๒) การหยุดพักประกอบกิจกรรม
ชาญวิทย์ เกษตรศิริ, (๒๕๔๐, หน้า ๖)	การท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจและเพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น
ศิริ ฮามโพธิ์, (๒๕๔๓, หน้า ๒๑)	๑) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ๒) เป็นการเผชิญหน้ากันระหว่างวัฒนธรรมที่แตกต่างกันในกลุ่มชาติพันธุ์ วิธีชีวิตภาษา ความแตกต่างในด้านเศรษฐกิจ ๓) พฤติกรรมของกลุ่มคนที่ต้องการผ่อนคลายจากความตึงเครียดทางเศรษฐกิจและสังคม ๔) ประสานกันระหว่างผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ตนได้รับ
กุลวรา สุวรรณพิมล, (๒๕๔๘, หน้า ๑๒)	เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ติดต่อดูระหรือวัตถุประสงคใด ๆ ก็ได้ แต่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพ หรือหารายได้
ตุ้ย ชุมสาย (๒๕๒๗, หน้า ๔๓)	ประเภทของการท่องเที่ยวแบ่งออกเป็น ๓ ประเภทหลัก ได้แก่ ๑) การท่องเที่ยวเพื่อความเพลิดเพลิน ๒) การท่องเที่ยวเพื่อวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ ๓) การท่องเที่ยวเพื่อความสนใจพิเศษ
ฉันทิช วรรณถนอม, (๒๕๕๑), หน้า ๒๙.	บทบาทที่เด่นชัดบทบาทหนึ่งในช่วงหลายปีที่ผ่านมาของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวก็คือ บทบาทด้านเศรษฐกิจ
กาญจนา หงส์ทอง, (๒๕๔๙, หน้า๘๕)	๑) รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ ๒) รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม ๓) รูปแบบการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ

ตารางที่ ๒.๘ สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว (ต่อ)

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลักการท่องเที่ยว
สมพงษ์ ปิ่นมาลากุล, (๒๕๕๕, หน้า ๒๓)	รูปแบบการท่องเที่ยวที่เน้นการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ คือ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (agro tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังพื้นที่เกษตรกรรมสวนเกษตร วนเกษตร สวนสมุนไพร ฟาร์มปศุสัตว์และเลี้ยงสัตว์เพื่อชื่นชมความสวยงาม
วันดี วิเทศศิลป์, (๒๕๕๗, หน้า ๔๗)	รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม คือ การท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบท ความรู้คู่ผลงานสร้างสรรค์และภูมิปัญญาพื้นบ้าน มีความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น
วิชา เอกธรรมธร, (๒๕๕๔, หน้า ๘๖)	รูปแบบการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ คือ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (health tourism) หมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติและแหล่งวัฒนธรรมเพื่อการพักผ่อนและเรียนรู้ วิธีการ รักษาสุขภาพกายใจได้รับความเพลิดเพลินและสุนทรีย์ภาพ
สมพร ไชยสิน, (๒๕๕๒, หน้า ๓๙)	สาเหตุที่ทำให้เกิดการท่องเที่ยว ๑) เพื่อความอยู่รอดของตนเองและสมาชิกในครอบครัวอย่างนำวิตกขึ้นทุกวันนี้ ๒) ประชากรส่วนใหญ่ต้องทำงานหลัก บางคนทำงานเพื่อปากท้องของตนเองและสมาชิกในครอบครัว จึงไม่มีเวลาว่างสนใจต่อกิจการท่องเที่ยว ๓) กิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจเพื่อเสริมสร้างความร่ำรวย หรือยกฐานะทางด้านสังคมให้สูงขึ้น
กานดา วิเชียรมาศ, (๒๕๕๕, หน้า ๑๒)	ผู้ที่จะอยู่ในปฐมวัย มัชฌิมวัย หรือ ปัจฉิมวัย ย่อมมีความปรารถนาที่ต้องการเดินทางไปในสถานที่ ต่าง ๆ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจเมื่อมีโอกาส หรือสถานภาพทางด้านเศรษฐกิจเอื้ออำนวย
มาลินี ศรีแก้ว, (๒๕๔๗, หน้า ๑๑๘)	การเปลี่ยนแปลง วิธีการดำรงชีวิตอยู่ตลอดเวลา ๑) ความเครียดในการทำงาน ๒) รายได้ของประชากรดีขึ้น ๓) ความสะดวกทางการคมนาคม ๔) มีเวลาว่าง ๕) จำนวนประชากรเพิ่มขึ้น
ชนิษฐา ส่องกาญจน์, (๒๕๔๙, หน้า ๒๔)	ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาการท่องเที่ยว อาทิเช่น การยกระดับโครงสร้างพื้นฐาน การปรับปรุงระบบสาธารณสุข

ตารางที่ ๒.๘ สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว (ต่อ)

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลักการท่องเที่ยว
พรรณพินิตา หาญภูมิใจ, (๒๕๕๑, หน้า ๔๘ - ๕๖)	ผลกระทบจากการท่องเที่ยวเกี่ยวกับชุมชนทั้งทางตรงและทางอ้อม ชุมชนจะได้รับทั้งข้อดีและข้อเสียการบริโภคการใช้สอยอย่างรู้คุณค่าใช้ประโยชน์ให้ยั่งยืนได้ ชุมชนควรตระหนักไว้เป็นสำคัญ
Kenrick, D., (p , 143 - 161)	แรงจูงใจของ นักท่องเที่ยวไว้ ๑๐ ประการ ดังต่อไปนี้ ๑) แรงจูงใจที่จะได้สัมผัสสิ่งแวดล้อม ๒) แรงจูงใจที่จะได้พบปะกับคนในท้องถิ่น ๓) แรงจูงใจที่จะเข้าใจวัฒนธรรมท้องถิ่นและประเทศเจ้าบ้าน ๔) แรงจูงใจที่จะสร้างเสริมสัมพันธภาพภายในครอบครัว ๕) แรงจูงใจที่จะได้พักผ่อนในสภาพแวดล้อมที่มีความสุข ๖) แรงจูงใจที่จะได้ทำกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวสนใจ และฝึกทักษะ ๗) แรงจูงใจที่จะมีสุขภาพดี ๘) แรงจูงใจที่จะได้รับการคุ้มกันและความปลอดภัย ๙) แรงจูงใจที่จะได้รับการยอมรับนับถือและได้รับสถานภาพทางสังคม ๑๐) แรงจูงใจที่จะให้รางวัลแก่ตัวเอง
พจนา สนวนศรี, (๒๕๔๖, หน้า ๑๒ - ๓๖)	ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวในแต่ละภูมิภาค เช่น ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และเป็นปัจจัยที่สร้างสรรค์ภูมิทัศน์ที่เป็นสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวลักษณะภูมิประเทศ

๒.๓ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

เมื่อผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสาร และงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวแล้วจึงได้พบว่ามีนักวิชาการที่กล่าวถึงคำนิยาม และได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นไว้มากมาย ซึ่งส่วนใหญ่แล้วคำนิยามเหล่านั้นต่างมีหลักการที่สำคัญคล้ายคลึงกันจะต่างกันบ้างก็คือสำนวนและรายละเอียดปลีกย่อยซึ่งสามารถพิจารณาได้ ดังนี้

๒.๔.๑ ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือการกระจายอำนาจไปให้หน่วยงานการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจการปกครองร่วมกันทั้งหมด^{๗๓} การปกครองท้องถิ่น หมายถึง องค์การที่มีอาณาเขตแน่นอน มีประชากรตามหลักที่กำหนดไว้ มีอำนาจการปกครองตนเองมีการบริหารการคลังของตนเองและมีสภาท้องถิ่นที่

^{๗๓}เดเนี่ยลวิท, อังโน อุทัย หิรัญโต, การปกครองท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๓), หน้า ๕๓ - ๕๗.

สมาชิกได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน^{๗๔} การปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองและดำเนินกิจการบางอย่าง โดยดำเนินกันเองเพื่อบำบัดความต้องการของตน การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์การ มีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมด หรือบางส่วนทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงานแต่ รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีต่างๆ ตามความเหมาะสม จะปราศจากการควบคุมของรัฐหาได้ไม่เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐทำให้เกิดขึ้น

การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองซึ่งรัฐได้จัดตั้งขึ้นและให้มีอำนาจปกครองตนเอง (Autonomy) มีสิทธิตามกฎหมาย (Legal Rights) และต้องมืองค์กรที่จำเป็นในการปกครอง (Necessary Organization) เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้สมความมุ่งหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ

การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นทางการ ที่ขับเคลื่อนโดย “คนที่ไม่เป็นทางการ” คือ ชาวบ้านในพื้นที่ที่เข้าไปเป็นสมาชิก และผู้บริหารที่ต้องคำนึงถึงปัญหาของท้องถิ่น และประชาชนเป็นหลัก

การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง และหน่วยการปกครองดังกล่าวจะจัดตั้ง และอยู่ในความดูแลของรัฐบาลกลาง

การปกครองท้องถิ่น หมายถึง ระบบการปกครองที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐ และโดยนัยนี้จะเกิดองค์การทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่นโดยคนในท้องถิ่นนั้น

๒.๔.๒ หลักการปกครองท้องถิ่นมี ดังนี้

๑. อาจมีรูปแบบหน่วยการปกครองท้องถิ่นหลายรูปแบบตามความแตกต่างของความเจริญ ประชากร หรือขนาดพื้นที่
๒. ต้องมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม
๓. หน่วยการปกครองท้องถิ่นต้องมีสิทธิตามกฎหมายที่จะดำเนินการปกครองตนเองโดยสิทธินี้แบ่งเป็น ๒ ประการ คือ
 - ๓.๑ สิทธิที่จะตรากฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับขององค์กรปกครองท้องถิ่น
 - ๓.๒ สิทธิในการกำหนดงบประมาณ เพื่อบริหารกิจการตามอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่
๔. มืองค์กรที่จำเป็นในการบริหารและปกครองตนเอง คือ มืองค์กรฝ่ายบริหารและองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ
๕. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น

๒.๔.๓ องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น

ระบบการปกครองท้องถิ่นจะต้องประกอบด้วย องค์ประกอบ ๘ ประการ คือ

๑. สถานะตามกฎหมาย (Legal Status) หมายความว่าหากประเทศใดกำหนดเรื่องการปกครองท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศ การปกครองท้องถิ่นในประเทศไทยนั้น จะมีความเข้ม

^{๗๔}ฮอลโลเวย์, อังโน ธเนศวร์ เจริญเมือง, การปกครองท้องถิ่นไทย, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๙), หน้า ๖๖ - ๗๔.

เชิงกว่าการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งโดยกฎหมายอื่นเพราะข้อความที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่า ประเทศนั้นมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

๒. พื้นที่และระดับ (Area and Level) ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่ และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีหลายประการเช่นปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์เชื้อชาติ และความสำคัญในการปกครองของตนเองของประชาชนจึงได้มีกฎหมายที่จะกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยงานการปกครองท้องถิ่นออกเป็น ๒ ระดับ คือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กและขนาดใหญ่สำหรับขนาดของพื้นที่ จากการศึกษาขององค์การสหประชาชาติโดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม(UNESCO) องค์การอนามัยโลก (WHO) และสำนักกิจการสังคม (Bureau of Social Affair) ได้ให้ความเห็นว่า^{๗๕}หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่สามารถให้บริการและบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพได้ ควรมีประชากรประมาณ ๕๐,๐๐๐ คน แต่ก็ยังมีปัจจัยอื่นที่ต้องพิจารณาด้วย เช่น ประสิทธิภาพในการบริหารรายได้และบุคลากร เป็นต้น

๓. การกระจายอำนาจหน้าที่ การที่จะกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ที่มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมือง และการปกครองของรัฐบาลเป็นสำคัญ

๔. องค์การนิติบุคคลจัดตั้งโดยผลแห่งกฎหมายแยกจากรัฐบาลกลาง หรือรัฐบาลแห่งชาติ มีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ออกกฎข้อบังคับ ควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้นๆ

๕. การเลือกตั้ง สมาชิกองค์การหรือคณะผู้บริหารจะต้องได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ ทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อแสดงถึงการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชนโดยเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนเอง

๖. อิสระในการปกครองท้องถิ่น สามารถใช้ดุลพินิจของตนเองในการปฏิบัติกิจการในขอบเขตของกฎหมายโดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง และไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชาของหน่วยงานราชการ

๗. งบประมาณของตนเอง มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษีตามขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บ เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทะนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

๘. การควบคุมดูแลของรัฐ เมื่อได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้วยังคงอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐเพื่อประโยชน์ และความมั่นคงของรัฐและประชาชนโดยรวม โดยการมีอิสระในการดำเนินงานของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นเพราะมิฉะนั้นแล้วท้องถิ่นจะกลายเป็นรัฐอธิปไตยไป รัฐต้องสงวนอำนาจในการควบคุมดูแลอยู่

๒.๔.๔ วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น มีดังนี้

๑. ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ทั้งทางด้านการเงิน ตัวบุคคล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ

๒. เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

^{๗๕}อุทัย หิรัญโต, การปกครองท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๓), หน้า ๕๓ - ๕๗.

๓. เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษาระบบประชาธิปไตยแก่ประชาชน

๒.๔.๕ ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น มีดังนี้

การปกครองท้องถิ่นถือเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ทำให้เกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่พลเมือง อันจะนำมาสู่ความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตย^{๗๖} การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล การปกครองท้องถิ่นจะทำให้ประชาชนรู้จักการปกครองตนเอง เพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดสำนึกของตนเองต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนร่วมรับรู้ถึงอุปสรรคปัญหา และช่วยกันแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นของตน การปกครองท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมือง การบริหารของประเทศในอนาคต การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับ แนวคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเอง

๒.๔.๖ หน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยการปกครองท้องถิ่น

หน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานการปกครองท้องถิ่น ควรจะต้องพิจารณาถึงกำลังเงินกำลังงบประมาณ กำลังคน กำลังความสามารถของอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และหน้าที่ความรับผิดชอบควรเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นอย่างแท้จริง หากเกินกว่าภาระ หรือเป็นนโยบายซึ่งรัฐบาลต้องการความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั้งประเทศ ก็ไม่ควรมอบให้ท้องถิ่นดำเนินการ เช่น งานทะเบียนที่ดิน การศึกษาในระดับอุดมศึกษาการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นดำเนินการมีข้อพิจารณา ดังนี้

๑. เป็นงานที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น และงานที่เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน ได้แก่ การจัดทำถนน สะพาน สวนหย่อม สวนสาธารณะ การกำจัดขยะมูลฝอย เป็นต้น

๒. เป็นงานที่เกี่ยวกับการป้องกันภัย รักษาความปลอดภัย เช่น งานดับเพลิง

๓. เป็นงานที่เกี่ยวกับสวัสดิการสังคม ด้านนี้มีความสำคัญต่อประชาชนในท้องถิ่นมาก เช่น การจัดให้มีหน่วยบริการทางสาธารณสุขจัดให้มีสถานสงเคราะห์เด็กและคนชรา เป็นต้น

๔. เป็นงานที่เกี่ยวกับพาณิชย์ท้องถิ่น^{๗๗} เป็นงานที่หากปล่อยให้ประชาชนดำเนินการเอง อาจไม่ได้รับผลดีเท่าที่ควรจะเป็น จัดให้มีโรงจำหน่าย การจัดตลาดและงานต่าง ๆ ที่มีรายได้โดยสามารถเรียกค่าบริการจากประชาชน

๒.๔.๗ แนวคิดการปกครองท้องถิ่น แนวความคิดเกี่ยวกับ หลักการจัดระเบียบการปกครองท้องถิ่นโดยทั่วไปหลักการปกครองประเทศนิยมแบ่งเป็น ๓ หลัก^{๗๘} คือ

^{๗๖} ร็อบสัน, อังใน ธเนศวร์ เจริญเมือง, การปกครองท้องถิ่นไทย, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช , ๒๕๔๙), หน้า ๖๖ - ๗๔.

^{๗๗} ธเนศวร์ เจริญเมือง, การปกครองท้องถิ่นไทย, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๙), หน้า ๖๖ - ๗๔.

^{๗๘} คลาร์ก, อังใน อุทัย หิรัญโต, การปกครองท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๓), หน้า ๕๓ - ๕๗.

๑. หลักการรวมอำนาจปกครอง (Centralization) หมายถึง หลักการจัดวางระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน โดยรวมอำนาจในการปกครองไว้ให้แก่การบริหารราชการส่วนกลางอัน ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม หรือทบวงการเมืองต่างๆ ของรัฐ และมีเจ้าหน้าที่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนกลาง โดยให้ขึ้นต่อกันตามลำดับชั้นการบังคับบัญชา ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการปกครองตลอดทั่วทั้งอาณาเขตของประเทศเช่น มีการรวมกำลังทหารและกำลังตำรวจให้ขึ้นต่อส่วนกลางเพื่อให้การบังคับบัญชาเป็นไปอย่างเด็ดขาดและทันที่ซึ่งโดยมีการรวมอำนาจวินิจฉัยสั่งการไว้ที่ส่วนกลาง และมีการลำดับชั้นการบังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ลดหลั่นกันไป (Hierarchy)

๑.๑ จุดแข็งของหลักการรวมอำนาจปกครอง คือ การที่รัฐบาลมีอำนาจแผ่ขยายไปทั่วราชอาณาจักรทำให้นโยบายแผนหรือคำสั่งเกิดผลได้ทั่วประเทศอย่างทันที การให้บริการ และประโยชน์แก่ประชาชนโดยเสมอหน้าทั่วประเทศมิได้ทำเพื่อท้องถิ่นใดโดยเฉพาะ ทำให้เกิดการประหยัด เพราะสามารถหมุนเวียนเจ้าหน้าที่และเครื่องมือเครื่องใช้ไปยังจุดต่างๆ ของประเทศ ได้โดยไม่ต้องจัดซื้อจัดหาประจำทุกจุด มีความเป็นเอกภาพในการปกครองและบริหารงาน การปกครองในท้องถิ่นที่เป็นไปในแนวเดียวกัน และมีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถมากกว่าเจ้าหน้าที่ในท้องถิ่น ทำให้บริการสาธารณะดำเนินไปโดยสม่ำเสมอ และเป็นไปตามระเบียบแบบแผนอันเดียวกัน

๑.๒ จุดอ่อนของหลักการรวมอำนาจปกครอง คือ ไม่สามารถดำเนินกิจการทุกอย่างให้ได้ผลดีทั่วทุกท้องถิ่นในเวลาเดียวกัน เพราะมีพื้นที่กว้างใหญ่ จึงไม่อาจสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ทั่วถึง การปฏิบัติงานมีความล่าช้า เพราะมีแบบแผนและขั้นตอนมากมายตามลำดับชั้นการบังคับบัญชาไม่สอดคล้อง กับหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ไม่อาจตอบสนองความต้องการของแต่ละท้องถิ่นได้อย่างแท้จริงเพราะความหลากหลายของความแตกต่างในแต่ละท้องถิ่น

๒. หลักการแบ่งอำนาจปกครอง (Deconcentration) หมายถึง หลักการที่การบริหารราชการส่วนกลางได้จัดแบ่งอำนาจวินิจฉัยและสั่งการบางส่วนไปให้ข้าราชการในส่วนภูมิภาค โดยให้มีอำนาจในการใช้ดุลพินิจตัดสินใจแก้ไขปัญหา ตลอดจนการปฏิบัติตามกรอบแห่งนโยบายของรัฐบาลที่ได้วางไว้ ซึ่งมีลักษณะสำคัญของหลักการแบ่งอำนาจปกครอง^{๗๙} คือ เป็นการบริหารโดยใช้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งไปจากส่วนกลางไปประจำตามเขตการปกครองในส่วนภูมิภาคทุกแห่ง ได้แก่ ภาค มณฑล จังหวัด อำเภอ กิ่งอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน เป็นต้น และเจ้าหน้าที่เหล่านี้ก็อยู่ในระบบการบริหารงานบุคคลของรัฐบาลกลางอันเดียวกัน เป็นการบริหาร โดยใช้งบประมาณซึ่งส่วนกลางเป็นผู้อนุมัติ ควบคุมให้เป็นไปตามวิธีการงบประมาณแผ่นดิน และเป็นการบริหารภายใต้นโยบายและวัตถุประสงค์ของรัฐบาลกลาง

๒.๑ จุดแข็งของหลักการแบ่งอำนาจปกครอง คือ เป็นก้าวแรกที่จะนำพาไปสู่การกระจายอำนาจการปกครองประชาชนได้รับความสะดวก สบายรวดเร็วขึ้น ในการมาติดต่อในเรื่องที่ราชการส่วนภูมิภาคมีอำนาจวินิจฉัยสั่งการ เพราะไม่ต้องรอให้ส่วนกลางมาวินิจฉัยสั่งการเป็นจุดเชื่อมระหว่างส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นทำให้การติดต่อประสานงานระหว่างทั้ง ๒ ส่วนดีขึ้นและมีประโยชน์ต่อประเทศที่ประชาชนยังไม่รู้จักการปกครองตนเอง

^{๗๙}ประธาน คงฤทธิศึกษากร, การปกครองท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๓๕), หน้า ๗๖ - ๘๔.

๒.๒ จุดอ่อนของหลักการแบ่งอำนาจปกครอง คือ เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประชาธิปไตย เพราะการที่ส่งเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางเข้าไปบริหารงานในท้องถิ่นสะท้อนให้เห็นว่ารัฐบาลยังไม่เชื่อในความสามารถของท้องถิ่น เกิดความล่าช้าในการบริหารงานเพราะต้องผ่านระเบียบแบบแผนถึง ๒ ระดับ คือ ระดับส่วนกลาง และระดับส่วนภูมิภาค ทำให้ระบบราชการมีขนาดใหญ่โตเกิดการสิ้นเปลืองงบประมาณทำให้ทรัพยากรที่มีค่าบางอย่างในท้องถิ่นไม่เกิดประโยชน์ เช่น บุคลากรเจ้าหน้าที่ เพราะถูกส่งมาจากที่อื่น บุคลากร เจ้าหน้าที่ที่ถูกส่งเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในท้องถิ่น ไม่สามารถปฏิบัติงานได้เต็มที่ อาจจะเป็นเนื่องจากไม่คุ้นชินในพื้นที่ซึ่งไม่เข้าใจพื้นที่ และอาจเกิดความขัดแย้งกับคนในพื้นที่^{๘๐}

๓. หลักการกระจายอำนาจปกครอง (Decentralization) หมายถึง หลักการที่รัฐมอบอำนาจปกครองบางส่วนให้แก่องค์กรอื่นที่ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่ง ของหน่วยการบริหารราชการส่วนกลาง ให้จัดทำบริการสาธารณะบางอย่างโดยมีอิสระตามสมควร เป็นการมอบอำนาจให้ทั้งในด้านการเมืองและการบริหารเป็นสิ่งที่ท้องถิ่นมีอำนาจที่จะกำหนดนโยบาย และควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายท้องถิ่นของตนเองได้ ซึ่งมีลักษณะสำคัญของหลักการกระจายอำนาจปกครอง คือได้รับการจัดตั้งขึ้นโดยผลแห่งกฎหมาย ให้มีส่วนเป็นนิติบุคคลหน่วยการปกครองท้องถิ่นเหล่านี้มีหน้าที่เรื่องงบประมาณ และทรัพย์สินเป็นของตนเองต่างหาก และไม่ขึ้นตรงต่อหน่วยการปกครองส่วนกลางส่วนกลางเพียงแต่กำกับดูแลให้ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายเท่านั้น มีการเลือกตั้งสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นทั้งหมด เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง มีอำนาจอิสระในการบริหารงาน จัดทำกิจกรรมและวินิจฉัยสั่งการได้เองพอสมควร ด้วยงบประมาณและเจ้าหน้าที่ของตนเองหน่วยการปกครองท้องถิ่นต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ เช่น ภาษีอากร ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามที่รัฐอนุญาต เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการต่างๆ

๓.๑ จุดแข็งของหลักการกระจายอำนาจปกครอง คือ ทำให้มีการสนองความต้องการของแต่ละท้องถิ่นได้ดีขึ้นเพราะผู้บริหารที่มาจากการเลือกตั้งในท้องถิ่นจะรู้ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่นได้ดีกว่าเป็นการแบ่งเบาภาระของหน่วยงานการบริหารราชการส่วนกลางเป็นการส่งเสริมและพัฒนาการเมืองในระดับท้องถิ่นตามระบอบประชาธิปไตย เพราะระบบการกระจายอำนาจประชาชนในท้องถิ่นตามระบอบประชาธิปไตยสามารถทำให้ประชาชนในท้องถิ่น รู้จักรับผิดชอบในการปกครองท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น

๓.๒ จุดอ่อนของหลักการกระจายอำนาจปกครอง คือ อาจจะทำให้เกิดการแก่งแย่งแข่งขันระหว่างท้องถิ่นซึ่งมีผลกระทบต่อเอกภาพทางการปกครองและความมั่นคงของประเทศประชาชนในแต่ละท้องถิ่นอาจมุ่งแต่ประโยชน์ของท้องถิ่นตน ไม่ให้ความสำคัญกับส่วนรวมผู้ที่ได้รับเลือกตั้งอาจใช้อำนาจบังคับกดขี่คู่แข่งหรือประชาชนที่ไม่ได้อยู่ฝ่ายตนเองทำให้เกิดการสิ้นเปลืองงบประมาณ เพราะต้องมี เครื่องมือเครื่องใช้ บุคลากรประจำอยู่ทุกหน่วยการปกครองท้องถิ่น และไม่มีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนเหมือนการบริหารราชการส่วนกลาง

^{๘๐} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๙๙.

๒.๔.๘ ทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น คือ ทฤษฎีที่ว่าด้วยหลักการ และกฎเกณฑ์ การปกครองท้องถิ่น

ธีระพล อรุณะกสิกร ได้กล่าวถึง ทฤษฎีการปกครองท้องถิ่นว่าประเด็นที่น่าเสนอเกี่ยวกับ ทฤษฎีการปกครองท้องถิ่นมีดังนี้^{๕๑}

ความสัมพันธ์ระหว่างการปกครองท้องถิ่นกับ การพัฒนาประชาธิปไตย เป็นหัวใจของการ ปกครองท้องถิ่นนั้น กล่าวให้ถึงที่สุดแล้วก็คือ การจัดสรรอำนาจระหว่างองค์กรปกครองท้องถิ่นกับ รัฐบาลกลางควรเป็นอย่างไร และการปกครองท้องถิ่นควรมีความเป็นประชาธิปไตยแค่ไหนนั่นเองใน ประวัติศาสตร์ของโลกตะวันตกมีแนวคิดที่แตกต่างกันถึง ๓ สำนักว่าด้วยประเด็นนี้ ผิดกับใน สังคมไทยที่มีเพียงความเห็นเดียว คือ ทุกๆ ฝ่ายชอบที่จะกล่าวว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นรากฐาน ของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นการปกครองที่จะต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง แต่ทว่า ในทางปฏิบัติ กลับไม่มีลักษณะเช่นนั้น สำนักแรก เป็นแนวความคิดของฝ่ายคัดค้านการปกครอง ตนเองของท้องถิ่นโดยเห็นว่าการปกครองท้องถิ่นนั้น เป็นหลักการที่ขัดขวางระบอบประชาธิปไตยที่มี การเลือกตั้ง สำนักที่สอง เห็นว่าหลักการประชาธิปไตย ได้แก่ การปกครองโดยเสียงข้างมาก (Majority Rule) และความเสมอภาค (Equality) นั้นไม่อาจตอบสนองต่อข้อเรียกร้องของการ ปกครองท้องถิ่นได้ เพราะการปกครองท้องถิ่นมีลักษณะคับแคบ เห็นแก่ท้องถิ่นของตนเองเป็นหลัก (Parochial) หลากหลาย (Diverse) มีแนวโน้มจะเป็นแบบคณาธิปไตย (Potentially Oligarchic) และมีลักษณะฉ้อฉลอำนาจ (Corrupt) ส่วนสำนักที่สาม เห็นว่าระบอบประชาธิปไตยกับการปกครอง ท้องถิ่นเกี่ยวพันกันอย่างยิ่ง ประชาชนต้องมีเสรีภาพ ประชาชนซึ่งเสียภาษีต้องมีสิทธิมีเสียงในการ บริหารบ้านเมือง ต้องรู้ว่าผู้บริหารจะทำอะไร ผู้บริหารควรปรึกษาหารือกับประชาชนในกิจการ สาธารณะต่าง ๆ และไม่ว่าประชาชนจะอยู่ในเมือง หรือหมู่บ้านล้วนมีเสรีภาพในการบริหารท้องถิ่น เพื่อผลประโยชน์ของท้องถิ่นเอง การที่สำนักแรกเห็นว่า การปกครองท้องถิ่นกับระบอบประชาธิปไตย ขัดแย้งกันอย่างสิ้นเชิงและไม่อนุญาตให้มีการปกครองท้องถิ่นเกิดขึ้นได้ ผลที่ตามมา คือ ระบบการ บริหารประเทศบนพื้นฐานของแนวคิดดังกล่าวจึง เป็นระบบการรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลางไม่มีการ ปกครองตนเองในท้องถิ่นต่างๆ สำนักที่สอง เห็นว่าอนุญาตให้มีการปกครองท้องถิ่นได้ แต่ต้องมีการ ควบคุมจากรัฐบาลกลางอย่างมาก เพราะหัวใจของการบริหารประเทศอยู่ที่ส่วนกลางต้องฟังความเห็น ของคนส่วนใหญ่ ในประเทศ จึงกำหนดให้การปกครองท้องถิ่นทุกระดับมีฐานะ โครงสร้างการบริหาร และโครงสร้างอำนาจหน้าที่เหมือนกัน ทศนะเช่นนี้เป็นของนักคิดฝรั่งเศสบางคน เช่น จอร์ช ล็องโกร ซึ่งกล่าวว่าระบบการเมืองแบบประชาธิปไตยนั้นไม่จำเป็นต้องมีการปกครองท้องถิ่นก็ได้ เพราะว่าการ ปกครองท้องถิ่นเป็นเพียงกลไกการบริหารด้านเทคนิค และก็ไม่จำเป็นว่าองค์กรปกครองท้องถิ่นจะ ยอมรับค่านิยมแบบประชาธิปไตย^{๕๒}

เนื่องจากองค์กรเหล่านี้นี้อาจจะแตกแยกกัน (Decisive) ไม่นิยมความเสมอภาค (In egalitarian) และขัดแย้งกับเจตนาธรรมของส่วนรวม (Contrary to the public will) นอกจากนี้ บางท้องถิ่นอาจคิดถึงการแบ่งแยกดินแดนออกไปเป็นอิสระ ทศนะเช่นนี้มีผลต่อระบบการบริหารและ

^{๕๑}ธีระพล อรุณะกสิกร, **ทฤษฎีการปกครองท้องถิ่น**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์วิญญูชน, ๒๕๔๙), หน้า ๘๖ - ๙๔.

^{๕๒}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๙.

การจัดการการปกครองท้องถิ่นของฝรั่งเศส ก่อนที่จะเกิดการปฏิรูปการปกครองท้องถิ่นครั้งใหญ่ในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ นักคิดชาวเบลเยียม เช่น ลีโอ มูแลง (Leo Molin) ก็มีความเห็นเช่นนี้ โดยได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของประชาชนนั้น ในทางปฏิบัติต้องถือว่ามีข้อจำกัดมาก “การปกครองท้องถิ่นนั้นเป็นเพียงแหล่งฝึกอบรมเพื่อปกป้องผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนท้องถิ่นที่คับแคบ และอาจมองข้ามผลประโยชน์ที่สูงกว่าในระดับชาติ” แต่ในขณะที่การบริหารระดับชาติมีขนาดใหญ่ แตกต่างจากระดับท้องถิ่นมาก จนกระทั่งประสบการณ์และความรู้ในการจัดการท้องถิ่นนั้นไม่อาจนำไปใช้ได้กับกิจการระดับชาติ นอกจากนี้ ผลประโยชน์ระดับท้องถิ่นและความเป็นไปได้ที่อาจเกิดการหาผลประโยชน์เพื่อตัวเองก็ไม่เหมาะสม กับระบอบประชาธิปไตยสมัยใหม่ ความคิดดังกล่าวได้ก่ออิทธิพลต่อการจัดการการปกครองท้องถิ่นในเบลเยียมเช่นกัน สำนักที่สาม การปกครองท้องถิ่นมีความจำเป็นในระบอบประชาธิปไตย เพราะมันช่วยให้คนในท้องถิ่นต่าง ๆ ได้เสนอปัญหาและหาทางแก้ไข ซึ่งงานเช่นนี้ไม่อาจให้รัฐบาลกลางทำ จอห์น สจิวต์ มิลล์ (John Stuart Mill) ให้ความเห็นว่าการปกครองท้องถิ่นเป็นการศึกษาทางการเมือง และเป็นแหล่งสร้างความสามัคคีในท้องถิ่น การปกครองท้องถิ่นจึงเป็นปัจจัยอันดับต้น ๆ ของประชาธิปไตยในทัศนะของ แพนเทอร์ บรีก (PanterBrick) การปกครองท้องถิ่น เป็นเงื่อนไขที่จำเป็นสำหรับประชาธิปไตยระดับชาติ (a necessary condition of national democracy) เพราะมันเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ออกความคิดเห็น (creating a democratic climate of opinion) ให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการจัดการชุมชนของเขาเอง

นอกจากนี้บทบาทการปกครองท้องถิ่นยังก่อให้เกิดการพัฒนาประชาธิปไตย ทั้งระดับชุมชน และระดับประเทศแนวคิดต่อการปกครองท้องถิ่นที่มีความเห็นต่างกันอยู่บ้างนั่นก็คือ การมองว่าการปกครองท้องถิ่นไม่มีลักษณะเป็นประชาธิปไตย เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการปกครองในระดับชาติ ซึ่งก็มักเป็นฝ่ายที่นิยมระบบรวมศูนย์หรือฝ่ายนิยมรัฐบาลกลาง ซึ่งก็เห็นว่าในปัจจุบันเกือบจะไม่ค่อยเป็นที่นิยมกันแล้วสำหรับในปัจจุบันฝ่ายที่เห็นว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นแบบประชาธิปไตย^{๕๓} โดยพื้นฐานผู้นำท้องถิ่นควรมาจากการเลือกตั้ง และการปกครองท้องถิ่นเช่นนี้จะมีส่วนส่งเสริม

การปกครองในระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติ ซึ่งเป็นความคิดเชิงบวกที่ได้รับความนิยมโดยทั่วไป และเป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยหลักการแล้ว บทบาทการปกครองท้องถิ่นก่อให้เกิดกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตย

ประการแรก ก่อให้เกิดและกระตุ้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน (Greater political participation by the people) การปกครองท้องถิ่นซึ่งมีผู้นำมาจากการเลือกตั้งมีประโยชน์เริ่มตั้งแต่การ กระตุ้นความสนใจของประชาชน และการที่ผู้นำเหล่านั้นมาจากการเลือกตั้ง เสนอนโยบายให้ประชาชนได้ทราบ ได้คิด ถกเถียงและตัดสินใจเลือก ย่อมส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นมากขึ้น

ประการที่สอง ก่อให้เกิดความรับผิดชอบของผู้นำต่อประชาชน (Account ability) ที่ผ่านมามีคำว่าการ Accountability เป็นคำที่ไม่ค่อยปรากฏในสังคมไทย แต่เป็นคำที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางใน

^{๕๓}อ้างแล้ว, หน้า ๖๘.

สังคมประชาธิปไตยตะวันตก เพราะว่าคำนี้หมายถึงพันธสัญญาหรือความรับผิดชอบในทางการเมือง ที่ผู้มาจากการเลือกตั้งมีต่อผู้เลือกตั้ง เนื่องจากประชาชนเป็นผู้เลือกตั้งตัวแทนของตนตัวแทนเหล่านั้น จึงจะต้องมีความรับผิดชอบในแง่ที่ว่า ตัวเขาเข้าไปทำงานอะไร ผลของงานเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม หรือส่วนตัวต้องอธิบายได้ว่าทำไมต้องทำเช่นนั้น

ประการที่สาม การปกครองท้องถิ่นที่เข้มแข็งจะจัดระบบเผด็จการของรัฐบาล กล่าวคือ เมื่อมีการกระจายอำนาจมากขึ้น ท้องถิ่นก็จะเข้มแข็ง การยึดอำนาจและการใช้อำนาจเผด็จการจาก ส่วนกลางก็จะเป็นไปได้ยาก

ประการที่สี่ การเมืองท้องถิ่นเป็นเวทีสร้างนักการเมืองระดับชาติ การเรียนรู้ทางการเมือง ในท้องถิ่นทำให้คุณภาพของนักการเมืองระดับชาติสูงขึ้น

ประการที่ห้า การสร้างประชาธิปไตยหรือการพัฒนาการเมืองที่มั่นคงจะต้องเริ่มจากการ สร้างประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นก่อนจากนั้นจึงขยายไประดับประเทศ

ประการที่หก การปกครองท้องถิ่นทำให้เกิดการเข้าสู่ หนทางแห่งการเมืองของประชาชน (Politicization) และเมื่อมีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นก็ทำให้มีกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการเมือง และประชาชนก็จะเกิดความผูกพัน และใส่ใจการเมืองมากขึ้น เพราะการบริหารกิจการท้องถิ่นมี ผลกระทบโดยตรงต่อผลประโยชน์ของประชาชน

๒.๔.๙ โครงสร้างและรูปแบบของการปกครองส่วนท้องถิ่น

เมื่อมีการพิจารณาถึง การจัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทยนั้น โดย ภาพรวมจะเห็นได้ว่า ตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ แผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔) สามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ ส่วน ดังนี้

๑) การบริหารราชการส่วนกลาง หมายถึง การบริหารราชการของสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม รวมทั้งหน่วยงานที่มีฐานะเทียบเท่า โดยมีนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีทั้งหลาย เป็นผู้รับผิดชอบกำกับดูแลทางด้านนโยบาย โดยมีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง และอธิบดีกรมต่างๆ ทำหน้าที่นำนโยบายของข้าราชการการเมืองดังกล่าวไปปฏิบัติ ซึ่งการบริหาร ราชการในส่วนกลางนี้เป็นการบริหารงานตามหลักการรวมอำนาจ (Centralization) คือ การรวม อำนาจไว้ที่ศูนย์กลางซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศ หรือ ที่ทำการของรัฐบาลในส่วนกลาง สำหรับ หน่วยงานในระดับกระทรวงของไทยตามโครงสร้างใหม่ของการปฏิรูประบบราชการ ได้แก่ (๑) สำนัก นายกรัฐมนตรี (๒) กระทรวงกลาโหม (๓) กระทรวงการคลัง (๔) กระทรวงการต่างประเทศ (๕) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (๖) กระทรวงศึกษาธิการ (๗) กระทรวงการ ท่องเที่ยวและกีฬา (๘) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (๙) กระทรวงคมนาคม (๑๐) กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๑๑) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (๑๒) กระทรวงพลังงาน (๑๓) กระทรวงพาณิชย์ (๑๔) กระทรวงมหาดไทย (๑๕) กระทรวงยุติธรรม (๑๖) กระทรวงแรงงาน (๑๗) กระทรวงวัฒนธรรม (๑๘) กระทรวงสาธารณสุข (๑๙) กระทรวง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (๒๐) กระทรวงอุตสาหกรรม (๒๑) ส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนัก นายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง

๒) การบริหารราชการส่วนภูมิภาค หมายถึง การที่ราชการส่วนกลาง โดยกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ จะแบ่งอำนาจในการบริหารบางส่วนให้ข้าราชการในส่วนภูมิภาคที่ปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่ได้

มีอำนาจในการใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจ แก้ไขปัญหา ตลอดจนการริเริ่มนโยบายต่างๆ ภายใต้กรอบและอำนาจที่ได้รับมอบหมายไปจากส่วนกลาง ซึ่งการบริหารงานราชการในส่วนภูมิภาคนี้เป็นไปตามหลักการแบ่งอำนาจหรือมอบอำนาจ (Deconcentration)^{๔๔} และสำหรับการจัดระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาคของไทยในปัจจุบัน พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้จัดแบ่งการบริหารออกเป็นจังหวัด และอำเภอ โดยจังหวัดเป็นหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาคที่ใหญ่ที่สุดประกอบด้วยอำเภอหลายๆ อำเภอ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นหัวหน้าบังคับบัญชาข้าราชการส่วนภูมิภาคในเขตจังหวัด เป็นผู้รับนโยบายและคำสั่งจากนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี หรือกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ มาปฏิบัติให้เหมาะสมกับท้องถิ่นและประชาชน ส่วนอำเภอเป็นหน่วยราชการที่รองจากจังหวัด แต่ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลเช่นเดียวกับจังหวัด ที่มีนายอำเภอเป็นหัวหน้าบังคับบัญชาข้าราชการในอำเภอ และรับผิดชอบงานบริหารราชการของอำเภอ นอกจากหน่วยการปกครองในระดับจังหวัดและอำเภอแล้ว ในพระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ยังกำหนดให้มีหน่วยการปกครองในระดับตำบล และหมู่บ้าน ซึ่งเป็นหน่วยการปกครองย่อยที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของนายอำเภอ หน่วยการปกครองในระดับตำบลและหมู่บ้านนี้จะมีกำนันและผู้ใหญ่บ้านทำหน้าที่เป็นหัวหน้าของประชาชนในพื้นที่ โดยกำนันและผู้ใหญ่บ้านนี้จะไม่ใช่ข้าราชการของรัฐ แต่เป็นเจ้าพนักงานที่ได้รับเงินเดือนประจำเป็นค่าตอบแทน

๓) การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หมายถึง การบริหารราชการที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปแบบต่างๆ โดยรัฐบาลในส่วนกลางจะกระจายอำนาจบางส่วนให้แก่ประชาชนหรือหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนมีอำนาจในการบริหารและตัดสินใจเกี่ยวกับกิจการสาธารณะต่างๆ ได้ด้วยตนเองตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายมอบให้ ซึ่งการบริหารราชการในส่วนท้องถิ่นนี้ เป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) ในปัจจุบันกฎหมายได้กำหนดให้หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นมี ๒ ประเภทใหญ่ๆ คือ

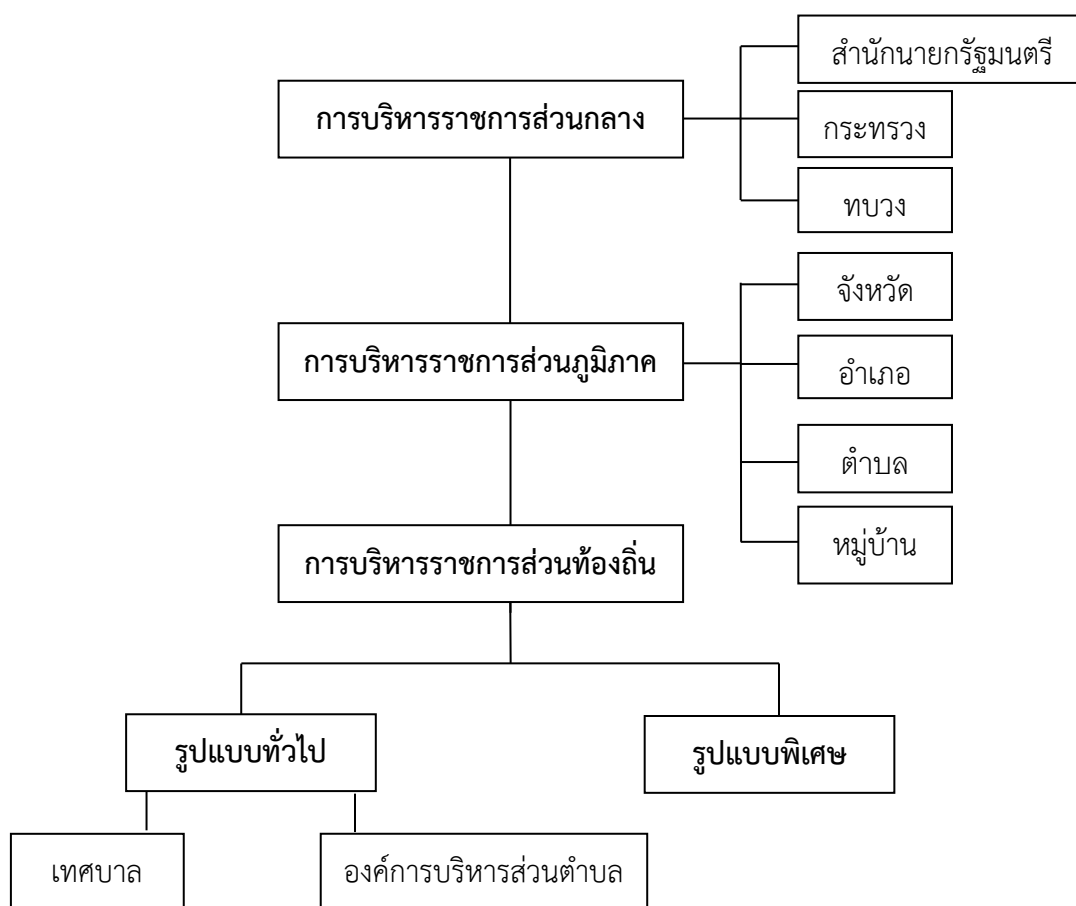
(๑) รูปแบบทั่วไป ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ซึ่งตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดใหญ่ที่มีพื้นที่ครอบคลุม เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดนี้จะมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ประสานงาน ให้ความร่วมมือ และสนับสนุนหน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็ก ตลอดทั้งดำเนินการในกิจการที่หน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กไม่สามารถทำได้ เพราะกิจการดังกล่าวเป็นกิจการที่ครอบคลุมพื้นที่กว้างเป็นกิจการที่ต้องการความเป็นเอกภาพ

(๒) รูปแบบพิเศษ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร (กทม.) และเมืองพัทยา ซึ่งตามพระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้บัญญัติให้ กรุงเทพมหานครมีฐานะเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดใหญ่มีอำนาจหน้าที่เทียบเท่ากับองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในขณะที่เมืองพัทยามีฐานะเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่น

^{๔๔}ศิริรัตน์ กิจเจริญไพศาล, *ทรัพยากรท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนชาวมอญเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ*, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๙), หน้า ๔๔.

ขนาดเล็กที่มีพื้นที่อยู่ในเขต องค์การบริหารส่วนจังหวัด อำนาจหน้าที่ของเมืองพัทยาจึงเทียบเท่ากับเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ดังประเด็นแผนภาพโครงสร้างการจัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน

โครงสร้างการจัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน ดังนี้

แผนภาพที่ ๒.๑ โครงสร้างการจัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน

๒.๔.๑๐ โครงสร้างภายในของหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น

โครงสร้างภายในของหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น^{๕๕} ตามที่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน กำหนดให้สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ส่วนคณะผู้บริหารท้องถิ่น จะมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน หรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่นก็ได้ ส่งผลให้เกิดการแก้ไขกฎหมายปรับปรุงโครงสร้างภายในของหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบให้ไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งมุ่งจะให้การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการปกครอง “โดย” ประชาชนใน

^{๕๕}สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, การจัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.opdc.go.th/uploads/files/law/law> [๑๕ พ.ค. ๕๖].

ท้องถิ่นอย่างแท้จริง โดยที่ราชการบริหารส่วนกลางและราชการบริหารส่วนภูมิภาคไม่สามารถแต่งตั้งบุคคลเข้ามาดำรงตำแหน่งในหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปแบบต่างๆ ได้อีกต่อไป ในส่วนของรายละเอียดของการจัดองค์กรภายในของหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ มีดังนี้

๑. องค์กรบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) การจัดโครงสร้างภายในขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด ตามพระราชบัญญัติองค์กรบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ (ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน) ได้จัดแบ่งการบริหารงานออกเป็น ๒ ส่วน คือ สภาจังหวัดเป็นฝ่ายนิติบัญญัติและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร ซึ่งมีดังนี้

(๑) สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากราษฎรตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด และมีวาระในการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี สำหรับจำนวนสมาชิกสภาจังหวัดให้ถือเกณฑ์จำนวนราษฎรแต่ละจังหวัดตามหลักฐานทะเบียนราษฎรที่ประกาศในปีสุดท้ายก่อนปีที่มีการเลือกตั้ง ดังนี้

(ก) จังหวัดใดมีราษฎรไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ คน มีสมาชิกสภาจังหวัดได้ ๒๔ คน

(ข) จังหวัดใดมีราษฎรเกินกว่า ๕๐๐,๐๐๐ คน แต่ไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ คน มีสมาชิกได้ ๓๐ คน

(ค) จังหวัดใดมีราษฎรเกินกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ คน แต่ไม่เกิน ๑,๕๐๐,๐๐๐ คน มีสมาชิกได้ ๓๖ คน

(ง) จังหวัดใดมีราษฎรเกินกว่า ๑,๕๐๐,๐๐๐ คน แต่ไม่เกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ คน มีสมาชิกได้ ๔๒ คน

(จ) จังหวัดใดมีราษฎรเกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ คนขึ้นไป มีสมาชิกได้ ๔๘ คน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอยู่ในตำแหน่งได้คราวละ ๔ ปี ให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลือกตั้งสมาชิกสภาเป็นประธานสภา ๑ คน และเป็นรองประธานสภา ๒ คน

(๒) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฝ่ายบริหาร) มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดและนายกอบจ.มีอำนาจแต่งตั้งรองนายกอบจ.ตามกฎหมายกำหนดสำหรับรองนายก อบจ. ให้มาจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังนี้

(ก) ในกรณีมีสมาชิก ๔๘ คน ให้มีรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ ๔ คน

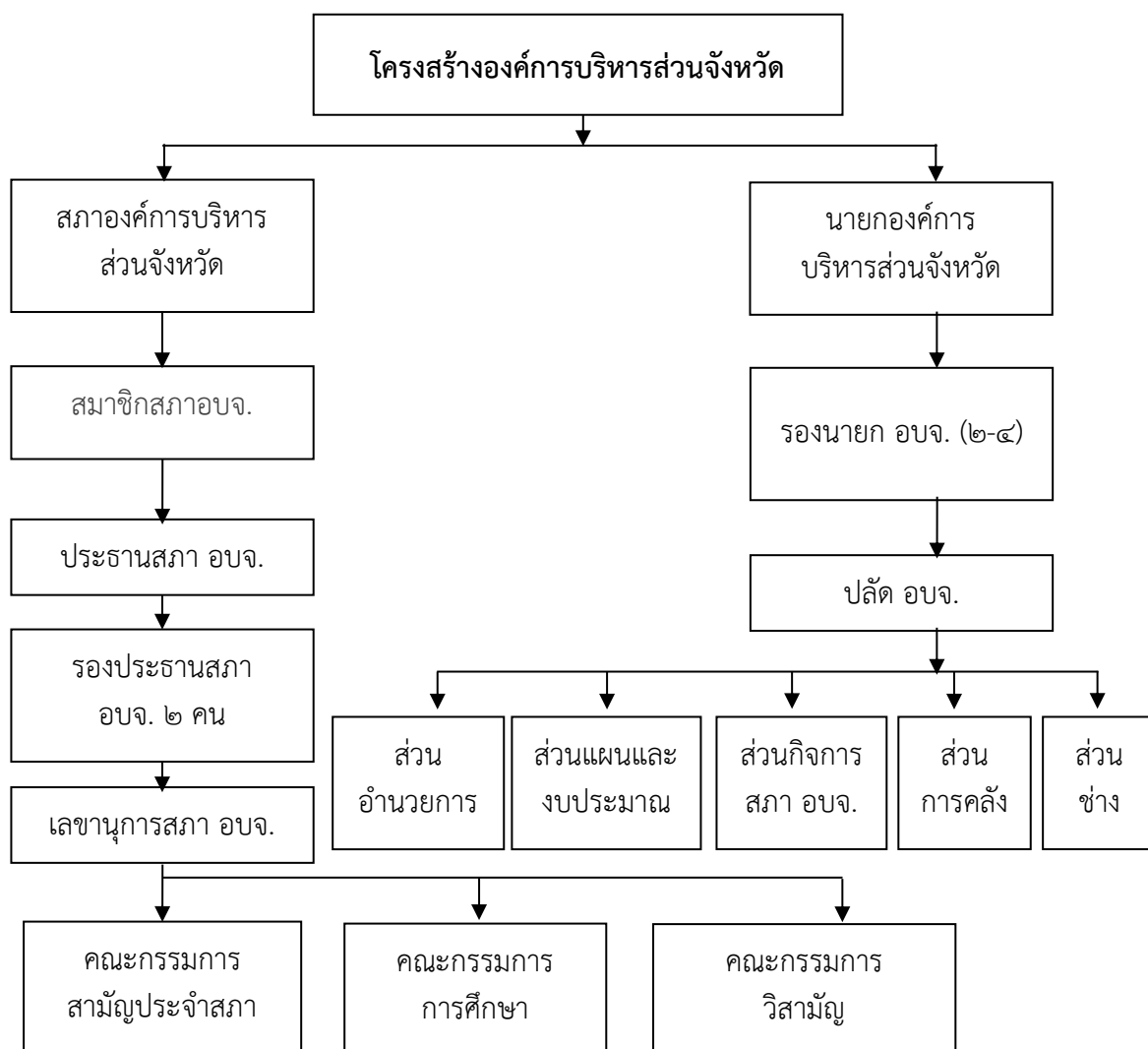
(ข) ในกรณีมีสมาชิก ๓๖ - ๔๒ คน ให้มีรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้ ๓ คน

(ค) ในกรณีมีสมาชิก ๒๔ - ๓๐ คน ให้มีรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้ ๒ คน

นอกจากนี้ ในส่วนของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้ว ในฝ่ายบริหารก็ยังประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่อื่น ได้แก่ ข้าราชการส่วนจังหวัดที่รับเงินเดือนจากงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยข้าราชการส่วนจังหวัดนี้มี นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด และมีรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกับปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชารองลงมาข้าราชการส่วนจังหวัดซึ่งรับเงินเดือนจากงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ข้าราชการส่วนจังหวัดมีนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ปกครองบังคับบัญชาและมีรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกับปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ปกครอง บังคับบัญชารองจากนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด การบริหารงานจะแบ่งออกเป็นส่วนต่างๆ ได้แก่ ส่วนอำนวยการดูแลกิจการทั่วไป ส่วนแผนและงบประมาณรับผิดชอบเรื่อง

แผนและงบประมาณของ อบจ. ส่วนโยธารับผิดชอบทางด้านงานช่างและการก่อสร้างโครงการ สาธารณูปโภค ส่วนการคลังดูแลด้านการเงินการคลังและการเบิกจ่ายเงิน ส่วน กิจการสภาอบจ. รับผิดชอบงานของสภา อบจ. ซึ่งมีโครงสร้างองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ตาม พ.ร.บ. องค์การบริหาร ส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐) ดังนี้^{๕๖} สอดคล้องโครงสร้าง/อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

โครงสร้าง/อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด^{๕๗} ดังนี้

แผนภาพที่ ๒.๒ โครงสร้างองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐

^{๕๖}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๔.

^{๕๗}องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยนาท, โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://www.chainatpao.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=86&Itemid=27 [๑๕ พ.ค. ๕๖].

สรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจ บทบาทหน้าที่โดยตรงในการบริหารและ พัฒนาท้องถิ่นในเขตจังหวัดนั้นๆ รวมทั้งการส่งเสริมให้ประชาชนในจังหวัดได้เข้ามามีส่วนร่วมในการ บริหารและพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าว ซึ่งเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีที่ว่าด้วยการมี ส่วนร่วม ฉะนั้น การบริหารและพัฒนา ประเด็นของการส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นประเด็นที่กระทบ ต่อความเป็นอยู่ของประชาชน ย่อมที่จะมีสิทธิ์ในการกำหนดทางเลือกสำหรับการดำรงชีวิตอย่างมี ความสุขได้ด้วยตนเองเพราะโครงการบางโครงการที่ประชาชนไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมอาจจะมี ผลกระทบเชิงลบต่อประชาชนก็ได้ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดจะต้องส่งเสริมให้ประชาชนใน พื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการบริหารและการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวของ ท้องถิ่น

๒. เทศบาล เทศบาลถือได้ว่าเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยที่เก่าแก่ที่สุด คือ เริ่มใช้มาตั้งแต่ พ.ศ.๒๔๗๖ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นในเขตชุมชนที่มีความเจริญและ ใช้ในการบริหารเมืองเป็นหลัก เทศบาลของไทยแบ่งออกเป็น ๓ ประเภทคือ เทศบาลนคร เทศบาล เมือง และเทศบาลตำบล ตามเกณฑ์รายได้และประชากรในพื้นที่ สำหรับการจัดโครงสร้างองค์กรของ เทศบาลได้ใช้รูปแบบของระบบรัฐสภาเป็นหลัก โดยแบ่งโครงสร้างออกเป็น ๒ ส่วน คือ สภาเทศบาล เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ และคณะเทศมนตรีเป็นฝ่ายบริหาร ซึ่งมีดังนี้

(๑) สภาเทศบาล เป็นฝ่ายที่คอยควบคุมและตรวจสอบฝ่ายบริหารตามหลักการถ่วงดุล อำนาจของระบบ รัฐสภา สภาเทศบาลนี้จะประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจาก ประชาชน ซึ่งอยู่ในวาระคราวละ ๔ ปี โดยจำนวนของสมาชิกสภาเทศบาลนี้จะขึ้นอยู่กับประเภทของ เทศบาล คือ สภาเทศบาลตำบล มีสมาชิกทั้งหมด ๑๒ คน, สภาเทศบาลเมือง มีสมาชิกทั้งหมด ๑๘ คน และสภาเทศบาลนคร มีสมาชิกทั้งหมด ๒๔ คน

สภาเทศบาลจะมีประธานสภาหนึ่งคน และรองประธานสภาหนึ่งคน โดยจะเลือกมา จากสมาชิกตามมติสภาเทศบาล ประธานสภามีหน้าที่ดำเนินกิจการของสภาเทศบาลให้เป็นไปตาม ระเบียบข้อบังคับการประชุมเทศบาล และควบคุมบังคับบัญชารักษาความสงบ รวมทั้งเป็นตัวแทน ของสภาเทศบาลในกิจการภายนอก^{๘๘} นอกจากนี้ พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งเป็นกฎหมายฉบับใหม่ได้มีการกำหนดโครงสร้างเทศบาลให้มีองค์ประกอบใหม่ ดังนี้

๑. สำหรับเทศบาลเมืองและเทศบาลนครให้เปลี่ยนมาใช้รูปแบบนายกเทศมนตรี คือ ให้เทศบาลนั้นมีนายกเทศมนตรีหนึ่งคน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนอยู่ในตำแหน่ง คราวละ ๔ ปี และจะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ นอกจากนี้ นายกเทศมนตรียังมีอำนาจ ในการแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรี ซึ่งมีใช้สมาชิกสภาเทศบาลเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการ ของเทศบาลตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมายให้ โดยจำนวนของรองนายกเทศมนตรี มีดังนี้

- ๑.๑ เทศบาลตำบล ให้มีรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกิน ๒ คน
- ๑.๒ เทศบาลเมือง ให้มีรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกิน ๓ คน
- ๑.๓ เทศบาลนคร ให้มีรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกิน ๔ คน

^{๘๘}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๖.

อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนมาใช้รูปแบบนายกเทศมนตรีนั้น ประชาชนในเขตเทศบาลต้องออกเสียงแสดงมติให้การบริหารในเขตเทศบาลใช้รูปแบบนายกเทศมนตรีด้วย

๒. สำหรับเทศบาลตำบล ให้มีทางเลือกกว่า เทศบาลตำบลแห่งใดจะมีการบริหารในรูปแบบคณะเทศมนตรีหรือนายกเทศมนตรี ให้เป็นไปตามเสียงแสดงมติของประชาชนในเขตเทศบาลนั้น ๆ โดยในรูปแบบคณะเทศมนตรีก็ยังคงตามโครงสร้างเดิมที่สมาชิกสภาเทศบาลเป็นผู้เลือกคณะเทศมนตรี ซึ่งประกอบด้วย นายกเทศมนตรี ๑ คน และเทศมนตรี ตามจำนวน ดังนี้

๒.๑ เทศบาลตำบล ให้มีรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกิน ๒ คน

๒.๒ เทศบาลเมือง ให้มีรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกิน ๓ คน

๒.๓ เทศบาลนคร ให้มีรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกิน ๔ คน

อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติเทศบาลฉบับนี้ได้ระบุว่าวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นไปเทศบาลทุกแห่งจะต้องเปลี่ยนมาใช้โครงสร้างตามรูปแบบนายกเทศมนตรี หรือถ้าจะคงโครงสร้างตามรูปแบบคณะเทศมนตรี ก็ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนโดยการแสดงประชามติ ซึ่งในปัจจุบันมีเทศบาลที่เปลี่ยนมาใช้รูปแบบนายกเทศมนตรีแล้ว จำนวน ๑๔ แห่ง จากทั้งหมด ๑,๑๒๙ แห่ง

๓. องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการยกฐานะมาจากสภาตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๘^{๘๘} ส่วนโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันนี้ เกิดจากการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ซึ่งโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายใหม่นี้มีลักษณะคล้ายกับเทศบาลที่มีทั้งฝ่ายนิติบัญญัติ คือ สภาองค์การบริหารส่วนตำบล และฝ่ายบริหาร คือ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

(๑) สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยสมาชิกหมู่บ้านละ ๒ คน องค์การบริหารส่วนตำบลใดมี ๑ หมู่บ้าน ให้มีสมาชิก ๖ คน และองค์การบริหารส่วนตำบลใดมี ๒ หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกหมู่บ้านละ ๓ คน มีวาระในการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี (เดิมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งหมู่บ้านละ ๒ คน แต่อย่างไรก็ตามใน ๔ ปีนับตั้งแต่กฎหมายฉบับนี้บังคับใช้ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบลสามารถสมัครเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้โดยไม่ต้องลาออกจากตำแหน่ง แต่เมื่อได้รับเลือกตั้งแล้วให้พ้นจากตำแหน่งเดิมโดยอัตโนมัติ

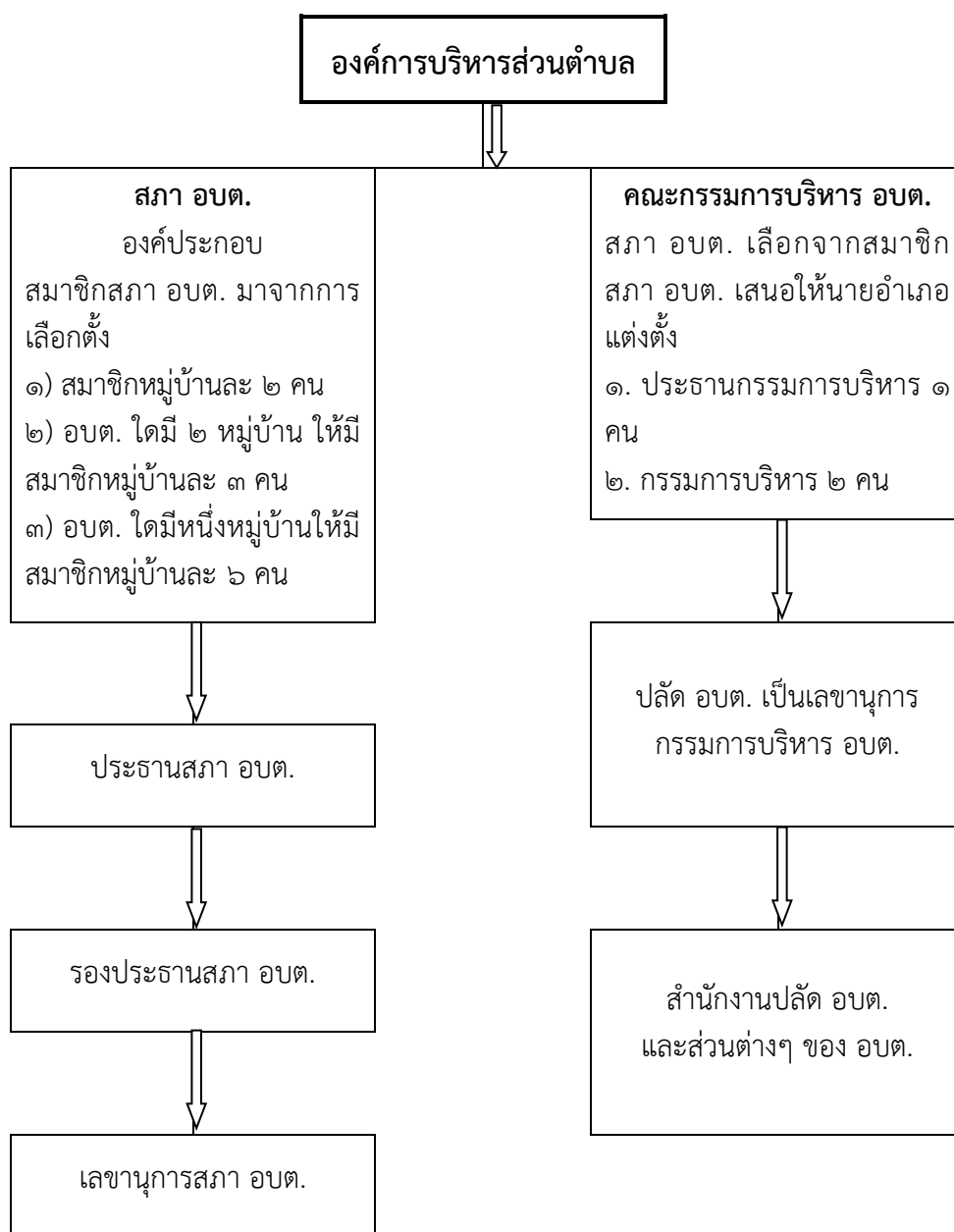
นอกจากนี้ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลยังมีประธานสภาและรองประธานสภาหนึ่งคน ซึ่งเลือกมาจากสมาชิกสภาตามมติของสภา มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๒ ปี ประธานสภานี้มีหน้าที่ในการดำเนินการประชุมให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

^{๘๘}สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.ocsc.go.th>, [๑๕ พ.ค. ๕๖].

(๑) ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล

(๒) พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบังคับตำบล ร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบังคับรายจ่ายเพิ่มเติม

ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบล กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ ประเด็นสอดคล้องโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

แผนภาพที่ ๒.๓ โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

(๒) คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยประธานกรรมการบริหาร ๑ คน และกรรมการบริหาร ๒ คน โดยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้เลือกจากสมาชิกสภาแล้วเสนอให้นายอำเภอแต่งตั้ง โดยมีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเลขานุการคณะกรรมการบริหาร (เดิมประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้านไม่เกิน ๒ คน และสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งไม่เกิน ๔ คน) คณะกรรมการบริหารมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- บริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติข้อบังคับและแผนพัฒนาตำบล และรับผิดชอบการบริหารกิจการองค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

- จัดทำแผนพัฒนาตำบลและงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาความเห็นชอบ

- รายงานผลปฏิบัติงานและการใช้จ่ายให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบอย่างน้อยปีละสองครั้ง

- ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย

(๓) สภาเขต เป็นองค์กรที่ประชุมของเขต ประกอบด้วยสมาชิกสภาเขต (ส.ช.) ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน อยู่ในตำแหน่งคราวละ ๔ ปี โดยในแต่ละเขตจะมีจำนวนสมาชิกสภาเขตอย่างน้อยเขตละ ๗ คน ถ้าเขตใดมีราษฎรเกิน ๑๐๐,๐๐๐ คน ก็มีสมาชิกสภาเขตในเขตนั้นเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคนต่อจำนวนราษฎรทุก ๆ ๑๐๐,๐๐๐ คน เศษของหนึ่งแสนถ้าถึงห้าหมื่นหรือกว่านั้นก็ให้นับเป็นหนึ่งแสน

(๔) สำนักงานเขต เป็นหน่วยงานที่รับนโยบายมาปฏิบัติให้เกิดผลโดยตรงต่อประชาชนของกรุงเทพมหานครในด้านงานบริการ โดยแบ่งส่วนการปกครองออกเป็น งานพัฒนาชุมชน งานส่งเสริมอาชีพ งานทะเบียน งานโยธา งานรักษาความสะอาด งานอนามัย งานการศึกษาภาคบังคับ เป็นต้น สำนักงานเขตนี้จะมีผู้อำนวยการเขต เป็นหัวหน้าปกครอง และมีผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต เป็นผู้ช่วย ซึ่งจะมีลักษณะคล้ายกับตำแหน่งปลัดอำเภอในการปกครองระดับอำเภอ ซึ่งผู้อำนวยการเขตนี้จะอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของปลัดกรุงเทพมหานคร ภายใต้การกำกับควบคุมของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร^{๕๐}

สรุป แนวคิดเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวการปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือการกระจายอำนาจไปให้หน่วยงานการปกครองท้องถิ่นโดยดำเนินการเองเพื่อบำบัดความต้องการของตน การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์การเพื่อสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

^{๕๐}วิฑูรย์ชุมชนพลเมืองปทุมธานี, การบริหารงานท้องถิ่นตามหลักการบริหารองค์การ, [ออนไลน์] แหล่งที่มา: http://www.tnewsnetwork.com/BrowseArticle.php?cat_id=1&article_id=3069 [๒๙ พ.ค. ๕๖].

ตารางที่ ๒.๙ สรุปแนวคิดเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลักองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เดเนี่ยลวิท, อ่างใน อุทัย หิริญโต, (๒๕๒๓, หน้า ๕๓ - ๕๗)	กระจายอำนาจไปให้หน่วยงานการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจการปกครองร่วมกัน
ฮอลโลเวย์, อ่างใน ธเนศวร์ เจริญเมือง, (๒๕๔๙, หน้า ๖๖ - ๗๔)	การบริหารการคลังของตนเองและมีสภาท้องถิ่นที่สมาชิกได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน
อุทัย หิริญโต, (๒๕๒๓, หน้า ๕๓ - ๕๗)	ระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีหลายประการเช่น ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์เชื้อชาติ
คลาร์ก, อ่างใน อุทัย หิริญโต, (๒๕๒๓, หน้า ๕๓ - ๕๗)	หลักการปกครองประเทศนิยมแบ่งเป็น ๓ หลัก ๑. หลักการรวมอำนาจปกครอง ๒. หลักการแบ่งอำนาจปกครอง ๓. หลักการกระจายอำนาจปกครอง
ประทาน คงฤทธิศึกษาการ, (๒๕๓๕, หน้า ๗๖ - ๘๔)	นโยบายของรัฐบาลที่ได้วางไว้ ซึ่งมีลักษณะสำคัญของหลักการแบ่งอำนาจปกครอง
ธีระพล อรุณะกสิกร, (๒๕๔๙, หน้า ๘๖ - ๙๔)	ทฤษฎีการปกครองท้องถิ่นว่าประเด็นที่นำเสนอเกี่ยวกับทฤษฎีการปกครองท้องถิ่นมี ดังนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างการปกครองท้องถิ่นกับ การพัฒนาประชาธิปไตย
ศิริรัตน์ กิจเจริญไพศาล, (๒๕๔๙, หน้า ๔๔)	การบริหารราชการส่วนภูมิภาค หมายถึง การที่ราชการส่วนกลาง โดยกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ จะแบ่งอำนาจในการบริหารบางส่วนให้ข้าราชการในส่วนภูมิภาคที่ปฏิบัติงาน
การจัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน โครงสร้าง/อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, [ออนไลน์], [๑๕ พ.ค. ๕๙].	ตามที่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกำหนดให้สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน
องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยนาท, โครงสร้าง/อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด, [ออนไลน์], [๑ ธ.ค. ๕๘].	โครงสร้าง/อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน [ออนไลน์], [๙ ม.ค. ๕๙].	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการยกฐานะมาจากสภาตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๘

๒.๔ หลักสังคหวัตถุ ๔ สำหรับการส่งเสริมการท่องเที่ยว

จากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ การส่งเสริมการท่องเที่ยว จึงได้ประมวลแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหลักสังคหวัตถุ ๔ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ความสามัคคีเป็นบ่อเกิดแห่งความสำเร็จทั้งปวง เป็นพลังอันยิ่งใหญ่ที่สามารถสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงให้เกิดขึ้นได้และเป็นสิ่งที่สมาชิกในสังคมทุกๆ คน ควรที่จะตระหนัก เอาใจใส่ และร่วมกันสร้างสรรค์ขึ้นให้มากที่สุด

๒.๕.๑ ความหมายของหลักสังคหวัตถุ ๔

หลักสังคหวัตถุ ๔ เป็นหลักธรรม ที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจคนและประสานหมู่ชนไว้ให้มีความสามัคคีกันประกอบด้วย

๑. ทาน หมายถึง ให้ปัน คือ ความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ เสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือ สงเคราะห์ ด้วยปัจจัยสี่ ทุน หรือ ทรัพย์สิน สิ่งของ ตลอดจนให้ความรู้ ความเข้าใจและศิลปวิทยาการ สำหรับการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ดูแลสถานที่ท่องเที่ยวให้ดูสวยงามสะอาดตาเพื่อดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวสัมผัส นอกจากนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังต้องแสดงความมีน้ำใจต่อนักท่องเที่ยวเมื่อต้องการความช่วยเหลือ และให้อภัยนักท่องเที่ยวเมื่อนักท่องเที่ยวพูดคำหยาบคายหรือว่าสถานที่ท่องเที่ยวไม่ดีไม่สวยไม่งามหรือไม่สะอาดตา

๒. ปิยวาจา การพูดอย่างรักกัน คือ กล่าวคำสุภาพ ไพเราะ น่าฟัง ชี้แจง แนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ มีเหตุผล เป็นหลักฐาน ชักจูงในทางที่ดีงามหรือแสดงความเห็นอกเห็นใจ ให้กำลังใจ รู้จักพูดให้เกิดความเข้าใจดี สมานสามัคคี เกิดไมตรีทำให้รักใคร่นับถือและช่วยเหลือ เกื้อกูลกัน เช่น เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพูดแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวด้วยวาจาที่ดีหรือผู้บริหารใช้คำพูดที่ดีต่อผู้ได้บังคับบัญชา

๓. อุตถจริยา การทำประโยชน์แก่กัน คือ ช่วยเหลือด้วยแรงกายและขวนขวาย ช่วยเหลือกิจการต่าง ๆ บำเพ็ญประโยชน์ รวมทั้งช่วยแก้ไข้ปัญหาและช่วยปรับปรุงส่งเสริมในด้านจริยธรรม เช่น ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดูแลแหล่งท่องเที่ยวให้และช่วยสร้างแหล่งท่องเที่ยวให้ยั่งยืนโดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ยั่งยืน

๔. สมานัตตตา เอาตัวเข้าสมาน คือ ทำตัวให้เข้ากับเขาได้ วางตนเสมอต้นเสมอปลาย ให้ความเสมอภาค ปฏิบัติสม่ำเสมอกับต่อคนทั้งหลาย ไม่เอาเปรียบและเสมอในสุขทุกข์ คือ ร่วมสุขร่วมทุกข์ ร่วมรับรู้ ร่วมแก้ไข้ปัญหาเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกัน เช่น ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติตนต่อผู้ได้บังคับบัญชาและนักท่องเที่ยวอย่างเสมอต้นเสมอปลาย

เหตุผลที่ถูกต้อง ที่เป็นประโยชน์ เพื่อความเข้าใจที่ดีต่อกันของคนในสังคมที่มีความเจริญ^{๑๑} ไม่เกิดความเสื่อมในทุกกรณี ฉะนั้น การนำหลักสังคหวัตถุ ๔ มาใช้ประกอบการบริหารงาน จึงเป็นกลไกที่สำคัญของการพัฒนาทั้งในแง่ของการได้งาน และการได้มาซึ่งบุคคลากรที่ดี คือ ถ้าจัดบรรยากาศการบริหารงานที่ดีจะช่วยทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนพัฒนาศักยภาพของคน และงานที่มี

^{๑๑}ที่.ปา.(ไทย) ๑๑/๓๑๗/๒๕๗.

^{๑๑๐}พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), **ธรรมบุญชีวิต**, พิมพ์ครั้งที่ ๓๐, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท สหธรรมิกจำกัด, ๒๕๔๗), หน้า ๒๓.

คุณภาพ นอกจากนี้ การบริหารงานด้านกิจการต่างๆ แม้จะมีจุดเริ่มต้นที่ดีตามหลักสังคหวัตถุ ๔ คือ ธรรมอันไม่เป็นที่ตั้งแห่งความเสื่อมเป็นไปเพื่อความเจริญอย่างเดียว สำหรับหมู่ชนหรือผู้บริหารบ้านเมืองหากหมั่นคิดดี ทำดี โดยยึดหลัก ทาน ปิยวาจา อุตถจริยา สมานัตตตา ก็ย่อมมีแต่ความเจริญ แต่มีข้อแม้ว่าในการร่วมกันทำงานนั้นต้องรับฟังความคิดเห็นของบุคคลที่มีความเห็นแตกต่างกันด้วย หากต่างฝ่ายต่างมุ่งยึดถือแต่ความคิดตัวเองเป็นใหญ่เพื่อมุ่งหวังถึงผลประโยชน์ของตน และหวังถึงการได้มาซึ่งอำนาจ การทำงานร่วมกันนั้นก็ยุ่งวาย และพบแต่ความหายนะ เพราะหาบทสรุปที่ถูกต้องเหมาะสมไม่ได้

นภาพร จันทรเจริญรักษ์ ศึกษาเรื่อง “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับผลกระทบจากภาวะโลกร้อนต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว : ศึกษากรณีเทศบาลตำบลท่าม่วง” ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนและบุคลากรของเทศบาลได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการในระดับสูง ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของเทศบาล ซึ่งสอดคล้องกับ Paul, Shile M ที่ได้ศึกษาเรื่อง “มุมมองที่น่าสนใจของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยว” ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถเพิ่มการยอมรับของประชาชนในความรับผิดชอบด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน อย่างถูกกฎหมาย และได้รับความสนใจจากประชาชนในการเข้าร่วมกิจกรรมการวางแผน^{๑๒}

ฉะนั้น การมีส่วนร่วมในการยึดหลักพุทธธรรมเป็นแนวทางเพื่อวางแผนงานการติดตามตรวจสอบการทำงานของฝ่ายรัฐ การเพิ่มความพอใจในการมีส่วนร่วมของประชาชน และการเพิ่มการยอมรับในการปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ การร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นส่วนใหญ่จะได้รับความสนใจอย่างมากจากประชาชน เพราะโครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของฝ่ายรัฐย่อมส่งผลกระทบโดยตรงต่อประชาชน^{๑๓}

สรุปได้ว่า การบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกๆ จังหวัด ไม่ว่าจะเป็้องค์กรของรัฐหรือองค์กรของเอกชนก็ตาม ย่อมจะมีการวางแผนการบริหารงานที่ต้องยึดหลักพุทธธรรมเพื่อจัดการระบบงานให้สามารถขับเคลื่อนไปได้อย่างมีคุณภาพ หรือเพื่อการทบทวนการทำงานตามแผนงานที่วางไว้ในรอบเดือน รอบปีขององค์กรนั้นๆ หรือเพื่อการแก้ปัญหาการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน อีกทั้งยังสามารถสร้างความพึงพอใจอย่างมากต่อท้องถิ่นนั้นๆ และลดการต่อต้านโครงการพัฒนาต่างๆ ที่อาจส่งผลกระทบโดยตรงต่อประชาชนซึ่งระบุไว้ในกฎหมายว่า หากมีการจัดทำโครงการจะต้องให้ประชาชนร่วมกันปรึกษาหารือทุกขั้นตอน เพื่อความเจริญก้าวหน้าขององค์กรนั้นๆ และจะเห็นได้ว่า หากนำหลักพรหมวิหาร ๔ มาบริหารงานระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กับภาคประชาชน ก็ยังทำให้เกิดการทำงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับความต้องการของจังหวัดและประชาชนได้ดีที่สุด

^{๑๒}นภาพร จันทรเจริญรักษ์, “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับผลกระทบจากภาวะโลกร้อนต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว : ศึกษากรณีเทศบาลตำบลท่าม่วง”, วารสารการจัดการการท่องเที่ยว, ปีที่ ๖ เล่มที่ ๑, (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๕๕): ๑ - ๑๙.

^{๑๓}Paul, Shile M , “Exploring the vested interest perspective as it applies to public involvement in Tourism management planning : lessons fromTexas”, Doctor of Philosophy, (Texas State University, Industrial Economics and Rural Sociology, 2007).

แนวความคิดการบริหารงานเชิงพุทธที่ระบุถึงภาระหน้าที่ที่ต้องแสดงต่อกัน ย่อมส่งผลต่อความเคารพรัก ศรัทธาและความเชื่อมั่นต่อกันหากทั้งสองฝ่ายปฏิบัติตามหน้าที่ของตน และส่งผลต่อการปฏิบัติงานโดยรวม ดังนั้น ควรเคารพยำเกรงแก่ผู้นำหรือประธานในสถานที่นั้นๆ ควรเคารพนับถือผู้เป็นประธานในสถานที่ประชุม พระพุทธองค์ทรงตรัสว่า “พวกเจ้าวัชชีสักการะเคารพนับถือบูชาท่านที่เป็นผู้ใหญ่ของพวกเจ้าวัชชี และเชื่อฟังถ้อยคำของท่านเหล่านั้นหรือ พวกเจ้าวัชชีสักการะเคารพนับถือบูชาท่านที่เป็นผู้ใหญ่ของพวกเจ้าวัชชี และจักเชื่อฟังถ้อยคำของท่านเหล่านั้นอยู่เพียงใด ฟังหวังได้ซึ่งความเจริญอย่างเดียว ไม่มีเสื่อม เพียงนั้น” คุณธรรมนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญยิ่งสำหรับผู้ นำ ผู้ที่มีคุณธรรมส่วนใหญ่เชื่อกันว่าเป็นผู้ดีควรแก่การเคารพนับถือ ในสังคมใด หากมีบุคคลที่เพียบพร้อมด้วยคุณงามความดี มีเมตตา กรุณาต่อกัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ดีที่สุดโดยหวังประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน แม้บางครั้งอาจจะต้องเสียประโยชน์ส่วนตนบ้างก็ต้องยอม ดังคติพจน์สำหรับผู้นำที่ดีว่า ในการตัดสินใจนั้นหากยังอยู่ในกรณีสงสัยว่าจะเลือกทางใด ก็ให้อะไรเข้าข้างประชาชนเอาไว้ก่อน แต่จะต้องยึดหลักการที่ถูกต้องไว้ ข้อสำคัญคือ การที่จะบริหารคนให้ร่วมงาน เรื่องนี้ในทางพระพุทธศาสนาเน้นถึงความสำคัญเป็นพิเศษ ซึ่งตรงกับหลักความจริงที่ว่า ก่อนที่จะไปบริหารผู้อื่นให้เป็นคนดีนั้น ผู้บริหารจะต้องปฏิบัติตนเองให้ดีเสียก่อนไม่ใช่แต่พูด ถ้าเรากระทำอย่างที่ต้องการให้คนอื่นทำยังไม่ได้ แม้จะมีหลักเพียงใดก็ยากที่จะให้คนอื่นเชื่อและทำตามได้ ดังนั้น การบริหารงานในทุกองค์กรผู้บริหารจะต้องสร้างคุณธรรมให้เกิดขึ้นและจงพยายามขจัดสิ่งที่ไม่ดีไม่งามในตนให้ค่อยๆ หดไปเพื่อให้เป็นที่ชื่นชอบของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างจริงจัง กล่าวได้ว่า ผู้ตามหรือลูกน้องย่อมจะต้องเรียนรู้งาน เรียนรู้ผู้นำ และต้องเรียนรู้การปรับเปลี่ยนตัวเองไปตามนโยบายของผู้นำอีกด้วย ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับผู้นำที่จะสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นแก่ผู้ตามหรือไม่ นั่นคือความเคารพศรัทธา และการเชื่อฟังแก่ผู้นำหรือประธานย่อมส่งผลต่อความสำเร็จต่อการดำเนินงานการจัดการการท่องเที่ยว ถ้าผู้ตามให้ความรักต่อผู้นำและผู้นำก็สามารถเป็นหลักชัยให้ยึดถือแก่ผู้ตาม การปฏิบัติงานในองค์กรนั้นๆ ก็บรรลุผลไปด้วยดี อีกทั้งการปฏิบัติงานตามแผนงานและนโยบายของผู้บริหารสูงสุดย่อมแสดงถึงความยำเกรง และความเชื่อมั่นอย่างสูงสุดต่อผู้นำ หรือประธานในสถานที่นั้นๆ ด้วย^{๙๙} อ้อมทิพย์ เมฆรักษาวาณิช และคณะ ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทการสื่อสารการเสริมสร้างความเข้มแข็งของผู้หญิงในการปกครองส่วนท้องถิ่น” ผลการศึกษาพบว่า การเป็นตัวช่วยในกระบวนการตัดสินใจ การเป็นกลไกการเร่งกระบวนการพบปะแสดงความคิดเห็น การสร้างการมีส่วนร่วม การแก้ปัญหาความขัดแย้ง การเป็นปากเสียงให้กลุ่มต่างๆ และผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้าน และบทบาทช่วยเสริมความเข้มแข็งของผู้หญิงใน ๓ มิติ ได้แก่ ๑) มิติช่วยเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์และการตัดสินใจ ๒) มิติช่วยสร้างพื้นที่ในการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเข้าไปมีส่วนร่วมด้านการเมืองการปกครองท้องถิ่นของผู้หญิง และ ๓) มิติช่วยเพิ่มช่องทางในการเข้าถึงทรัพยากร บทบาทการสื่อสารดังกล่าวเสริมความเข้มแข็งของผู้หญิงมากกว่าผู้หญิงทั่วไป จึง

^{๙๙}ที.ม. (ไทย) ๑๐/๖๘/๗๗ - ๗๘.

กล่าวได้ว่า บทบาทการสื่อสารเป็นปัจจัยนำไปสู่ความสำเร็จในการจัดการโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวหรือการจัดการปัญหาอื่นๆ ที่ได้รับการสนับสนุนจากหลายฝ่าย^{๕๕} โดยเฉพาะจากครอบครัว

นอกจากนี้ งานวิจัยหลายชิ้นได้บ่งบอกถึงความสำคัญและศักยภาพของบทบาทสตรีในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่จะให้สตรีเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวและองค์ประกอบด้านกระบวนการทำงานมีประสิทธิภาพอย่างมาก และในทางจิตวิทยาสตรีก็มีความสามารถมากกว่าผู้ชายหลายด้าน เช่น ด้านความจำ ด้านการพูด การติดต่อสื่อสาร ด้านกระบวนการรับรู้ มีความหนักแน่น มีความละเอียด และการทำงานในบางเรื่องลงลึกถึงรายละเอียดได้มากกว่าผู้ชายมีความอ่อนโยน ไม่ชอบความรุนแรง ไม่ซื่อสิทธิ์ ซื่อเสียง มีทักษะในการพูดจูงใจโน้มน้าว จูงใจคนให้เห็นด้วยกับเราโดยใช้เหตุใช้ผลเป็นหลัก สตรีสามารถใช้ความไม่เป็นธรรมที่ถูกบีบบังคับมาหลายช่วงคนสร้างคุณธรรมในการบัญญัติตัวกฎหมายต่างๆ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการสร้างความเป็นธรรม

ศ.ดร. พระพรหมบัณฑิต (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในปัจจุบัน ได้กล่าวไว้ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ เมื่อครั้งดำรงสมณศักดิ์เป็นพระธรรมโกศาจารย์ ว่า “การสร้างพระพุทธรูปได้มีการสร้างสืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยคันถธุระจนถึงปัจจุบัน การสร้างพระพุทธรูปนั้นจัดเป็นอุทเทสิกเจดีย์ เพื่อเป็นพุทธานุสสติ ธรรมานุสสติ สังฆานุสสติ เป็นกุศโลบายในการปฏิบัติธรรม ด้านเสฐียรพงษ์ วรรณปก กล่าวว่าการสร้างพระพุทธรูปขึ้นก็เพื่อเป็นที่สักการบูชาแทนพระพุทธรูปเจ้า ซึ่งตามหลักการทางพระพุทธศาสนานั้น การเคารพบูชาพระพุทธรูปเจ้าถือเป็นหลักธรรมสำคัญประการหนึ่งในคารวะธรรม ๖ ประการ เช่น สัตถุคารวตา การแสดงความเคารพต่อพระศาสดา คือ พระพุทธรูป^{๕๖} ซึ่งเป็นสิ่งที่ละเอียดอ่อน และแฝงไปด้วยความพยายามอันแรงกล้าของผู้สร้างที่จะให้ผลงานของตนมีความงดงาม และถูกต้องตามลักษณะนิยม ทั้งยังต้องคำนึงถึงความรู้สึกที่ติงามของผู้กราบไหว้บูชาด้วย และที่สำคัญการสร้างพระพุทธรูปนั้นอาจจะกล่าวได้ว่าเป็นการใช้ศิลปะเชิงสัญลักษณ์ที่ทรงคุณค่ายิ่ง ดังนั้น ความเป็นชาวพุทธจึงเน้นไปที่ความศรัทธาเป็นประการสำคัญ จากศรัทธาที่มีต่อพระรัตนตรัยอย่างมั่นคงขึ้นไปโดยลำดับนั้น แม้ว่าจะก้าวเลยไปถึงอริยบุคคลระดับโสดาบัน ท่านก็เน้นไปที่ความศรัทธา ๔ ประการ คือ ๑) ศรัทธาเชื่อมั่นไม่หวั่นไหวในคุณของพระพุทธรูป ๒) ศรัทธาเชื่อมั่นไม่หวั่นไหวในคุณของพระธรรม ๓) ศรัทธาเชื่อมั่นไม่หวั่นไหวในคุณของพระสงฆ์ และ ๔) ศรัทธาเชื่อมั่นไม่หวั่นไหวในไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา ที่พระผู้มีพระภาคทรงบัญญัติแสดงไว้ ซึ่งบางครั้งก็เป็นสัญลักษณ์ของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาอีกรูปแบบหนึ่งที่สามารถเชื่อมโยงไปถึงการปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบของประชาชนทั่วไป

จะเห็นได้ว่า กระบวนการถ่ายทอดธรรมทั้งนามธรรมกับวัตรธรรมจะอยู่คู่กันมาตลอดซึ่งกาลเวลาและความต้องการของผู้มีอำนาจในประเทศนั้นๆ จะเป็นตัวกำหนดเงื่อนไขของการเปลี่ยนแปลงในแต่ละยุคสมัย โดยมีความจำเป็นและเป็นสิ่งที่ยึดเหนี่ยวสังคมที่มีความเชื่อ

^{๕๕} อ้อมทิพย์ เมฆรักชานานิช และคณะ, “บทบาทการสื่อสารการเสริมสร้างความเข้มแข็งของผู้หญิงในการปกครองส่วนท้องถิ่น”, รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ชุดโครงการสื่อสารเพื่อชุมชน, (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, ๒๕๔๗). หน้า ๔.

^{๕๖} เสฐียรพงษ์ วรรณปก, คำบรรยายพระไตรปิฎก, พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภา, ๒๕๕๐), หน้า ๒๑๖.

นอกจากนี้ การส่งเสริมการท่องเที่ยวยังเป็นกระบวนการทางด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่ช่วยให้การท่องเที่ยวสามารถพัฒนาความเจริญเติบโตและเกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นอีกด้วย

สรุปได้ว่า จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นได้กล่าวถึง การบริหาร และการส่งเสริมการท่องเที่ยว ว่าจะต้องใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ มาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยว และการให้ความสำคัญกับการขยายขอบเขตในโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยว หรือกิจกรรมทางด้านการท่องเที่ยวให้ตีมีคุณภาพอย่างสมบูรณ์ขึ้นได้ด้วยปัจจัยต่างๆ เช่น งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ บุคลากร ความรู้ โอกาส และกำลังใจ เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่มีความเป็นไปได้อย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งยังสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง มั่นคง และยั่งยืน รวมถึงการประชาสัมพันธ์ ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาในแหล่งท่องเที่ยวของท้องถิ่น และการได้เข้ามาใช้บริการการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๕ ข้อมูลแต่ละจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ ประกอบด้วย นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา และสระบุรี มีพื้นที่รวมประมาณ ๘,๒๘๕ ตารางกิโลเมตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ ๒,๕๕๖.๖๔ ตารางกิโลเมตร จังหวัดนนทบุรี มีพื้นที่ ๖๒๒.๓ ตารางกิโลเมตร จังหวัดปทุมธานี มีพื้นที่ ๑,๕๒๕.๘๕๖ ตารางกิโลเมตร จังหวัดสระบุรี มีพื้นที่ ๓,๕๘๐ ตารางกิโลเมตร และเป็นกลุ่มจังหวัดที่มีข้อได้เปรียบทางด้านภูมิศาสตร์ คือ มีทำเลที่ตั้งอยู่ใจกลางประเทศ ทำให้สามารถเชื่อมโยงกับภูมิภาคต่างๆ ในประเทศได้สะดวก นอกจากนี้ยังมีเส้นทางคมนาคมทั้ง ทางบกและทางน้ำ จึงทำให้เกิดความสะดวกด้านการคมนาคมขนส่ง

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ มีจำนวนประชากรทั้งหมด ๓,๓๘๐,๘๕๒ คน และมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปีที่ ๑๓๗,๑๙๕ บาท สำหรับการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นฐานของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ ได้แบ่งออกเป็น ๕ ด้านคือ ๑) ด้านเศรษฐกิจ ๒) ด้านสังคมและความมั่นคง ๓) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๔) ด้านการท่องเที่ยว และ ๕) ด้านการบริหารจัดการ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

๑) ด้านเศรษฐกิจ กลุ่มจังหวัดภาคกลาง ในภาพรวมพบว่า โครงสร้างทางเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคกลางขึ้นอยู่กับภาคการผลิต ๔ สาขาหลัก ได้แก่ ภาคการเกษตรเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรม การค้าส่งและการค้าปลีก และการบริการการท่องเที่ยว เช่น งานประเพณีตักบาตรดอกไม้เข้าพรรษา ที่พระพุทธบาท ท่องเที่ยวชมธรรมชาติน้ำตกมวกเหล็ก น้ำตกวังก้านเหลือง น้ำตกเจ็ดสาวน้อย ทุ่งทานตะวัน เทียวไร่องุ่นชิมองุ่นจิปโนนที่จังหวัดสระบุรี งานประเพณีตักบาตรพระร้อย ตักบาตรน้ำผึ้ง ประเพณีแข่งขันการจุดลูกหนู งานประเพณีสงกรานต์ถนนข้าวแช่ชาวรามัญ ท่องเที่ยววัดโบสถ์ วัดเจติยหอยวัดชื่อดังของจังหวัดปทุมธานี การท่องเที่ยวเชิงเกษตรท่องเที่ยวชมสวนกล้วยไม้ สวนสมุนไพร ชมศึกษาเรียนรู้การปลูกข้าวลุ่มตอซึ่งที่ปทุมธานี ท่องเที่ยว ชม ชิม ซื้อป “ทุเรียนเมืองนนท์” งานประเพณีแห่เรือชักพระส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและท่องเที่ยวงานยอยคยี่งฟ้าอยุธยาจรดโลก งานวันเห็ดดับเต่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการเกษตรกรรมมีความสำคัญต่อกลุ่มจังหวัดและต่อประเทศน้อยมาก ซึ่งมีสินค้าเกษตรกรรมหลักที่สำคัญ คือ ข้าว โดย

มีแหล่งผลิตหลักอยู่ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และปทุมธานี ส่วนข้าวโพดมีแหล่งผลิตหลักอยู่ที่จังหวัดสระบุรี และกลุ่มพืชพลังงาน คือ อ้อย มันสำปะหลัง จังหวัดสระบุรีเป็นแหล่งผลิตหลักเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ ยังมีจังหวัดนนทบุรีที่เป็นแหล่งกล้วยไม้ที่สำคัญของกลุ่ม โดยมีพื้นที่เพาะปลูก ๑,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ ไร่ ส่วนไก่ สุกร โคนม เป็นผลผลิตหลักของจังหวัดสระบุรี และพระนครศรีอยุธยา นอกจากนี้กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ ยังเน้นเรื่องการพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ เพราะกำลังเติบโตเต็มที่ควรที่จะส่งเสริมพัฒนาด้านการท่องเที่ยวให้มาก เพราะช่วยทำให้รายได้ของกลุ่มจังหวัดภาคกลางกลุ่มนี้เพิ่มขึ้น และยังช่วยทำให้สามารถแก้ปัญหาการว่างงานของประชาชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ ได้^{๑๗} รวมทั้งพื้นที่ใกล้เคียงได้เป็นอย่างดี และยังสามารถพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศในลักษณะการส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ ให้เจริญก้าวหน้าสามารถนำไปพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันกับตลาดการท่องเที่ยวสากลได้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือโดยเฉลี่ยกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ มีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม ทั้งนี้เป็นผลมาจากความเจริญก้าวหน้า และได้รับการส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวจากรัฐบาล รวมถึงผลจากพื้นฐานของทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรด้านวิถีชุมชนที่มีความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ที่สามารถดึงดูดและสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวเรื่อยมา และถือได้ว่าเป็นกลุ่มจังหวัดภาคกลางที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวที่อยู่ในระดับสูง และสามารถสร้างรายได้ให้กลุ่มจังหวัดได้มาก โดยมีจังหวัดสระบุรีและอยุธยาเป็นศูนย์กลางหลักช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะการท่องเที่ยวทาง ประเพณี วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และธรรมชาติ ส่วนประเพณีที่น่าสนใจของกลุ่มจังหวัดภาคกลางกลุ่มนี้ เช่น งานสงกรานต์ งานลอยกระทงตามประเพณี และประเพณีตักบาตรดอกไม้อัน

๒) ด้านสังคมและความมั่นคง เมื่อพิจารณาจากดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index-HAI) จัดทำโดยโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย ล่าสุดปี พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยประกอบด้วยตัวชี้วัดกว่า ๔๐ ตัวชี้วัด ภายใต้ ๘ ประเด็นหลัก คือ ด้านสุขภาพ ด้านการศึกษา ชีวิตการทำงาน รายได้ ที่อยู่อาศัย และสภาพแวดล้อม ชีวิตครอบครัวและชุมชน การคมนาคม และการสื่อสารและการมีส่วนร่วมมาใช้สะท้อนภาพความก้าวหน้าทางสังคมในการทบทวนแผนพัฒนา กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ ซึ่งในภาพรวมกลุ่มจังหวัดภาคกลางกลุ่มนี้ ถือว่าค่อนข้างมีความก้าวหน้าหากเทียบกับกลุ่มจังหวัดอื่น ๆ ในประเทศไทยและอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดสระบุรี ซึ่งเป็น ๑ ใน ๔ ของจังหวัดที่มีความก้าวหน้าของคนระดับจังหวัดที่สูง โดยมีชื่อเสียงด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และการท่องเที่ยวอนุรักษ์ธรรมชาติ ส่วนจังหวัดอยุธยาจะเน้นทางด้านการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ และโบราณคดี

๓) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติของกลุ่มจังหวัดภาคกลางกลุ่มนี้ พบว่ามีแหล่งแร่ที่สำคัญในการก่อสร้าง มีศักยภาพด้านชลประทานสูง^{๑๘} แต่มีพื้นที่ดินเสื่อมโทรม มีปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม (ขยะ สิ่งปฏิกูล ฝุ่น) โดยในช่วงเวลาที่ผ่านมานี้ ประเด็นปัญหาด้าน

^{๑๗}สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑, ข้อมูลพื้นฐาน (โดยสรุป), [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.osmcentral-n1.moi.go.th/group.html> [๒๙ ม.ค. ๕๗].

^{๑๘}พวงผกา แก้วกรม, การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ, (กรุงเทพมหานคร : ศรีเมืองการพิมพ์, ๒๕๕๓), หน้า ๑๑๕.

ทรัพยากรธรรมชาติของกลุ่มจังหวัดภาคกลางกลุ่มนี้ ที่สำคัญอันดับแรก คือ ปัญหาขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล ซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน การประกอบอาชีพการเกษตร การท่องเที่ยว ด้านปัจจัยภายนอกที่ทวีความสำคัญเพิ่มขึ้น คือ วิกฤตการณ์ภาวะโลกร้อนที่กำลังส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เลย ปัญหาการขาดแคลนน้ำ อุบัติภัยโรคภัย ปัญหาน้ำเสีย และการบำบัดน้ำเสีย ปัญหาการกำจัดขยะ และมลพิษที่เกิดขึ้นจากขยะมูลฝอย ปัญหาแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม ปัญหาแหล่งชุมชนเสื่อมโทรมกระทบต่อการก่ออาชญากรรม ปัญหาการบุกรุกที่สาธารณะ และพื้นที่แม่น้ำป่าเขา

๔) **ด้านการท่องเที่ยว** ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคกลางกลุ่มนี้ ถือได้ว่ามีความเจริญก้าวหน้าขึ้นอย่างชัดเจน ทั้งนี้เป็นผลมาจากพื้นฐานของทรัพยากรธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ที่สามารถดึงดูด และสร้างความประทับใจ ให้กับนักท่องเที่ยวเรื่อยมา จากศักยภาพดังกล่าวสามารถสะท้อนได้จากสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาพำนัก ในสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ โดยในภาพรวมของจังหวัดต่างๆ ภายในกลุ่มยังมีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จังหวัดสระบุรี และอยุธยาซึ่งมีอัตราการเจริญเติบโตของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน โดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยังเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ประทับใจในเส้นทางท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย ทั้งการท่องเที่ยว ทางธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตของชุมชนประกอบกับตำแหน่งที่ตั้งที่อยู่ใกล้เมืองหลวงทำให้กลุ่มจังหวัดภาคกลางกลุ่มนี้ติดอันดับแรกๆ ของสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับชาวกรุงเทพมหานครมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ปัจจัยที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาภาคกลางตอนบน ๑^{๙๙} มีดังนี้

๑) ความต้องการและศักยภาพของประชาชนในพื้นที่
๒) ศักยภาพของกลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาภาคกลางตอนบน ๑

๓) การใช้ศักยภาพของกลุ่มจังหวัดในการสนับสนุนนโยบายรัฐบาล โดยเฉพาะการฟื้นฟูและกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่

๔) มุ่งเน้น การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ และสังคมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มจังหวัด และนำไปสู่การกระตุ้นให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนและสร้างรายได้ให้กลุ่มจังหวัด นอกจากนี้กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ ยังมีแนวคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยวร่วมกัน เช่น การจัดโครงการร่วมกัน เกื้อหนุน และเชื่อมโยงกัน ให้เป็นหัวใจของการเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและธรรมชาติ โดยเน้นการพัฒนาการเชื่อมโยงคมนาคมทางน้ำและการจัดรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เน้นการสร้างกระแสการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นอกจากนี้แต่ละจังหวัดในกลุ่มมีศักยภาพที่ค่อนข้างแตกต่างกัน จึงทำให้มีทิศทางการพัฒนาที่ครอบคลุมในหลายด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยทิศทางการพัฒนาร่วมกันของกลุ่มจังหวัด มีดังนี้

^{๙๙}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๖.

๑. การเป็นศูนย์กลางทางด้านอุตสาหกรรม เนื่องจากมูลค่าผลผลิตมวลรวมในด้านอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดอยู่ในสัดส่วนที่สูงพอสมควร และยังเป็นที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมหลายประเภทจึงนับได้ว่าเป็นกลุ่มจังหวัด ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมที่สำคัญของประเทศ

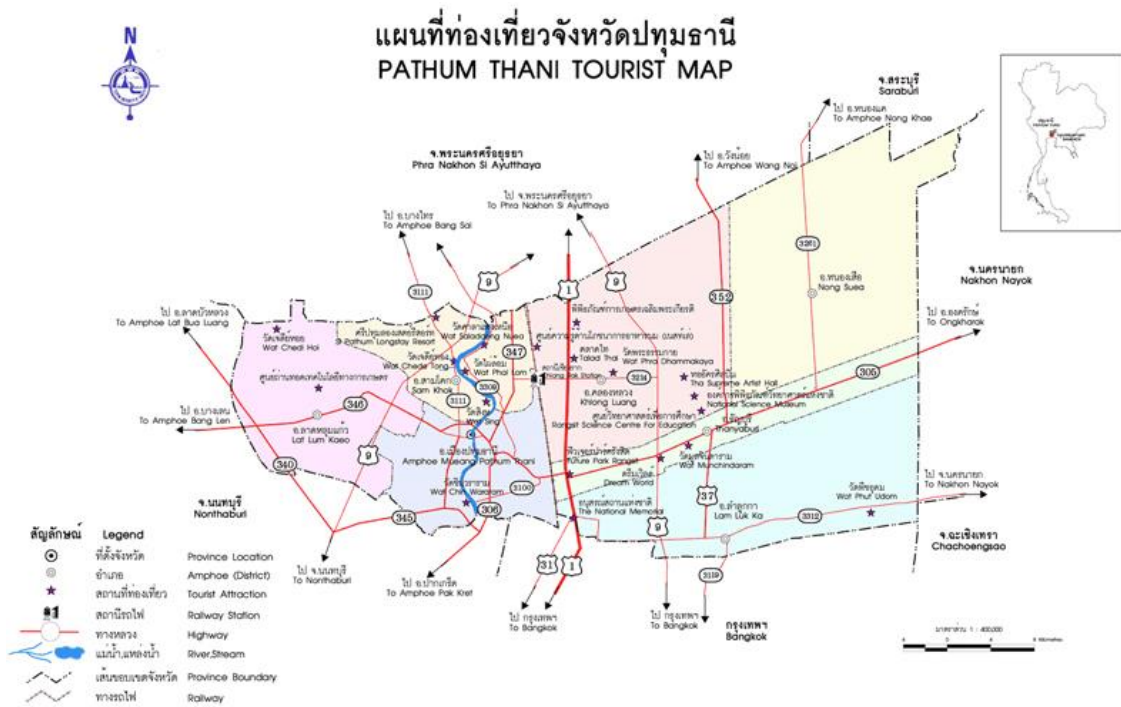
๒. การพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัย เนื่องจากสภาพทางกายภาพของกลุ่มจังหวัดเป็นพื้นที่ลุ่มแม่น้ำที่มีแหล่งดินและแหล่งน้ำที่มีความอุดมสมบูรณ์ จึงเป็นกลุ่มจังหวัดที่มีศักยภาพด้านเกษตรกรรมมาก รวมทั้งยังมีแนวโน้มการบริโภคของประชาชนในปัจจุบันที่เน้นการบริโภคเพื่อสุขภาพมากขึ้นด้วย ดังนั้นจึงนับได้ว่าเป็นโอกาสของกลุ่มจังหวัด ในการพัฒนาด้านสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีคุณภาพ เพื่อรองรับความต้องการของผู้บริโภคที่เพิ่มขึ้น

๓. การเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และธรรมชาติโดยมีจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และสระบุรี เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด แต่อย่างไรก็ตาม ทิศทางการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดควรเน้นการพัฒนาที่เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และธรรมชาติของกลุ่มจังหวัด โดยการพัฒนาการเชื่อมโยงเส้นทางการคมนาคมทางน้ำ และการจัดรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงภายในกลุ่มจังหวัด

๔. การเป็นเมืองนำอยู่เนื่องจากการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ จำเป็นต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม ดังนั้นทิศทางการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด จึงควรเน้นการพัฒนาการเป็นเมืองนำอยู่ โดยพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพรวมทั้งการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมที่ดี เพื่อการเป็นเมืองที่น่าอยู่ และรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจในอนาคต รวมถึงการนำยุทธศาสตร์ทั้งสามมาใช้ร่วมในการพัฒนา คือ (๑) การปรับโครงสร้างการผลิตและยกระดับเทคโนโลยีเพื่อเป็นการเพิ่มผลิตภาพภาคอุตสาหกรรม (๒) การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและจัดการสิ่งแวดล้อม (๓) การปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้สมดุลและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน^{๑๐๐}

สรุปได้ว่า การท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ มาก เพราะกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ ถือได้ว่าเป็นกลุ่มจังหวัดที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวอยู่ในระดับสูง และยังสามารถสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวให้กับประเทศเป็นจำนวนมาก โดยมีจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และสระบุรีเป็นศูนย์กลางหลักในการดึงดูดนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ นอกจากนี้ กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ ยังมีประเพณี และเทศกาลซึ่งเป็นที่น่าสนใจของนักท่องเที่ยวอีกมากมาย เช่น งานสงกรานต์ งานลอยกระทงตามประเพณี การละเล่นของชาวมอญ ประเพณีตักบาตรดอกไม้ และการแข่งขันเรือยาว

^{๑๐๐} ชุมพล รอดแจ่ม, เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม, (กรุงเทพมหานคร : ศักดิ์โสภณาการพิมพ์, ๒๕๕๕), หน้า ๓๔.

แผนภาพที่ ๒.๔ แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดปทุมธานี

ที่มา : <http://www2.pathumthani.go.th/index.php/pathumthani-history/>

๒.๖.๑ จังหวัดปทุมธานี

พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดเป็นที่ราบลุ่มริมสองฝั่งแม่น้ำโดยมีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านใจกลางจังหวัดในเขตอำเภอเมืองปทุมธานีและอำเภอสสามโคก ทำให้พื้นที่ของจังหวัดปทุมธานีถูกแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ ฝั่งตะวันตกของจังหวัดหรือบนฝั่งขวาของแม่น้ำเจ้าพระยา จึงทำให้จังหวัดปทุมธานีมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธในรูปแบบวัดริมน้ำเจ้าพระยาหลายแห่ง เช่น วัดโบสถ์ วัดเจติยหอย วัดศาลเจ้า รวมทั้งตลาดน้ำ ๑๐๐ ปีชื่อดังของจังหวัดปทุมธานี และเมื่อนักท่องเที่ยวได้ไปเที่ยวจังหวัดปทุมธานีก็จะเห็นทุ่งบัวหลวงอันสวยงามที่มีอยู่ทั่วไปในจังหวัดปทุมธานีเพราะเป็นดอกไม้ประจำจังหวัดปทุมธานี ดังคำขวัญที่ว่า

“ถิ่นบัวหลวง เมืองรวงข้าว เชื้อชาวมอญ นครธรรมะ พระตำหนักรวมใจ สดใสเจ้าพระยา ก้าวหน้าอุตสาหกรรม”

๒.๖.๒ จังหวัดนนทบุรี

ประวัติความเป็นมา

นนทบุรี ก่อตั้งมากกว่า ๔๐๐ ปี เดิมเป็นหมู่บ้านที่มีผู้คนอาศัยอยู่หนาแน่น รู้จักกันในชื่อ “บ้านตลาดขวัญ” ซึ่งเป็นดินแดนที่มีความอุดมสมบูรณ์ เนื่องจากอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา และเป็นสวนผลไม้ที่ขึ้นชื่อของกรุงศรีอยุธยา^{๑๐๑}

^{๑๐๑}ข้อมูลจังหวัดนนทบุรี, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.nonthaburi.go.th/>, [๒๒ ธ.ค. ๕๖].

พ.ศ. ๒๐๙๒ สมเด็จพระมหาจักรพรรดิแห่งกรุงศรีอยุธยายกบ้านตลาดขวัญขึ้นเป็นเมืองนนทบุรี โดยตัวเมืองนนทบุรีแต่เดิมนั้นตั้งอยู่ที่ตำบลบางกระสอในปัจจุบัน โดยมีวัดหัวเมือง (ปัจจุบันเป็นวัดร้างที่ทางราชการได้ใช้เป็นสถานที่ตั้งโรงพยาบาลพระนั่งเกล้า) เป็นเขตเหนือ และมีวัดท้ายเมืองเป็นเขตใต้

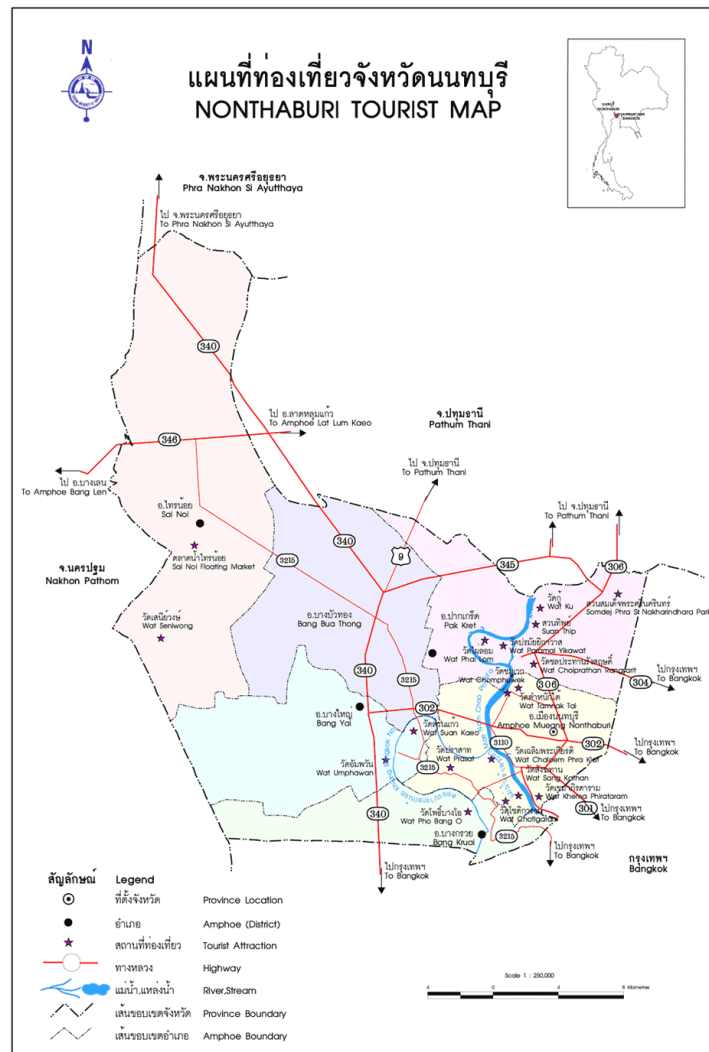
พ.ศ. ๒๑๗๙ พระเจ้าปราสาททองทรงโปรดเกล้าฯ ให้ขุดคลองลัดตอนใต้วัดท้ายเมืองไปทะลุออกหน้าวัดเขมา ทั้งนี้ เพราะเดิมทีนั้นแม่น้ำเจ้าพระยาไหลวกวนโดยเข้าแม่น้ำอ้อมไหลมาทางบางใหญ่แล้ววกเข้าคลองบางกรวยข้างซอยวัดชะลอมออกหน้าวัดเขมา ดังนั้นเมื่อขุดคลองลัดแล้วกระแสน้ำจึงเปลี่ยนทางเดินไหลเข้าคลองลัดที่ขุดใหม่ นานเข้าก็กลายเป็นแม่น้ำเจ้าพระยาใหม่นนนทบุรีได้รับการประกาศจัดตั้งเป็นจังหวัด เมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๔๘ แต่เพราะเป็นจังหวัดที่อยู่ติดกับริมแม่น้ำเจ้าพระยาจึงทำให้ในปัจจุบันนนทบุรีส่วนใหญ่มีพื้นที่ท่องเที่ยวที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เช่น โครงการชมสวนกล้วยไม้ ล่องลิม้ชิมรสหอมทองเมืองนนท์ โครงการตลาดน้ำวัดไทรน้อย โครงการท่องเที่ยวเกาะเกร็ดชมแหล่งเครื่องปั้นดินเผาอันลือเลื่องแห่งเมืองนนท์

นอกจากนี้ จังหวัดนนทบุรียังเป็นจังหวัดที่ได้ชื่อว่าเป็นเมืองวัฒนธรรมแห่งสายน้ำ ที่มีวิถีชีวิตของชาวชนบทที่อยู่คู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยามาช้านาน ดังคำขวัญที่ว่า “พระตำหนักสง่างาม ลือนามสวนสมเด็จ เกาะเกร็ดแหล่งดินเผา วัดเก่านามละป้อ เลื่องลือทุเรียนนนท์ งามน่ายลศูนย์ราชการ”

ที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อ

จังหวัดนนทบุรีตั้งอยู่ในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ เจ้าพระยาตอนล่าง ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือค่อนทางเหนือ ๒๐ กิโลเมตร มีพื้นที่ปกครองทั้งหมด ๖๒๒,๓๐๓ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๓๘๘,๙๓๙,๓๗๕ ไร่ โดยมีพิกัดภูมิศาสตร์อยู่ละติจูดที่ ๑๓ องศา ๔๗ ลิปดาเหนือ ถึงละติจูดที่ ๑๔ องศา ๔ ลิปดาเหนือ และลองจิจูดที่ ๑๐๐ องศา ๑๕ ลิปดาตะวันออก ถึงลองจิจูดที่ ๑๐๐ องศา ๓๔ ลิปดาตะวันออก และมีอาณาเขตจรดอำเภอและจังหวัดข้างเคียงเรียงตามเข็มนาฬิกา ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อำเภอลาดหลุมแก้ว และอำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี
- ทิศใต้ ติดต่อกับเขตบางพลัด เขตตลิ่งชัน และเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร (ฝั่งธนบุรี)
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับเขตดอนเมือง เขตหลักสี่เขตจตุจักร และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร (ฝั่งพระนคร)
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอฟุทธมณฑลและอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

แผนภาพที่ ๒.๕ แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดนนทบุรี
ที่มา : <http://www.nonthaburi.go.th/>

ข้อมูลสภาพทั่วไป

จังหวัดนนทบุรีตั้งอยู่ในภาคกลาง บนฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นจังหวัด ๑ ใน ๕ ของจังหวัดปริมณฑล คือ นนทบุรี สมุทรปราการ นครปฐม สมุทรสาคร และปทุมธานี มีเนื้อที่ประมาณ ๖๒๒ ตารางกิโลเมตร (เมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่ของจังหวัดในภาคกลางทั้งหมด จังหวัดนนทบุรีมีขนาดเล็กเป็นที่ ๒ รองจากจังหวัดสมุทรสงคราม) โดยแม่น้ำเจ้าพระยาได้ตัดแบ่งพื้นที่ของจังหวัดออกเป็น ๒ ส่วน คือ ฝั่งตะวันตกและฝั่งตะวันออก ฝั่งตะวันตก มีพื้นที่ ๓ ใน ๔ ของจังหวัด พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มมีน้ำท่วมถึง มีคูคลองขนาดต่างๆ เชื่อมโยงกันหลายสายเหมือนใยแมงมุม มีการทำเรือสวนไร่นา และฝั่งตะวันออกมีพื้นที่ ๑ ใน ๓ ของจังหวัด ได้แก่พื้นที่ในเขตเทศบาลนครนนทบุรีและเทศบาลนครปากเกร็ด เป็นเขตเมืองมีประชากรอยู่อย่างหนาแน่น อาจถือได้ว่าส่วนนี้เป็นส่วนหนึ่งของเมืองหลวง เพราะเขตแดนระหว่างนนทบุรีกับกรุงเทพมหานครนั้นแทบจะไม่เป็นที่รู้จัก

จังหวัดนนทบุรีอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ๒๐ กิโลเมตร ประกอบด้วย อำเภอทั้งหมด ๖ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองนนทบุรี อำเภอปากเกร็ด อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอบางกรวย และ อำเภอไทรน้อย มีองค์กรปกครองท้องถิ่นประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาลนคร ๒ แห่ง เทศบาลเมือง ๓ แห่ง เทศบาลตำบล ๖ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ๓๔ แห่ง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม แต่เดิมประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพทำสวนผลไม้ และทำไร่ ทำนา ปัจจุบันพื้นที่ของจังหวัดซึ่งเคยเป็นสวนผลไม้และมีอาณาเขตติดต่อกับกรุงเทพมหานคร เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงเป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนที่อพยพมาจากทุกภาคของประเทศ นอกจากนี้ พื้นที่บางส่วนของจังหวัดในบางอำเภอยังเป็นที่รองรับการขยายตัวในด้านอุตสาหกรรม มีการจัดสรรที่ดิน และก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรม เป็นจำนวนมาก อาจกล่าวได้ว่าพื้นที่ฝั่งตะวันออกของจังหวัดซึ่งเป็นพื้นที่มีอาณาเขตติดต่อกับกรุงเทพมหานครเป็นส่วนหนึ่งของกรุงเทพมหานครด้วย

๒.๖.๓ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประวัติความเป็นมา

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นอดีตราชธานีของไทยมีหลักฐานของการเป็นเมืองในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ตั้งแต่ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๖-๑๘ โดยมีร่องรอยของที่ตั้งเมืองโบราณสถาน โบราณวัตถุและเรื่องราวเหตุการณ์ในลักษณะตำนานพงศาวดาร ไปจนถึงหลักฐานจารึก ซึ่งถือว่าเป็นหลักฐานร่วมสมัยที่ใกล้เคียงเหตุการณ์มากที่สุด ซึ่งเมืองอโยธยาหรืออโยธยาศรีรามเทพนคร หรือเมืองพระราม มีที่ตั้งอยู่บริเวณด้านตะวันออกของเกาะเมืองอยุธยา มีบ้านเมืองที่มีความเจริญทางการเมือง การปกครอง และมีวัฒนธรรมที่รุ่งเรืองแห่งหนึ่ง^{๑๐๒}

สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) ทรงสถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี เมื่อ พ.ศ. ๑๘๙๓ กรุงศรีอยุธยาเป็นศูนย์กลางของประเทศสยามสืบต่อยาวนานถึง ๔๑๗ ปี มีพระมหากษัตริย์ปกครอง ๓๓ พระองค์ จาก ๕ ราชวงศ์ คือ ราชวงศ์อู่ทอง ราชวงศ์สุพรรณภูมิ ราชวงศ์สุโขทัย ราชวงศ์ปราสาททอง ราชวงศ์บ้านพลูหลวง กรุงศรีอยุธยาสูญเสียเอกราชให้แก่พม่า ๒ ครั้ง ครั้งแรกใน พ.ศ. ๒๑๑๒ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ทรงกู้เอกราชคืนมาได้ใน พ.ศ. ๒๑๒๗ และเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๓๑๐ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงกอบกู้เอกราชได้ในปลายปีเดียวกัน แล้วทรงสถาปนากรุงธนบุรีเป็นราชธานีแห่งใหม่กวาดต้อนผู้คนจากกรุงศรีอยุธยาไปยังกรุงธนบุรีเพื่อสร้างบ้านเมืองแห่งใหม่ให้มั่นคง แต่กรุงศรีอยุธยาก็ไม่ได้กลายเป็นเมืองร้างยังมีคนที่รักถิ่นฐานบ้านเดิมอาศัยอยู่และมีราษฎรที่หลบหนีไปอยู่ตามปากกลับเข้ามาอาศัยอยู่รอบ ๆ เมืองรวมกันเข้าเป็นเมืองจนทางการยกเป็นเมืองจัตวา เรียกว่า “เมืองกรุงเก่า” ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ อยุธยาจึงเปลี่ยนฐานะเป็นจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจนถึงปัจจุบัน จากเมืองกรุงเก่าในอดีต ปัจจุบันอยุธยาได้กลายเป็นเมืองท่องเที่ยวชื่อดังลำดับต้น ๆ ในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบนเพราะรายได้จากการท่องเที่ยวสามารถพัฒนาให้อยุธยาอยู่ในระดับแถวหน้าและการท่องเที่ยวของอยุธยาสามารถสร้างงาน สร้างอาชีพให้ประชาชนในพื้นที่ได้อย่างมาก อีกทั้งยังเป็นเมืองแห่งคุณภาพที่มีอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่ช่วยให้เศรษฐกิจของประเทศเจริญก้าวหน้ามากขึ้น

^{๑๐๒}ข้อมูลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.ayutthaya.go.th/> [๒๒ ธ.ค. ๕๖].

เพราะอยุธยาได้ชื่อว่าเป็นเมืองท่องเที่ยวที่ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์วัฒนธรรมได้สมคำล่ำลือ

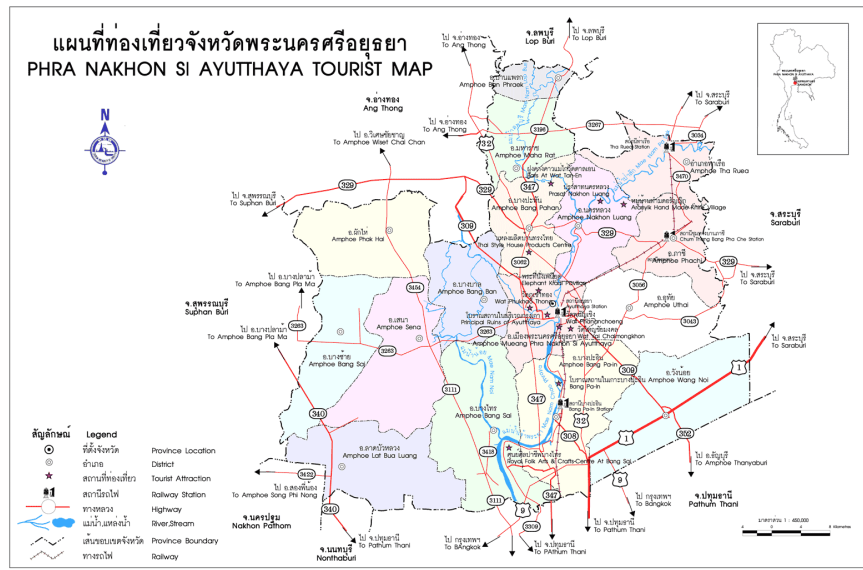
นอกจากนี้ อยุธยายังเป็นเมืองมรดกโลก และศูนย์กลางอุตสาหกรรมโรงงานอีกหลายอย่างที่ทำให้อยุธยาสามารถสร้างงาน สร้างอาชีพได้อีกมากมายด้วยศักยภาพของอยุธยาเอง ดังคำขวัญของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาว่า

“ราชธานีเก่า อู่ข้าวอู่น้ำ เลิศล้ำกานท์กวี คนดีศรีอยุธยา”

ที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่มภาคกลางตอนล่างของประเทศห่างจากกรุงเทพมหานคร ทางถนนสายเอเชีย ประมาณ ๗๕ กิโลเมตร ทางรถไฟประมาณ ๗๒ กิโลเมตร และทางเรือประมาณ ๑๓๗ กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๕๕๖.๖๔ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑,๕๘๗,๙๐๐ ไร่ นับว่าเป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ ๖๓ ของประเทศไทย และเป็นอันดับที่ ๑๑ ของจังหวัดในภาคกลาง มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดต่างๆ ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ จังหวัดอ่างทอง และจังหวัดลพบุรี
- ทิศใต้ ติดต่อกับ จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดปทุมธานี
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ จังหวัดสระบุรี
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ จังหวัดสุพรรณบุรี

แผนภาพที่ ๒.๖ แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่มา : <http://www.novabizz.com/Map/img/map-35-Ayutthaya.gif>

ข้อมูลสภาพทั่วไป

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทุ่งนา ไม่มีภูเขา ไม่มีป่าไม้ มีแม่น้ำไหลผ่าน ๔ สาย ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี และแม่น้ำน้อย รวมความยาวประมาณ ๒๐๐ กิโลเมตร มีลำคลองใหญ่น้อยประมาณ ๑,๒๕๔

คลองเชื่อมต่อกับแม่น้ำเกือบทั่วบริเวณพื้นที่ พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดตั้งอยู่บนที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา พื้นที่บางส่วนของด้านตะวันตกอยู่บนลุ่มแม่น้ำท่าจีน ลุ่มแม่น้ำที่สำคัญอีกแห่งคือ ลุ่มแม่น้ำสะแกกรัง ซึ่งอยู่เหนือลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาขึ้นไป ทั้ง ๓ ลุ่มน้ำดังกล่าวคิดเป็นพื้นที่รับน้ำถึง ๓๙,๙๙๘ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒๔.๓๗ ล้านไร่ นอกจากนี้ยังมีลุ่มน้ำย่อยที่สำคัญแตกแขนงออกมาจากแม่น้ำสายหลัก ลุ่มน้ำย่อยเหล่านี้ได้แก่ ลุ่มแม่น้ำชลประทานที่ได้รับการพัฒนาในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา และลุ่มน้ำย่อยของแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งกินพื้นที่ชลประทานรวม ๑๑.๗๖ ล้านไร่ หรือครอบคลุมร้อยละ ๕๖.๓ ของพื้นที่การเกษตร เนื่องจาก เป็นศูนย์กลางการคมนาคม ทำให้การเดินทางสะดวกทั้งทางรถยนต์ รถไฟ และทางเรือ มีผู้ประกอบการจัดตั้งโรงงานแปรรูปสินค้าเกษตร คลังสินค้าขนาดใหญ่ ห้องเย็น และกิจการโรงสี ในจังหวัดจำนวนมาก เพื่อจัดเก็บสินค้าและแปรรูปสินค้า เพื่อส่งไปยังกรุงเทพมหานคร และส่งออกต่างประเทศ ซึ่งธุรกิจดังกล่าวส่วนใหญ่กระจายตัวอยู่ในเขตอำเภอพระนครศรีอยุธยา บางปะอิน วังน้อย และอุทัย อีกทั้งจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ยังมีห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ ขนาดกลาง กระจายตัวอยู่ในชุมชน อาทิ ออยุธยาซิตีพาร์ค ห้างสรรพสินค้าเทสโกโลดส์ ห้างสรรพสินค้าบิ๊กซีซูเปอร์เซ็นเตอร์ ห้างสรรพสินค้าโรบินสัน ศูนย์การค้าแอมโม่อลล์ และตลาดกลางเพื่อการเกษตร รวมทั้งยังเป็นแหล่งท่องเที่ยว ทางวัฒนธรรมที่สำคัญของประเทศ และส่งผลให้จังหวัดมีรายได้จากการท่องเที่ยวไม่น้อย

สินค้าขาออกของจังหวัดที่สำคัญ ได้แก่ สินค้าเกษตร เช่น ข้าว ไข่ เนื้อ ไข่ไก่ มะม่วง สัตว์น้ำจืด ไม้แปรรูป อิฐมอญ และสินค้าหัตถกรรมพื้นเมือง ส่วนสินค้านำเข้าของจังหวัด ได้แก่ สินค้าอุปโภคบริโภค วัสดุก่อสร้าง เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องมือ เครื่องจักรกลที่ใช้ในอุตสาหกรรม การเกษตร น้ำมันเชื้อเพลิง และไม้ซุง

๒.๖.๔ ข้อมูลบริบทจังหวัดจังหวัดสระบุรี

ประวัติความเป็นมา

สระบุรีเป็นเมืองสำคัญเมืองหนึ่งแต่โบราณ สันนิษฐานว่าตั้งขึ้นเมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๐๙๒ ในรัชสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ การตั้งเมืองนี้สันนิษฐานว่า พระองค์โปรดเกล้าฯ ให้แบ่งเขตพื้นที่บางส่วนของเมืองลพบุรีกับเมืองนครนายกมารวมกันตั้งขึ้นเป็นเมืองสระบุรี ทั้งนี้ เพื่อต้องการให้เป็นศูนย์ระดมพลเมืองในยามศึกสงคราม เพราะฉะนั้นตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นต้นมา จึงมักพบเรื่องราวของจังหวัดสระบุรีเกี่ยวกับการศึกสงครามอยู่เสมอสำหรับที่มาของคำว่า "สระบุรี" สันนิษฐานว่า เพราะเหตุที่ทำให้ที่ตั้งครั้งแรกมีบึงอยู่ใกล้ คือ "บึงหนองไฉ้" เมื่อตั้งเมืองขึ้นจึงได้นำเอาคำว่า "สระ" มารวมเข้ากับคำว่า "บุรี" เป็นชื่อเมือง "สระบุรี"^{๑๐๓}

ที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อ

จังหวัดสระบุรี ตั้งอยู่ภาคกลางของประเทศไทย ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของกรุงเทพมหานคร อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) ระยะทางประมาณ ๑๐๘ กิโลเมตร (อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ-ศาลากลางจังหวัด) และตามทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ ระยะทางประมาณ ๑๑๓ กิโลเมตร และตามแม่น้ำเจ้าพระยาแยกเข้าแม่น้ำป่าสักประมาณ ๑๖๕ กิโลเมตร

^{๑๐๓} ข้อมูลจังหวัดสระบุรี, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.saraburi.go.th/> [๒๒ ธ.ค. ๕๖].

เนื้อที่ จังหวัดสระบุรีมีเนื้อที่ทั้งหมด ๓,๕๗๖.๔๘๖ ตร.กม.หรือประมาณ ๒,๒๓๕,๓๐๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๗๐ ของพื้นที่ประเทศ

อาณาเขต จังหวัดสระบุรีมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอเมืองลพบุรี อำเภอชัยบาดาล และอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

- ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอปากช่อง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

- ทิศใต้ติด ติดต่อกับอำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี และอำเภอวังน้อย อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

- ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอภาชี อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และอำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

นอกจากนี้ สระบุรียังได้ชื่อว่าเป็นเมืองที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติชื่อดังหลายแห่ง เช่น น้ำตกมวกเหล็ก น้ำตกเจ็ดสาวน้อย รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีกมากมาย เช่น ไร่่องุ่น ฟาร์มโคนมมวกเหล็ก รวมทั้งพระพุทธบาทแหล่งท่องเที่ยวทางศาสนาพุทธที่มีชื่อเสียงประจำจังหวัดสระบุรี และยังมีสินค้าโอท็อปที่ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดสระบุรี เช่น ขนมกระหรีบ๊ีบ ไวน์องุ่น เชื้อนป่าสักชลสิทธิ์ และทุ่งดอกทานตะวันซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวชื่อดังของสระบุรี ดังคำขวัญของจังหวัดสระบุรีที่ว่า

“พระพุทธบาทสูงค่า เชื้อนป่าสักชลสิทธิ์ ฐานผลิตอุตสาหกรรมเกษตรนำล้ำแหล่งเที่ยวหนึ่งเดียว กระหรีบ๊ีบนมดี ประเพณีตักบาตรดอกไม้งาม เหลืองอร่ามทุ่งทานตะวัน ลือลั่นเมืองชุมทาง”

อย่างไรก็ตามจังหวัดสระบุรีถือได้ว่าเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพเรื่องการท่องเที่ยวหลากหลายรูปแบบ เช่น

- รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงพุทธ
- รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
- รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์
- รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แผนภาพที่ ๒.๗ แผนที่จังหวัดสระบุรี

ที่มา : <http://123.242.159.9/saraburi/myprovince/images/map.jpg>

ข้อมูลสภาพทั่วไป

พื้นที่จังหวัดสระบุรีเป็นส่วนหนึ่งของบริเวณลุ่มน้ำที่ราบลุ่มภาคกลางรวมกับอีกส่วนหนึ่งของทิวเขา ดงพญาเย็น สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปมีลักษณะแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ๓ ลักษณะคือบริเวณที่ราบลุ่ม บริเวณเขาห่อมหรือเขาเตี้ย และบริเวณเขาสูง

ลักษณะดิน โดยทั่วไปพบดินเหนียว ดินเหนียวปนทรายแป้ง ที่มีการระบายน้ำเลวหรือค่อนข้างเลวใช้ทำนาปลูกข้าว บางแห่งมีชั้นของสารจาไรโซที่อยู่ที่ตื้น มีปฏิกิริยาเป็นกรด ซึ่งเป็นพิษต่อข้าว บางแห่งอาจมีน้ำท่วมทำให้ผลผลิตสูญเสีย สำหรับดินเหนียวที่มีการระบายน้ำดีและมีความลาดชันใช้สำหรับปลูกพืชไร่และไม้ผลบางแห่งพบชั้นกรวดหนาแน่นอยู่ที่ตื้น และบางแห่งถูกกัดกร่อน ส่วนที่มีความลาดชันสูงๆ จะเป็นภูเขา บางแห่งพบชั้นหินที่อยู่ที่ตื้นซึ่งใช้เป็นป่าลักษณะภูมิอากาศ จังหวัดสระบุรีเป็นจังหวัดที่มีลักษณะอากาศแบบฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดู (Tropical Aavanna Climate, Aw) ระบบจำแนกประเภทภูมิอากาศของ Koppem ซึ่งลักษณะภูมิอากาศแบบนี้จะมีฝนน้อย แห้งแล้งใน

ฤดูหนาว และอุณหภูมิค่อนข้างสูงในฤดูร้อน และค่อนข้างจะหนาวเย็นในฤดูหนาว และมีฝนตกชุก ในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคมอุณหภูมิ จังหวัดสระบุรีเป็นจังหวัดในภาคกลาง และอยู่ลึกเข้ามาในแผ่นดิน ปกติมีอุณหภูมิค่อนข้างสูงจึงทำให้อากาศร้อนอบอ้าวในฤดูร้อน ส่วนในฤดูหนาวไม่หนาวจัด โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี ๒๘ - ๒๙ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๓-๓๔ องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๓ - ๒๔ องศาเซลเซียส เดือนเมษายนเป็นเดือนที่มี

อากาศร้อนจัดที่สุดในรอบปี ส่วนฤดูหนาวอากาศจะหนาวที่สุดในเดือนมกราคม ฝนที่เกิดขึ้นในจังหวัดสระบุรีส่วนใหญ่เป็นฝนจากอิทธิพลของมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และร่องความกดอากาศต่ำที่พัดผ่านประเทศไทยตอนบนเกือบตลอดช่วงฤดูฝนโดยตลอดทั้งปีมีจำนวนวันฝนตกเฉลี่ยประมาณ ๗๐-๙๐ วัน นอกจากนี้ในบางปีอาจมีพายุดีเปรสชันเคลื่อนผ่านเข้ามาในบริเวณจังหวัดสระบุรีหรือจังหวัดใกล้เคียง ทำให้มีฝนตกเพิ่มขึ้นได้อีก

ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรน้ำผิวดินของจังหวัดสระบุรี มีแหล่งน้ำ ได้แก่แม่น้ำ (ป่าสัก) คลองลำห้วย และหนอง บึง ที่มีน้ำตลอดปีกระจายอยู่ในพื้นที่ต่างๆ ใน ๑๓ อำเภอ ประมาณ ๘๑ แห่ง และมีคลองรวมทั้งลำห้วย หนอง บึง ที่มีน้ำเฉพาะฤดูฝนประมาณ ๑๒๘ แห่ง แหล่งน้ำสำคัญ ได้แก่ แม่น้ำป่าสัก ซึ่งมีต้นน้ำจากจังหวัดเลย ไหลผ่าน เพชรบูรณ์ ลพบุรี สระบุรี แล้วไหลรวมกับแม่น้ำเจ้าพระยาที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมความยาว ๕๑๓ กม. มีเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์เป็นแหล่งกักเก็บน้ำบริเวณรอยต่อจังหวัดลพบุรี กับ จังหวัดสระบุรี ปริมาณกักเก็บสูงสุด ๙๖๐ ล้าน ลบ.ม. ช่วงที่ไหลผ่านจังหวัดสระบุรี (จากท้ายเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์) ไหลผ่าน อำเภอวังม่วง (๓ ตำบล) อำเภอมวกเหล็ก (๒ ตำบล) อำเภอแก่งคอย (๘ ตำบล) อำเภอเมืองสระบุรี (๔ ตำบล) และอำเภอเสาไห้ (๘ ตำบล) ความยาวประมาณ ๑๐๒ กม. เป็นแหล่งน้ำผิวดินเพื่อการเกษตรกรรมและอุปโภค บริโภคที่สำคัญที่สุดของจังหวัด

จังหวัดสระบุรีแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๓ อำเภอ, ๑๑๑ ตำบล ๙๗๓ หมู่บ้าน ๒๘ เทศบาล ๘๐ องค์การบริหารส่วนตำบล และ๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัด

ตารางที่ ๒.๑๐ สรุปข้อมูลแต่ละจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลักกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑
สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ ข้อมูลพื้นฐาน (โดยสรุป), [ออนไลน์], [๒๙ ม.ค. ๕๙].	กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ ๑. เน้นเรื่องการพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ ๒. กำลังเติบโตเต็มที่ควรส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวให้มากเพราะช่วยทำให้รายได้ของกลุ่มจังหวัดภาคกลางกลุ่มนี้เพิ่มขึ้น ๓. ยังช่วยทำให้สามารถแก้ปัญหาการว่างงานของประชาชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑
พวงผกา แก้วกรม, (๒๕๕๓, หน้า ๑๑๕)	ทรัพยากรธรรมชาติของกลุ่มจังหวัดภาคกลางกลุ่มนี้พบว่ามีแหล่งแร่ที่สำคัญในการก่อสร้าง มีศักยภาพด้านชลประทานสูง

ตารางที่ ๒.๑๐ สรุปข้อมูลแต่ละจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (ต่อ)

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลักกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑
ชุมพล รอดแจ่ม, (๒๕๕๕, หน้า ๓๔)	๑. การปรับโครงสร้างการผลิตและยกระดับเทคโนโลยี เพื่อเป็นการเพิ่มผลิตภาพภาคอุตสาหกรรม ๒. การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและ การจัดการสิ่งแวดล้อม ๓. การปรับโครงสร้างการท่องเที่ยว ให้สมดุลและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
ข้อมูลจังหวัดนนทบุรี, [ออนไลน์], [๒๒ ธ.ค. ๕๘].	รู้จักกันในชื่อ “บ้านตลาดขวัญ” ซึ่งเป็นดินแดนที่มีความอุดมสมบูรณ์ เนื่องจากอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา และเป็นสวนผลไม้ที่ขึ้นชื่อของกรุงศรีอยุธยา
ข้อมูลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, [ออนไลน์], [๒๒ ธ.ค. ๕๘].	เมืองอโยธยาหรืออโยธยาศรีรามเทพนคร หรือเมืองพระราม มีที่ตั้งอยู่บริเวณด้านตะวันออกของเกาะเมืองอยุธยา มีบ้านเมืองที่มีความเจริญทางการเมือง การปกครอง และมีวัฒนธรรมที่รุ่งเรืองแห่งหนึ่ง “ราชธานีเก่า อู่ข้าวอู่น้ำ เลิศล้ำกานท์กวี คนดีศรีอยุธยา”
ข้อมูลจังหวัดสระบุรี, [ออนไลน์], [๒๒ ธ.ค. ๕๘].	“พระพุทธบาทสูงค่า เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ฐานผลิตอุตสาหกรรมเกษตรนำล้ำแหล่งเที่ยว หนึ่งเดียวกะหรีปั่นนมดี ประเพณีตักบาตรดอกไม้งาม เหลืองอร่ามทุ่งทานตะวัน ลือลั่นเมืองชุมทาง”

๒.๖ ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน

กลยุทธ์การมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักพุทธธรรม ในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน จำเป็นต้องศึกษา วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ของกลุ่มจังหวัด ซึ่งปรากฏรายละเอียด^{๑๐๔} ดังต่อไปนี้

วิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัด : เป็นผู้นำในภูมิภาคด้านอุตสาหกรรมสะอาด การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ และเกษตรปลอดภัย โดยมีบ้านเมืองที่น่าอยู่ มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย มลภาวะ มีการพัฒนาการศึกษา และนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง

^{๑๐๔}ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://www.osmcentral-n1.moi.go.th/doc/4_year_plan.pdf [๒๒ ธ.ค. ๕๖].

๒.๗.๑ ประเด็นยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด

๑) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑

“การปรับโครงสร้างการผลิตและยกระดับเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มผลิตภาพภาคอุตสาหกรรม”

เป้าประสงค์

ภาคอุตสาหกรรมมีผลิตภาพสูงขึ้น และมีการใช้ความรู้และเทคโนโลยีในระดับที่สูงขึ้น

กลยุทธ์หลัก

๑. เสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายวิสาหกิจกลุ่มจังหวัดเพื่อยกระดับผลิตภาพตลอดห่วงโซ่อุปทาน

๒. ส่งเสริมและสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคอุตสาหกรรมกลุ่มจังหวัด

๓. สร้างฐานข้อมูลรวมของกลุ่มจังหวัดที่เป็นประโยชน์ต่อด้านการผลิตและการเพิ่มผลิตภาพด้านการอุตสาหกรรม

๔. พัฒนาความรู้และทักษะของบุคลากรภาครัฐและเอกชน และแรงงานในภาคอุตสาหกรรมกลุ่มจังหวัด ให้มีความพร้อมปฏิบัติงานในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) อยู่ในระดับที่แข่งขันได้

๕. สร้างอุตสาหกรรมกลุ่มจังหวัดเพื่ออนาคต และผลักดันให้อุตสาหกรรมใช้เทคโนโลยีเพื่ออนาคตและสร้างมูลค่าแก่ผลิตภัณฑ์ (Value Creation)

๖. สนับสนุนการจัดหาแรงงานและการพัฒนาวัตถุดิบสำหรับภาคอุตสาหกรรมกลุ่มจังหวัด

เจ้าภาพหลัก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เจ้าภาพรอง จังหวัดสระบุรี จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี

๒) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒

“การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม”

เป้าประสงค์

ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการฟื้นฟู ควบคุมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

กลยุทธ์หลัก

๑. ใช้มาตรการบังคับทางกฎหมายอย่างจริงจังและต่อเนื่อง (ควบคุมการปล่อยมลพิษจากแหล่งกำเนิด)

๒. ส่งเสริมการมีส่วนร่วม สร้างภูมิปัญญา และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ชยะ และสิ่งแวดล้อม

๓. มีระบบป้องกันและบำบัดมลพิษทั้งทางน้ำ ทางเสียง และทางอากาศ

๔. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกลุ่มจังหวัดเพื่อประโยชน์ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม

๕. เพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อป้องกันมลพิษ และก่อให้เกิดความร่มรื่น

เจ้าภาพหลัก จังหวัดนนทบุรี

เจ้าภาพรอง จังหวัดสระบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๓) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓

“การปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้สมดุลและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน”

เป้าประสงค์

พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืนและรักษาสภาพแวดล้อม

กลยุทธ์หลัก

๑. พัฒนาขีดความสามารถของชุมชนและองค์กรปกครองท้องถิ่นให้สามารถพัฒนารูปแบบสินค้าและบริการการท่องเที่ยว เพื่อการสร้างรายได้ ให้คุ้มค่ากับการลงทุน

๒. สร้าง ส่งเสริม อนุรักษ์ พื้นฟูหรือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดให้ยั่งยืนมีคุณภาพ และได้มาตรฐานสากล

๓. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ และการตลาดเพื่อเน้นการเพิ่มของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ

๔. ยกระดับมาตรฐานการให้บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงในกลุ่มจังหวัด

๕. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกลุ่มจังหวัดเพื่อประโยชน์ด้านการท่องเที่ยว

๖. พัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการท่องเที่ยว เพื่อผลักดันบทบาทของกลุ่มจังหวัดสู่เวทีโลก

เจ้าภาพหลัก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เจ้าภาพรอง จังหวัดสระบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดนนทบุรี

๔) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔

“การพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพและยกระดับคุณภาพชีวิต”

เป้าประสงค์

ประชาชนมีความมั่นคง มีคุณภาพชีวิตที่ดี

กลยุทธ์หลัก

๑. ส่งเสริมและสนับสนุนสร้างโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยระบบและวิธีการที่หลากหลาย ทันสมัย และมีคุณภาพ ภายใต้หลักธรรมาภิบาล

๒. ป้องกันและปราบปรามการทุจริตในกลุ่มจังหวัดโดยใช้มาตรการทางสังคมและกระบวนการยุติธรรม อย่างเป็นรูปธรรม

๓. เร่งรัดพัฒนาให้ประชาชนมีความสามารถ ทักษะในการพึ่งตนเองและสามารถทำงานตามความต้องการของตลาดแรงงานในกลุ่มจังหวัด

๔. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกลุ่มจังหวัดเพื่อการสร้างสังคมให้มีคุณภาพและยกระดับคุณภาพชีวิต

๕. ส่งเสริมให้มีการจัดการด้านสังคมต่อชุมชน ภาคเอกชน ในกลุ่มจังหวัดสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันครอบครัว และพัฒนาศักยภาพ

๖. คุ้มครองสมาชิกทุกช่วงวัยอย่างเป็นองค์รวม

เจ้าภาพหลัก จังหวัดปทุมธานี

เจ้าภาพรอง จังหวัดสระบุรี จังหวัดนนทบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๕) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕

“การพัฒนาการเกษตรแบบดั้งเดิมให้เป็นการเกษตรที่มีความสะอาด ปลอดภัยและมีคุณภาพ”

เป้าประสงค์

สินค้าทางการเกษตรมีความปลอดภัยตั้งแต่กระบวนการผลิตจนถึงผู้บริโภค

กลยุทธ์หลัก

๑. ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยสู่ระบบการรองรับมาตรฐาน

๒. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยีภาคเกษตรกรรมให้เป็นเกษตรปลอดภัย

๓. ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการตลาดและวิสาหกิจชุมชนของกลุ่มสถาบันในกลุ่มจังหวัด

๔. ส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัย

๕. พัฒนาการบริหารจัดการสินค้าเกษตรปลอดภัย

๖. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้ เพื่อเป็นพื้นฐานในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย อย่างยั่งยืน

เจ้าภาพหลัก จังหวัดสระบุรี

เจ้าภาพรอง จังหวัดปทุมธานี จังหวัดนนทบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๖) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖

“การบริหารจัดการ การเชื่อมโยงคมนาคมและบริการระหว่างภาค (Logistics)”

เป้าประสงค์

๑. ให้การขนส่งมีความปลอดภัย

๒. ความสามารถในการแข่งขันสูง

๓. ผู้ใช้บริการได้รับความสะดวกรวดเร็ว

๔. ระบบการบริหารจัดการขนส่ง มีสมรรถนะเพิ่มขึ้น

๕. บุคลากรฝ่ายจัดการการบริหารจัดการขนส่ง มีความรู้และสามารถพัฒนาคุณภาพการจัดการขนส่งได้อย่างต่อเนื่อง

๖. สามารถลดมลภาวะทางเสียง และทางอากาศที่เกิดจากการใช้เส้นทางขนส่งของกลุ่มจังหวัด

กลยุทธ์หลัก

๑. พัฒนาเครือข่ายการคมนาคมทางบก ทางน้ำ ทางราง และระบบท่อในกลุ่มจังหวัด

๒. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกลุ่มจังหวัดเพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการด้านการจัดการขนส่ง และควบคุมมลภาวะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเส้นทางขนส่ง

๓. พัฒนาระบบการขนส่งมวลชนของกลุ่มจังหวัด

๔. ลดอุบัติเหตุ และเพิ่มศักยภาพในการเข้าถึงและแก้ไขปัญหา ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขนส่งและการคมนาคมในกลุ่มจังหวัด

๕. ส่งเสริมการประกอบธุรกิจคลังสินค้าในกลุ่มจังหวัดด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเพื่อการแข่งขัน

๖. สนับสนุนและจูงใจให้มีการรวมกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจ เพื่อสร้างเครือข่ายการให้บริการในกลุ่มจังหวัด

๗. ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน และพัฒนาการควบคุมและลดมลภาวะที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขนส่งและการคมนาคมในกลุ่มจังหวัด

เจ้าภาพหลัก จังหวัดสระบุรี

เจ้าภาพรอง จังหวัดปทุมธานี จังหวัดนนทบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า งานวิจัยชิ้นนี้ตรงกับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ “การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” ซึ่งมีเป้าประสงค์ คือ ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการฟื้นฟู รวมทั้งควบคุมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน โดยมีกลยุทธ์หลักข้อที่ ๒ คือ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม สร้างภูมิปัญญา และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ชยะ และสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ ๒.๑๑ สรุปยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑, [ออนไลน์], [๒๒ ธ.ค. ๕๘]	กลยุทธ์การมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักพุทธธรรมดังต่อไปนี้ วิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัด : เป็นผู้นำในภูมิภาคด้านอุตสาหกรรมสะอาด การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและธรรมชาติและเกษตรปลอดภัย โดยมีบ้านเมืองที่น่าอยู่ มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยดี มีการพัฒนาการศึกษา และนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง

๒.๗.๒ สถานภาพกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน

ตารางที่ ๒.๑๒ สรุปสถานภาพกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน, [ออนไลน์], [๒๖ ส.ค. ๕๙].	๑) แม่น้ำที่ไหลผ่านกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ มี ๔ สาย คือ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี ๒) รากฐานของการผลิตในภาคการผลิตไม่ว่าจะเป็นเรื่อง ภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ภาคการท่องเที่ยว ๓) ศูนย์กลางของการลงทุนกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ มีนิคม/เขตอุตสาหกรรม ดังนี้ ๑) นิคมอุตสาหกรรม บางปะอิน ๒) นิคมอุตสาหกรรมบ้านหว้า ประกอบการอุตสาหกรรมสวนอุตสาหกรรมโรจนะ
พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต), (๒๕๓๙, หน้า ๑๑๕)	ใช้หลักการบริหารและการส่งเสริมการท่องเที่ยว
พระมุลคันธกุฎี, [ออนไลน์] [๑๒ ส.ค. ๕๙].	อาศัยการขับเคลื่อนด้วยพลังแห่งหมู่คณะและการตั้งเป้าหมายไว้ที่ประโยชน์แก่ส่วนรวมเป็นที่สุด ในการตรึงไว้ซึ่งความเพียรมิให้ย่อท้อต่ออุปสรรคในหน้าที่การงาน การถือคติเช่นนี้จักทำให้เกิดกำลังในการแก้ไขปัญหที่บั่นทอนความมั่นคงของสังคมได้อย่างรอบคอบ
พระราชธรรมนิเทศ (ระแบบ จตถาโณ), (๒๕๓๗, หน้า ๑๔๔-๑๔๖)	“การสักการะเคารพ นับถือบูชาเจดีย์ทั้งภายในภายนอก และไม่ปล่อยให้ธรรมิกพลี ที่เคยให้ ที่เคยกระทำ แก่เจดีย์เหล่านั้นเสื่อมทรามไปหรือ การสักการะ เคารพ นับถือ บูชาเจดีย์ทั้งภายในภายนอก และจักไม่ปล่อยให้ธรรมิกพลี ที่เคยให้ ที่เคยกระทำ แก่เจดีย์เหล่านั้น เสื่อมทรามไปอยู่เพียงใด พึงหวังได้ซึ่งความเจริญอย่างเดียว ไม่มีเสื่อม เพียงนั้น”

๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน” พบว่าได้มีผู้ทำการวิจัยหลายท่าน เพื่อประโยชน์แก่การศึกษา ผู้วิจัยจึงได้นำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อแต่ละส่วนตามลำดับ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๒.๘.๑ งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบ

จากการทบทวนงานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบพบว่ามีการศึกษาวิจัยไว้ดังนี้

วิมล จันทรแก้ว ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต ๓ ผลการวิจัยพบว่า

- ๑) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต ๓ มี ๕ ขั้นตอนดังนี้ ๑.๑) การวิเคราะห์สังเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องการพัฒนา ๑.๒) การสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ๑.๓) การทดลองรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ๑.๔) การพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และ ๑.๕) การประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
- ๒) คุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องการพัฒนามี ๕ คุณลักษณะคือการเป็นผู้นำการเรียนรู้แบบทีมผู้นำของผู้นำผู้นำที่สร้างความคิดสร้างสรรค์ผู้นำการบริหารความเสี่ยงและผู้นำที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
- ๓) ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานทั้ง ๔ กลุ่มงานมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก
- ๔) ผลที่เกิดขึ้นจากการใช้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ และ ๕) ครูผู้สอนและนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก^{๑๐๕}

พิชญาภา ยืนยาว ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารทรัพยากรบุคคลในสถาบันอุดมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

- ๑) ปัจจัยที่จำเป็นต่อการบริหารทรัพยากรบุคคลในสถานศึกษานั้นประกอบด้วย ๗ องค์ประกอบ ได้แก่ ๑.๑) การจัดการองค์การ ๑.๒) การติดต่อสื่อสาร ๑.๓) ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ ๑.๔) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ ๑.๕) การบริหารความเปลี่ยนแปลง ๑.๖) จรรยาบรรณในวิชาชีพ ๑.๗) การบริหารที่ดี
- ๒) รูปแบบการบริหารทรัพยากรบุคคลในสถาบันอุดมศึกษาประกอบด้วยกลุ่มตัวแปรอิสระ ได้แก่ การติดต่อสื่อสาร ความเชี่ยวชาญ การบริหารการเปลี่ยนแปลง จรรยาบรรณในวิชาชีพ และการบริหารที่ดีกับกลุ่มตัวแปรตาม ได้แก่ การจัดการองค์การ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ซึ่งมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน^{๑๐๖}

เยาวภา บัวเวช ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏประกอบด้วย ๔ ปัจจัย ได้แก่ ๑) ด้านผู้บริหาร ประกอบด้วย นโยบาย วัตถุประสงค์ ภาวะผู้นำ แรงจูงใจ การสร้างบรรยากาศการสื่อสารในองค์การ ๒) ด้านระบบการบริหารองค์การ ประกอบด้วย การวางแผน การจัดการองค์การ การจัดบุคคลเข้าทำงาน ค่าตอบแทน การประสานงาน และงบประมาณ ๓) ด้านบุคลากร ประกอบด้วย คุณลักษณะของบุคลากร การฝึกอบรมและพัฒนา และความผูกพัน ๔) ประเภทของสื่อ ประกอบด้วย สื่อบุคคล สื่อมวลชน สื่อกิจกรรมพิเศษ สื่อเทคโนโลยี และสื่อเบ็ดเตล็ดภายใน

^{๑๐๕}วิมล จันทรแก้ว, “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต ๓”, *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรังสิต, ๒๕๕๕).

^{๑๐๖}พิชญาภา ยืนยาว, “รูปแบบการบริหารทรัพยากรบุคคลในสถาบันอุดมศึกษา”, *วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๒).

มหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในขณะที่ระบบการบริหารองค์การไม่มีอิทธิพลต่อประเภทของสื่อต่างๆ^{๑๐๗}

ทวีวรรณ อินดา ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบที่มีประสิทธิภาพของการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ผลการวิจัยพบว่า ๑) องค์ประกอบการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ประกอบด้วย ๘ องค์ประกอบ คือ (๑.๑) ความสามารถขององค์การ (๑.๒) การจัดการความขัดแย้ง (๑.๓) การบริหารการเปลี่ยนแปลง (๑.๔) การมอบหมายกลยุทธ์ให้ผู้รับผิดชอบ (๑.๕) การจัดทำแผนปฏิบัติการรายปี (๑.๖) วัฒนธรรมองค์การ (๑.๗) การกำหนดวัตถุประสงค์ระยะสั้น (๑.๘) การจูงใจ ๒) รูปแบบที่มีประสิทธิภาพของการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ประกอบด้วยพหุองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งมีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ เป็นประโยชน์และถูกต้องครอบคลุม สอดคล้องกับทฤษฎี หลักการและแนวคิดตามกรอบการวิจัย^{๑๐๘}

สรุปได้ว่า งานวิจัยในเรื่องรูปแบบเป็นการศึกษาปัจจัยต่างๆ ในการสร้างรูปแบบหรือนำเสนอรูปแบบที่ผู้วิจัยสามารถที่จะพัฒนาให้เป็นต้นแบบกับสถานที่วิจัยอื่นๆ เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาองค์การต่อไปในอนาคต

ตารางที่ ๒.๑๓ งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบ

นักวิจัย	ผลการวิจัย
วิมล จันทร์แก้ว (๒๕๕๕)	๑. การวิเคราะห์สังเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ๒. การสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ๓. การทดลองรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ๔. การพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ๕. การประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
พิชญาภา ยืนยาว (๒๕๕๒)	๑. การจัดการองค์การ ๒. การติดต่อสื่อสาร ๓. ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ ๔. มุ่งผลสัมฤทธิ์ ๕. การบริหารการเปลี่ยนแปลง ๖. จรรยาบรรณในวิชาชีพ ๗. การบริหารที่ดี

^{๑๐๗}เยาวภา บัวเวช, “รูปแบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏ”, *วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๐).

^{๑๐๘}ทวีวรรณ อินดา, “การพัฒนารูปแบบที่มีประสิทธิภาพของการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ”, *วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๒).

ตารางที่ ๒.๑๓ งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบ (ต่อ)

นักวิจัย	ผลการวิจัย
เยาวภา บัวเวช (๒๕๕๐)	๑. ด้านผู้บริหาร ๒. ด้านระบบการบริหารองค์การ ๓. ด้านบุคลากร ๔. ประเภทของสื่อ
ทวีวรรณ อินดา (๒๕๕๒)	๑. ความสามารถขององค์การ ๒. การจัดการความขัดแย้ง ๓. การบริหารการเปลี่ยนแปลง ๔. การมอบหมายกลยุทธ์ให้ผู้รับผิดชอบ ๕. การจัดทำแผนปฏิบัติการรายปี ๖. วัฒนธรรมองค์การ ๗. การกำหนดวัตถุประสงค์ระยะสั้น ๘. การจูงใจ

๒.๘.๒ งานวิจัยที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว

ผลการวิจัยที่พบว่าเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว

จิระ ประทีป ได้วิจัยเรื่อง “ยุทธศาสตร์การศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย” การวิจัยครั้งนี้ให้ความสำคัญกับการศึกษาแนวทาง และเป้าหมายในการพัฒนา และส่งเสริมดำเนินงาน บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบในอนาคตของ การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และให้การสนับสนุนธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทย เนื่องจากที่ผ่านมา รัฐบาลได้กำหนดนโยบายเป้าหมาย และใช้ระบบสถาบันการเงินเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริม และขับเคลื่อนการพัฒนาส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทย และเพื่อให้บุคลากร ทางด้านการท่องเที่ยวการสามารถแก้ปัญหา และบริหารงานด้านการท่องเที่ยวให้มีความ เจริญก้าวหน้า ซึ่งจะส่งผลต่อการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจ การว่างงาน และการสร้างงาน ซึ่งจะ เป็นส่วนสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งให้กับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยได้อย่างยั่งยืน

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดนครปฐม คือ ระบบธุรกิจที่ให้การส่งเสริมสนับสนุนที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว มีข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจน เพื่อใช้ในการเปลี่ยนแปลงความผันผวนของสภาพแวดล้อมในด้านต่างๆ ทั้ง ทางเศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี สังคมวัฒนธรรม การต่างประเทศ และการปฏิรูประบบธุรกิจ ตลอดจนพัฒนาความต้องการของที่ต่างไปจากเดิม ได้สร้างความท้าทายใหม่ๆ ต่ออนาคตการดำรงอยู่ และการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนอย่างมีนัยสำคัญจึงมีความจำเป็น และมีความสำคัญที่จะต้อง ศึกษาและทำความเข้าใจ เพื่อการกำหนดเป้าหมาย แผนดำเนินการและกรอบการปฏิบัติที่ชัดเจน ครอบคลุม และรอบคอบ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ประกอบการ สังคม เศรษฐกิจของประเทศ โดยรวมการวิจัยครั้งนี้เป็นการดำเนินการตามระเบียบวิจัยเชิงคุณภาพ ที่มุ่งตอบคำถามถึงสภาพการณ์

ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และการปรับตัวของการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ผู้วิจัยใช้เครื่องมือและวิธีการเก็บข้อมูลที่แตกต่างกันในแต่ละขั้นตอนของการศึกษา ทั้งการวิจัยเอกสาร การสำรวจ การสัมภาษณ์ การประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิด และการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งแต่ละขั้นตอนจะมีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน ให้สอดคล้องและเกื้อหนุนกัน เพื่อที่จะนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในประเทศไทย มาวิเคราะห์และจัดทำกลยุทธ์การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ที่สามารถประยุกต์ใช้ได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถวางแผนพัฒนา กำหนดนโยบายมีกระบวนการ ที่สามารถตอบสนองความต้องการ และความพึงพอใจกับลูกค้าที่มีลักษณะปัจเจกบุคคล (Mass Customization) ที่เป็นเลิศ^{๑๐๙}

สายสุนีย์ วิเศษสุวรรณ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาศักยภาพของอาหารไทยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว” การพัฒนาศักยภาพของอาหารไทย เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นงานวิจัยที่มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาความคิดเห็น ของนักท่องเที่ยวไทย และต่างชาติต่อการบริการอาหารไทยในจังหวัดท่องเที่ยว ปัญหา และอุปสรรคในการบริการอาหารไทยสำหรับนักท่องเที่ยว แนวทางการพัฒนาศักยภาพอาหารไทยสำหรับนักท่องเที่ยว และแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาศักยภาพของอาหารไทยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว สุ่มเลือกจังหวัดที่ศึกษาแบบเจาะจงเลือกจากภูมิภาคต่างๆ ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดกาญจนบุรี ชลบุรี เชียงใหม่ นครราชสีมา ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี และกรุงเทพมหานคร รวม ๗ จังหวัด

ผลการวิจัยพบว่า การบริการอาหารไทยของร้านอาหารเป็นกิจกรรมหลักสำหรับนักท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดโดยมีอาหารเด่นๆ และอาหารพื้นบ้านแตกต่างกันตามสภาพภูมิประเทศของแต่ละจังหวัด และวัฒนธรรมของแต่ละจังหวัด สำหรับกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวกับอาหารที่จัดขึ้นส่วนใหญ่เป็นการจัดตามภารกิจของหน่วยงานที่ทำเพื่อคนในท้องถิ่นมากกว่า การส่งเสริมการท่องเที่ยวเจ้าหน้าที่ และผู้ประกอบการให้ความเห็นว่าแต่ละจังหวัดมีอาหารที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง และมีศักยภาพที่จะส่งเสริมการท่องเที่ยวได้ในระดับมาก แต่การนำมาใช้ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวยังอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความเห็นของนักท่องเที่ยวไทยเห็นว่า จุดเด่นของอาหารของจังหวัดต่างๆ ได้แก่ ความหลากหลายของอาหาร (ร้อยละ ๖๖.๘) คุณภาพของอาหาร (ร้อยละ ๖๓.๗) และการหาร้านอาหารได้สะดวก (ร้อยละ ๕๘.๐) ตามลำดับ โดยที่แต่ละจังหวัดจะมีจุดเด่นด้านอาหารที่แตกต่างกัน นักท่องเที่ยวไทยมีความสนใจสินค้าอาหารของฝากมากกว่านักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยร้อยละ ๒๕.๘ ซื้ออาหารของฝากทุกครั้งที่ได้เดินทาง ร้อยละ ๒๕.๘ ซื้ออาหารของฝากเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ ๓๗.๗ ซื้อเป็นบางครั้งและมีเพียงร้อยละ ๑.๕ ที่ระบุว่าไม่เคยซื้อ เหตุผลส่วนใหญ่ที่ซื้อคือเพื่อเป็นของฝาก (ร้อยละ ๕๘.๐) และเพื่อการบริโภค (ร้อยละ ๕๖.๓)^{๑๑๐}

จุฬารักษ์ มาเสถียรวงศ์ ได้วิจัยเรื่อง นโยบายและยุทธศาสตร์ทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบมุ่งอนาคตเพื่อพัฒนาประเทศไทย

^{๑๐๙} จีระ ประทีป, “ยุทธศาสตร์การศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านอุตสาหกรรมบริการท่องเที่ยวไทย”, **บริหารธุรกิจดุสิตบัณฑิต** สาขาการบริหารธุรกิจ, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๓).

^{๑๑๐} สายสุนีย์ วิเศษสุวรรณ, “การพัฒนาศักยภาพของอาหารไทยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว” **บริหารธุรกิจดุสิตบัณฑิต** สาขาการบริหารธุรกิจ, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๐).

ผลการวิจัยพบว่า ส่วนหนึ่งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา และส่งเสริมการท่องเที่ยวท้องถิ่น โดยผลการวิเคราะห์การเชื่อมโยงจังหวัด และการเชื่อมโยงแหล่งวัฒนธรรมในภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศไทยโดยใช้ศักยภาพการท่องเที่ยวของงานประเพณีในท้องถิ่น และงานผลไม้ไทยเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว ผลการวิเคราะห์จุดเด่น และโอกาสของท้องถิ่น ได้ข้อเสนอเชิงกลยุทธ์ คือ (๑) กลยุทธ์การเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับต่างประเทศ (๒) กลยุทธ์การพัฒนา ศักยภาพด้านการบริการและแรงดึงดูดของแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น ส่งเสริมความน่าสนใจของแหล่งวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดแสดงสีเสียด การท่องเที่ยวสร้างเสริมความรู้ ธรรมชาติวิทยา เชิงนิเวศ เชิงเกษตร เชิงสุขภาพการกีฬา รวมทั้งการสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นทางด้านนันทนาการ (๓) กลยุทธ์ การยกระดับมาตรฐานสิ่งอำนวยความสะดวก ด้วยการพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (๔) กลยุทธ์การสร้างกิจกรรมส่งเสริมการตลาดประชาสัมพันธ์ กิจกรรมเด่น การสร้าง Brand ของภูมิภาค และจังหวัด (๕) กลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของภาคเอกชน และท้องถิ่น มีการร่วมกันของการท่องเที่ยวท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว และการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระดับท้องถิ่น และในระดับประเทศ^{๑๑๑}

ธิดารัตน์ ไชคสุชาติ ได้วิจัยเรื่องแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาท้องถิ่นไทย ผลการศึกษา พบว่า การพัฒนาท้องถิ่นโดยใช้แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจไทยให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างยั่งยืน และสามารถศึกษาความเป็นอยู่ วิถีชีวิต ความเชื่อ ตำนานต่างๆ ทางประวัติศาสตร์ ภูมิปัญญาของท้องถิ่นได้ หากจะพิจารณาจัดท้องถิ่นใดเป็นแหล่งท่องเที่ยว น่าจะจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ วิถีชีวิต และซื้อผลิตภัณฑ์หัตถกรรม ชมอุทยานมัจฉา รับประทานอาหาร และศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตชุมชน^{๑๑๒}

อย่างไรก็ตามนักท่องเที่ยวยังเดินทางเข้ามาในท้องถิ่นไม่มากนัก ส่วนใหญ่จะมาเป็นหมู่คณะเพื่อศึกษาดูงาน หาความรู้ทางวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์เป็นครั้งคราว และจะมีจำนวนมากในช่วงงานเทศกาลสงกรานต์ และปีใหม่ ซึ่งเป็นช่วงเวลาสั้นๆ เท่านั้น ส่วนผลการศึกษาหาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนนั้น สรุปได้ว่า การจัดการการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และเชิงธรรมชาติมากกว่าด้านอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะ ชุมชนมีแหล่งที่มีคุณค่าทางการศึกษา คือ ความเป็นมาของชุมชน และแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจนควรค่าแก่การศึกษา มีสิ่งอำนวยความสะดวกระดับพื้นฐานเหมาะสมพอควรทั้งการคมนาคมและสาธารณูปโภคพื้นฐาน ด้านความปลอดภัยมีสูงเพราะชุมชนช่วยกันสอดส่องดูแลชุมชนด้วยตนเอง ในด้านการประชาสัมพันธ์ อาจจะมีปัญหาในระยะแรกของการจัดการท่องเที่ยว ควรแสวงหาความร่วมมือของชุมชนอย่างเต็มที่ก่อน ซึ่งจะพื้นฐานการประชาสัมพันธ์ไปด้วย ด้านความพร้อมของบุคคล ควรต้องมีการพูดคุยปรึกษาร่วมกันเพื่อหาทางพัฒนา ซึ่งปัจจุบันมีความเป็นไปได้สูง เช่นสามารถหาความรู้หรือพัฒนาบุคลากรได้จากการศึกษาดูงาน การเข้ารับการอบรม และขอความ

^{๑๑๑}จุฬารัตน์ มาเสถียรวงศ์, “นโยบายและยุทธศาสตร์ทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบมุ่งอนาคตเพื่อพัฒนาประเทศไทย”, **บริหารธุรกิจดุสิตบัณฑิต** สาขาบริหารธุรกิจ, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกริก, ๒๕๕๔).

^{๑๑๒}ธิดารัตน์ ไชคสุชาติ, “แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาท้องถิ่นไทย”, **วิทยานิพนธ์การจัดการดุสิตบัณฑิต** สาขาการจัดการ, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๕๑).

ร่วมมือจากสถานศึกษาในท้องถิ่นได้ สำหรับขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่นั้น เนื่องจากนักท่องเที่ยวยังไม่มากนัก และนักท่องเที่ยวที่เข้ามาจะเป็นผู้ที่เข้ามาศึกษาหาความรู้เชิงวัฒนธรรม ดังนั้น จะไม่ทำลายทรัพยากรการท่องเที่ยว และภายในชุมชนมีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ จึงสามารถรองรับนักท่องเที่ยวในระยะยาวได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังสามารถใช้แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาท้องถิ่นไทยให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างยั่งยืน ซึ่งได้แก่การบริหารจัดการที่ควรมาจากความต้องการ และความพร้อมของคนในชุมชนอาจทำในรูปคณะกรรมการ แบ่งเป็นฝ่ายต่างๆ ที่สอดคล้องกับหลักการให้บริการทางด้านการท่องเที่ยว และเมื่อมีคณะกรรมการแล้วก็จะสามารถร่วมมือกันพัฒนาในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว เช่น การจัดศูนย์บริการการท่องเที่ยวพัฒนารายการหรือโปรแกรมนำเที่ยวในชุมชนเพื่อเสนอนักท่องเที่ยว จัดแบ่งหน้าที่การให้บริการตามความถนัดของแต่ละฝ่าย และจะต้องคำนึงถึงการอนุรักษ์วัฒนธรรมที่ดั้งเดิมไว้พร้อมๆ กับการรับผิดชอบดูแลสิ่งแวดล้อมในชุมชน รวมถึงชุมชนอำเภอบ้านแพรงจะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ดำรงวัฒนธรรมอันดั้งเดิมให้ยั่งยืนได้นั้น มีความเป็นไปได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เพราะความเป็นอยู่ วิถีชีวิตและสังคมของชุมชนมีความพร้อมทางทรัพยากรการท่องเที่ยว ซึ่งได้แก่ วัฒนธรรม งานประเพณี การละเล่นพื้นบ้าน โบราณวัตถุ โบราณสถาน และวิถีการดำเนินชีวิต ที่งดงาม มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอโดยเฉพาะสิ่งอำนวยความสะดวกระดับพื้นฐานทางสาธารณูปโภค การคมนาคมที่สะดวก สามารถจัดให้บริการแก่นักท่องเที่ยวได้ แต่ต้องอยู่ภายใต้การวางแผนปฏิบัติการร่วมกันของทุกฝ่าย มีแผนพัฒนาบุคลากรที่เหมาะสมชัดเจน ความร่วมมือจากชุมชนจะเป็นแนวทางสู่ความสำเร็จที่ยั่งยืนได้ สอดคล้องกับแนวทางฟื้นฟู และอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวและวิถีวัฒนธรรม รวมทั้งดำเนินกิจกรรมการตลาด ควรให้มีความสอดคล้องกับแผนส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยว รวมทั้งได้เสนอมาตรการเพื่อการฟื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากร การท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืน โดยสรุปคือ การกระจายงานพัฒนาการท่องเที่ยวในส่วนที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้ ระดมกำลังความคิด ความสามารถของสถาบันการศึกษาเข้ามาสนับสนุน พัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง จัดตั้งระบบติดตามสภาพทรัพยากรท่องเที่ยว ขยายกำลังรองรับของสาธารณูปโภค เพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัย เป็นต้น

นิภา ไชยรินคำ ได้วิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพุทธ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ผลการวิจัย พบว่าสภาพการณ์ บริบททั่วไป วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของท้องถิ่นจากการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์ระดับลึก และการสนทนากลุ่มกับผู้ที่เกี่ยวข้องข้องกับการท่องเที่ยวผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการ ในประเด็น บริบททั่วไป วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของชุมชน พบว่าเป็นชุมชนที่อุดมไปด้วยทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์ ในอดีตถูกบุกรุกทำลาย และถูกลักขโมยวัตถุุมงคลเพื่อนำไปขายแลกเงิน ทำให้วัตถุมงคลทางศาสนาพุทธสูญหาย และสูญเสียไปจนไม่สามารถบูรณะแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ คือ “วัด” ได้ จึงทำให้ประชาชนในพื้นที่ไม่สามารถประกอบอาชีพทางการท่องเที่ยวได้ จากการสัมภาษณ์ดังกล่าวของปราชญ์ชุมชนที่พูดถึงเรื่องนี้ว่า “ในสมัยก่อน^{๑๑๓} มีประชาชนในพื้นที่สามารถประกอบอาชีพมัคคุเทศน์ได้ แต่ปัจจุบันนี้ทำให้

^{๑๑๓}นิภา ไชยรินคำ, “แนวทางการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพุทธเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”, วิทยานิพนธ์วิทยการจัดการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิทยาการจัดการ, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์, ๒๕๕๓).

ประชาชนในชุมชนต้องหันไปประกอบอาชีพอื่นแทนเพื่อเลี้ยงชีพรอด จึงทำให้อาชีพทางด้านการท่องเที่ยวลดน้อยถอยลง ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นที่คิดร่วมมือกันพัฒนาไว้ และพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพุทธ เพื่อช่วยพัฒนาเศรษฐกิจไทยให้ยั่งยืนต่อไป เพราะวิถีชีวิตเราจะต้องเกี่ยวข้องกับพัฒนาชุมชนเพื่อช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพุทธให้ยั่งยืนอยู่คู่ชุมชนตลอดไป ฉะนั้นเราจึงต้องร่วมด้วยช่วยกัน จะเห็นได้ว่าสภาพการณ์ของชุมชนในอดีต มีการเปลี่ยนแปลงมาจนถึงปัจจุบัน เป็นการทำตามความต้องการของเศรษฐกิจจึงเป็นจุดเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในยุคอุตสาหกรรมเช่นนี้ และเพื่อการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพุทธได้อย่างยั่งยืนตลอดไป และแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพุทธเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีดังนี้ ๑. การจัดการโครงสร้างขั้นพื้นฐาน ทางด้านการบริการการท่องเที่ยวการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวทั้งทางด้านกายภาพหรือ ภูมิทัศน์ การให้ข้อมูล เพื่อทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยวคุณภาพในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวทางด้านกายภาพ ที่พักอาศัยมีโฮมสเตย์รีสอร์ทซึ่งผู้ประกอบการซึ่งเป็นคนในหมู่บ้าน ในเรื่องของแนวทางควรจะเป็นในเรื่อง ของมาตรฐานของที่พัก และการขยายพื้นที่ในการจอดรถของนักท่องเที่ยว การฝึกอบรมให้ความรู้ความเข้าใจแก่คนในชุมชน การแบ่งหน้าที่กันทำความเข้าใจชัดเจนของหน้าที่ การร่วมกลุ่มผู้ประกอบการ ที่พัก กิจกรรมต่าง ๆ นักท่องเที่ยวส่วนมากต้องการไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ค่าครองชีพถูก การให้บริการได้มาตรฐาน มีความสะดวกสบายและปลอดภัยในการท่องเที่ยว ฉะนั้นการส่งเสริมในเรื่องของมาตรฐานทางการท่องเที่ยวก็เป็นสิ่งที่ควรทำ และมีแนวร่างที่ออกมาชัดเจน อาจเป็นแผนงานของแต่ละปีที่ชุมชนควรปฏิบัติ การเอาใจใส่นักท่องเที่ยว การให้บริการให้ความรู้ความสำคัญเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว รวมถึง การเอาใจใส่ดูแลจำนวน และพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และการบริการแก่นักท่องเที่ยว โดยที่ทุกคนต้องคำนึงถึงธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวเป็นสิ่งสำคัญ ส่วนการพัฒนาคนในชุมชน ให้มีความรู้สึกเป็นเจ้าของและเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา มีการประชุมกันทุกเดือนในลักษณะของปัญหาที่เกิดขึ้น ว่ามีอะไรเกิดขึ้นและควรจะทำอย่างไร ใครเป็นผู้ได้รับประโยชน์ใครเป็นผู้เสียประโยชน์ องค์กรชุมชนควรได้รับการส่งเสริมประชาสัมพันธ์ มีการเน้นการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนท้องถิ่นให้มากขึ้น เน้นการรวมตัวของทุกคนในชุมชนให้มีส่วนในการช่วยประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับพันธกิจ ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทยในปัจจุบันจะต้องช่วยกันยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

การท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและมาตรฐานในระดับสากล เพื่อเป็นการส่งเสริมและก่อให้เกิดการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังจังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ด้านองค์กรชุมชนการมีส่วนร่วมชุมชนในการพัฒนาคนในชุมชน ความรู้สึกเป็นเจ้าของและเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา มีการประชุมกันทุกเดือนในลักษณะของปัญหาที่เกิดขึ้น ว่ามีอะไรเกิดขึ้นและควรจะทำอย่างไร ใครเป็นผู้ได้รับประโยชน์ใครเป็นผู้เสียประโยชน์ องค์กรชุมชนควรได้รับการส่งเสริมประชาสัมพันธ์ มีการเน้นการมีส่วนร่วมในการส่งเสริม การท่องเที่ยวโดยชุมชนท้องถิ่นให้มากขึ้น เน้นการรวมตัวของทุกคนในชุมชนให้มีส่วนในการช่วยประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับพันธกิจ ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทยในปัจจุบันจะต้องช่วยกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อช่วยยกระดับคุณภาพชีวิต และการส่งเสริมการท่องเที่ยวเน้นการดูแลผืนป่าเป็นหลัก เน้นการส่งเสริมอาชีพแก่บุคคลที่ว่างงานให้มียานทำ มีการรักษาหรืออย่างชัดเจนเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนา

ชุมชน ประสานความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการในชุมชน ประชาชนในท้องถิ่น องค์กรและสถาบันที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดข้อขัดแย้งและร่วมแก้ปัญหา หรือผลประโยชน์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยว ๓. การสนับสนุนจากภาครัฐ เพื่อให้บริการนักท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ รวมทั้ง พัฒนามาตรฐานบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้เพียงพอกับความต้องการ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และเพิ่มประสิทธิภาพในการอำนวยความสะดวก ดูแลความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว พร้อมทั้งป้องกันแก้ไขปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน ส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ด้านการตลาด และการประชาสัมพันธ์

เพื่อยกระดับแหล่งท่องเที่ยวทุกที่ของไทยให้เป็นที่รู้จักทั่วโลก ๔. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อความยั่งยืน การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม ศาสนาพุทธ จิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมทั้งในส่วนของชาวบ้าน และผู้มาเยือนเป็นการจัดการการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน การท่องเที่ยวที่แนบไปกับวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น วิถีชีวิตที่เรียบง่ายของชุมชน การท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์ของทุกท้องถิ่นเป็นทั้งโอกาส และเป็นทั้งภัยคุกคามเพราะว่าสิ่งที่มาที่นักท่องเที่ยวหาใช่เพียงเม็ดเงินที่นำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยว แต่ยังนำพาผลกระทบมาสู่ทรัพยากรทางธรรมชาติ รวมไปถึงชีวิตของผู้คนในท้องถิ่น การจัดการทางด้านทรัพยากรทางธรรมชาติ และวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่สำคัญ การท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับทิศทางที่ควรจะเป็นมากที่สุดคือ การท่องเที่ยวเชิงพุทธ และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาหาประสบการณ์และความรู้

สายสวาท ปัจวิทย์ ได้วิจัยเรื่องทิศทางการจัดการการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว ผลการวิจัย พบว่า นโยบายการจัดการการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ผลิตโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย นโยบายดังกล่าวได้แก่ นโยบายการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ เชิงพุทธ เชิงเกษตร โดยนโยบายการจัดการแต่ละประเภทใช้เพื่อวัตถุประสงค์ที่คล้ายกันคือ การให้ความรู้ประสบการณ์แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศที่เป็นกลุ่มเป้าหมายทั่วไป (Massmarket) สถานการณ์การใช้นโยบายการจัดการการท่องเที่ยวแต่ละประเภท ก็เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งสิ้นแต่ยังประสบปัญหาหลายประการ ได้แก่ ปัญหาการจัดการที่ไม่สอดคล้องกับโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยว คือ การจัดโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ซ้ำๆ กัน ขาดความหลากหลาย และปัญหารูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ขาดความน่าสนใจ ปัญหาจากโครงการที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวมีจำนวนน้อย ปัญหาจากโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการไม่ครบถ้วน และโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ปรากฏไม่สอดคล้อง กับนโยบายการท่องเที่ยว ปัญหาของกิจกรรมที่ยังขาดความเป็นเอกลักษณ์ในพื้นที่ของตนเอง ปัญหาบุคลากรยังไม่มีบทบาทเท่าที่ควรในการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ปัญหาการเข้าถึงซ้ำ และขาดความน่าสนใจของโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยว นอกจากนี้ สิ่งที่เหมาะสมสำหรับ

การส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว คือ ประชาชนในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากสามารถให้ข้อมูล ได้ชัดเจนเป็นที่น่าเชื่อถือของกลุ่มเป้าหมาย^{๑๑๔}

ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องจึงควรให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้มากกว่าที่ปรากฏอยู่ และควรกำหนดกลไกที่จะทำให้บุคลากรทางการท่องเที่ยวมีบทบาทในการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตน ซึ่งถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการท่องเที่ยว ให้มีความเข้มแข็ง และชุมชนตระหนักในความเป็นเจ้าของท้องถิ่นอย่างแท้จริง

สรุปได้ว่า งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว มีความสำคัญต่อความสำเร็จทางด้านเศรษฐกิจของประเทศไทยมาก เพราะว่าการส่งเสริมการท่องเที่ยวในปัจจุบันเป็นเสาหลักของเศรษฐกิจไทย ที่นับวันยิ่งมีความสำคัญมากขึ้น และสามารถสร้างงาน สร้างอาชีพ พัฒนาสังคมพัฒนาประเทศ และเสริมสร้างคุณธรรม ความรู้ สืบทอดศาสนพิธี อนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวและทรัพยากรธรรมชาติไว้ได้อย่างยั่งยืน อีกทั้ง ยังจะสามารถพัฒนาคนให้สังคมเป็นสุขและยังสามารถดำรงอยู่ได้ตามหลักธรรมคำสั่งสอนทางศาสนาพุทธและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ ๒.๑๔ สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว

นักวิจัยหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลักที่คิดพบ
จิระ ประทีป, วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจดุสิต บัณฑิต, (มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๓)	๑) ส่งเสริมการค้าเงินงาน บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบในอนาคตของ การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ๒) ให้การสนับสนุนธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทย เนื่องจากที่ผ่านมารัฐบาลได้กำหนดนโยบายเป้าหมาย ๓) ใช้ระบบสถาบันการเงินเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริม และขับเคลื่อนการพัฒนาส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในประเทศไทย ๔) เพื่อให้บุคลากรทางด้านการท่องเที่ยวสามารถแก้ปัญหา และบริหารงานด้านการท่องเที่ยวให้มีความเจริญก้าวหน้า
สายสุนีย์ วิเศษสุวรรณ, วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจดุสิต บัณฑิต, (มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๐)	๑) การบริการอาหารไทยของร้านอาหารเป็นกิจกรรมหลักสำหรับนักท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดโดยมีอาหารเด่น ๆ ๒) การส่งเสริมการท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ และผู้ประกอบการให้ความเห็นว่าแต่ละจังหวัดมีอาหารที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง และมีศักยภาพที่จะส่งเสริมการท่องเที่ยวได้

^{๑๑๔}สายสวาท ปัจวิทย์, “ทิศทางการจัดการการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว”, วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจดุสิต บัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกริก, ๒๕๕๒).

ตารางที่ ๒.๑๔ สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว (ต่อ)

นักวิจัย	ผลการวิจัย
จุฬารัตน์ มาเสถียรวงศ์, วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจดุสิตบัณฑิต, (มหาวิทยาลัยเกริก, ๒๕๕๔)	ผลการวิเคราะห์จุดเด่น และโอกาสของท้องถิ่น ได้ ข้อเสนอเชิงกลยุทธ์ คือ ๑) กลยุทธ์การเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับต่างประเทศ ๒) กลยุทธ์การพัฒนา ศักยภาพด้านการบริการ
ธิดารัตน์ โชคสุชาติ, วิทยานิพนธ์การ จัดการดุสิตบัณฑิต, (มหาวิทยาลัยราช ภัฏสวนดุสิต, ๒๕๕๑)	๑) การพัฒนาท้องถิ่นโดยใช้แนวทางการจัดการการ ท่องเที่ยวเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจไทย ให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างยั่งยืน ๒) สามารถศึกษาวิถีชีวิต ความเชื่อ ตำนานต่าง ๆ ทาง ประวัติศาสตร์ ภูมิปัญญาของท้องถิ่นได้ ๓) พิจารณาจัดท้องถิ่นใดเป็นแหล่งท่องเที่ยว น่าจะ จัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ วิถีชีวิต แวะซื้อ ผลิตภัณฑ์หัตถกรรม ชมอุทยานมัจฉา รับประทานอาหาร และศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตชุมชน
นิภา ไชยรินคำ, วิทยานิพนธ์วิทยาการ จัดการดุสิตบัณฑิต, (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ๒๕๕๓)	๑) ศาสนาพุทธสูญหาย และสูญหายไปจนไม่สามารถ บูรณะแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ คือ “วัด” ได้ จึงทำให้ ประชาชนในพื้นที่ไม่สามารถประกอบอาชีพทางการ ท่องเที่ยวได้ ๒) พัฒนาแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพุทธ เพื่อ ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจไทยให้ยั่งยืน
สายสวาท ปัจวิทย์, วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจดุสิตบัณฑิต, (มหาวิทยาลัยเกริก, ๒๕๕๒)	เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งสิ้นแต่ยังประสบ ปัญหาหลายประการ ได้แก่ ๑) ปัญหาระบบการจัดการที่ไม่สอดคล้องกับโครงการ ส่งเสริมการท่องเที่ยว ๒) ปัญหาจากโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ นักท่องเที่ยวต้องการไม่ครบถ้วน ๓) ปัญหาของกิจกรรมที่ยังขาดความเป็นเอกลักษณ์ใน พื้นที่ของตนเอง ๔) ปัญหาบุคลากรยังไม่มีบทบาทเท่าที่ควรในการส่งเสริม อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ๕) สิ่งที่เหมาะสมสำหรับ การส่งเสริมอุตสาหกรรม ท่องเที่ยว คือ ประชาชนในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว เนื่องจาก สามารถให้ข้อมูลได้ชัดเจนเป็นที่น่าเชื่อถือของ กลุ่มเป้าหมาย

๒.๘.๓ งานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารการท่องเที่ยว

ผลการวิจัยที่พบว่าเกี่ยวข้องกับการบริหารการท่องเที่ยว

วารุณี ศุภบัณฑิต ได้วิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ผลการศึกษา พบว่า “การท่องเที่ยว” เป็นคำที่มีความหมายกว้างขวางมิได้หมายเฉพาะเพียงการเดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ หรือ เพื่อความสนุกสนานบันเทิงเรีงรมย์ดังที่ส่วนมาก เข้าใจ แต่การเดินทางเพื่อการประชุมสัมมนา เพื่อการศึกษาความรู้ เพื่อการกีฬา เพื่อการติดต่อธุรกิจ ตลอดจนการเยี่ยมเยียนญาติพี่น้องก็นับว่าเป็นการท่องเที่ยวทั้งสิ้น จากความเจริญเติบโตของตลาดการท่องเที่ยว ที่มีอัตราเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ จนกลายเป็นอุตสาหกรรมหลักที่ทำให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวทั้งจากนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างชาติ สำหรับแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจเดินทางไปท่องเที่ยวนั้น พบว่ามีหลากหลายประเภท ซึ่งหลักๆ สามารถแบ่งได้ ๒ ประเภท คือ แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ (Natural Attractions) และแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น (Manufactured Attractions) แหล่งท่องเที่ยวทั้งสองประเภทแต่ละประเภทยังสามารถแยกย่อยออกไปอีก คือ

๑. แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และมีลักษณะเด่น ดูแปลกตาสวยงาม มีคุณค่าต่อการเข้าไปพักผ่อนหย่อนใจหรือแสวงหาความรู้ แหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ยังแบ่งรูปแบบออกไปอีก เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการท่องเที่ยวแบบผจญภัย เป็นต้น

๒. แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น แหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้ เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นด้วยเหตุผลต่างๆ กัน เช่น เพื่อการพักผ่อน เพื่อการรักษาสุขภาพ เพื่อเป็นศาสนสถาน เพื่อระลึกถึงเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ หรือด้านศิลปวัฒนธรรมอื่นๆ แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้าง สามารถแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ (๑) แหล่งท่องเที่ยวทางด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ซึ่งเป็นแบบอย่างการดำรงชีวิตของชุมชนนั้นๆ เช่น ประเพณีลอยกระทง ประเพณีสงกรานต์ พิธีกรรมต่างๆ ที่เกิดจากความเชื่อของบุคคลในชุมชน (๒) แหล่งท่องเที่ยวทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนสถานเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่แสดงถึงประวัติความเป็นมาในอดีต หรือเพื่อระลึกถึงเหตุการณ์ในอดีตของสังคมมนุษย์ในสมัยนั้นๆ ตัวอย่างแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ได้แก่ เมืองโบราณ เจดีย์ วัด สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ อนุสาวรีย์ ฯลฯ เกิดสัมพันธ์ภาพที่ดีทำให้เกิดภาพพจน์ที่ดีของแต่ละสังคมเกิดความเข้าใจอันดีระหว่างผู้คนต่างภูมิภาคหรือต่างท้องถิ่น เป็นการลดช่องว่างระหว่างชาวเมืองกับชาวชนบท นอกจากนี้ ในระดับการท่องเที่ยวระหว่างประเทศก็จะเป็นการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างผู้คนต่างชาติ ต่างภาษา หรือต่างศาสนา ต่างวัฒนธรรม กระตุ้นให้เกิดความสนใจในความสวยงาม และรู้คุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ที่ทำให้ทั้งนักท่องเที่ยว และเจ้าของท้องถิ่นหันมาสนใจที่จะบำรุงรักษาวัฒนธรรม ประเพณี และปรับปรุงสภาพแวดล้อมของทั้งธรรมชาติและศิลปกรรมให้ดีขึ้น ในปัจจุบันนักท่องเที่ยวได้ให้ความสนใจเดินทางไปท่องเที่ยวตามวัดสำคัญ ต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก

ดังนั้นวัดจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการจัดการด้านการท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวให้มีความเหมาะสม ไม่ให้กระทบกับทรัพยากรภายในวัด โดยเฉพาะวัดในล้านนาที่มีโบราณสถาน โบราณวัตถุ ที่เป็นทรัพยากรทางวัฒนธรรม เป็นมรดกของชุมชน และเป็นมรดกของชาติ^{๑๑๕}

การศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน เพื่อร่วมกันจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสามารถร่วมกันจัดการการท่องเที่ยว ซึ่งสังเกตได้จากประชาชนมีความสามัคคี และมีความเป็นมิตรที่ดีต่อกันมาก เช่น สามารถทำให้มีรายได้ด้านการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นจากการเข้ามาท่องเที่ยวในท้องถิ่นของนักท่องเที่ยวที่หลังไหลเข้ามาไม่ขาดสาย นอกจากนี้ชุมชนที่อยู่รอบๆ ที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางไปเที่ยว ก็ได้รับผลจากการท่องเที่ยวด้วย คือ ชุมชนเกิดอาชีพใหม่ เช่น การขายของที่ระลึกให้แก่นักท่องเที่ยว ทำให้เกิดรายได้เข้าสู่ชุมชน และทำให้เกิดการพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตที่ดีตามมา เกิดการอนุรักษ์ฟื้นฟู วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นที่กำลังจะหายไป ทำให้ชุมชนรักและหวงแหนวัฒนธรรมประเพณีของตน เพราะเห็นคุณค่าจากการที่นักท่องเที่ยวได้ให้การชื่นชม ในทางกลับกันการท่องเที่ยวก็ส่งผลเสียในเรื่องที่ขาดระบบการจัดการที่ดี เพราะไม่มีการป้องกันที่ดีจึงทำให้แหล่งท่องเที่ยวเกิดความเสียหาย เกิดจากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของนักท่องเที่ยว หรือ การนำวัฒนธรรมมาใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม ทำให้นักท่องเที่ยวไม่เข้าใจความหมายที่แท้จริง และมีระบบการจัดการที่ไม่ระมัดระวังขาดการศึกษาที่ถูกต้อง และขาดการมีส่วนร่วมจากประชาชนบางส่วนในท้องถิ่น โดยเฉพาะการร่วมมือกันดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สำคัญอย่างหนึ่งซึ่งถือได้ว่าเป็นปัญหาที่ยังไม่มีการแก้ไข และนับวันยิ่งเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ จึงทำให้แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มีรูปแบบการจัดการที่แตกต่างจากการท่องเที่ยวประเภทอื่น เพราะมีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตและความเชื่อความศรัทธา ถ้าจะพูดถึงกระบวนการในการวางแผน และการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมก็จะประกอบด้วยองค์ประกอบเชิงหลักการ ดังต่อไปนี้

(๑) การกำหนดมาตรการและนโยบายเพื่อการวางแผนและการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

(๒) กำหนดขอบเขตพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม โดยให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงได้เอง และขณะเดียวกันควรมีการกำหนดกฎเกณฑ์ การธำรงรักษาอย่างมีความสมดุลย์ ระหว่างชุมชนท้องถิ่นกับ นักท่องเที่ยว

(๓) วางระบบการบริการจัดการตามข้อกำหนดและแนวทางปฏิบัติ และเทคนิควิธีการที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม

(๔) วางระบบการอำนวยความสะดวกในการมาเยือนของนักท่องเที่ยว ได้แก่ อาคารสถานที่ทางวัฒนธรรม การแสดงกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรม ร้านอาหาร ร้านจำหน่ายของที่ระลึก และเส้นทางเชื่อมโยงแต่ละกลุ่มกิจกรรมท่องเที่ยว

^{๑๑๕} วารุณี ศุภบัณฑิต, แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม”, *วิทยานิพนธ์การจัดการดุขปฏิบัติ* สาขาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๕๔).

(๕) ดำเนินการตามกลไกบริหารจัดการ โดยควบคุมแต่ละกลุ่มกิจกรรมท่องเที่ยวให้เกิดความต่อเนื่อง โดยเฉพาะการบริหารจัดการที่ป้องกันการดำรงรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชน ท้องถิ่นให้มีความต่อเนื่อง โดยการสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ เพื่อให้ชุมชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวมีความตระหนักรู้ในคุณค่าความงดงาม ของวัฒนธรรมวัดต้องให้ความสนใจกระบวนการในการวางแผนและการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมทั้ง ๕ ข้อดังที่กล่าวมา และในที่สุดโบราณสถานโบราณวัตถุก็ถูกทำลาย สูญหาย หรือทรุดโทรม หมดคุณค่าไปในที่สุด และได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยว จนแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งแทบจะหมดสภาพความเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าจะมีความสงบร่มรื่น เข้าไปแล้วรู้สึกสงบเหมาะแก่การปฏิบัติธรรมกรรมฐาน แต่กลับกลายเป็นว่าเข้าไปแล้วเหมือนเข้าไปในตลาด มีแต่ร้านค้าจำหน่ายของที่ระลึกให้แก่นักท่องเที่ยว ซึ่งนำไปสู่ปัญหาสิ่งแวดล้อม และการทำลายบรรยากาศทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ภายในแหล่งท่องเที่ยว จากการศึกษาพบว่า แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นการกำหนดนโยบายที่เน้นเรื่องการประชาสัมพันธ์ให้เกิดการท่องเที่ยวมากกว่า

รุ่งรัตน์ หัตถกรรมกิจ ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านข้างในอีสานใต้ผลการวิจัยพบว่า การสำรวจพื้นที่พบที่อยู่ของหมู่บ้านข้างในอีสานใต้มี ๓ จังหวัด คือ จ.ชัยภูมิ จ.สุรินทร์ และ จ.บุรีรัมย์ แล้วนำเสนอทั้ง ๓ จังหวัดที่พบหมู่บ้านเลี้ยงช้าง ดังรายละเอียดต่อไปนี้ ๑) จ.ชัยภูมิ มีสภาพสังคม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจของประชากรของหมู่บ้าน ชุมชนที่มีทำเลสถานที่ในการเลี้ยงช้างที่เหมาะสมมีที่ทำงานให้ช้าง เพื่อจะได้ไม่ต้องพาช้างเข้าไปทำงานที่ต่างจังหวัด มีสถานที่ท่องเที่ยว เช่น ปางช้าง สวนช้าง ศูนย์ช้าง ไกล่บ้าน มีรายได้มาเลี้ยงครอบครัว และมีแหล่งอาหารในการเลี้ยงช้างที่เพียงพอเพื่อจะได้ไม่ต้องพาช้างออกเร่ขออาหาร นอกจากนี้ จ.ชัยภูมิ ยังมีความพร้อมในการเข้าถึงสถานที่หมู่บ้านข้าง เช่น มีความพร้อมทางทรัพยากรท่องเที่ยวในด้านธรรมชาติ และด้านวัฒนธรรม มีความพร้อมทางการท่องเที่ยวในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ไฟฟ้า ประปา การสื่อสาร ความสามารถกำจัดขยะปฏิภูมิล สถานพยาบาล ในด้านการบริการเกี่ยวกับของที่ระลึกหรือสินค้าพื้นเมือง ในด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแผนที่ แต่ไม่มีความพร้อมทางทรัพยากรท่องเที่ยวในด้านประวัติศาสตร์เกี่ยวกับการสืบค้นหาข้อมูลจากหนังสือ จากพื้นที่ ความรู้ช้างอาวุโส หรือจากผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ และไม่มีความพร้อมทางการท่องเที่ยวในด้านการบริการเกี่ยวกับที่พัก อาหาร เครื่องดื่ม ในด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหนังสือแนะนำสถานที่ แผ่นพับ และการอบรมนำเที่ยว นอกจากนี้ยังไม่พร้อมในด้านสถานที่หรือสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับการจัดที่อยู่ของช้าง ความสะอาดขอบบริเวณโดยรอบ^{๑๖} ความสะอาดของโรงเรือนหรือตัวอาคาร และอาคารบริการนักท่องเที่ยว ๒) จ.สุรินทร์ มีสภาพสังคม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจของประชากรในหมู่บ้าน ชุมชนที่มีทำเลสถานที่ในการเลี้ยงช้างที่เหมาะสมมีที่ทำงานให้ช้าง และมีความพร้อมทางทรัพยากรท่องเที่ยวในด้านธรรมชาติ ด้านประวัติศาสตร์เกี่ยวกับช้างในเรื่องการสืบค้นหาข้อมูลจากหนังสือ และด้านวัฒนธรรม และยังมีความพร้อมทางการท่องเที่ยวในด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า ประปา การสื่อสาร ความสามารถกำจัด

^{๑๖}รุ่งรัตน์ หัตถกรรมกิจ, “แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านข้างในอีสานใต้”, **คุษณีนิพนธ์ ศิลปศาสตร์คุษณีบัณฑิต** สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๑).

ขยะปฏิภูล สถานพยาบาล ในด้านการบริการเกี่ยวกับของที่ระลึกหรือสินค้าพื้นเมือง รวมทั้งยังมีความพร้อมในการเข้าถึงสถานที่หมู่บ้านข้าง แต่ไม่มีความพร้อมทางทรัพยากรท่องเที่ยวในด้านประวัติศาสตร์เกี่ยวกับ การสืบค้นหาข้อมูลจากพื้นที่ความงามข้างอาวุโส จากผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ และไม่มีความพร้อมทาง การท่องเที่ยวในด้านการบริการเกี่ยวกับที่พัก อาหาร และเครื่องดื่มในด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ หนังสือแนะนำสถานที่ แผ่นพับ แผนที่ การอบรมนำเที่ยวและยังไม่พร้อมในด้านสถานที่ หรือสิ่งแวดลอมเกี่ยวกับการจัดที่อยู่ของข้าง ความสะอาดของบริเวณโดยรอบ ความสะอาดของโรงเรือนหรือตัวอาคาร และอาคารบริการนักท่องเที่ยว ๓.จ.บุรีรัมย์ มีสภาพสังคม สิ่งแวดลอม เศรษฐกิจของประชากรในหมู่บ้าน ชุมชนที่มีทำเลสถานที่ในการเลี้ยงข้างที่เหมาะสมมีที่ทำงานให้ข้างมีความพร้อมทางทรัพยากรท่องเที่ยวในด้านธรรมชาติ ด้านประวัติศาสตร์เกี่ยวกับข้างจากผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ ด้านวัฒนธรรม และยังมีความพร้อมทางการท่องเที่ยว ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า ประปา การสื่อสาร ความสามารถกำจัดขยะปฏิภูลสถานพยาบาล และในด้านการบริการเกี่ยวกับของที่ระลึกหรือสินค้าพื้นเมือง นอกจากนี้ ยังมีความพร้อมในการเข้าถึงสถานที่หมู่บ้านข้าง แต่ไม่มีความพร้อมทางทรัพยากรท่องเที่ยวในด้านประวัติศาสตร์เกี่ยวกับการสืบค้นหาข้อมูลจากหนังสือ จากพื้นที่ จากความงามข้างอาวุโส และไม่มีความพร้อมทางการท่องเที่ยว ในด้านการบริการเกี่ยวกับที่พัก อาหาร เครื่องดื่ม และในด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหนังสือแนะนำสถานที่ แผ่นพับ แผนที่ การอบรมนำเที่ยว รวมทั้งยังไม่พร้อมในด้านสถานที่หรือสิ่งแวดลอมเกี่ยวกับการจัดที่อยู่ของข้าง ความสะอาดของบริเวณโดยรอบ ความสะอาดของโรงเรือนหรือตัวอาคาร และอาคารบริการนักท่องเที่ยว ส่วนนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านข้าง มีความคิดเห็นต่อแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านข้างในอีสานใต้ในด้านกิจกรรม การแสดง และด้านข้อมูลข่าวสาร อยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากการได้ทำกิจกรรมร่วมกับข้าง และการแสดงของข้าง และส่วนใหญ่อยากให้มีการจัดทำข้อมูลข่าวสารในรูปแบบต่างๆ เช่น คู่มือแผ่นพับ ป้ายบอกทาง ให้กับชุมชนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ และนักท่องเที่ยวให้เพียงพอต่อความต้องการ ส่วนความคิดเห็นต่อแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านข้างในอีสานใต้ในด้านสถานที่หรือสิ่งแวดลอม แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านข้าง ด้านโครงสร้างพื้นฐานแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านข้าง และด้านบริการ อยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากสถานที่ เช่น ที่นั่งพัก ห้องน้ำ ร้านอาหาร หรือสาธารณูปโภคด้านต่างๆ ยังไม่เพียงพอ และไม่สะอาดพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว

ผลกระทบของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านข้างในอีสานใต้ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดลอม การส่งเสริมสนับสนุน และวัฒนธรรม กลุ่มตัวอย่างประชากรมีทัศนคติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีทัศนคติเกี่ยวกับการส่งผลในการเกิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า ประปา การสื่อสาร อยู่ในระดับมาก และในการทำให้ประชาชนในพื้นที่เพิ่มขึ้น อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในการทำให้เกิดการขัดแย้งขึ้นในชุมชน ทำให้เกิดอาญากรรมเพิ่มขึ้น และคนต่างถิ่นมาแย่งงาน อยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านการทำให้เกิดการจ้างงาน และสร้างอาชีพการทำให้คนในพื้นที่หันมาประกอบอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น การทำให้คนในพื้นที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น และการท่องเที่ยวทำให้มีอาชีพที่หลากหลาย อยู่ในระดับมาก ส่วนการทำให้คนในพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมน้อยลง และการท่องเที่ยวทำให้เกิดการกระจายรายได้ที่ไม่เป็นธรรม อยู่ในระดับปานกลาง รวมถึงการส่งผลในด้านการทำให้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการใช้ที่ดินเพื่อการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น และทำให้เกิดมลภาวะด้านต่างๆ เช่น ขยะ น้ำเสีย การทำให้มีการเปลี่ยนแปลงทัศนียภาพ

และการทำให้มีการทำลายสิ่งแวดล้อมเพื่อก่อสร้างต่างๆ เพื่อการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการทำให้ชุมชนเกิดความแออัดบริเวณแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับน้อย ส่วนในด้านการจัดการท่องเที่ยวได้รับความร่วมมือจากทั้งฝ่ายรัฐ เอกชน และชุมชนท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก และในด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับกิจกรรมการท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวน้อยเกินไป เพราะขาดการส่งเสริมด้านการตลาดที่มีน้อยเกินไป การสนับสนุนจากภาครัฐไม่ต่อเนื่อง การสนับสนุนจากภาคเอกชนไม่ต่อเนื่อง และขาดการสนับสนุนความร่วมมือจากประชาชนในท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง และการเกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมประเพณีเป็นเชิงพาณิชย์ การเกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตเป็นแบบคนเมือง เช่น การแต่งกาย การกิน และยานพาหนะ การขาดผู้นำเที่ยวทำให้นักท่องเที่ยวไม่ซึมซับคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว การทำให้เกิดการเลี้ยงช้างแบบทุนนิยม และการทำอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านการทำให้เกิดการจ้างงานและสร้างอาชีพการทำให้คนในพื้นที่หันมาประกอบอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น การทำให้คนในพื้นที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น และการท่องเที่ยวให้มีอาชีพที่หลากหลาย อยู่ในระดับมาก^{๑๑๗}

ส่วนการทำให้คนในพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมน้อยลง และการท่องเที่ยวทำให้เกิดการกระจายรายได้ที่ไม่เป็นธรรม อยู่ในระดับปานกลาง รวมถึงการส่งผลในด้านการทำให้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการใช้ที่ดิน เพื่อการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น และทำให้เกิดมลภาวะด้านต่างๆ เช่น ขยะ น้ำเสีย การทำให้มีการเปลี่ยนแปลงทัศนียภาพ และการทำให้มีการทำลายสิ่งแวดล้อมเพื่อก่อสร้างต่างๆ เพื่อการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการทำให้ชุมชนเกิดความแออัดบริเวณแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับน้อย ส่วนในด้านการจัดการท่องเที่ยวได้รับความร่วมมือจากทั้งฝ่ายรัฐ เอกชน และชุมชนท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก และในด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับกิจกรรมการท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวน้อยเกินไป เพราะว่าขาดการส่งเสริมด้านการตลาดที่มีน้อยเกินไป การสนับสนุนจากภาครัฐไม่ต่อเนื่อง การสนับสนุนจากภาคเอกชนไม่ต่อเนื่อง และขาดการสนับสนุนความร่วมมือจากประชาชนในท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง และการเกิดการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมประเพณีเป็นเชิงพาณิชย์ และการเกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตเป็นแบบคนเมือง เช่น การแต่งกาย การกิน และยานพาหนะ การขาดผู้นำเที่ยวทำให้นักท่องเที่ยวไม่ซึมซับคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว การทำให้เกิดการเลี้ยงช้างแบบทุนนิยม และการทำให้คุณค่าของวัฒนธรรม ความเชื่อของการเลี้ยงช้างลดคุณค่าไปอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการทำให้ภาษาท้องถิ่นลดความสำคัญลง ประชาชนในท้องถิ่นใช้ภาษาอื่นติดต่อสัมพันธ์กันอยู่ในระดับน้อย

อุบลวรรณ หงษ์วิทยากร ได้วิจัยเรื่อง “การจัดการการบริหารแบบบูรณาการด้านการท่องเที่ยวในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคใต้ตอนล่าง” ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารด้านการท่องเที่ยวในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคใต้ตอนล่าง มีความร่วมมือกันบริหารแบบบูรณาการด้านการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก รวมถึง มีความสามัคคีกันต่างให้กำลังใจซึ่งกันและกัน และไม่มีผู้บริหาคคนใดที่ต่างคนต่างทำ นอกจากนี้ ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจอีกหลายแห่งที่ผู้บริหารได้ร่วมกันอนุรักษ์ รักษาพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้ไปท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด

^{๑๑๗}สุนทร จีระวิทย์โรจน์, “การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์”, **ดุสิตบัณฑิตวิทยาลัย** สาขาวิชาการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๓).

ภาคใต้ตอนล่างมากขึ้น โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ทะเล น้ำตก และเกาะต่างๆ และได้เน้น การประชาสัมพันธ์ชุมชนในท้องถิ่นที่น่าสนใจอีกหลายแห่ง เช่น ชุมชนทุ่งเสม็ด เกาะสิมิลัน เพราะ ทรัพยากรการท่องเที่ยวของท้องถิ่นเหล่านี้ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งมี รายละเอียดดังต่อไปนี้^{๑๑๘}

๑. ด้านแรงจูงใจและสิ่งที่น่าสนใจที่นักท่องเที่ยวได้รับในการเดินทางไปท่องเที่ยวตามเกาะ และ ชุมชนต่างๆ และหาความเพลิดเพลินกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ที่เป็นแรงจูงใจให้เดินทางมา ท่องเที่ยว และสถานที่ท่องเที่ยวเหล่านี้สามารถเป็นสิ่งที่จูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวใน ท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก

๒. ด้านความคิดเห็นต่อทรัพยากรที่มีศักยภาพความสำคัญ ในด้านธรรมชาติ งานเทศกาล ประเพณี กิจกรรม การบริการ ผลพบว่านักท่องเที่ยวให้ความสำคัญและสนใจทรัพยากรทางธรรมชาติ มากที่สุด โดยเฉพาะเกาะที่มีชื่อเสียงโด่งดัง เช่นเกาะพีพี ซึ่งสอดคล้องกับนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่ ต้องการเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติมากที่สุด และสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่นที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวมากที่สุด ได้แก่ เกาะปันหยี เกาะสิมิลัน และรองลงมาได้แก่ชุมชนชาวเล

๓. ด้านประเพณี เทศกาลวันสำคัญทางศาสนานักท่องเที่ยวให้ความสำคัญที่รองลงมา ส่วนทรัพยากรด้านกิจกรรม การบริการนักท่องเที่ยวเห็นว่ายังไม่สามารถดึงดูดความสนใจได้มากนัก และนโยบายในการเผยแพร่พระพุทธศาสนา ในรูปแบบการนำชมศิลปวัฒนธรรมในวัด ยังไม่มีการนำ นโยบายไปสู่การปฏิบัติมากนัก เนื่องจากยังไม่มี ความชัดเจนเท่าที่ควร เพราะยังขาดแคลนบุคลากรที่ สามารถทำหน้าที่ในการนำชมวัด ถ่ายทอดความรู้ และเผยแพร่พระพุทธศาสนาควบคู่ไปกับการนำชม ศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น ดังนั้น การนำระบบการบริหารจัดการแบบบูรณาการมาประยุกต์ใช้กับการ จัดการด้านการท่องเที่ยว ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคใต้ตอนล่าง ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ของผู้ที่เกี่ยวข้อง และยังไม่สามารถหาจุดที่เหมาะสมลงตัวได้ ควรมีการประชุมเพื่อหาข้อยุติที่เป็น ประโยชน์ โดยต้องยอมรับว่าทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ควรหลีกเลี่ยงการให้บริการทางด้าน การท่องเที่ยว เนื่องจาก แหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้ มีความสำคัญโดดเด่นเป็นแรงดึงดูดใจนักท่องเที่ยว มี ความงามทางธรรมชาติ สถาปัตยกรรมมีประวัติศาสตร์อันยาวนานที่สามารถย้อนรอยอารยธรรมของ ชาติและศาสนาได้ จึงมีศักยภาพสูงในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ธีรศักดิ์ อุ่นอารมณ์เลิศ ได้วิจัยเรื่อง “การจัดการผลกระทบด้านการท่องเที่ยวแบบบูรณา การของจังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษาพบว่า ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจและสังคมของ จังหวัดเชียงใหม่มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. ทำให้เกิดปัญหาของแรงงานแก่ชุมชนท้องถิ่น
๒. ปัญหาค่าใช้จ่ายในการจัดระเบียบชุมชนท้องถิ่น
๓. ปัญหาการแก่งแย่งผลประโยชน์แก่ชุมชนท้องถิ่น
๔. ก่อให้เกิดปัญหาความไม่เป็นธรรมในสังคม
๕. ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชนในท้องถิ่น

^{๑๑๘}อุบลวรรณ หงส์วิทย์ากร, “การจัดการการบริหารแบบบูรณาการด้านการท่องเที่ยวในองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นภาคใต้ตอนล่าง”, **ปริญญาานิพนธ์การจัดการดุขฎิบัณฑิต** สาขาการจัดการดุขฎิบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๑).

ดังนั้น ผลกระทบด้านการท่องเที่ยวจะเกิดขึ้นมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัย ที่สำคัญอย่างน้อย ๓ ประการ คือ นโยบายของรัฐบาล สถาบันหรือองค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในท้องถิ่น และคุณภาพของประชากรในท้องถิ่น ซึ่งประโยชน์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยวมีทั้งทางตรงและทางอ้อม ประโยชน์ทางตรงประกอบด้วย การสร้างงานหรืออาชีพที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรม ภัตตาคาร มัคคุเทศก์ และการขนส่งสำหรับผลประโยชน์ทางอ้อมจาก การท่องเที่ยวประกอบด้วย การผลิตสินค้าพื้นเมืองหรือผลิตของที่ระลึก การเลี้ยงสัตว์ การผลิตพืชผักผลไม้ อาชีพก่อสร้างและบริการอื่นๆ^{๑๑๙}

เฟื่องอรุณ ปรีดีติลล ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาวัดเพื่อการท่องเที่ยวเชิงพุทธ ในจังหวัดอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาวัดเพื่อการท่องเที่ยวเชิงพุทธ ในจังหวัดอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับได้ดังนี้ ๑. ด้านการพัฒนากิจกรรมภายในวัด ๒. ด้านการพัฒนาศาสนสถาน ๓. ด้านการพัฒนาศาสนบุคคลหรือบุคลากรในวัด ๔. ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

๑. ด้านการพัฒนาศาสนสถาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๖) เมื่อพิจารณาในรายประเด็นแต่ละข้อคำถาม พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

๒. ด้านการพัฒนาศาสนบุคคลหรือบุคลากรในวัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๒) เมื่อพิจารณาในรายประเด็นแต่ละข้อคำถาม พบว่าอยู่ในระดับมาก ๗ ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง ๑ ข้อ

๓. ด้านการพัฒนากิจกรรมภายในวัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๗) เมื่อพิจารณาในรายประเด็นแต่ละข้อคำถาม พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

๔. ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๒) เมื่อพิจารณาในรายประเด็นแต่ละข้อคำถาม พบว่า อยู่ในระดับมาก ๗ ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง ๑ ข้อ

ดังนั้น ถ้าเป็นไปได้วัดควรมีการวางแผนปรับเปลี่ยนแผนผังวัดใหม่ โดยให้วิศวกรที่มีความชำนาญในการวางผังวัด เพื่อการบริหารจัดการให้ศาสนสถานได้ถูกจัดวางอย่างเป็นสัดส่วน ควรมีการจัดทำโครงการหรือแผนการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อการพัฒนาศาสนสถานที่ยั่งยืน เป็นการบูรณปฏิสังขรณ์ และการออกแบบเพื่อการสร้างใหม่ เสนอต่อหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อขอการสนับสนุนงบประมาณในการประชาสัมพันธ์เพื่อรับการสนับสนุนจากพุทธศาสนิกชนทั่วไป และการให้ความสำคัญกับการพัฒนาศาสนบุคคล เพราะเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นทุนมนุษย์ขององค์กรทางพระพุทธศาสนา ควรมีการจัดอบรมบุคลากรในวัด หรือส่งไปอบรมในที่ต่างๆ ให้มีความรู้ความสามารถ โดยการให้ทุนสนับสนุนการศึกษา หรือส่งไปศึกษาเล่าเรียนในด้านต่าง ๆ หรือด้านการบริหารจัดการวัดแบบบูรณาการ กับศาสตร์สมัยใหม่ เพื่อจะได้นำความรู้ความสามารถมาบริหารวัดให้เจริญเติบโตรุ่งเรืองและอยู่ได้ในท่ามกลางยุคสมัยแห่งการเปลี่ยนแปลงได้

^{๑๑๙}เฟื่องอรุณ ปรีดีติลล, “กลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงพุทธเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว”, *วิทยานพนธ์วิทยาการจัดการดุขภูมบัณฑิต* สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและท่องเที่ยว, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, ๒๕๕๑).

สุกัญญา โลจนากวีวัฒน์ ได้วิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดชายแดน เพื่อการพัฒนาแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยว” ผลการวิจัยพบว่า แนวโน้มในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดหนองคายมีประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นที่มาของความหลากหลายทางชาติพันธุ์ กลุ่มชนเผ่าพื้นเมือง ๘ ชนเผ่า อันเป็นบ่อเกิดของขนบธรรมเนียมประเพณีที่หลากหลายซึ่งยังคงยึดถือปฏิบัติในปัจจุบัน และเป็นสิ่งที่เพิ่มมูลค่าทางการท่องเที่ยวที่ดึงดูดเม็ดเงินจากนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี และสามารถส่งเสริมให้เป็นสินค้าที่สร้างความสนใจพิเศษทางการท่องเที่ยวที่สำคัญ คือ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กิจกรรม และประเพณี การท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบทชายแดนการประกอบอาชีพเฉพาะของชาวบ้านที่ยังมีอยู่ในปัจจุบันและหาได้ยากในที่อื่น เช่น การทอผ้าของชาวภูไท เป็นต้น แต่เมื่อมีการเติบโตทางการท่องเที่ยว ประกอบกับการเป็นทางผ่านเข้าสู่ประเทศลาวและเวียดนาม ซึ่งถ้าหากมีการประชาสัมพันธ์ให้เห็นศักยภาพทางด้านกายภาพโดดเด่น เช่น การแข่งเรือประเพณีกิจกรรมแข่งไตรกีฬาแม่น้ำโขง เป็นต้น ก็จะช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวชาติอื่นๆ นอกภูมิภาคให้มาเที่ยวได้ ส่วนเส้นทางการเดินทางในจังหวัด และเส้นทางการเดินทางผ่านสะพานมิตรภาพไทย-ลาวข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ ๒ เป็นการคมนาคมทางบกที่นำวิเคราะห้ในการลงทุนธุรกิจบริการทางการท่องเที่ยวอื่นๆ เช่น สถานีบริการน้ำมัน ห้องสุขา ที่พักภัตตาคารอาหารริมทาง และการให้ความสำคัญปลอดภัยในการเดินทาง และการบริการทางสุขภาพผ่อนคลายระหว่างการเดินทางรวมทั้งบริการประชาสัมพันธ์สารสนเทศทางการท่องเที่ยวได้อีกด้วย^{๑๒๐}

ปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดมุกดาหาร พบว่ายังมีอีกหลายอย่างที่ยังต้องเร่งดำเนินการ เพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคต่อการเติบโตทางการท่องเที่ยวของจังหวัด ปัญหาที่ยังมีอยู่ได้แก่ ปัญหาการจัดการการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ๆ ที่ยังไม่มีดำเนินการและไม่มีคุณภาพที่สร้างความมั่นใจให้นักท่องเที่ยวได้ เช่น การถูกเอาเปรียบราคาค่าใช้จ่ายจากบริษัทนำเที่ยวปัญหาการวางผังเมืองและโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมที่ยังไม่กระจายกัน เช่น ถนนเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ปัญหาอาชญากรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของนักท่องเที่ยวที่ยังมีการวิ่งราวทรัพย์สินนักท่องเที่ยวอยู่บ้างการลักลอบเข้าเมือง และการลักลอบขนสินค้าเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมายของชาวลาวและชาวเวียดนามที่สร้างภาพลักษณ์เมืองท่องเที่ยวที่ไม่ดีในสายตานักท่องเที่ยวได้ ปัญหายาเสพติดและโรคระบาดที่กระจายทั่วทุกพื้นที่ เช่น โรคไข้หวัดนก เป็นต้น และปัญหาความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมแม้จะยังไม่เกิดขึ้นแต่เป็นเรื่องที่ต้อง ให้ความสำคัญ กับการเตรียมความพร้อมในการแก้ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต และรวมถึง การให้ความสำคัญกับแนวทางในการส่งเสริมให้จังหวัดมุกดาหารเป็นเมืองท่องเที่ยวที่ดีได้ โดยการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ของจังหวัดมุกดาหารให้เป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีการดำเนินการที่ไม่ซ้ำซ้อนระหว่างหน่วยงาน เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล^{๑๒๑} หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวควรดำเนินการด้านต่างๆ ให้สอดคล้องไปในทางเดียวกัน สามารถเห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมได้ เช่น การปรับปรุง ภูมิทัศน์ร้านค้าริมฝั่งแม่น้ำโขง เป็นต้น และการให้ความสำคัญกับการลดปัญหาสังคม การก่ออาชญากรรม ความเสี่ยงต่อสิ่งเสพติด โรคภัยต่างๆ ให้น้อยลง และเพิ่มมาตรการการตรวจคนเข้าเมือง

^{๑๒๐} สุกัญญา โลจนากวีวัฒน์, “แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดชายแดนเพื่อการพัฒนาแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยว”, วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจดุขฎฐิบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกริก, ๒๕๔๙).

ที่เข้มงวดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์ เพื่อชะลอการเสื่อมโทรมให้มากที่สุดทั้งในชุมชนและแหล่งท่องเที่ยว เพื่อจะได้สร้างความยั่งยืนด้านรายได้ให้ชุมชน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในภาคธุรกิจการท่องเที่ยวและภาคอื่น ๆ ให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม การปลูกฝังค่านิยมที่ดีให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปให้เป็นผู้มีความรู้ และการเพิ่มทักษะในอาชีพต่างๆ ความสามารถสร้างสรรค์ประโยชน์ให้แก่สังคมไทยได้ในระยะยาวต่อไป

หทัยรัตน์ ทับพร ได้วิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การบริหารนโยบายการท่องเที่ยวขององค์การบริหารเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ผลการวิจัยพบว่า ๑) แนวทางการบริหารนโยบายการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน นโยบายการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนขององค์การบริหาร เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ไม่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลต่อ การบริหารการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารการท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่ใช้สำหรับ เป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นการพัฒนาเพื่อสร้างความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของพื้นที่ที่ต้องการพัฒนา ๒) บทบาทในการดำเนินงานด้าน^{๑๒๑}

ยุทธศาสตร์การบริหารการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนขององค์การบริหาร เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน : สอดคล้องกับภารกิจที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการจัดตั้งองค์การบริหารการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จะต้องกำหนดแผนปฏิบัติการเพื่อให้นโยบายและแผนบรรลุผลและการจัดทำนโยบายและแผน ยุทธศาสตร์การบริหารการท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้จะต้องคำนึงถึงหลักการของผังเมืองและสิ่งแวดล้อม ๓) รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนขององค์การบริหาร การบริหารการท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน:ควรมีรูปแบบที่เป็นการพัฒนา เพื่อสร้างความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมถึงการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาด้วยการบริหารนโยบายการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนขององค์การบริหาร เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และจะต้องให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลจึงจะสามารถพัฒนา ระบบการบริหารการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน อีกทั้ง ยังจะต้องวางยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกันอีกด้วย จึงจะสามารถ บริหารการท่องเที่ยวได้ประสบความสำเร็จได้ดังเป้าหมายที่วางไว้

สุวรรณา วังโสภณ ได้วิจัยเรื่อง”แนวทางการสื่อสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงลักษณะการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศสัตว์น้ำจืดในปัจจุบัน วิเคราะห์ถึงกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการชุมชนแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศตลอดจนการนำเสนอ แนวทางการพัฒนาการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่อยู่ภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชน

ผลการวิจัยพบว่า การสื่อสารและการมีส่วนร่วมในชุมชนเป็นลักษณะการสื่อสารแบบสองทาง (Two-Way Communication) โดยมีผู้นำในชุมชนได้แก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านและผู้นำตามธรรมชาติได้แก่ เจ้าอาวาส พระ ครูในโรงเรียน เป็นผู้ให้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ แก่ชาวบ้านใน

^{๑๒๑}หทัยรัตน์ ทับพร, ยุทธศาสตร์การบริหารนโยบายการท่องเที่ยวขององค์การบริหารเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน, **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์ดุสิต** สาขารัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๕๒).

ชุมชนอย่างไรก็ตามพบว่าการสื่อสารมีลักษณะแบบแนวตั้ง (Vertical Communication) คือผู้นำชุมชนหรือผู้มี^{๑๒๒}อำนาจเป็นผู้ดำเนินการสื่อสาร โดยใช้สื่อบุคคล หอกระจายข่าว และสื่อเฉพาะกิจคือ จดหมาย แผ่นประกาศและโปสเตอร์การใช้สื่อบุคคลค่อนข้างมีบทบาทสูง เพราะนอกจากผู้นำชุมชนจะแพร่กระจายข่าวสารจากหน่วยงานรัฐแล้ววัดเป็นอีกช่องทางหนึ่ง ที่จะแจ้งข่าวสารแก่คนในชุมชนขณะเดียวกันชาวบ้านหรือผู้รับสารมีการสื่อสารในลักษณะแนวนอนด้วย(Horizontal Communication) เพราะทางผู้นำชุมชนและผู้นำตามธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าอาวาสวัดเขาช่องพรานจะเปิดโอกาสให้ชาวบ้านแสดงความคิดเห็น อย่างอิสระโดยมี “วัด” เป็นพื้นที่สาธารณะ (Public Space) ในฐานะศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่าง ๆ แทนร้านกาแฟ โดยมีการพบปะของชาวบ้านแบบไม่เป็นทางการทั้งในวันธรรมดาและตามประเพณีมอญ ซึ่งจะมาทำบุญที่วัดทุกวันพระ ชาวบ้านในชุมชนมีการสื่อสารถึงกันเอง อีกทั้งเป็นช่องทางการสื่อสารที่ทางวัดซึ่งเป็นผู้บริหารสถานที่ท่องเที่ยว จะกระจายข่าวสารแก่คนในชุมชน และทำให้เกิดเครือข่ายการสื่อสารระหว่างกัน ส่วนการสื่อสารกับภายนอกชุมชนนั้นแบ่งเป็นหน่วยงานหลักๆ คือภาครัฐและเอกชน ทั้งนี้ภาครัฐได้แก่เทศบาลเขาขวาง ตำรวจ สภต. เตปูน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและสำนักงานอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเขตห้ามล่าสัตว์น้ำ ส่วนภาคเอกชนได้แก่ไกด์นำเที่ยวจากบริษัททัวร์ที่นำนักท่องเที่ยวมาชมสัตว์น้ำจัดกลุ่มผู้ค้า ด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศพบว่าวัดเป็นเจ้าของสถานที่ อำนาจสิทธิ์ขาดต่างๆ ในการบริหารจัดการจึงขึ้นกับเจ้าอาวาสเป็นหลักประกอบกับสัตว์น้ำจัดจำนวนมหาศาล สามารถสร้างรายได้จากนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาชม ถึงปีละหลายสิบล้านบาท จึงทำให้เกิดปัญหาการต่อรองเพื่อช่วงชิงพื้นที่ดังกล่าวมาเป็นของกลุ่มบุคคล หรือหน่วยงานต่างๆ แม้ปัจจุบันจะมีการออกโฉนดให้แก่วัดถือกรรมสิทธิ์แล้วก็ยังเกิดปัญหาขัดแย้ง ในการประสานงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทำให้ไม่สามารถพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างเต็มที่ อีกทั้ง วัดซึ่งเป็นเจ้าของสถานที่เองจะต้องการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงขาดกำลังคน ขาดความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างแท้จริง ฉะนั้น จึงต้องดำเนินการการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสัตว์น้ำจัดได้อย่างไม่เต็มที่เท่าที่ควรและขาดทิศทางการพัฒนาในมิติของการอนุรักษ์ ดังนั้นแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ดังกล่าว มีดังนี้ ๑) หน่วยงานภาครัฐควรให้การสนับสนุนเรื่องการให้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแก่เจ้าของสถานที่ตลอดจนกรรมการวัดและชุมชน ๒) เจ้าของสถานที่ควรจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบโดยอาจจัดทำในรูปของห้องสมุดห้องนิทรรศการ ฯลฯ เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยว นักวิจัยและผู้สนใจเข้าไปชมและค้นคว้าได้ ๓) ผู้นำของวัด โรงเรียนและชุมชนควรร่วมมือกันเพื่อปลูกฝังให้เยาวชนมีความรู้ และจิตสำนึกในเรื่องแหล่งท่องเที่ยวอันทรงคุณค่าในท้องถิ่นของตน โดยอาจหาเครื่องมือมาช่วยกระตุ้น เช่น การเรียนการสอนในห้องเรียน การจัดกิจกรรมเพื่อความรู้และความเพลิดเพลิน การทำงานประดิษฐ์ตุ๊กตาสัตว์น้ำ เป็นต้น

สมปอง ขวัญพุทธโร ได้วิจัยเรื่อง “รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของสถานีตำรวจภูธรในจังหวัดนครสวรรค์” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงการมีส่วนร่วม

^{๑๒๒}สุวรรณ วังโสภณ, แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๙).

ของประชาชนในการบริหารงานของสถานีตำรวจภูธรในจังหวัดนครสวรรค์และการประยุกต์ใช้หลักกรรมเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของสถานีตำรวจ ผลการวิจัยพบว่า

๑. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของสถานีตำรวจภูธรในจังหวัดนครสวรรค์ ด้านการวางแผนตัดสินใจ สามารถปฏิบัติได้ดังนี้ ด้านการป้องกันและปราบปราม เป็นการร่วมประชุม, ร่วมระดมความคิด, กำหนดกิจกรรม, วิเคราะห์ทางเลือก, ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยของประชาชน คือ ค้นหาสาเหตุของปัญหา รับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย และเสนอทุกฝ่ายให้รับทราบในการแก้ไขปัญหาด้านความสงบสุข ปลอดภัย, ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด คือ การจัดการชุมชนให้สามารถเรียนรู้ร่วมกันและปรับตัวให้เท่าทันการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด, ด้านการจราจรจัดทำแผนเกี่ยวกับการปฏิบัติ คือ จัดประชุมคณะทำงานอย่างสม่ำเสมอ และจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์, ด้านการดูแลสาธารณสุขสมบัติ คือ ปลูกฝังและสร้างลักษณะนิสัย ช่วยกันพัฒนาให้เจริญ และดูแลรักษาของส่วนรวม, ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น คือ ให้ความรู้เรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิต ปลูกฝังกระบวนการมีส่วนร่วม และส่งเสริมการจัดทำฐานข้อมูล

๒. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของสถานีตำรวจภูธรในจังหวัดนครสวรรค์ ด้านการดำเนินการ สามารถปฏิบัติได้ดังนี้

ด้านการป้องกันและปราบปราม เป็นร่วมจัดตั้งกระบวนการมีส่วนร่วม แสวงหาผู้รับผิดชอบ มอบหมายด้านที่ชำนาญ และกำหนดมาตรการป้องกันพื้นฐาน, ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยของประชาชน คือ จัดระเบียบพื้นที่เสี่ยงและแหล่งมั่วสุม พัฒนาระบบงานสายตรวจ และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการป้องกันและปราบปราม, ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด คือ สนับสนุนและร่วมการดำเนินงานกับทุกภาค เฝ้าระวังป้องกันปัญหาเสติดและเปิดพื้นที่แลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น, ด้านการจราจร-จัดกำลังอาสาจราจร คือ แก้ไขปัญหาจราจร และจัดทำโครงการหรือกิจกรรม, ด้านการดูแลสาธารณสุขสมบัติ คือ ตรวจสอบ ตรวจตราดูแลสม่ำเสมอ สร้างและทำนุบำรุงรักษาสาธารณสุขสมบัติ หลีกเลี่ยงการใช้หรือการทำให้เกิดการเสียหาย, ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นจัดงบประมาณในการพัฒนา คือ การทำแผนของท้องถิ่น และมีการประสานแผน

๓. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของสถานีตำรวจภูธรในจังหวัดนครสวรรค์ ด้านการรับผลประโยชน์ สามารถปฏิบัติได้ดังนี้

ด้านการป้องกันและปราบปราม เป็นชุมชนปฏิบัติหน้าที่เวรยาม ร่วมเตือนสมาชิกให้ระมัดระวัง และจัดโครงการลานกีฬาต้านยาเสพติด, ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยของประชาชน คือ กำหนดรูปแบบเป็นพลังประชาชน ดำเนินกิจกรรมของตำรวจให้เกิดความยั่งยืน, ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด - ดำเนินชีวิตแบบพหุภาค คือ มีการปรับใช้ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น มีการยกย่องชมเชย, ด้านการจราจร - วิเคราะห์จุดเสี่ยงอันตราย คือ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับมากขึ้น เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการสร้างความปลอดภัย และช่วยแก้ปัญหาอุบัติเหตุที่เกิดจากจราจร, ด้านการดูแลสาธารณสุขสมบัติ - ไม่ทำลายสาธารณสุขสมบัติ คือ ดูแลความปลอดภัยของทรัพย์สิน และการใช้ประโยชน์จากธรรมชาติอย่างเหมาะสม, ด้านการ

พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ

๔. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของสถานีตำรวจภูธรในจังหวัดนครสวรรค์ด้านการติดตามประเมินผล สามารถปฏิบัติได้ดังนี้

ด้านการป้องกันและปราบปราม เป็นการส่งเสริมอำนาจหน้าที่ให้ อส.ตร. และส่งเสริมให้สมาชิกรับรู้เรื่องอำนาจหน้าที่, ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยของประชาชน คือ รับฟังความคิดเห็นใหม่ๆ มีความเข้าใจกัน มีความร่วมมือ ร่วมใจ, ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด คือ ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผล ติดตามผลและตรวจสอบเป็นระยะๆ, ด้านการจราจร คือ มีการประชุมสรุปบทเรียนพัฒนาแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุ ติดตามผลการดำเนินงานตามแผน, ด้านการดูแลสาธารณสมบัติ คือ ปลุกจิตสำนึกให้รู้จักเสียสละ ร่วมแรง ร่วมใจ, ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น คือ สื่อมวลชนทำหน้าที่รณรงค์เผยแพร่ค่านิยม อันจะนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น^{๑๒๓}

พรทิพย์ อันทิวโรทัย ได้วิจัยเรื่อง แนวทางปฏิบัติที่ดีสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศถือได้ว่าเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีลักษณะเฉพาะ และแตกต่างจากการท่องเที่ยวรูปแบบอื่นๆ เนื่องจาก เป็นการท่องเที่ยวที่ถูกกำหนดขึ้นและพัฒนามาจากแนวคิดของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน หรือ อาจกล่าวได้ว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการท่องเที่ยวเชิงพัฒนา (development-based tourism) โดยมุ่งเน้นการบูรณาการองค์ประกอบอื่นๆ ของการพัฒนาการท่องเที่ยวเอาไว้ด้วยกันเพื่อให้เกิดรูปแบบการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ในปัจจุบันกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีการเติบโต และขยายตัวอย่างกว้างขวางทั่วโลกรวมทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ อย่างไรก็ตามจากการพิจารณาในภาคธุรกิจการท่องเที่ยว รวมทั้งมีงานวิจัยหลายเรื่องบ่งชี้ตรงกันว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ของประเทศไทย กำลังประสบปัญหาการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างไม่มีคุณภาพ และยังไม่มีความมาตรฐานหลายแห่งจัดนำเที่ยวโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนท้องถิ่น รวมทั้ง ปัญหาการทำตลาดที่ทำให้นักท่องเที่ยวหลงเชื่อว่าเป็นการจัดนำเที่ยวเชิงนิเวศ แต่แท้จริงไม่ใช่ ซึ่งปัญหาเหล่านี้กำลังทำให้เกิดผลเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทยและสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริงในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เนื่องจากเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวเชิง พัฒนาที่มีลักษณะพิเศษนั่นเอง โดยไม่ใช่เป็นเพียงการท่องเที่ยวในพื้นที่ธรรมชาติโดยทั่วไปด้วยสาเหตุดังกล่าวจึงเป็นที่มาของหัวข้อการวิจัยในครั้งนี้^{๑๒๔}

^{๑๒๓}สมปอง ขวัญพุทธโร “รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของสถานีตำรวจภูธรในจังหวัดนครสวรรค์” วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๘).

^{๑๒๔}พรทิพย์ อันทิวโรทัย, “แนวทางปฏิบัติที่ดีสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของประเทศไทย”, วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๖).

ผลการวิจัยพบว่า การกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ดี (good practices) สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศประกอบด้วยคุณภาพและมาตรฐานในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อีกทั้งผลการวิจัยยังจะช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันให้แก่ภาคธุรกิจการท่องเที่ยวต่อไปด้วย และเพื่อเป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ (newknowledge) ในวงการวิชาการสาขากลในด้านหลักเกณฑ์ ตัวบ่งชี้ และการประเมินผลการจัดนำเที่ยวเชิงนิเวศของผู้ประกอบการเพื่อใช้เป็นแนวทางการประเมินการจัดนำเที่ยวเชิงนิเวศของผู้ประกอบการ โดยตัวต้นแบบเชิงทฤษฎีที่สังเคราะห์ได้ประกอบด้วย ๖ หลักเกณฑ์ซึ่งประกอบด้วย ๑) การจัดนำเที่ยวในพื้นที่ธรรมชาติ ๒) การให้ความรู้/การเรียนรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ๓) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยว ๔) การคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว ๕) การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นในแหล่งท่องเที่ยว และ ๖) นโยบายทางธุรกิจการท่องเที่ยว

สรุปว่า ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการท่องเที่ยว ได้ชี้ให้เห็นถึงรูปแบบวิธีการเทคนิคการบริหารของบุคคลผู้ทำหน้าที่บริหารการท่องเที่ยว โดยเฉพาะหลักการบริหาร ระบบการดำเนินงาน และกระบวนการด้านการบริหารการท่องเที่ยว โดยการนำการบริหารธุรกิจการท่องเที่ยวมาประยุกต์ใช้ในการบริหารด้านการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยว ให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ในอนาคต หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การสร้างนโยบายการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อความเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ซึ่งส่วนใหญ่จะเน้นไปที่การบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ วิสัยทัศน์ นโยบายด้านสังคม เศรษฐกิจ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งการปรับปรุงระบบการปฏิบัติงาน เป็นต้น ดังนั้นการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงมุ่งมั่นที่จะศึกษาประเด็นการบริหารพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยว และความร่วมมือกันปฏิบัติงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑

ตารางที่ ๒.๑๕ สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการท่องเที่ยว

นักวิจัย	ผลการวิจัย
วารุณี ศุภบัณฑิต, วิทยานิพนธ์การจัดการดุष्ฎิบัณฑิต, (มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๕๔)	วัดจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการจัดการด้านการท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวให้มีความเหมาะสมไม่ให้เกิดกระทบกับทรัพยากรภายในวัด โดยเฉพาะวัดในลำนานที่มีโบราณสถาน โบราณวัตถุ ที่เป็นทรัพยากรทางวัฒนธรรม เป็นมรดกของชุมชน และเป็นมรดกของชาติ
รุ่งรัตน์ หัตถกรรมกิจ, ดุษฎิานิพนธ์ศิลปศาสตรดุष्ฎิบัณฑิต, (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๑)	๑) สภาพสังคม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจของประชากรของหมู่บ้าน ชุมชนที่มีทำเลสถานที่ในการเลี้ยงช้างที่เหมาะสมมีที่ทำงานให้ช้าง เพื่อจะได้ไม่ต้องพาช้างเข้าไปทำงานที่ต่างจังหวัด ๒) ไม่มีความพร้อมทางการท่องเที่ยวในด้านการบริการเกี่ยวกับที่พัก อาหาร เครื่องดื่ม ในด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหนังสือแนะนำสถานที่ แผ่นพับ และการอบรมนำเที่ยว

ตารางที่ ๒.๑๕ สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารการท่องเที่ยว (ต่อ)

นักวิจัย	ผลการวิจัย
สุนทร จิรวินัยโรจน์, ดุษฎีนิพนธ์ วิทยาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต, (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๓)	๑) การเกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมประเพณีเป็นเชิงพาณิชย์ การเกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตเป็นแบบคนเมือง เช่น การแต่งกาย การกิน และยานพาหนะ ๒) ด้านการทำให้เกิดการจ้างงานและสร้างอาชีพการทำให้คนในพื้นที่หันมาประกอบอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น การทำให้คนในพื้นที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น
อุบลวรรณ หงส์วิทยากร, ปริญญา นิพนธ์การจัดการดุสิตบัณฑิต, (มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๑)	การจัดการการบริหารแบบบูรณาการด้านการท่องเที่ยวในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคใต้ตอนล่าง ๑) ความเพลิดเพลินกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ที่เป็นแรงจูงใจให้เดินทางมาท่องเที่ยว ๒) นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญและสนใจทรัพยากรทางธรรมชาติมากที่สุด โดยเฉพาะเกาะที่มีชื่อเสียงโด่งดัง เช่น เกาะพีพี ๓) การบริการนักท่องเที่ยวเห็นว่ายังไม่สามารถดึงดูดความสนใจได้มากนักและนโยบายในการเผยแพร่พระพุทธศาสนาในรูปแบบการนำชมศิลปวัฒนธรรมในวัด
เฟื่องอรุณ ปรีดีดีลิก, วิทยานิพนธ์ วิทยาการจัดการดุสิตบัณฑิต, (มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, ๒๕๕๑)	๑) ด้านการพัฒนากิจกรรมภายในวัด ๒) ด้านการพัฒนาศาสนสถาน ๓) ด้านการพัฒนาศาสนบุคคลหรือบุคลากรในวัด ๔) ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม
สุกัญญา โลจนาภิวัดน์, วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจดุสิตบัณฑิต, (มหาวิทยาลัยเกริก, ๒๕๔๙)	๑) เพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคต่อการเติบโตทางการท่องเที่ยวของจังหวัด ปัญหาที่ยังมีอยู่ได้แก่ ปัญหาการจัดการการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ ๆ ที่ยังไม่มีมาตรการและไม่มีคุณภาพที่สร้างความมั่นใจให้นักท่องเที่ยวได้ เช่น การถูกเอาเปรียบราคาค่าใช้จ่ายจากบริษัทนำเที่ยว ๒) ปัญหาการวางผังเมืองและโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมที่ยังไม่กระจายกัน เช่น ถนนเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ๓) ปัญหาอาชญากรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวที่ยังมีการวิ่งราวทรัพย์นักท่องเที่ยวอยู่บ้าง

ตารางที่ ๒.๑๕ สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารการท่องเที่ยว (ต่อ)

นักวิจัย	ผลการวิจัย
หทัยรัตน์ ทับพร, วิทยานิพนธ์รัฐ ประศาสนศาสตร์ดุสิตบัณฑิต, (สถาบัน บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๕๒)	๑) แนวทางการบริหารนโยบายการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน นโยบายการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนขององค์การบริหาร เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ๒) บทบาทใน การดำเนินงานด้าน ๓) รูปแบบการบริหารจัดการ การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนขององค์การบริหาร การบริหารการ ท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน:ควรมี รูปแบบที่เป็นการพัฒนา เพื่อสร้างความสมดุลระหว่าง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมถึงการให้ชุมชนเข้า มามีส่วนร่วมในการพัฒนา
สุวรรณา วังโสภณ, วิทยานิพนธ์รัฐ ประศาสนศาสตร์ดุสิตบัณฑิต, (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๙)	๑) หน่วยงานภาครัฐควรให้การสนับสนุนเรื่องการให้ ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแก่เจ้าของสถานที่ ตลอดจนกรรมการวัดและชุมชน ๒) เจ้าของสถานที่ควร จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ นักวิจัยและผู้สนใจเข้าไป ชมและค้นคว้าได้ ๓) ผู้นำของวัด โรงเรียนและชุมชนควร ร่วมมือกันเพื่อปลูกฝังให้เยาวชนมีความรู้ และจิตสำนึก ในเรื่องแหล่งท่องเที่ยวอันทรงคุณค่าในท้องถิ่นของตน
พรทิพย์ อันทิวโรทัย, วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจดุสิตบัณฑิต, (มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๒)	แนวทางปฏิบัติที่ดีสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวเชิง นิเวศเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของประเทศไทย ๑) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการท่องเที่ยวเชิงพัฒนา (development-based tourism) โดยมุ่งเน้นการบูรณา การองค์ประกอบอื่นๆ ๒) ตัวต้นแบบเชิงทฤษฎีที่ สังเคราะห์ได้ประกอบด้วย ๖ หลักเกณฑ์ซึ่งประกอบด้วย ๑) การจัดทำเที่ยวในพื้นที่ธรรมชาติ ๒) การให้ความรู้/การ เรียนรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องสภาพแวดล้อมธรรมชาติ ๓) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยว ๔) การคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในแหล่ง ท่องเที่ยว ๕) การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นในแหล่งท่องเที่ยว และ ๖) นโยบายธุรกิจ
สมปอง ขวัญพุทธโธ วิทยานิพนธ์ พุทธศาสตรดุสิตบัณฑิต, (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย, ๒๕๕๘).	รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน ของสถานีตำรวจภูธร ๑) การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการวางแผนตัดสินใจ ๒) การมีส่วนร่วมของ ประชาชนด้านการดำเนินการ ๓) การมีส่วนร่วมของ ประชาชนด้านการรับผลประโยชน์ ๔) การมีส่วนร่วม ของประชาชนด้านการติดตามประเมินผล

๒.๘.๔ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรม

ในการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรม ซึ่งหลักธรรมนั้นเป็นทุนทางสังคม วัฒนธรรม ความเชื่อ ประเพณี และพิธีกรรม ได้มีผู้สนใจทำวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นจำนวนมาก ซึ่งแต่ละท่านก็ได้ศึกษาในประเด็นที่ใกล้เคียงกันอย่างเช่น

กนต์ สาระทิศ ได้วิจัยเรื่อง พุทธสันติวิธีเพื่อสร้างความปรองดอง ผลการวิจัยพบว่า สืบเนื่องจากความขัดแย้งในสังคมไทยมีขึ้นอย่างต่อเนื่องและทวีความรุนแรงตลอดมา เกิดขึ้นจากหลายเหตุปัจจัย นำไปสู่การแตกแยกทางความคิด การแบ่งฝักฝ่าย และเกิดความไม่ลงรอยกันทางความคิด ไม่สามารถที่จะประสานรอยร้าวที่เกิดจากความไม่เข้าใจร่วมกันให้เป็นเอกภาพได้ภาวะความขัดแย้งที่เกิดขึ้นนี้มีสาเหตุเฉพาะในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเท่านั้น ปัญหาเหล่านี้ลุกลามไปสู่ปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง แม้กระทั่งศาสนา จนเกิดขบวนการที่นำปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้โยงไปสู่การแบ่งแยกทางสังคมจนยากที่จะก่อให้เกิดสังคมสมานฉันท์ได้โดยง่าย พระพุทธศาสนาเป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคม ที่ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ พระพุทธศาสนาเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมือง แต่พระพุทธศาสนาก็มีอิทธิพลและบทบาทสำคัญต่อวิถีชีวิตของบุคคลในสังคม ซึ่งนักสังคมศาสตร์ให้การยอมรับความสำคัญของพระพุทธศาสนาในลักษณะที่เป็นระบบควบคุมสังคม ให้สุขสงบ และเป็นสถาบันเบื้องต้นสำหรับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และสวัสดิการของมนุษย์^{๑๒๕}

อภิญา เงินดี ได้วิจัยเรื่อง “การศึกษาความเชื่อ ประเพณี และพิธีกรรมของพระพุทธศาสนาในฐานะทุนทางสังคม - วัฒนธรรม เพื่อการพัฒนาชุมชนชายแดนไทย - พม่า สองฝั่งแม่น้ำเมย” ผลการวิจัยพบว่า ประวัติความเป็นมาของความเชื่อ ประเพณี และพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาของชุมชนชายแดนไทย - พม่า สองฝั่งแม่น้ำเมย มีมาตั้งแต่ครั้งที่พระเจ้าอโศกมหาราช ส่งสมณทูตเข้ามาเผยแผ่พระพุทธศาสนาในดินแดนแถบนี้ เกิดการผสมผสานกับความเชื่อดั้งเดิมในสิ่งเหนือธรรมชาติ ได้แก่ ความเชื่อเรื่องผี เทพ และสัตว์ที่มีลักษณะพิเศษ เช่น นาคสิงห์ นรสิงห์ และหงส์ จวบจนปัจจุบันความเชื่อของผู้คนในชุมชนชายแดนไทย-พม่าสองฝั่งแม่น้ำเมย ยังคงผสมผสานระหว่างความเชื่อทางพระพุทธศาสนาและผี ความเชื่อในพรรัตนตรัยอันได้แก่ พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ จึงคู่ขนานไปกับความเชื่อในผีเสื้อวัด หรือที่ชาวพม่าเรียกว่า นัต ความเชื่อในท้าวจตุโลกบาล รวมทั้งความเชื่อในสัตว์หรือพืชที่มีลักษณะพิเศษ

สภาพปัจจุบันของความเชื่อ ประเพณี และพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาของชุมชนชายแดนไทย - พม่า พบว่า ความเชื่อทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้าสะท้อนผ่านการบูชาพระพุทธรูป ต้นโพธิ์ และเจดีย์ ที่เกี่ยวข้องกับพระธรรมสะท้อนผ่านการปฏิบัติตนตามหลักธรรมในพระไตรปิฎก ที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์สะท้อนผ่านการเคารพพระสงฆ์ของผู้คนทุกชนชั้น ความเชื่อในการสร้างถาวรวัตถุพบว่า พุทธศาสนิกชนไทยนิยมสร้างพระพุทธรูปชินราช พุทธศาสนิกชนพม่านิยมสร้างพระอุปัชฌาย์ พระมหามัธยม และพระพุทธรูปหินอ่อน อีกทั้งยังนิยมสร้างเจดีย์ ความเชื่อเรื่องผีหรือวิญญาณทั้งชาวไทยและพม่ามีความคล้ายคลึงกัน มีหลายคนโดยมีพระอินทร์เป็นหัวหน้าสูงสุด

^{๑๒๕} กนต์ สาระทิศ, “พุทธสันติวิธีเพื่อสร้างความปรองดอง”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕).

ความเชื่อเกี่ยวกับสัตว์ที่มีลักษณะพิเศษทั้งชาวไทยและพม่าจะบูชาสัตว์เหล่านี้เช่นกัน สำหรับประเพณี ๑๒ เดือน และการประกอบพิธีกรรมที่เกี่ยวข้อง แต่ละกลุ่มชาติพันธุ์จะปฏิบัติแตกต่างกันไป กิจกรรมทางประเพณีที่ผู้คนทั้งสองยังจัดร่วมกันได้แก่สงกรานต์ ลอยกระทง ทอดกฐิน ทอดผ้าป่า และปอยส่างลอง หรือการบวชลูกแก้ว

การพัฒนาชุมชนชายแดนไทย - พม่า สองฝั่งแม่น้ำเมย โดยใช้ความเชื่อประเพณีและพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาในฐานะทุนทางสังคม - วัฒนธรรม พบว่าปัจจัยสำคัญที่ทุกภาคส่วนของทั้งสองประเทศควรร่วมมือกันพัฒนาได้แก่ การเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เช่นเชื่อมโยงการไหว้พระมหาหมั่มณี วัดไทยวัฒนธรรมของไทยสู่การไหว้พระมหาหมั่มณี วัดส่วนมินวุ่น เมียวดี และวัดในมณฑลเยลของพม่า การไหว้พระธาตุหินกั้วของไทยสู่การไหว้พระธาตุอินทร์แขวนของพม่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนาพระพุทธศาสนาในระดับรัฐ ควรมีโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาระหว่างสองประเทศ โดยแลกเปลี่ยนทั้งพระธรรมทูตและพระนักศึกษา ส่งเสริมให้มีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมชุมชนมีการใช้สื่อเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างสองประเทศในระดับประชาชนแม้ว่าประชาชนในชุมชนชายแดนไทย - พม่า จะร่วมกันจัดกิจกรรมทางประเพณีเป็นปกติแล้วภาครัฐควรจะมีส่วนร่วมในการส่งเสริมประเพณีที่แสดงออกถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมนี้ด้วย^{๑๒๖}

ทวิศักดิ์ ทองทิพย์ ได้วิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์การศึกษาตามหลักไตรสิกขา” ผลการวิจัยพบว่า

๑. พระพุทธเจ้าตรัสหลักไตรสิกขาไว้ใน วัชชีปุตตสูตร ทุติยสิกขัตตยสูตร และตติยสิกขาสูตร ไตรสิกขา มีความหมายว่า การฝึกอบรมด้านความประพฤติ จิต และปัญญา ไตรสิกขาสามารถจัดประเภทได้ ตามหลักไตรสิกขา ตามมรรคมืองค์แปด และตามธรรมชั้นสาม ความสำคัญของหลักไตรสิกขา คือ เป็นที่หลอมรวมสิกขาบทในพระปาฏิโมกข์ เป็นสิกขาบทเบื้องต้นแห่งพรหมจรรย์ มีอิทธิพลต่อคัมภีร์สำคัญทางพระพุทธศาสนา เป็นที่หลอมรวมหลักปฏิบัติธรรมทั้งหมดในพระพุทธศาสนาสาระสำคัญของหลักไตรสิกขามี ๓ อย่าง คือ ศีล สมาธิ ปัญญา การศึกษาตามหลักไตรสิกขามีส่วนประกอบที่สำคัญ ๔ ประการ คือ การจัดหาหรือสร้างปัจจัยแห่งสัมมาทิฐิ การสร้างสัมมาทิฐิ การศึกษาตามหลักไตรสิกขา และการวัดและประเมินผลการศึกษาตามหลักไตรสิกขา

๒. หลักไตรสิกขามีที่มาอยู่ใน วัชชีปุตตสูตร ทุติยสิกขัตตยสูตร และตติยสิกขาสูตร กำเนิดการศึกษาสมัยพุทธกาลเริ่มจากกลุ่มปัญจวัคคีย์ ผู้ศึกษาสมัยพุทธกาลแบ่งได้ ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มบรรพชิตและกลุ่มคฤหัสถ์ ทั้งสองกลุ่มนี้ได้มีการกำหนดคุณสมบัติไว้แตกต่างกันด้วย ขอบเขตของการศึกษาในพระพุทธศาสนารวมอยู่ในหลักไตรสิกขา การเรียนการสอนในสมัยพุทธกาลมีลักษณะเป็นแบบमुख

^{๑๒๖} อภิญา เงินดี, “การศึกษาความเชื่อ ประเพณี และพิธีกรรมของพระพุทธศาสนาในฐานะทุนทางสังคม-วัฒนธรรม เพื่อการพัฒนาชุมชนชายแดนไทย - พม่า สองฝั่งแม่น้ำเมย”, วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๕๔).

ปาฐะ การศึกษาตามหลักไตรสิกขามีขั้นตอนดำเนินการที่สำคัญอยู่ ๔ ประการ คือ จัดหาหรือสร้าง ปัจจัยแห่งสัมมาทิฐิ สร้างสัมมาทิฐิ ฝึกตามหลักไตรสิกขา วัดและประเมินผลตามหลักไตรสิกขา^{๑๒๗}

พูนสุข มาศรีงสรรค์ ได้วิจัยเรื่อง “การจัดการความรุนแรงในครอบครัวเชิงพุทธบูรณาการ” ผลการวิจัยพบว่า คนในสถาบันครอบครัวและในสถาบันอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถใช้ประโยชน์จาก หลักธรรมต่างๆ ในพระพุทธศาสนาเถรวาทโดยการนำมาประยุกต์ร่วมกับแนวทางการดำเนินการของประเทศทางตะวันตกตะวันออกและประเทศไทยในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ปัจจุบันเป็นการจัดการความรุนแรงในครอบครัวเชิงพุทธบูรณาการเพื่อใช้จัดการกับความรุนแรงในครอบครัวได้อย่างเป็นรูปธรรม และมีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยมีวิธีการและเครื่องมือสำหรับแต่ละปัจเจกบุคคลเริ่มลงมือนำไปจัดการฯ ได้เองอย่างริบด่วนและหมั่นนำไปปฏิบัติในระยะยาวและแผ่ขยายไปในองค์กรรวมของสังคมในมิติของ (๑) การแปรเปลี่ยนความขัดแย้งที่เป็นความก้าวร้าวรุนแรงให้เป็นความเข้าใจอันดีต่อกัน (Transformation) (๒) การหาทางแก้ไขปัญหาความรุนแรงในระดับต่างๆ รวมถึงการป้องกันมิให้เกิดซ้ำซ้อน (Solution in Terms of Problem Solving and Prevention) และการเยียวยา (Healing) รักษาใจตนให้สงบสันติไปพร้อมๆ กับคนในครอบครัว

หัวใจสำคัญของการบูรณาการเชิงพุทธเพื่อใช้จัดการความรุนแรงในครอบครัวในงานนี้ คือ การเข้าไปจัดการกับฐานของใจในปัจเจกชนด้วยการฝึกฝนบ่มเพาะจิตใจให้ตั้งมั่นแน่วแน่มีสัมมาสมาธิ ในการปรับปรุงพัฒนาตนให้มีสัมมาทิฐิ มีสติสัมปชัญญะอยู่ในปัจจุบันขณะ ไม่ตกเป็นทาสของอารมณ์ร้ายต่างๆ โดยเริ่มจากการปรับเปลี่ยนองค์ประกอบภายในจิตใจตนเองได้แก่ ตัณหา ทิฐิ มานะ เพื่อลดละ เลิกความยึดมั่นในตัวตน ความเห็นแก่ ตัวความตระหนี่ ความมักได้ และความไม่เห็นอกเห็นใจผู้อื่นอันเป็น สาเหตุแห่งความก้าวร้าวรุนแรงร่วมกับการพัฒนารูปแบบของการดำเนินชีวิตครอบครัวของปัจเจกให้ เศรษฐกิจกับจิตใจไปด้วยกันในหลักแห่งความสันโดษพอเพียงในทางสายกลางอันอุดมด้วยศีลสมาธิและ ปัญญา (ไตรสิกขา) จากหลักพุทธธรรมต่างๆ ผสานกับการใช้แนวทางดีๆ ของตะวันตกและตะวันออก รวมถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพื่อประโยชน์สูงสุดปลอดภัยจากความขัดแย้งรุนแรงใดๆ เพราะเมื่อใจ ของปัจเจกสงบสันติสุขแล้วความวุ่นวายขัดแย้งสับสนไม่ลงรอยในรูปต่างๆ จากใครหรืออะไรก็ตามไม่อาจ สร้างความกดดันในใจของเขาให้ประทุเป็นความรุนแรงทางวาจาและทางกายได้อีกที่สำคัญอีกสิ่งหนึ่งคือ สังคมโดยองค์กรวมต้องร่วมสร้างค่านิยมในคุณค่าที่มากกว่าคุณค่าเทียมในทุกสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนิน ชีวิตครอบครัวทั้งทางตรงและทางอ้อม^{๑๒๘}

วันชัย สุขตาม ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาทุนมนุษย์วิถีพุทธในยุคโลกาภิวัตน์” ผลการวิจัย พบว่า แนวคิดเกี่ยวกับหลักพุทธธรรม เป็นแนวคิดที่สามารถผลักดันให้ทุนมนุษย์ปฏิบัติงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล หลักพุทธธรรมที่สำคัญได้แก่ ภาวนา ๔ ไตรสิกขา สปัริสธรรม ๗ จริต ๖ รวมทั้งการพิจารณากลุ่มผู้รับเข้าการพัฒนาทุนมนุษย์ด้วยการมองหลักการต่างๆ จากการคิดเรื่อง บัว ๔ เหล่าอันเป็นการพิจารณาคุณสมบัติในการเรียนรู้ของบุคคลทางพระพุทธศาสนา สำหรับหลักการ

^{๑๒๗} ทีวีศักดิ์ ทองทิพย์, “การวิเคราะห์การศึกษาตามหลักไตรสิกขา”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต** สาขาพระพุทธศาสนา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕).

^{๑๒๘} พูนสุข มาศรีงสรรค์, “การจัดการความรุนแรงในครอบครัวเชิงพุทธบูรณาการ”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต** สาขาพระพุทธศาสนา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕).

พัฒนาทุนมนุษย์และผลกระทบของโลกาภิวัตน์ที่มีต่อการพัฒนาทุนมนุษย์นั้น พระพุทธศาสนาเน้นการพัฒนาปฏิสัมพันธ์กับมิติพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง กระแสโลกาภิวัตน์ รวมทั้งเทคโนโลยีต่างๆ มีอิทธิพลต่อภาคเอกชน ภาครัฐ ภาคการศึกษา และภาคศาสนาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ พุทธวิธีในการพัฒนาทุนมนุษย์ตามหลักพระพุทธศาสนามีจุดมุ่งหมายที่จะจัดการคนให้เป็นทั้งคนเก่งและคนดี (วิชาจรณสัมปันโน) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เชิงพุทธจะเป็นไปตามหลักพุทธธรรม คือ การมีชีวิตอันประเสริฐ มีปัญญา รู้ความจริงตามความเป็นจริงพัฒนาตนเองให้มีพหุภูมิที่ดีกว่าเดิม พุทธธรรมมีหลักการที่ครอบคลุมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคม (การพัฒนาศีล) การพัฒนาจิตใจให้มีสุขภาพจิตดี มีสมรรถภาพจิตสูงขึ้น จิตมีคุณภาพมากขึ้น (การพัฒนาสมาธิ) และพัฒนาไปสู่ระดับการเข้าถึงสัจธรรม (การพัฒนาปัญญา)^{๑๒๙}

วราภส ประสมสุข ได้วิจัยเรื่อง “หลักการบริหารการศึกษาตามแนวพุทธธรรม” ผลการวิจัยพบว่า หลักพุทธธรรมที่สอดคล้องกับหลักการบริหารการศึกษา มีจำนวน ๒๑ หลักธรรมแยกตามหลักการครองตน การครองคน และการครองงาน ได้ดังนี้ การครองตน สอดคล้องกับ ๑๙ หลักพุทธธรรม ได้แก่ กัลยาณมิตตตา โยนิโสมนสิการ ธรรมคัมภีร์ครองโลก ธรรมทำให้งาม ๒ ธรรมมีอุปการะมาก ๒ กุศลมูล ๓ สันโดษ ๓ สุจริต ๓ อธิปไตย ๓ ฆราวาสธรรม ๔ พรหมวิหาร ๔ สังคหวัตถุ ๔ อธิฐานธรรม ๔ เบญจธรรม พละ ๕ กัลยาณมิตรธรรม ๗ สัมปยุตธรรม ๗ อริยทรัพย์ ๗ และทศพิธราชธรรม การครองคน สอดคล้องกับ ๑๕ หลักพุทธธรรม ได้แก่ กัลยาณมิตตตา โยนิโสมนสิการ ธรรมคัมภีร์ครองโลก ๒ ธรรมทำให้งาม ๒ กุศลมูล ๓ สุจริต ๓ อธิปไตย ๓ ฆราวาสธรรม ๔ พรหมวิหาร ๔ สังคหวัตถุ ๔ กัลยาณมิตรธรรม ๗ สัมปยุตธรรม ๗ อปริหานิยธรรม ๗ อริยทรัพย์ ๗ และทศพิธราชธรรม การครองงาน สอดคล้องกับหลักพุทธธรรม ได้แก่ กัลยาณมิตตตา โยนิโสมนสิการ ธรรมทำให้งาม ๒ ธรรมมีอุปการะมาก ๒ สุจริต ๓ อิทธิบาท ๔ พละ ๕ ฆราวาสธรรม ๔ สังคหวัตถุ ๔ และสัมปยุตธรรม ๗ นอกจากนี้ยังพบว่า มีจำนวน ๗ หลักธรรมที่สอดคล้องกับ หลักการบริหารการศึกษาด้านการครองตน การครองคน และการครองงาน ได้แก่ กัลยาณมิตตตา โยนิโสมนสิการ ธรรมทำให้งาม ๒ สุจริต ๓ ฆราวาสธรรม ๔ สังคหวัตถุ ๔ และสัมปยุตธรรม ๗^{๑๓๐}

ปณณพงค์ วงศ์ณาศรี ได้วิจัยเรื่อง “บูรณาการการดำเนินงานตามแนวอปริหานิยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสงขลา” ผลการวิจัยพบว่า

๑. การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้แก่ ๑) ด้านการบริหารงานบุคคล ๒) งานด้านการศึกษา ๓) งานด้านบริหารงบประมาณ ๔) งานด้านสาธารณสุข และ ๕) งานด้านการบริการสาธารณะ

๒. หลักอปริหานิยธรรม ในพระพุทธศาสนา หมายถึง ธรรมอันเป็นที่ตั้งแห่งความไม่เสื่อมมีแต่ความเจริญฝ่ายเดียวมี ๗ ประการ ได้แก่ ๑) หมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ ๒) พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม พร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงทำ ๓) ไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่บัญญัติไว้ ๔) เคารพนับ

^{๑๒๙}วันชัย สุขตาม, “การพัฒนาทุนมนุษย์วิถีพุทธในยุคโลกาภิวัตน์”, *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์ ดุษฎีบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, ๒๕๕๕).

^{๑๓๐}วราภส ประสมสุข, “หลักการบริหารการศึกษาตามแนวพุทธธรรม”, *วารสารศึกษาศาสตร์*, ปีที่ ๑๘ ฉบับที่ ๒ (พฤศจิกายน ๒๕๔๙ - มีนาคม ๒๕๕๐) : ๖๓.

ถือท่านเหล่านั้นเห็นถ้อยคำของท่านว่าเป็นสิ่งอันควรฟัง ๕) บรรดาภุคฺสตรี้ทั้งหลายให้อยู่ดีโดยมิถูกข่มเหง ๖) เคารพสักการบูชาเจดีย์ (ปูชนียสถาน ปูชนียวัตถุและตลอดจนอนุสาวรีย์ต่างๆ) ๗) จัดให้มีการอารักขา ค้ำครองป้องกัน อันชอบธรรมแก่อรหันต์ทั้งหลายรวมทั้งบรรพชิตผู้ดำรงธรรมเป็นหลักของประชาชนทั่วไป

๓. บวรณาการการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด ด้วยหลักอปริหานิยธรรมในพระพุทธศาสนา

๑) ด้านการบริหารงานบุคคล มาบูรณาการด้วยหลักอปริหานิยธรรมข้อที่ว่าด้วยหมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม พร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงทำ ไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่บัญญัติไว้ เคารพนับถือท่านเหล่านั้น เห็นถ้อยคำของท่านว่าเป็นสิ่งอันควรฟังการเคารพผู้รู้หรือวิญญูชนที่ได้บัญญัติในเรื่องต่างๆ บรรดาภุคฺสตรี้ทั้งหลายให้อยู่ดีโดยมิถูกข่มเหง และจัดให้มีการอารักขา ค้ำครองป้องกันอันชอบธรรมแก่อรหันต์ทั้งหลายรวมทั้งบรรพชิตผู้ดำรงธรรมเป็นหลักของประชาชนทั่วไป เพราะทำให้มีการวางแผนงานที่ดีมีระบบในการดำเนินงานได้ตรงตามเป้าหมายยิ่งขึ้น สามารถทำให้เกิดความเป็นธรรมและเกิดความสามัคคี ความพร้อมเพรียง ไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่ควรบัญญัติไว้ ให้เกียรติกับบุคคลทุกคนอย่างเท่าเทียมกันปกป้องคุ้มครองทุกคนในองค์กร ลดปัญหาความขัดแย้ง ลดภาวะความเสียหาย ความสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย ส่งผลให้เกิดผลดีขึ้น ทำให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒) ด้านการศึกษามาบูรณาการด้วยหลักอปริหานิยธรรมข้อที่ว่าด้วย หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุมพร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงทำและไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่บัญญัติไว้ เพราะทำให้มีการวางแผนงานที่ดีมีระบบในการดำเนินงาน ตรงตามเป้าหมายยิ่งขึ้นสามารถทำให้เกิดความเป็นธรรมและเกิดความสามัคคี ให้เกียรติกับบุคคลทุกคนอย่างเท่าเทียมกันปกป้องคุ้มครองทุกคนในองค์กร ลดภาวะการด้อยประสิทธิภาพการบริหาร ลดความเสียหายการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ทำให้การดำเนินงานเกิดผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๓) ด้านบริหารงานงบประมาณ มาบูรณาการด้วยหลักอปริหานิยธรรม ข้อที่ว่าด้วยหมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ ไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่บัญญัติไว้ และเคารพนับถือท่านเหล่านั้น เห็นถ้อยคำของท่านว่าเป็นสิ่งอันควรฟัง มาใช้ในการดำเนินงานเพราะทำให้จัดสรรงบประมาณเกิดประโยชน์สูงสุดอย่างคุ้มค่า เกิดความเป็นธรรมและเกิดความสามัคคี ให้เกียรติกับบุคคลทุกคนอย่างเท่าเทียมกันปกป้องคุ้มครองทุกคนในองค์กร ลดปัญหาความขัดแย้ง ความไม่เสมอภาค เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดผลสำเร็จดียิ่งขึ้น

๔) ด้านสาธารณสุข มาบูรณาการด้วยหลักอปริหานิยธรรม ข้อที่ว่าด้วยหมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ พร้อมเพรียงกันประชุมพร้อมเพรียงกันเลิกประชุมพร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงทำไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่บัญญัติไว้ เคารพนับถือท่านเหล่านั้นเห็นถ้อยคำของท่านเหล่านั้น เป็นสิ่งอันควรฟังมาใช้ในการดำเนินงาน เพราะทำให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน ด้านสุขภาพและจิตใจ และเป็นการลดภาวะความเสียหายต่อโรคภัยไข้เจ็บการดำเนินงานเกิดผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

๕) ด้านบริการสาธารณสุขมาบูรณาการด้วยหลักอปริหานิยธรรมข้อที่ว่าด้วย หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ พร้อมเพรียงกันประชุมพร้อมเพรียงกันเลิกประชุมพร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงทำไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่บัญญัติไว้ มาใช้ในการดำเนินงานทำให้มีการวางแผนงานที่ดีมีระบบในการดำเนินงาน

ด้านการบริการสาธารณะ ตรงตามเป้าหมายยิ่งขึ้น ลดภาวะความเสียหาย เสียเวลา ความสิ้นเปลือง ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทำให้การดำเนินงานเกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประชาชนได้รับความพึงพอใจ^{๑๓๑}

ตัวอย่างในการวิจัย คือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) จำนวน ๔๐ คน แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสราณียธรรม ๒๐ คน และกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสราณียธรรม ๒๐ คน กลุ่มทดลองจะเข้าร่วมโปรแกรมเป็นเวลา ๓๐ ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสราณียธรรม แบบวัดทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสราณียธรรม แบบสอบถามการติดตามการใช้ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสราณียธรรม และแบบประเมินการจัดโปรแกรม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) สถิติทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .๐๕ ผลการวิจัยพบว่า

๑) ค่าเฉลี่ยทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสราณียธรรมก่อนการทดลอง ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๒) ค่าเฉลี่ยทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสราณียธรรมของกลุ่มควบคุม ระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลอง พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๓) ค่าเฉลี่ยทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสราณียธรรมของกลุ่มทดลอง ระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลอง พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๔) ค่าเฉลี่ยทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสราณียธรรมหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จุฑาภรณ์ หินซุย^{๑๓๒} ได้วิจัยเรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพุทธขององค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ” ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพุทธขององค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ ๓ องค์ประกอบ คือ ๑) องค์ประกอบด้านสังคมวัตถุ ๔ ประกอบด้วย ทาน ประกอบด้วย การมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เสียสละตามความสามารถ ตามศักยภาพนั้นคือผู้บริหารควรมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาหรือเพื่อนร่วมงาน ให้ความรัก ความเมตตาสร้างแรงจูงใจ ขวัญและกำลังใจให้กับบุคคลในองค์กร ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างในความเสียสละต่อส่วนร่วม มุ่งประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลักสำคัญ ประโยชน์ส่วนตนไม่คำนึงถึง ปิยวาจา ประกอบด้วย ผู้บริหารควรมีวาจาสุภาพพูดในเชิงสร้างสรรค์เป็นประโยชน์ สร้าง

^{๑๓๑}ปณณพงศ์ วงศ์ณาศรี, “บูรณาการการดำเนินงานตามแนวอภินิหารธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสงขลา”, *วิทยานิพนธ์ศาสตรดุษฎีบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕).

^{๑๓๒}จุฑาภรณ์ หินซุย, “รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพุทธขององค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต* สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

ความสามัคคีให้เกิดความรักใคร่ เกื้อกูลกันในหมู่คณะ อัตถจริยา ประกอบด้วย ผู้บริหารควรอย่างยิ่งที่ต้องทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมเสียสละเพื่อส่วนรวม สมานัตตา ประกอบด้วย การทำตนให้เข้ากับผู้อื่นอย่างเสมอภาค กล่าวคือ ผู้บริหารควรปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเสมอภาคไม่เลือกปฏิบัติ ผดุงไว้ซึ่งความยุติธรรมต่อทุกคนในเรื่องต่างๆ เช่น การพิจารณาความดี ความชอบ เป็นต้น

อนุวัต กระสังข์ ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรตามแนวพุทธภายใต้กระแสบริโภคนิยม” ผลการวิจัยพบว่า ๑. แนวคิด ทฤษฎีที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรตามแนวพุทธเพื่อแก้ปัญหาและสร้างภูมิคุ้มกันภายใต้กระแสบริโภคนิยม พบว่า ๑) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการกำหนดนโยบายพบว่าการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรจำเป็นที่จะต้องมีการกำหนดนโยบายหรือมีแผนการพัฒนาและโครงการกิจกรรมต่างๆ เพื่อเสริมระบบการฝึกอบรมให้ได้ผลยิ่งขึ้น ๒) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการสร้างโอกาสพบว่า เยาวชนไม่ได้รับการประสานความร่วมมือหรือสร้างโอกาสที่ถูกต้องแต่ถูกสิ่งแวดล้อมส่งเสริมให้หลงติดอยู่ในความเอร็ดอร่อยในเรื่องปัจจัย ๔ มีแต่หันไปส่งเสริมความก้าวหน้าทางวัตถุสมัยใหม่ ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการสร้างคุณค่าพบว่า การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกันเรียนรู้จากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้และส่งผลให้เกิดความงอกงามในทุกๆ ด้านความซื่อสัตย์สุจริตเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างตรงไปตรงมาถูกต้องและเหมาะสมทั้งกายวาจาใจมีความยุติธรรมและละเอียดรอบคอบไม่เอาเปรียบไม่ทุจริตไม่หลอกลวงและไม่หาผลประโยชน์ในทางมิชอบซึ่งถือเป็นพฤติกรรมเชิงจริยธรรม^{๑๓๓}

อาภาดา สุดเสี้ยนผม ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักพุทธธรรมของกรมธุรกิจพลังงานกระทรวงพลังงาน” ผลการวิจัยพบว่า ๑) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนากรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงานโดยรวมในแต่ละด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือการพัฒนาด้านการบริหารระดับค่า ที่เหลืออยู่ในระดับปานกลางทั้ง ๘ ด้าน ได้แก่ ๑. ด้านความรู้ทั่วไป ๒. ด้านความรู้และทักษะเฉพาะงาน ๓. ด้านคุณสมบัติส่วนตัว ๔. ด้านคุณธรรมจริยธรรม ๕. ด้านทาน ๖. ด้านปิยวาจา ๗. ด้านอัตถจริยา ๘. ด้านสมานัตตา ๒) หลักพุทธธรรม แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของกรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์กรมธุรกิจพลังงาน เป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่า สามารถดำเนินธุรกิจพลังงานได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของกรมธุรกิจพลังงานมุ่งเน้นตามยุทธศาสตร์ของ สำนักงาน ก.พ. (สมรรถนะหลักการส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ) และยุทธศาสตร์ของพนักงานเป็นหลัก ไม่ได้เน้นการพัฒนาตามแนวสังคหวัตถุ ๔ เป็นเรื่องของแต่ละบุคคลที่ได้รับการส่งเสริมจากครอบครัว หรือครูบาอาจารย์ การใช้หลักพุทธธรรม สามารถทำได้เฉพาะผู้ที่เปิดใจให้กว้าง รับฟังเหตุผล มีคุณธรรม จริยธรรมและความยุติธรรมเท่านั้น ถ้าภายในหน่วยงานมีบุคลากรดังกล่าวแล้วยังไม่สามารถนำหลักพุทธธรรมมาใช้ให้ก่อประโยชน์ได้ ๓) รูปแบบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของกรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงานตามหลักพุทธ

^{๑๓๓}อนุวัต กระสังข์, “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรตามแนวพุทธภายใต้กระแสบริโภคนิยม”, *วิทยานพนธ์พุทธศาสนศึกษาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).*

ธรรมสามารถดำเนินการพัฒนาได้ ตามองค์ประกอบส่วนที่สำคัญแนวหลักพุทธธรรมของกรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน ตาม Model ที่ค้นพบ ดังนี้ การพัฒนากรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงานตามนโยบายขององค์กรต้องทำอย่างมีแบบแผนและเป็นระบบ ตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ได้แก่ ด้านทาน ด้านปิยวาจา ด้านอติถจริยา ด้านสมานัตตตาและองค์ประกอบ ด้านบรรยากาศ ด้านปฏิสัมพันธ์ ด้านการอบรมด้านการปฏิบัติด้านกายภาพ ด้านสิ่งแวดล้อมด้านการบริหาร ด้านการจัดการจึงทำให้องค์กรมีความเจริญอย่างยั่งยืน^{๑๓๔}

ตารางที่ ๒.๑๖ งานวิจัยเกี่ยวกับหลักธรรม

นักวิจัย	ผลการวิจัย
วราภส ประสมสุข (๒๕๕๐, หน้า ๖๓)	หลักการบริหารการศึกษาตามแนวพุทธธรรมที่สอดคล้องกับหลักการบริหารการศึกษา กัลยาณมิตตตา โยนิโสมนสิการ ธรรมคัมภีร์โลก ๒ ธรรมทำให้งาม ๒ กุศลมูล ๓ สุจริต ๓ อธิปไตย ๓ ขรรวาสธรรม ๔ พรหมวิหาร ๔ สังคหะวัตถุ ๔ กัลยาณมิตรธรรม ๗ สปัปฺริสธรรม ๗ อปรินิยธรรม ๗ อริยทรัพย์ ๗ และทศพิธราชธรรม
กันต์ สาระทิศ (๒๕๕๕)	พระพุทธศาสนาเป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคม ที่ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ พระพุทธศาสนาเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมือง แต่พระพุทธศาสนาก็มีอิทธิพลและบัพัญญูดีต่อวิถีชีวิตของบุคคลในสังคม

พระครูปริยัติกิจจาภิวัฒน์ ได้วิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา” ผลการวิจัยพบว่า ๑) สภาพทั่วไปของภาวะผู้นำของผู้บริหารในการบริหารจัดการกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ในปัจจุบันพบว่าผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ส่วนใหญ่มีความเป็นผู้นำที่ดี เป็นที่ไว้วางใจ มีความคิดที่ทันสมัย สามารถปรับตัว ปรับความคิดให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้เป็นอย่างดี ที่สำคัญมักจะเป็นคนที่มีคุณธรรม มีความเสียสละ อุทิศ และทุ่มเท เพราะผู้บริหารส่วนใหญ่ทำงานให้โรงเรียนในฐานะ ศิษย์เก่าของโรงเรียนนั้นๆ หรืออาจทำงานให้โรงเรียนนั้น ๆ มาเป็นเวลานาน หรือไม่ก็ทำงานให้กับวัด หรือ ผู้บริหารดำรงสมณะเพศ ดังนั้นผู้บริหารจึงมีคุณลักษณะขั้นพื้นฐานที่ดี

๒) แนวคิด ทฤษฎีและหลักพุทธธรรมที่เหมาะสม เพื่อการบูรณาการในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ได้แก่ คุณลักษณะ ๓ ประการของนักบริหารตามหลักพุทธธรรมคือ ๑. จักขุมา หมายถึงมองการณ์ไกล เป็นลักษณะของผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ รู้ถึงสถานการณ์ ที่จะเกิดขึ้นและวางแผนงานเตรียมการล่วงหน้า ทั้งการกำหนดเป้าหมาย

^{๑๓๖} อาชาดา สุดเส้นผม, “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักพุทธธรรมของกรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์ดุสิตบัณฑิต* สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

สร้างทีมงาน สร้างมาตรฐานในการทำงาน เป็นลักษณะของผู้นำที่ดี ๒. วิธูโร หมายถึงการจัดการธุระได้อย่างมีออาชีพ มีความเชี่ยวชาญ รู้จัดวางคนให้ถูกกับงาน รู้จักใช้อิทธิพลในการทำงาน สร้างการยอมรับ ทำตนให้เป็นตัวอย่าง ทำงานเป็นทีม สร้างขวัญกำลังใจ มีกตिकाและมีมาตรฐานเดียวกัน เป็นต้น ๓. นิสสยสัมปันโน สามารถเป็นพึ่งพาอาศัยของผู้อื่นได้ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความซื่อตรง สามารถทำให้ทุกคนรักองค์กร สนุกกับการทำงาน มีความสามารถในการสื่อสาร และประสานงานให้ทุกฝ่ายทำงานในแนวที่องค์กรต้องการ และทำด้วยความเต็มใจ ภูมิใจ ลักษณะที่สำคัญของผู้นำนั้นจะต้องสามารถครองตน ครองคน และครองงานได้ กล่าวคือ หลักการครองตน ได้แก่ พึ่งพาตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ หลักการครองคน ได้แก่ ประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจ และเพื่อนร่วมงาน สุดท้ายคือหลักการครองงาน ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่

๓) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ประกอบด้วย ๕ รูปแบบ คือ รูปแบบที่ ๑ หลักพุทธธรรม ได้แก่ จักขุมา วิธูโร และ นิสสยสัมปันโน รูปแบบที่ ๒ ได้แก่ หลักการครองตน ครองคน และครองงาน รูปแบบที่ ๓ หลักภาวะผู้นำ ๕ ประการ คือ คุณลักษณะ อำนาจ พฤติกรรม อิทธิพล และสำเร็จ รูปแบบที่ ๔ หลักการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ได้แก่ บ้าน วัด รัฐบาล และชุมชน (บวร+ช) รูปแบบที่ ๕ หลักการบริหารโรงเรียน PDCA ได้แก่ วางแผน ลงมือปฏิบัติ ตรวจสอบ สร้างแนวปฏิบัติที่ดี การจัดการในลักษณะดังกล่าว ต้องครอบคลุมถึงการปฏิบัติงานที่เป็นองค์ประกอบหลักของงานในโรงเรียน คือ การบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน กิจกรรมในโรงเรียน และกิจกรรมที่ทำร่วมกับชุมชนด้วยจึงจะเกิดเป็นประสิทธิภาพและประสิทธิผล^{๑๓๕}

^{๑๓๕} พระครูปริยัติกิจจาภิวัฒน์, “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๘).

ตารางที่ ๒.๑๗ งานวิจัยเกี่ยวกับหลักธรรม

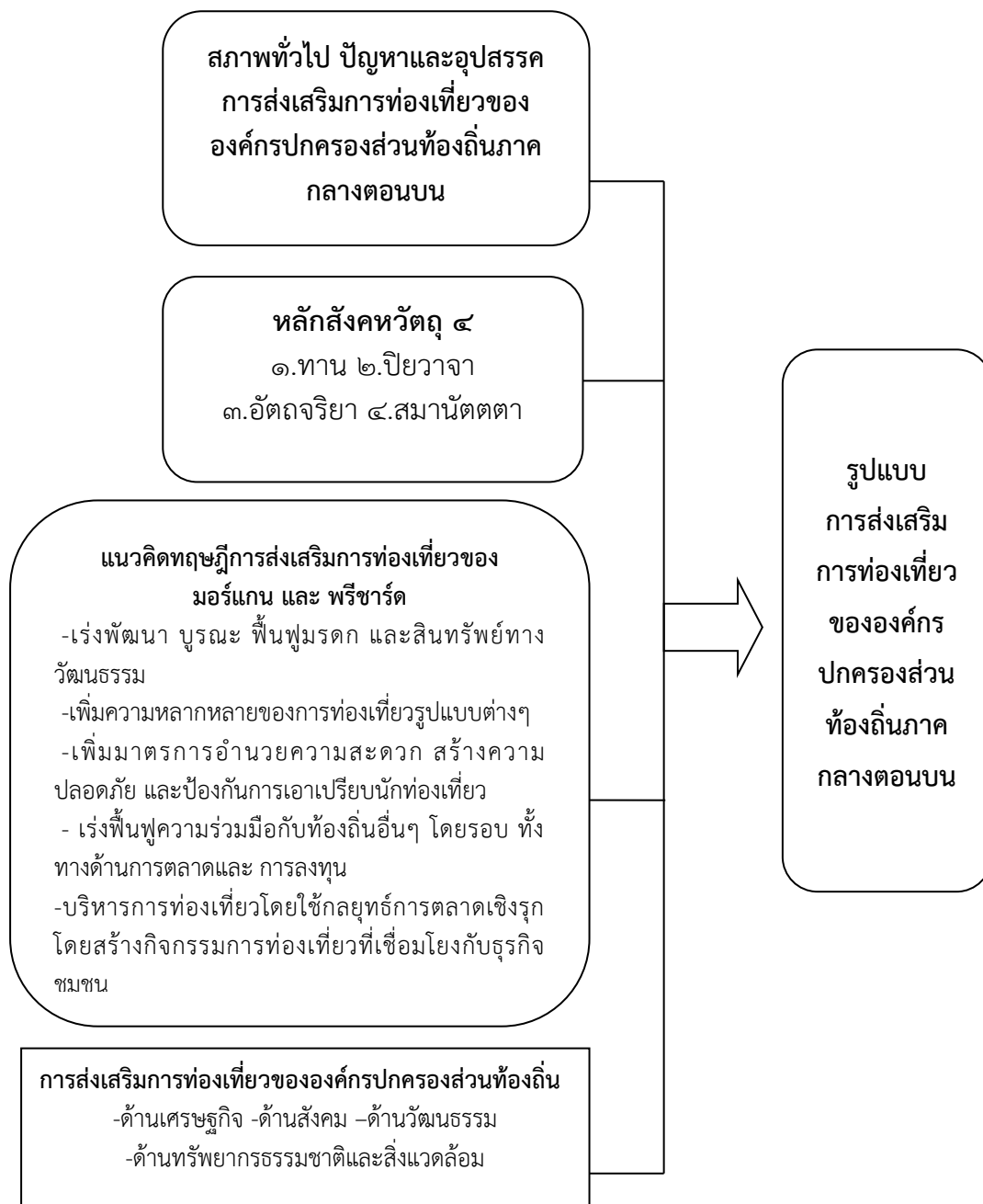
นักวิจัย	ผลการวิจัย
ปิ่นณพงศ์ วงศ์ณาศรี (๒๕๕๕)	๑) บูรณาการการดำเนินงานตามแนวอภิธานิยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสงขลา ๒) ด้านการบริหารงานบุคคล มาบูรณาการด้วยหลักอภิธานิยธรรมข้อที่ว่าด้วยหมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม ๓) ด้านการศึกษา มาบูรณาการด้วยหลักอภิธานิยธรรมข้อที่ว่าด้วย หมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์, พร้อมเพรียงกันประชุม ๔) ด้านบริหารงานงบประมาณ มาบูรณาการด้วยหลักอภิธานิยธรรม ข้อที่ว่าด้วยหมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ ไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่บัญญัติไว้ ๕) ด้านบริหารงานงบประมาณ มาบูรณาการด้วยหลักอภิธานิยธรรม ข้อที่ว่าด้วยหมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ ไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่บัญญัติไว้ ๖) ด้านสาธารณสุข มาบูรณาการด้วยหลักอภิธานิยธรรมข้อที่ว่าด้วยหมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ พร้อมเพรียงกันประชุม
อภิญา เงินดี (๒๕๕๔)	๑) การผสมผสานระหว่างความเชื่อทางพระพุทธศาสนาและผี ความเชื่อในพรรัตนตรัยอันได้แก่ พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ ๒) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาพระพุทธศาสนาในระดับรัฐควรมีโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ระหว่างสองประเทศ
ทวีศักดิ์ ทองทิพย์ (๒๕๕๕)	การฝึกอบรมด้านความประพฤติ จิต และปัญญา ไตรสิกขาสามารถจัดประเภทได้ตามหลักไตรสิกขา ตามมรรคมืองค์แปดและตามธรรมชั้น
พูนสุข มาศรีสร้างสรรค์ (๒๕๕๕)	พระพุทธศาสนาเถรวาทโดยการนำมาประยุกต์ร่วมกับแนวทางการดำเนินการของประเทศทางตะวันตกตะวันออกและประเทศไทยในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ปัจจุบันเป็นการจัดการความรุนแรง
วันชัย สุขตาม (๒๕๕๕)	มีการนำหลักพุทธธรรมที่สำคัญได้แก่ ภาวนา ๔ ไตรสิกขา สัปปริสธรรม ๗ จริต ๖ มาประยุกต์ใช้ โดยทางพระพุทธศาสนา การพัฒนาปฏิสัมพันธ์กับมิติพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคมการเมือง

ตารางที่ ๒.๑๗ งานวิจัยเกี่ยวกับหลักธรรม (ต่อ)

นักวิจัย	ผลการวิจัย
พระครูปริยัติกิจจาวัฒน์ (๒๕๕๘)	การนำหลักพุทธธรรม ได้แก่ จักขุมา วิจฺจโร และนิสสยสัมปันมา บูรณาการกับการพัฒนาภาวะผู้นำ โดยการบริหารจัดการ การเรียนการสอน และกิจกรรมที่ทำร่วมกับชุมชน
จุฑาภรณ์ หินชูย, (๒๕๕๔)	การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพุทธ ประกอบด้วย ๓ องค์ประกอบ คือ ๑) สังคหวัตถุ ๔ ประกอบด้วย ทาน คือการมีความเอื้อเพื่อเผื่อแผ่เสียสละผู้บริหารควรมีความเอื้อเพื่อเผื่อแผ่ต่อผู้ใต้บังคับบัญชา มุ่งประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลักสำคัญ ปิยวาจา ผู้บริหารควรมีวาจาสุภาพพูดในเชิงสร้างสรรค์เป็นประโยชน์ อุตถจริยา ผู้บริหารควรรายางยั้งที่ต้องทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม เสียสละเพื่อส่วนรวม สมานัตตา การทำตนให้เข้ากับผู้อื่นอย่างเสมอภาค
อนุวัต กระจ่าง, (๒๕๕๖).	การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรตามแนวพุทธ ได้แก่ ๑) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการกำหนดนโยบาย ๒) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการสร้างโอกาส ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการสร้างคุณค่า
อาธาดา สุดเส้นผม, (๒๕๕๖).	การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักพุทธธรรม คือ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือการพัฒนาด้านการบริหาร ที่เหลืออยู่ในระดับปานกลางทั้ง ๘ ด้าน ได้แก่ ๑. ด้านความรู้ทั่วไป ๒. ด้านความรู้และทักษะเฉพาะงาน ๓. ด้านคุณสมบัติส่วนตัว ๔. ด้านคุณธรรมจริยธรรม ๕. ด้านทาน ๖. ด้านปิยวาจา ๗. ด้านอุตถจริยา ๘. ด้านสมานัตตตา

๒.๘ กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน” จากการศึกษาแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ได้แก่ หลักสังคหวัตถุ ๔ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) ดังนี้

แผนภาพที่ ๒.๘ แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน” ผู้วิจัยใช้การวิจัยแบบ เชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้ทราบถึงประเด็นของการศึกษาในรายละเอียดที่สำคัญ และมีความครอบคลุมในเนื้อหาสาระสำคัญที่ทำการศึกษาอย่างครบถ้วน โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับ ๕ ขั้นตอนดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยทำการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Analysis) กับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิรวมทั้งผู้บริหาร จำนวน ๓๑ รูป/คน และการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) กับผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๘ รูป/คน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- ๑) ศึกษาวิเคราะห์เอกสาร และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- ๒) ศึกษาสภาพทั่วไป ปัญหาและอุปสรรคของการส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน
- ๓) เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎี และหลักพุทธธรรมที่เหมาะสมกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน
- ๔) เพื่อนำเสนอรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน
- ๕) วิเคราะห์และประเมินคุณภาพการบริหารด้านการท่องเที่ยวของผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักสังคหวัตถุ ๔ โดยทำ Focus Group Discussion จากผู้เชี่ยวชาญ

๓.๒ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

๑) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการสัมภาษณ์ เพื่อการสร้างรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยว และการบูรณาการหลักพุทธธรรมกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนใช้ประชากรทั้งหมด คือ จำนวน ๓๑ รูป/คน ประกอบด้วย

- (๑) พระมหาเชิดชัย กตปุญโญ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพนัญเชิง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- (๒) ดร.วีระศักดิ์ ฮาดดา นายกองค้การบริหารส่วนตำบลคลองสาม จังหวัดปทุมธานี
- (๓) นาง วรกนก เทพพิมล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม จังหวัดปทุมธานี
- (๔) นาย อำพล อัจจาครุ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลวังน้อย จังหวัดพระนครศรี

อยุธยา

- (๕) นาย นิคม มาลัยศรี ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย จังหวัดพระนครศรี อยุธยา
- (๖) นาย หยต เอี่ยมอาจ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี
- (๗) นาย ไพรัตน์ วิวัฒน์ครุฑ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี
- (๘) นาย เทียนชัย ศรีนาง นายกองค้การบริหารส่วนตำบลวังม่วง จังหวัดสระบุรี
- (๙) นางสุนิ นิโรจสีล นายกสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดสระบุรี
- (๑๐) นาย ชัยรัตน์ จงก้องเกียรติผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยว จังหวัดปทุมธานี
- (๑๑) นางสาวกัลยา สุขสถาพร ผู้ประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยว จังหวัดพระนครศรี

อยุธยา

- (๑๒) นาง ณิชฐิรา แพงคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดนนทบุรี
- (๑๓) นาย สุฤกษ์ ศิลปอนันต์ ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัด

สระบุรี

- (๑๔) นาย ฉีรพันธ์ จินดาวรานนท์ ผู้ประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยว จังหวัดปทุมธานี
- (๑๕) นาง นภาพร เวชพงษ์พิทักษ์ ผู้ประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยว จังหวัดพระนคร ศรี

อยุธยา

- (๑๖) นาย สุรสิทธิ์ อินสุทธิ ผู้ประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยว จังหวัดนนทบุรี
- (๑๗) นาง วัฒนิกา รัตพงศ์ ผู้ประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยว จังหวัดสระบุรี
- (๑๘) ดร.ภาณุพงศ์ ทิพยเศวต นายกเทศมนตรีเมืองสระบุรี
- (๑๙) นางรัชณี บางหลวง รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
- (๒๐) นางสมทรง พันธุ์เจริญวรกุล นายกองค้การบริหารส่วน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- (๒๑) นายธนาชัย จันทร์ขำเงิน ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี
- (๒๒) พ.ต.อ.ธงชัย เย็นประเสริฐ นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี
- (๒๓) นายสุพจน์ ศรีสันเทียะ ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- (๒๔) นางจุรีรัตน์ หนองหว่า ประธานสภาการจัดการการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราช

ภัฏวไลยอลงกรณ์ จังหวัดปทุมธานี

- (๒๕) นายเสฐียรพงษ์ เทียนทอง ปลัดเทศบาลนครนนทบุรี
- (๒๖) นายเดชา พวงงาม ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

(๒๗) นายวัชรกร หาญสวัสดิ์ รองนายกเทศมนตรีจังหวัดปทุมธานี
 (๒๘) นายปรีชา ชันธไพโรศรี รองนายกเทศมนตรีนครพระนครศรีอยุธยา
 (๒๙) ผศ.ดร.มนตรี สิริโรจนานันท์ อาจารย์สาขาภาควิชาพุทธศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

(๓๐) ดร.นันทวรรณ ม่วงใหญ่ อาจารย์ภาควิชาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

(๓๑) นางสุธีรา จันทรวงศ์ ผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยว จังหวัดสระบุรี

๒) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อการสร้างรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน และเพื่อประเมินคุณภาพรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน จำนวน ๘ รูป/คน

(๑) พระมหาอภิชาติ อภิขมโณ มหาบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จังหวัดปทุมธานี

(๒) นาย พิชัย เปี่ยมทองคำ ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(๓) นาย นิติพัฒน์ ศรีประยูร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(๔) นาย จริณ ชูชิต ผู้ประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยว จังหวัดสระบุรี

(๕) นาง พันณิตา วันแวน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังม่วง จังหวัดสระบุรี

(๖) นาง นคประภา ถนอมกุล นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จังหวัดปทุมธานี

(๗) นางสาว นัฐฐานิ ปวชิรวิชัย หัวหน้าฝ่ายฝึกอบรมภาษาเพื่อการท่องเที่ยว จังหวัดปทุมธานี

(๘) นางสาว ทิวาพร บุญอนันต์ หัวหน้าฝ่ายวางแผนส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดสระบุรี

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

๑) **แบบสัมภาษณ์** เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง (Structure In-depth Interview) สร้างขึ้นจากแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนประกอบด้วย

๑.๑ ลักษณะของรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน

๑.๒ ปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน

๑.๓ ด้านแนวคิด หรือหลักการส่งเสริมการท่องเที่ยว

๑.๓.๑ หลักการปฏิบัติและวิธีการในการส่งเสริมการท่องเที่ยว

๑.๓.๒ การบูรณาการหลักการบริหารการท่องเที่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน

๑.๔ ด้านการบูรณาการหลักพุทธธรรม

๑.๔.๑ การบูรณาการหลักพุทธธรรมกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน

๑.๔.๒ การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน

๑.๕ รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนในอนาคตที่พึงประสงค์

๑.๕.๑ ปัจจัย/ตัวชี้วัดที่จะส่งผลต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน

๑.๕.๒ ปัจจัยที่ส่งผลให้การบริหารการท่องเที่ยวประสบความสำเร็จในการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน

หลังจากกำหนดประเด็นข้อคำถามแล้ว ผู้วิจัยนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำมาแก้ไขปรับปรุงอีกครั้ง ก่อนนำไปขอสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๒) สันทนาการกลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) เป็นการจำลองรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนในเบื้องต้น ที่ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยออกมาและสร้างเป็นรูปแบบในเบื้องต้น เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้บริหารยืนยันและตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง พร้อมทั้งเสนอแนะเพิ่มเติมในประเด็นต่างๆ ประกอบด้วย

๒.๑ สภาพทั่วไป ปัญหาและอุปสรรคของการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน เป็นอย่างไร

๒.๒ แนวคิด ทฤษฎีและหลักพุทธธรรมที่เหมาะสม เพื่อการบูรณาการในการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนมีอะไรบ้าง

๒.๓ รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร สันทนาการกลุ่มเฉพาะโดยใช้เทคนิควิภาษวิธี (Dialectic Process) เพื่อให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์และครบถ้วน

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๑) การวิเคราะห์เชิงเอกสาร ศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ ดังนี้

(๑) ข้อมูลแบบปฐมภูมิ (Primary Data) โดยการรวบรวมจากหนังสืออ้างอิงทางพระพุทธศาสนาต่าง ๆ จากพระไตรปิฎก (ภาษาบาลี) ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๐๐ พระไตรปิฎก (ภาษาไทย) ฉบับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ

(๒) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการรวบรวมจากหนังสือวารสารบทความงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวกับหลักการแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ตลอดจนข้อมูลทางสถิติที่รวบรวมโดยหน่วยงานราชการหรือสถาบันการศึกษาและแหล่งข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ

อนึ่ง ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรม งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดถึงบทความงานวิจัยในวารสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ ประเด็นปัญหาของการวิจัย จากเอกสารที่ได้มีการทบทวนก่อนหน้านี้แล้วทำให้เห็นกรอบแนวคิด ผู้วิจัยจึงได้นำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิด

๒) การสัมภาษณ์ (Interview)

การวิจัยครั้งนี้ใช้ทั้งการสัมภาษณ์แบบกึ่งทางการ (Semi-formal interview) และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal interview) ดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มประชากรทั้งหมด จึงมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

(๑) **ขั้นเตรียมการสัมภาษณ์** ได้แก่ ก่อนลงสนามเพื่อรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้เริ่มต้นด้วยการนัดหมายวันเวลาที่สัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พร้อมกับขอเอกสารต่างๆ เกี่ยวกับรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ผู้วิจัยจะต้องศึกษาประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล เตรียมและศึกษาวิธีใช้เครื่องบันทึกเสียง เตรียมสมุดจดบันทึกและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พร้อมก่อนดำเนินการสัมภาษณ์

(๒) **ขั้นดำเนินการสัมภาษณ์** ได้แก่ ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะสนทนาสร้างความคุ้นเคยกับผู้ให้สัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ อธิบายเหตุผลและขออนุญาตใช้เครื่องบันทึกเสียงในขณะที่สัมภาษณ์ ขออนุญาตใช้กล้องถ่ายรูปเพื่อใช้อ้างอิงในการสัมภาษณ์ รวมทั้งแจ้งให้ทราบว่าข้อมูลต่างๆ ที่บันทึกเสียงไว้ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ หากผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ประสงค์ที่จะให้บันทึกเสียงในช่วงใด ผู้วิจัยก็จะไม่บันทึกเสียง^๑

๓) การสนทนากลุ่มเฉพาะ

ผู้วิจัยได้จัดสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) เพื่อหาข้อเสนอแนะถึงรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญที่ไม่ใช่กลุ่มผู้ถูกสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน ๘ รูป/คน ในวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๑) วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนา

๒) วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ (Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ๓๑ รูป/คน มาจำลองเป็นรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนขั้นต้น (Basic Model) ก่อนจะนำไปขอคำชี้แนะจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้อำนวยการศูนย์บัณฑิตศึกษาหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓) หาข้อสรุปและข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาถึงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเบื้องต้นเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวขั้นต้น (Basic Model) ก่อนที่จะพัฒนาไปเป็นคำถามหลักสำหรับ

^๑สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๓๘), หน้า ๓๗.

การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญที่ไม่ใช่กลุ่มผู้ถูกสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน ๘ ท่าน

๔) สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) โดยนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ ก่อนที่จะมีการประมวลผลและสร้างรูปแบบต่อไป

๕) การตรวจสอบและการวิเคราะห์ข้อมูล ในขั้นแรกผู้วิจัยได้ตรวจสอบว่าได้ข้อมูลเพียงพอแล้วหรือยัง ข้อมูลนั้นได้ตอบปัญหาของการวิจัยแล้วหรือไม่ หากผู้วิจัยพบว่าได้ข้อมูลที่ไม่ตรงกัน ผู้วิจัยจะตรวจสอบว่าข้อมูลที่แท้จริงเป็นอย่างไร ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกวิธีการตรวจสอบข้อมูลที่ใช้กันมากในการวิจัยเชิงคุณภาพคือการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation)^๒ ดังต่อไปนี้

(๑) การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) คือ การพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มานั้นถูกต้องหรือไม่ วิธีการตรวจสอบ คือ การตรวจสอบแหล่งของข้อมูล แหล่งที่มาที่จะพิจารณาในการตรวจสอบ ได้แก่ (๑) แหล่งเวลา ถ้าเวลาต่างกันข้อมูลที่ได้รับจะเหมือนกันหรือไม่ (๒) แหล่งสถานที่ ถ้าสถานที่ต่างกันข้อมูลที่ได้รับจะเหมือนกันหรือไม่ (๓) แหล่งบุคคล ถ้าบุคคลผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไปข้อมูลจะเหมือนเดิมอยู่อีกหรือไม่

(๒) การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย (Investigator Triangulation) คือ การตรวจสอบว่า ข้อมูลที่ผู้วิจัยลงไปเก็บแต่ละครั้งจะแตกต่างกันอย่างไร ในกรณีที่ไม่แน่ใจในคุณภาพของผู้รวบรวมข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยได้ปรับเปลี่ยนตัวผู้วิจัยให้มีหลายคนขึ้น

(๓) การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการรวบรวมข้อมูล (Methodology Triangulation) คือ การใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ กัน เพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน เช่น ใช้วิธีการสังเกตควบคู่กับการซักถามพร้อมกัน นั่นก็คือการศึกษาข้อมูลจากแหล่งเอกสารประกอบด้วยนั่นเอง

(๔) การสร้างบทสรุปและการพิสูจน์บทสรุป เป็นการนำแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยต่างๆ ทางวิชาการ มาสร้างเป็นบทสรุปร่วมกับข้อมูลที่เชื่อถือได้อีกครั้งหนึ่ง โดยเน้นความเชื่อมโยง เพื่อนำไปสู่การพิสูจน์ที่เป็นรูปธรรมและตรงต่อข้อเท็จจริงที่ปรากฏ

(๕) นำเสนอรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนให้อาจารย์ที่ปรึกษาฯ ศึกษานิพนธ์พิจารณาความเหมาะสม แล้วนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนต่อไป

^๒Denzin, N.K., *The research act : A theoretical introduction to sociological methods*, (Chicago : Aldine Publishing, 1970), p. 73.

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยทำการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Analysis) กับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิรวมทั้งผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ผู้บริหารของสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาของ ๔ จังหวัดภาคกลางตอนบนได้แก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดสระบุรี ผู้ประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยวของ ๔ จังหวัดภาคกลางตอนบน จำนวน ๓๑ รูป/คน และการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) กับผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๘ รูป/คน เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยทั้ง ๓ ข้อ คือ ๑) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป อุปสรรคและปัญหาการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ๒) เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักพุทธธรรมที่เหมาะสม เพื่อการบูรณาการในการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน และ ๓) เพื่อนำเสนอรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ซึ่งผลของการวิจัย มีดังนี้

๔.๑ ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

๔.๑.๑ ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก

๔.๑.๒ สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึก

๔.๒ ผลการสนทนากลุ่มเฉพาะ

๔.๒.๑ ผลการ Focus Group.

๔.๒.๒ สรุปผลการสนทนากลุ่มเฉพาะ

๔.๓ รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน

๔.๔ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน”

๔.๑ ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

๔.๑.๑ ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก

การวิจัยเรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน” ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป ปัญหาและอุปสรรคการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักพุทธธรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน

เพื่อนำเสนอรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ซึ่งมีผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ดังนี้

๑. แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนมีกี่ด้าน และมีความสำคัญอย่างไรต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ค้นพบว่าด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนในด้านการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนโดยแบ่งประเภทของการส่งเสริมการท่องเที่ยวออกเป็น ๕ ระดับ ประกอบด้วย

๑) **เร่งพัฒนา บูรณะ พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม** ทั้งในเขตเมืองและนอกเมืองเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่สร้างแหล่งจับจ่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว โดยส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยว และวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง

(๑) ด้านเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจ หมายถึง กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการผลิต (Production) การบริโภค (Consumption) และการกระจายผลผลิตหรือการซื้อขายแลกเปลี่ยนผลผลิต (Distribution) ดังนั้นการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนด้านเศรษฐกิจจะสามารถช่วยสร้างงาน สร้างอาชีพให้แก่คนในท้องถิ่นได้มากขึ้นโดยเฉพาะในด้านการนำมาซึ่งรายได้ที่ก่อให้เกิด การหมุนเวียนเกิดการสร้างงาน และการกระจายรายได้สู่ภูมิภาค รวมทั้งส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว อย่างกว้างขวาง และยังเกิดการจ้างงานแก่ชุมชนท้องถิ่นเพราะธุรกิจการท่องเที่ยวเป็นธุรกิจที่ต้องใช้แรงงานมาก จึงเปิดโอกาสให้เกิดการจ้างงานภายในชุมชน ทั้งทางตรงและทางอ้อม นอกจากนี้ ยังช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิดค้นนำทรัพยากรที่ไร้ค่ามาประดิษฐ์เป็นสินค้าที่ระลึก และสินค้าโอท็อปขายให้นักท่องเที่ยว จึงทำให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพและการจ้างงานให้คนในท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น เมื่อเกิดการกระจายรายได้ก็สามารถนำรายได้จากการท่องเที่ยวมาเร่งพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างยั่งยืน

(๒) ด้านสังคม

สังคม หมายถึง คนจำนวนหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันตามระเบียบกฎเกณฑ์ โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน เช่น สังคมชนบท ดังนั้นการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนด้านสังคม จะเน้นในเรื่องการทำกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวร่วมกับนักท่องเที่ยว และชุมชนเพราะมีส่วนช่วยเสริมสร้างสัมพันธ์ไมตรีและความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างเจ้าของบ้านและผู้มาเยือนได้อย่างมีประสิทธิภาพ^๒

สรุปได้ว่า การเร่งพัฒนา บูรณะ พื้นฟูมรดกทั้งในเขตเมือง และนอกเมืองเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่สร้างแหล่งจับจ่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว โดยส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยว และวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง ด้านเศรษฐกิจ และ

^๑สัมภาษณ์ ดร.วีระศักดิ์ ฮาดดา, นายกองค้การบริหารส่วนตำบลคลองสาม จังหวัดปทุมธานี, ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗.

^๒สัมภาษณ์ นางสุนี นิโรจศีล, นายกสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดสระบุรี, ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๗.

ด้านสังคม ควรมีการกระตุ้นให้เกิดการผลิตและนำทรัพยากรของประเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทางด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้ามา ศึกษาเรียนรู้ร่วมกับชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความประทับใจอยากกลับมาเที่ยวอีก

(๓) ด้านวัฒนธรรม

วัฒนธรรม หมายถึง ผลรวมของทุกสิ่งซึ่งเป็นความเจริญงอกงามที่สังคมนั้นๆ ได้ทำไว้ ได้สั่งสมมาจนถึงบัดนี้ หรือสิ่งที่ทำความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ และความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความกลมกลืนก้าวหน้าของชาติ และศีลธรรมอันดี ของประชาชน พฤติกรรม และสิ่งที่คนในหมู่คณะ ผลิตสร้างขึ้นด้วยการเรียนรู้ จากกันและกัน และร่วมใช้อยู่ในหมู่ของพวกตน เช่น วัฒนธรรมไทย การส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมนี้จะมีการสนับสนุน เร่งพัฒนา พื้นฟู อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและ ประเพณีต่างๆ ซึ่งเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวในท้องถิ่นมากขึ้น นอกจากนี้การเร่งพัฒนา พื้นฟูเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวจึงเป็นการรักษาสิ่งดีงาม เหล่านี้ไว้เพื่อคนรุ่น หลังด้วย เราจะเห็นได้จากการจัดงานประเพณีต่าง ๆ ให้มีมากขึ้นแต่ก็ยังคงรักษาจุดมุ่งหมายเดิม เอาไว้ให้คงอยู่ได้^๓ เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง ประเพณีแห่เทียนพรรษา ประเพณี ตักบาตรดอกไม้ และประเพณีอื่นๆอีกมากมาย

สรุปได้ว่า การเร่งพัฒนา บูรณะ พื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรมทั้งในเขตเมือง และนอก เมืองเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่สร้างแหล่งจ่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว โดยส่งเสริมบทบาท เอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยว และวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง จะต้อง อนุรักษ์รักษาวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชนไว้ให้นักท่องเที่ยวได้มาสัมผัสเมื่อมาเยือน รวมทั้งยังสามารถ ศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตการดำเนินชีวิตทั้งในอดีตและปัจจุบันของคนในท้องถิ่นได้อย่างลึกซึ้งประทับใจใน ด้านวัฒนธรรมและวิถีชีวิตแบบชุมชนชาวชนบท

(๔) ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรธรรมชาติ หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเอง หรือมีอยู่ตามธรรมชาติทั้งทางด้าน ชีวิตและกายภาพสิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งต่างๆทั้งทางธรรมชาติ และทางสังคมที่อยู่รอบๆมนุษย์มี ทั้งที่ดีและไม่ดี เช่น สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ถ้าพูดถึงด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญมากที่จะต้องเร่งพัฒนา พื้นฟูอนุรักษ์รักษาไว้ให้คงอยู่ได้^๔ ตลอดไปชั่วลูกหลานและคนรุ่น หลัง เพราะส่วนมากจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความงดงามโดดเด่นมีค่ามาก เอื้ออำนวยต่อการ พักผ่อนหย่อนใจ และการศึกษาธรรมชาติ ความงดงามตามธรรมชาติซึ่งสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยว ไปท่องเที่ยวยังพื้นที่นั้นได้มากที่สุด เช่น ภูเขา ป่าไม้ น้ำตก เขื่อน อ่างเก็บน้ำ บางแห่งได้รับการจัด ให้เป็นสวนรุกขชาติ สวนพฤกษศาสตร์ วนอุทยาน อุทยานแห่งชาติ และเมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้นก็ จะทำให้เกิดการช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อมขึ้นรวมทั้งทำให้คนในชุมชนนั้นเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อม และช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชน เพื่อให้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น

^๓สัมภาษณ์ ดร.วีระศักดิ์ ฮาดดา, นายกองค้การบริหารส่วนตำบลคลองสาม จังหวัดปทุมธานี, ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗.

^๔สัมภาษณ์ นางณัฐริรา แพงคุณ, ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดนนทบุรี, ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๗.

และยังสามารถอาศัยรายได้จากการท่องเที่ยวมาช่วยสนับสนุนดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยวได้อีกด้วย

สรุปได้ว่า การเร่งพัฒนา บุรณะ พื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นสามารถช่วยให้ทั้งผู้ที่เป็นเจ้าของบ้าน และผู้มาเยือนเกิดจิตสำนึกในการช่วยกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้^๕ อย่างมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน เช่น การไม่ทิ้งขยะลงในน้ำตกเพราะทำให้น้ำเกิดการเน่าเสียได้

๒) เพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงพุทธ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเชิงพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน โดยการส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการการท่องเที่ยวที่อยู่มากขึ้น ทั้งในรูปแบบการท่องเที่ยว และการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว

(๑) ด้านเศรษฐกิจ การเพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ ให้หลายรูปแบบก็เพื่อที่จะพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นใหม่ และให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวได้มากขึ้น เช่น การเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนโดยให้ชุมชนมีส่วนในการกำกับดูแล ควบคุม แหล่งท่องเที่ยวทั้งที่เกิดขึ้นใหม่และเก่า โดยช่วยกันดูแลความสะอาดเรียบร้อย ความร่มรื่นของแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งมีส่วนร่วมในการดูแลความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัย และการให้บริการด้านการท่องเที่ยวและข้อมูลด้านความเป็นอยู่ วิถีชีวิต และวัฒนธรรมกับนักท่องเที่ยวได้^๖ เป็นอย่างดี และให้เข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดและได้เข้าร่วมโครงการบริการที่พัก ร้านอาหาร ผลิตภัณฑ์โอท็อปขายให้นักท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มรายได้ และช่วยกระจายรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่นได้มากขึ้น

สรุปได้ว่า การเพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ ด้านเศรษฐกิจจะต้องให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวและเข้าร่วมกิจกรรมโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยการร่วมกำกับ ดูแล ควบคุม จัดการแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งการบริการการท่องเที่ยวเพื่อการกระจายรายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) ด้านสังคม ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถพัฒนาการท่องเที่ยว พัฒนาอาชีพ และอยู่ร่วมกันแบบสังคมชนบทอย่างมีความสุข คือ มีวิถีชีวิตและวัฒนธรรมเหมือนกันแต่ในขณะเดียวกันชุมชนจะได้รับผลกระทบด้านลบด้วย เช่น ชุมชนที่เติบโตเร็วเกินไป โครงสร้างของสังคมชุมชนอาจเปลี่ยนแปลงไป วัฒนธรรมเดิมและวิถีชีวิตของชุมชนถูกกลืนไปกับอิทธิพลของวัฒนธรรมจากภายนอก ที่ผ่านเข้ามาในชุมชนจึงแทบไม่ได้รับประโยชน์ที่แท้จริงจากการท่องเที่ยวเลยก็ว่าได้ เพราะผู้มีโอกาสมากกว่าได้แสวงหาผลประโยชน์จากชุมชนโดยให้ประโยชน์ต่อชุมชนเพียงเล็กน้อยเท่านั้นแต่กลับสร้างผลกระทบทางลบไว้มากกว่า การลดผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชน การ

^๕สัมภาษณ์ ดร.วีระศักดิ์ ฮาดดา, นายกองค้การบริหารส่วนตำบลคลองสาม จังหวัดปทุมธานี, ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗.

^๖สัมภาษณ์ นางสุนี นิโรจศีล, นายกสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดสระบุรี, ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๗.

สร้างโอกาสและประโยชน์ที่แท้จริงแก่ชุมชนและท้องถิ่นจะเกิดขึ้นได้” ก็ต่อเมื่อประชาชนในท้องถิ่นมีโอกาสได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาการท่องเที่ยวร่วมกันเท่านั้น

สรุปได้ว่า การเพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ ด้านสังคมควรลดผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชนเพื่อสร้างโอกาสและประโยชน์ที่แท้จริงแก่ประชาชนในท้องถิ่นอย่างจริงจังโดยการเพิ่มโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้^{๕๕} เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวในทุกๆด้านและทุกรูปแบบ

(๓) ด้านวัฒนธรรม การเพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจะช่วยปลูกจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นรู้จักการอนุรักษ์วัฒนธรรม โดยจะเห็นได้จากการมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหรือการเป็นเจ้าของบ้านร่วมกันและเสนอข่าวสารผ่านทางสื่อป้ายโฆษณาการท่องเที่ยว ทางเว็บไซต์ และมีการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น ให้ความรู้ด้านวัฒนธรรม และทักษะการให้บริการด้วยใจในการท่องเที่ยว และมีกิจกรรมทางที่ดี รวมทั้งการบริหารจัดการวัฒนธรรมทางด้านอาหาร และร้านจำหน่ายของที่ระลึกสินค้าโอท็อปให้แก่นักท่องเที่ยวและมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ หรือแหล่งท่องเที่ยวรวบรวมถึงเส้นทางท่องเที่ยวในพื้นที่ใกล้เคียงที่เชื่อมโยงกัน^{๕๖}

สรุปได้ว่า การเพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะ ด้านวัฒนธรรมควรมีการพัฒนาในรูปแบบการประชาสัมพันธ์ และพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมท้องถิ่น พัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น การจัดสถานที่จอดรถให้แก่นักท่องเที่ยว และควรให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิต และวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกับคนในท้องถิ่นด้วย

(๔) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ถ้าพูดถึงการเพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่าง ๆ ก็ต้องมีการศึกษาและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ หรือแหล่งท่องเที่ยว รong รวมถึงเส้นทางท่องเที่ยวแบบธรรมชาติในท้องถิ่น และ ชนบทใกล้เคียงที่เชื่อมโยงกับสินค้า การเกษตรทางธรรมชาติ ร้านจำหน่ายของที่ระลึก โอท็อป สินค้าเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ในท้องถิ่น และการช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีการจัดโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามามีส่วนร่วม^{๕๗} ในการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น จัดให้มีการท่องเที่ยวชมไร่่องุ่นและศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับการ ปลูกองุ่นเพื่อนำมาผลิตไวน์ และการกำจัดของเสียจากการผลิตไวน์เพื่อช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมและ ธรรมชาติไม่ให้เสียไป

^{๕๕}สัมภาษณ์ นายสุฤกษ์ ศิลปะอนันต์, ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดสระบุรี, ๔ มิถุนายน ๒๕๕๗.

^{๕๖}สัมภาษณ์ ดร.วีระศักดิ์ ฮาดดา, นายองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม จังหวัดปทุมธานี, ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗.

^{๕๗}สัมภาษณ์ นายชัยรัตน์ จงก้องเกียรติ, ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดปทุมธานี, ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗.

^{๕๘}สัมภาษณ์ นายสุฤกษ์ ศิลปะอนันต์, ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดสระบุรี, ๔ มิถุนายน ๒๕๕๗.

สรุปได้ว่า การเพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่าง ๆ ควรต้องเพิ่มรูปแบบการท่องเที่ยวแบบการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ธรรมชาติและรักษาสิ่งแวดล้อมเมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติก็ต้องมีการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวในแนวทางการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการปลูกจิตสำนึกให้นักท่องเที่ยวรู้จักการปลูกต้นไม้เพื่อรักษาดินและน้ำเอาไว้และไม่ทิ้งขยะลงในบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว^{๑๑}

๓) เพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง

(๑) ด้านเศรษฐกิจ การเติบโตทางเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ กระจายรายได้ให้กับชุมชน ปัจจุบันประเทศไทยเป็นประเทศที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเป็นอันดับหนึ่งของโลกจึงทำให้มีเม็ดเงิน เงินตราต่างประเทศไหลเข้าประเทศปีละหลายล้าน ซึ่งถือได้ว่าการเติบโตทางการท่องเที่ยวสูงที่สุดในโลก และเพื่อให้ความหวังที่เกิดขึ้นเป็นจริงและเป็นไปอย่างยั่งยืนตลอดไป สิ่งสำคัญที่เป็นปัจจัยหลักก็คือ การดูแลความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยวได้เกิดความมั่นใจว่าเมื่อเข้ามาท่องเที่ยวเมืองไทยแล้วปลอดภัยแน่นอนไม่ถูกหลอกถูกโกงเงิน หรือถูกปล้นทรัพย์^{๑๒}

สรุปได้ว่า ด้านเศรษฐกิจประเทศไทย ถือได้ว่าเป็นประเทศที่ได้เปรียบประเทศอื่นๆ ด้านการท่องเที่ยวรวมทั้งยังสามารถทำรายได้ให้กับประเทศได้อย่างมหาศาล เนื่องจากมีสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่ค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ จึงควรสนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวไทยให้มากกว่านี้ และควรสร้างเส้นทางเศรษฐกิจเพื่อการท่องเที่ยวขึ้น เช่น เส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงถึงกันระหว่างประเทศ^{๑๓}

(๒) ด้านสังคม จะต้องเริ่มจากการคมนาคมขนส่ง อาจมีสาเหตุมาจากคนขับ สภาพพาหนะที่ใช้โดยสารไม่ว่าจะเป็นรถยนต์ เรือ ก็ขาดอุปกรณ์ช่วยชีวิตประจำเรือ การโกงราคาค่าบริการ การบริการของบริษัทนำเที่ยว ทำการหลอกลวงขายบริการ การบริการของมัคคุเทศก์ ที่กลายเป็นมิฉฉาชีพไปทำร้าย จี้ ปล้น เป็นกระบวนการ การบริการของสถานที่พักผ่อน เป็นปัญหาจากความไม่ปลอดภัยจากการก่อสร้างอาคาร การเกิดอัคคีภัย ทรัพย์สินสูญหาย^{๑๔} การบริการของภัตตาคาร ร้านอาหาร อาหารไม่สะอาด กินแล้วท้องเสีย ท้องเดิน โกงราคาค่าบริการ การบริการของธุรกิจสินค้าที่ระลึกมีสาเหตุจาก หลอกลวงขายสินค้า ขายของปลอมให้รับเงินแล้วไม่ส่งสินค้าให้โกงราคาและจัดให้มีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบด้านนี้โดยเฉพาะ คือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมีการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้

^{๑๑}สัมภาษณ์ นายชัยรัตน์ จงก้องเกียรติ, ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดปทุมธานี, ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗.

^{๑๒}สัมภาษณ์ นางณัฐริรา พงศ์คุณ, ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดนนทบุรี, ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๗.

^{๑๓}สัมภาษณ์ นายสุพจน์ ศรีสันเทียะ, ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗.

^{๑๔}สัมภาษณ์ นางณัฐริรา พงศ์คุณ, ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดนนทบุรี, ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๗.

มีการกำหนดมาตรการต่างๆ ขึ้นมาเช่น มาตรการเฝ้าระวังความปลอดภัย การสำรวจแหล่งท่องเที่ยว เพื่อระวังการป้องกันปัญหา การคุ้มครองความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว^{๑๕} สร้างแนวร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มศักยภาพ และยกระดับมาตรฐานบุคลากร ให้มีความรู้ความเข้าใจในการรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว ทั้งหมดนี้เป็นผลกระทบต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวทางด้านสังคมทั้งสิ้น

สรุปได้ว่า ท้องถิ่นถือได้ว่าเป็นสังคมชนบท ที่จะต้องได้รับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ท้องถิ่นเพื่อให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวยังท้องถิ่น จึงควรพัฒนาทางด้านสังคมท้องถิ่นไปด้วย นอกจากพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแล้วก็ต้องพัฒนาคนในท้องถิ่นให้มีมาตรฐานกับนักท่องเที่ยวด้วยเรียกว่า จะต้องมีความเป็นมิตรสูง ซื่อสัตย์ ไม่โกงไม่หลอกลวงไม่เอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว^{๑๖} เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวในท้องถิ่นให้มากขึ้น จะได้มีรายได้มาพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทั้งใหม่ และเก่าโดยจะต้องให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วย เช่น การรณรงค์การรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวโดยจัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในท้องถิ่น^{๑๗}

(๓) ด้านวัฒนธรรม ทางด้านวัฒนธรรมนี้จะต้องเพิ่มมาตรการในการรักษาความปลอดภัย และป้องกันมรดกทางวัฒนธรรมไม่ให้เกิดทำลายหรือสูญหาย เช่น วัตถุโบราณ พระพุทธรูป โบราณ และจะต้องส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำแผนด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวหรือการจัดการฝึกอบรมให้ความรู้ในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวให้แก่เจ้าหน้าที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย^{๑๘} ส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำแผนแม่บทด้านการท่องเที่ยวหรือการจัดการฝึกอบรมให้ความรู้ในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวให้แก่เจ้าหน้าที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถจัดทำแผนฯ ได้เอง เรื่องนี้สำคัญมากเพราะ ถ้าไม่มีแผนดำเนินการไม่เป็นก็จะทำให้ไม่สามารถรักษามรดกทางวัฒนธรรมไว้ได้^{๑๙} องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งภายในจังหวัดรวมกลุ่มกันเพื่อจัดทำโครงการจัดทำแผนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยขอรับการสนับสนุนการดำเนินงานจากหน่วยงานผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ โดยจังหวัดเป็นผู้ประสานงานและอำนวยความสะดวกในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวให้

สรุปได้ว่า การเพิ่มมาตรการในการรักษาความปลอดภัย ป้องกันมรดกทางวัฒนธรรม รวมทั้งช่วยรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว และการจัดทำแผนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวมี

^{๑๕}สัมภาษณ์ ดร.วีระศักดิ์ ฮาดดา, นายกองค้การบริหารส่วนตำบลคลองสาม จังหวัดปทุมธานี, ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗.

^{๑๖}สัมภาษณ์ นางสุนี นิโรจศีล, นายกสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดสระบุรี, ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๗.

^{๑๗}สัมภาษณ์ ดร.วีระศักดิ์ ฮาดดา, นายกองค้การบริหารส่วนตำบลคลองสาม จังหวัดปทุมธานี, ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗.

^{๑๘}สัมภาษณ์ นายสุพจน์ ศรีสันเทียะ, ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗.

^{๑๙}สัมภาษณ์ ดร.ภาณุพงศ์ ทิพยเศวต, นายกเทศมนตรีเมืองสระบุรี, ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๗.

ความสำคัญมาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงควรส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำแผนแม่บทด้านการท่องเที่ยว^{๒๐}

(๔) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากคุณภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติจำเป็นต้องได้รับการดูแลรักษาในรูปแบบของการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน รวมทั้งการวางมาตรการการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพราะกิจกรรมการท่องเที่ยวสามารถส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นสิ่งเปราะบางได้

จึงต้องปลูกจิตสำนึกให้นักท่องเที่ยว^{๒๑} และประชาชนในท้องถิ่นรู้จักรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรวมทั้งเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้จากธรรมชาติด้วยตนเอง และประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมโครงการอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อมโดยการประชาสัมพันธ์ใช้สื่อต่างๆ เช่น แจกใบปลิว เขียนป้ายห้ามตัดไม้ทำลายป่า เผาป่า หรือบุกรุกพื้นที่ป่าสร้างรีสอร์ท และอย่าทิ้งขยะ ลงน้ำตกล้างจะเน่าเสีย และวางมาตรการรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยวเมื่อเข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ เช่น น้ำตก ภูเขา ทะเล ป่าไม้ ฯลฯ^{๒๒}

สรุปได้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการจัดโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม^{๒๓} โดยเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อปลูกจิตสำนึกให้นักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่นรู้จักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔) เร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุน และการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว

(๑) ด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวถือว่าเป็นกลุ่ตย์ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ จึงทำให้ประเทศไทยประสบความสำเร็จด้านการตลาดได้อย่างงดงาม จนเป็นที่รู้จักในฐานะสยามเมืองยิ้ม” จึงทำให้ประเทศไทยได้กลายมาเป็นสถานที่พักผ่อนที่มีชื่อเสียงในระดับโลกและทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจในชุมชน ทำให้เกิดการสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชน และทำให้เกิดการกระจายรายได้ และเมื่อรายได้จากการท่องเที่ยวกระจายเข้าสู่ท้องถิ่นทำให้ท้องถิ่นสามารถนำรายได้จากการท่องเที่ยวไปพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในท้องถิ่นได้อีกด้วย เช่น เมื่อมีนักท่องเที่ยวมากินอาหารในพื้นที่ หรือซื้อสินค้าของที่ระลึกต่างๆ เงินจากนักท่องเที่ยวจะผ่านมือจากเจ้าของร้านไปซื้ออาหารสด ผลไม้สดเงินเหล่านี้ย่อมกระจายไปสู่เกษตรกรผู้ผลิตอาหารและผลไม้^{๒๔} ดังนั้นการส่งเสริมการท่องเที่ยวในท้องถิ่นย่อมเป็นภาระหน้าที่ของคนในท้องถิ่นที่จะต้องร่วมกันคิด ร่วมกันทำ รวมทั้งจะต้องร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบทั้งทางด้านการตลาด การลงทุนและการ

^{๒๐}สัมภาษณ์ นางสมทรง พันธุ์เจริญวรกุล, นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๙.

^{๒๑}สัมภาษณ์ นายเสฐียรพงษ์ เทียนทอง, ปลัดเทศบาลนครนนทบุรี, ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๙.

^{๒๒}สัมภาษณ์ นายเดชา พวงงาม, ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙.

^{๒๓}สัมภาษณ์ นายปรีชา ชันธไพศรศรี, รองนายกเทศมนตรีนครพระนครศรีอยุธยา, ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๙.

^{๒๔}สัมภาษณ์ ดร.ภาณุพงศ์ ทิพยเศวต, นายกเทศมนตรีเมืองสระบุรี, ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๙.

ขจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว โดยการติดต่อสื่อสารเชื่อมโยงถึงกัน และจัดโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวร่วมกันระหว่างกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน และรับผลประโยชน์ร่วมกัน เช่น โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรมวิถีชีวิตชุมชนท้องถิ่น โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ^{๒๕}

สรุปได้ว่า เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้นที่ไหนก็จะทำให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจที่นั่น การส่งเสริมการท่องเที่ยวจึงถือได้ว่าเป็นการสร้างรายได้ สร้างงาน สร้างอาชีพให้กับชุมชน คนในท้องถิ่น เมื่อเกิดการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นก็จะทำให้เศรษฐกิจในชุมชนเกิดความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน^{๒๖}

(๒) ด้านสังคม จากการฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ ทำงานร่วมกันทางด้าน การขยายตลาดการท่องเที่ยวและการลงทุน และเมื่อช่วยกันแก้ปัญหาอุปสรรคในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ช่วยให้เกิดความเจริญก้าวหน้าขึ้นในชุมชนท้องถิ่นร่วมกัน รวมทั้งทำให้เกิดความเข้าใจ อันดีระหว่างท้องถิ่นด้วยกันและสามารถประชาสัมพันธ์ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวในท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น ส่งผลดีให้คนในชุมชนเกิดการลงทุนและการขยายตัวของตลาดด้านการท่องเที่ยวที่เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืนและทำให้เกิดความสามัคคีของคนในชุมชนและสามารถสร้างสังคมที่มุ่งเน้นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและสังคมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มจังหวัด และนำไปสู่การกระตุ้นให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนเพื่อสร้างรายได้ให้กลุ่มจังหวัด และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้มาเยือนและเจ้าของท้องถิ่นได้อีกด้วย^{๒๗}

สรุปได้ว่า ควรใช้ศักยภาพของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบนในการสนับสนุนนโยบายรัฐบาล โดยเฉพาะการฟื้นฟูและกระตุ้นการท่องเที่ยวในท้องถิ่นรวมทั้งส่งเสริมการลงทุนของผู้ประกอบการเอกชนด้านการท่องเที่ยวให้สามารถลงทุนและขยายตลาดการท่องเที่ยวโดยร่วมกันจัดโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนท้องถิ่น^{๒๘}

(๓) ด้านวัฒนธรรม ถ้าว่าไปแล้วด้านวัฒนธรรมนี้ก็มีความสำคัญมากด้านหนึ่งที่ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรม ระหว่างนักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่น จึงทำให้เกิดการฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น รวมทั้งทำให้เกิดการผลิตและจำหน่ายสินค้าในเชิงศิลปวัฒนธรรมที่เป็นสินค้าโอท็อปของท้องถิ่น โดยส่งเสริมให้คนในท้องถิ่นเป็นผู้ผลิตและจำหน่ายสินค้าโอท็อปเพื่อสนับสนุน และ เปิดโอกาสให้คนในท้องถิ่นนำรายได้จากการท่องเที่ยวมาเลี้ยงชีพ นอกจากนี้ก็ยังมีโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมซึ่งได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยว และมรดกทางวัฒนธรรมของไทยมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว และได้มีการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมสืบเนื่องมาเป็นเวลานาน ท้องถิ่นจึงต้องเร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ เพื่อขยายตลาดการลงทุนร่วมกับท้องถิ่นอื่น และร่วมกับเอกชน ผู้ประกอบการ

^{๒๕} สัมภาษณ์ นางสุนี นิโรจศีล, นายกสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดสระบุรี, ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๗.

^{๒๖} สัมภาษณ์ นายเสฐียรพงษ์ เทียนทอง, ปลัดเทศบาลนครนนทบุรี, ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๙.

^{๒๗} สัมภาษณ์ นางรัชณี บางหลวง, รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี, ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๗

^{๒๘} สัมภาษณ์ นางสุนี นิโรจศีล, นายกสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดสระบุรี, ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๗.

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อจะได้ช่วยส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ^{๒๙}

สรุปได้ว่า การส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมควรเร่งฟื้นฟูความร่วมมือระหว่างท้องถิ่นกับท้องถิ่น เพราะการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมสามารถช่วยกระตุ้นให้เกิดการลงทุนพัฒนาการท่องเที่ยว และนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจทั้งระดับประเทศและระดับภูมิภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพ^{๓๐}

(๔) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ถ้าไม่ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ดีก็จะทำให้แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมไม่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยว เช่น ทุ่งขยะลงในแม่น้ำ น้ำตก ก็จะทำให้เกิดปัญหาน้ำเน่าเสีย จึงต้องดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติให้ดีไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำ น้ำตก เพราะเป็นสาเหตุที่ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวต้องเสียไป และทำให้รายได้จากการท่องเที่ยวลดลงไม่สามารถนำรายได้มาพัฒนาการท่องเที่ยวให้กับท้องถิ่นได้ รวมทั้งทำให้คนในท้องถิ่นขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคด้วย^{๓๑} อีกเรื่องก็คือเรื่องการบุกรุกที่สาธารณะ ชายหาด และพื้นที่ป่าเขาเพื่อสร้างรีสอร์ท จึงต้องเร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของท้องถิ่นร่วมกันและสามารถช่วยให้เอกชนผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวเข้ามาลงทุนเพิ่มมากขึ้นและทำให้เกิดการขยายตลาดท่องเที่ยวชุมชนในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ถ้าทำได้ก็จะทำให้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในท้องถิ่นมากขึ้น เมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวจะทำให้มีรายได้มาส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน ท้องถิ่นก็เจริญ คนในท้องถิ่นก็มีอาชีพทำสามารถสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวมาพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้ามากขึ้นด้วย^{๓๒}

สรุปได้ว่า การเร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่น ๆ โดยรอบทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดความตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และทำให้เกิดการรักษาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม รวมทั้งทำให้เกิดการศึกษาค้นคว้าหาแนวทางในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน^{๓๓}

๕) บริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย

(๑) ด้านเศรษฐกิจ จะต้องกำหนดแนวทาง มาตรการ และแผนปฏิบัติการที่ดีในการใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยจะต้องมีการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เน้นการตลาดเชิงรุกและจะต้องมีการกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวมีความโดดเด่นหลากหลายในเรื่องการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูด

^{๒๙} สัมภาษณ์ นายวัชรกร หาญสวัสดิ์, รองนายกเทศมนตรีจังหวัดปทุมธานี, ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙.

^{๓๐} สัมภาษณ์ ดร.ภาณุพงศ์ ทิพย์เสวต, นายกเทศมนตรีเมืองสระบุรี, ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๙.

^{๓๑} สัมภาษณ์ นางรัชณี บางหลวง, รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี, ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๙.

^{๓๒} สัมภาษณ์ นายสุพจน์ ศรีสันเทียะ, ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๙.

^{๓๓} สัมภาษณ์ นายวัชรกร หาญสวัสดิ์, รองนายกเทศมนตรีจังหวัดปทุมธานี, ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙.

นักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวในท้องถิ่น เช่น มีโบราณสถานในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ^{๓๔} ส่วนทางด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวจะต้องมีตลาดไว้รองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสมไม่ใช่ให้นักท่องเที่ยวรู้สึกเครียดเมื่อเข้ามาท่องเที่ยว เช่น รถติดบริเวณทางเข้าแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากถนนแคบและมีรถมาก ถ้าเป็นอย่างนี้นักท่องเที่ยวจะไม่มาเที่ยวอีกทางท้องถิ่นก็จะขาดรายได้จากการท่องเที่ยวมาพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวของท้องถิ่น นอกจากนี้จะต้องมีการบริการการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจอยากกลับมาเที่ยวอีก เช่น การคิดค่าบริการการท่องเที่ยวที่มีราคาเหมาะสมไม่แพงเกินไป ค่าที่พักราคาไม่แพง มีการรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ และมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่น่าเชื่อถือ ไม่โฆษณาเกินความจริง มีการจัดกิจกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวหลากหลายรูปแบบ เช่น รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมวิถีชีวิตชุมชนท้องถิ่น รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพุทธ รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์โบราณคดี รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ^{๓๕} รวมทั้งการจัดให้มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวร่วมด้วยเพื่อให้บริการ ข้อมูลและความรู้แก่นักท่องเที่ยว และจะต้องมีสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวอยากมาเที่ยวอีก ประทับใจในบริการ มีประเพณีที่น่าสนใจ เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง และสินค้า มีความหลากหลาย ราคาถูก โรงแรมที่พักมีทุกระดับและมีคุณภาพในระดับที่ยอมรับได้ อาหารไทยนอกจากอร่อยแล้วยังมีชื่อเสียงโด่งดังไปทั่วโลก โดยเฉพาะต้มยำกุ้ง ส้มตำและผัดไทย ถือว่าเป็นอาหารอันเป็นเอกลักษณ์ของประเทศไทยที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติรู้จักกันดี^{๓๖}

สรุปได้ว่า ควรมีการบริการการท่องเที่ยวที่หลากหลายโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุกและเชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชนในท้องถิ่น เช่น การบริการนำเที่ยว บริการที่พัก แหล่งผลิตและขายสินค้าโอท็อป โดยคนในท้องถิ่นและการขยายฐานเศรษฐกิจในท้องถิ่นโดยใช้การส่งเสริมการท่องเที่ยวประสานงานกับองค์กรปกครองท้องถิ่น และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวในท้องถิ่น โดยสรรหาความโดดเด่นของทรัพยากรการท่องเที่ยวในท้องถิ่นไปประชาสัมพันธ์เพื่อให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาเที่ยว เรียกว่าเป็นการสร้างรายได้กระจายสู่คนที่ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวในท้องถิ่น^{๓๗}

(๒) ด้านสังคม เป็นด้านที่ช่วยบ่งบอกถึงความเจริญก้าวหน้าของชุมชน ทำให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างนักท่องเที่ยวกับคนในชุมชน และทำให้เกิดความสามัคคีของคนในชุมชน แต่อย่างไรก็ตามเมื่อเกิดปัญหา ด้านการบริการการท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ตลอดจนกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน^{๓๘} และการส่งเสริมการท่องเที่ยวก็ต้องร่วมกัน

^{๓๔} สัมภาษณ์ นายปรีชา ชันธไพโรศรี, รองนายกเทศมนตรีนครพระนครศรีอยุธยา, ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๙.

^{๓๕} สัมภาษณ์ นายธนาชัย จันทร์ชาเงิน, ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี, ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๙.

^{๓๖} สัมภาษณ์ นายเดชา พวงงาม, ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙.

^{๓๗} สัมภาษณ์ นางวรกนก เทพพิมล, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม จังหวัดปทุมธานี, ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗.

^{๓๘} สัมภาษณ์ นายสุฤกษ์ ศิลปะอนันต์, ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดสระบุรี, ๔ มิถุนายน ๒๕๕๗.

แก้ปัญหาเกี่ยวกับท้องถิ่นอื่นจึงจะดีและจะต้องพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยวของท้องถิ่นด้วย นอกจากนี้ชุมชนยังจะต้องมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีคุณค่าและมีความสำคัญพอที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวได้เป็นจำนวนมากในการบริการการท่องเที่ยวยังจะต้องมีปัจจัยที่สำคัญช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้ชุมชนสามารถบริการการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจะต้องมีความรู้ด้านการท่องเที่ยวเป็นอย่างดี และได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากภาคีเครือข่าย หรือหน่วยงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยจะต้องสนับสนุนงบประมาณในจำนวนที่มากพอแก่การส่งเสริมการท่องเที่ยว และมีการรวมกลุ่มกันในการให้ความช่วยเหลือ ประสานงาน ประชาสัมพันธ์ และให้ข้อมูลซึ่งกันและกัน เพื่อเป็นเครือข่ายร่วมกัน^{๙๙}

สรุปได้ว่า ควรมีการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีจิตอาสาในการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน ด้านการเงินหรืองบประมาณ ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนจากท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนงบประมาณในจำนวนที่มากพอ ควรมีการรวมกลุ่มกันในการให้ความช่วยเหลือ ประสานงาน ประชาสัมพันธ์ในหลายๆรูปแบบ เช่น ทางอินเทอร์เน็ต โทรทัศน์ วิทยุ และให้ข้อมูลซึ่งกันและกัน เพื่อเป็นเครือข่ายร่วมกันในการบริการการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ^{๑๐}

(๓) ด้านวัฒนธรรม ทางด้านวัฒนธรรมจะเห็นได้จากการสืบทอดวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านวัฒนธรรมระหว่างนักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่นนั้น เช่น ภาษาพูดและภาษาเขียน สินค้าโอท็อป อาหารพื้นเมืองท้องถิ่น ด้านวัฒนธรรมจะเน้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพราะมีความพิเศษ ตรงที่นักท่องเที่ยวสามารถศึกษาหาความรู้ในเรื่องวิถีชีวิต ประวัติศาสตร์ ประเพณี เช่น ประเพณีตักบาตรดอกไม้พระพุทธรูปบาทสระบุรี ประเพณีตักบาตรลูกโยน และ ศึกษาสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนคนในท้องถิ่น โดยให้นักท่องเที่ยวเข้าร่วมศึกษาเรียนรู้ด้วยตัวเอง ถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวที่มีคุณค่าเชิงวัฒนธรรม รวมทั้งเน้นในด้านการพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว และการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย ทางด้านวัฒนธรรม ส่วนใหญ่จะมีปัญหาในเรื่องของ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจึงควรส่งเสริมให้คนในท้องถิ่น เห็นความสำคัญของการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งจะต้องมีวิธีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางการท่องเที่ยวที่ได้รับความเห็นชอบจากประชาชนในท้องถิ่นและจะต้องมีความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและเอกชนในการที่จะทำให้อาณาเขตท้องถิ่นเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสมบูรณ์และมีคุณภาพ^{๑๑}

สรุปได้ว่า ควรมีการสนับสนุนให้คนในท้องถิ่น รู้จักอนุรักษ์ รักษาวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ดี โดยเฉพาะการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมด้วยการบริการการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวด้วยคุณภาพและได้รับความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการที่จะทำให้อาณาเขตท้องถิ่นเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสมบูรณ์ และมีคุณภาพ^{๑๒}

^{๙๙} สัมภาษณ์ นายวัชรกร หาญสวัสดิ์, รองนายกเทศมนตรีจังหวัดปทุมธานี, ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙.

^{๑๐} สัมภาษณ์ นายธนาชัย จันทร์ขำเงิน, ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี, ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๙.

^{๑๑} สัมภาษณ์ ดร.ภาณุพงศ์ ทิพยเศวต, นายกเทศมนตรีเมืองสระบุรี, ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๙.

^{๑๒} สัมภาษณ์ นางรัชณี บางหลวง, รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี, ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๙.

(๔) **ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** การส่งเสริมการท่องเที่ยวและการสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวแบบเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกจากจะช่วยสร้างนิสัยการรักและรู้จักหวงแหนธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของคนในท้องถิ่นแล้วก็ยังทำให้เกิดการตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรู้จักการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และทำให้เกิดการศึกษาค้นคว้าหาแนวทางรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่ได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งยังช่วยแก้ปัญหาการพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติได้อีกด้วย สามารถจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน และการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย และนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวก็ยังสามารถเข้าร่วมในการศึกษาเรียนรู้ด้านการผลิตสินค้าโอท็อปกับผู้ประกอบการธุรกิจการทำผลิตภัณฑ์โดยใช้วัตถุดิบจากธรรมชาติภายในท้องถิ่น เช่น การทำน้ำสมุนไพร การผลิตเหล้าไวน์จากองุ่น ขนมะพร้าวปิ้งไส้ต่างๆ^{๔๓}

สรุปได้ว่า การบริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย จะเห็นได้จากการร่วมกันทำกิจกรรมการท่องเที่ยวระหว่างนักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่น ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวในท้องถิ่น รวมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนด้วย^{๔๔}

๒. ปัญหา/อุปสรรคด้านใดบ้างที่มีผลต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนในด้านการเร่งพัฒนา บุรณะ พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม, เพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ, เพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย, เร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ, บริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก

๑) **การเร่งพัฒนา บุรณะ พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม** เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่ สร้างแหล่งจ่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว โดยส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยวและวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง และช่วยฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรมประเพณีของคนในชุมชนขึ้นมา เพื่อไม่ให้วัฒนธรรมถูกกลืนหายไปตามกาลเวลา โดยให้คนในชุมชนเป็นผู้ต่อยอดสืบสานวัฒนธรรมต่อไป ทั้งนี้เพื่อเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเยี่ยมชมวัฒนธรรมท้องถิ่น วิถีชีวิต และมรดกทางวัฒนธรรม เพราะมีวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่น เช่น หมู่บ้านมอญปทุมธานีมีประเพณี เปิงสภกราบต์ งานตักบาตรพระร้อย จุดลูกหนู ตักบาตรน้ำผึ้ง และประเพณีแข่งเรือพาย แต่การเร่งพัฒนา บุรณะ พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมจะได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวทุกเรื่อง เช่น การเข้าประชุมโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวท้องถิ่นภายในหมู่บ้าน ในเมืองและนอกเมือง โดยจะเสนอความคิดเห็นต่างๆ ร่วมกับชาวบ้านคนอื่นๆ แต่ทุกฝ่ายจะต้องให้การสนับสนุนและร่วมมือกันอย่างจริงจังจึงจะเกิดผล ซึ่งปัญหาหลักๆ มาจากการพัฒนาที่ไม่ต่อเนื่อง รวมถึงคนในชุมชนส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการส่งเสริมการท่องเที่ยวแต่คนในท้องถิ่นต้องการที่จะ

^{๔๓} สัมภาษณ์ นายวัชรกร หาญสวัสดิ์, รองนายกเทศมนตรีจังหวัดปทุมธานี, ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙.

^{๔๔} สัมภาษณ์ นายธนาชัย จันทร์ขำเงิน, ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี, ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๙.

พัฒนาการท่องเที่ยวแบบก้าวกระโดดเพราะมีความเป็นไปได้ยากการพัฒนาการท่องเที่ยวจึงไม่เป็นผลสำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้^{๔๕}

สรุปได้ว่า ปัญหา อุปสรรคที่มีผลต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวในด้านการเร่งพัฒนา บุรณะ พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมก็คือขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดีและการพัฒนาที่ไม่ต่อเนื่องของระบบการบริหารจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยว^{๔๖}

๒) เพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม โดยส่งเสริมการพัฒนา แหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งในรูปแบบการจัด สหกรณ์การท่องเที่ยวและการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว จะเห็นได้ว่าการท่องเที่ยวเพื่อ สุขภาพเป็นการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติและแหล่งวัฒนธรรม เพื่อการพักผ่อนและเรียนรู้วิธีการ รักษาสุขภาพกายสุขภาพใจ ให้ได้รับความเพลิดเพลิน และจะต้องมีการปลูกจิตสำนึกในการรักษา ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยจะต้องให้คนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการ การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน แต่การเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนควรต้องมีส่วนร่วมตลอดกระบวนการ เพื่อให้เกิด ประโยชน์ต่อท้องถิ่น คือ กระจายรายได้ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพนี้บางแห่งอาจจัดรูปแบบ เป็นการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพและความงาม เช่น โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวสปาว่าไรตี้ เป็นการท่องเที่ยว ที่มีสไตล์การท่องเที่ยวที่เน้นให้นักท่องเที่ยวได้ไปสัมผัส ศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องสปาว่ามีประโยชน์ ต่อสุขภาพอย่างไรและถ้านักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวก็ต้องเข้าพักในรีสอร์ทที่มีสปา และแหล่ง เรียนรู้ศึกษาแบบธรรมชาติ^{๔๗}

สรุปได้ว่า ปัญหาอุปสรรคที่มีผลต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวในด้านการเพิ่มความ หลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ ทั้งการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม โดยส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่และให้ชุมชนเข้า มามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม โดยส่งเสริมการ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งใน รูปแบบการจัดสหกรณ์การท่องเที่ยวและการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว เช่น ความเชื่อมโยง วัฒนธรรมของธรรมชาติ ความต้องการให้ปรับปรุงสภาพแวดล้อมรวมทั้งการจัดสถานที่ท่องเที่ยวให้เป็น สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ การบุกเบิกป่าเพื่อทำรีสอร์ท ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงควรเปิด โอกาสให้คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้นจนจบกระบวนการ เช่น การจัดเวทีพบปะพูดคุยและ ประชุมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้สนใจ ส่วนการท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีการจัดแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่

^{๔๕}สัมภาษณ์ ดร.ภาณุพงศ์ ทิพยเศวต, นายกเทศมนตรีเมืองสระบุรี, ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๙.

^{๔๖}สัมภาษณ์ นางณัฐจิรา แพงคุณ, ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดนนทบุรี, ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๗.

^{๔๗}สัมภาษณ์ ดร.วีระศักดิ์ ฮาดดา, นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม จังหวัดปทุมธานี, ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗.

ให้เป็นที่ท่องเที่ยว เช่น สวนกล้วยไม้ ไร่่องุ่น และสวนทุเรียน เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปท่องเที่ยว และศึกษาเรียนรู้สัมผัสชีวิตจริงของเกษตรกร^{๔๘}

๓) เพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบ นักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างแท้จริง การเพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยวเป็นเรื่องสำคัญมากเพราะถ้าไม่แก้ปัญหานี้ก็จะทำให้นักท่องเที่ยวไม่มาเที่ยวและเมื่อนักท่องเที่ยวไม่มาเที่ยวจะทำให้ท้องถิ่นไม่มีรายได้พัฒนาการท่องเที่ยวของท้องถิ่น และจะต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวก ที่แหล่งท่องเที่ยวด้วย เช่น ที่พักโรงแรมรีสอร์ท ร้านอาหาร สถานบริการอื่นๆ ตู้เอทีเอ็ม ระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ สถานรักษาพยาบาล สถานีตำรวจ หรือระบบรักษาความปลอดภัย นอกจากนี้ สถานที่ท่องเที่ยวควรมีจำนวนที่พักที่เพียงพอและมีความหลากหลายด้านราคาที่ไม่แพงจนเกินไปหรือคิดราคาเอาเปรียบนักท่องเที่ยวเกินไปและการบริการจะต้องมีความเหมาะสมต่อสถานที่ และที่พักควรอยู่ไม่ไกลจากแหล่งท่องเที่ยวมากนัก ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายและมีความปลอดภัย^{๔๙}

สรุปได้ว่า ปัญหา อุปสรรคด้านการเพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบ นักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างแท้จริง จะต้องแก้ปัญหาดังกล่าวโดยการเน้นมาตรฐานในด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของนักท่องเที่ยว ให้แก้ปัญหาดังกล่าวโดยจรรยาบรรณที่ดีในแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงการจัดหาเครื่องหมายและสัญญาณจราจรมาติดตั้งในแหล่งท่องเที่ยว ให้ปรับปรุงการให้บริการของเทศบาล และตำรวจให้รวดเร็วมากขึ้นเมื่อเกิดเหตุด่วน เหตุร้ายแก่นักท่องเที่ยวและเมื่อต้องการความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ ควรมีศูนย์รับแจ้งเหตุสำหรับนักท่องเที่ยวตลอด ๒๔ ชั่วโมง^{๕๐}

๔) **เร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุน และการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว** การขอความร่วมมือและการบูรณาการการทำงานด้านการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวร่วมกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบจะมีปัญหา อุปสรรคทางด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวร่วมกัน เช่น งบประมาณ การตลาดและการลงทุน การสร้างภาพลักษณ์และแบรนด์ การจัดการประชาสัมพันธ์และการส่งเสริมการขาย การสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว การรวมกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่น การผลิตสินค้าโอท็อป การจัดตั้งธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านการท่องเที่ยว และการอบรมมีคฤหัสถ์^{๕๑}

^{๔๘}สัมภาษณ์ นางสุนี นิโรจศีล, นายกสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดสระบุรี, ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๗.

^{๔๙}สัมภาษณ์ นายสุฤกษ์ ศิลปะอนันต์, ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดสระบุรี, ๔ มิถุนายน ๒๕๕๗.

^{๕๐}สัมภาษณ์ นายชัยรัตน์ จงก้องเกียรติ, ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดปทุมธานี, ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗.

^{๕๑}สัมภาษณ์ นายสุฤกษ์ ศิลปะอนันต์, ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดสระบุรี, ๔ มิถุนายน ๒๕๕๗.

สรุปได้ว่า ปัญหา อุปสรรคด้านการเร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุนและการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว จะต้องมีการขอความร่วมมือจากคนที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่นและการปลูกจิตสำนึก ให้คนในท้องถิ่นช่วยกันแก้ปัญหาด้านการพัฒนา ส่งเสริมการท่องเที่ยวของท้องถิ่น ให้สามารถนำมาซึ่งรายได้จากการท่องเที่ยวมาพัฒนาด้านการท่องเที่ยวท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าและสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวให้คนในท้องถิ่นสามารถนำรายได้มาพัฒนาคุณภาพชีวิตควบคู่กันไปได้อย่างยั่งยืน เช่น การลดการนำเข้าผลผลิตจากภายนอกโดยเพิ่มการผลิตภายในท้องถิ่นโดยชุมชน การสนับสนุนให้รีสอร์ท และโรงแรมใช้ผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่นแทนการซื้อจากที่อื่น การใช้พลังงานสะอาดและไร้มลพิษเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวมากขึ้น การใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นที่ฟื้นฟูเองได้เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม^{๕๒}

๕) บริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย ปัญหา อุปสรรคด้านการบริหารการท่องเที่ยวของท้องถิ่นส่วนใหญ่ก็จะมีเรื่องเกี่ยวกับงบประมาณไม่พอ และกลยุทธ์การตลาดที่ยังไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงต้องหากการสนับสนุนจากภาครัฐและชักชวนภาคเอกชนเข้าร่วมด้วยจึงจะดี และสามารถนำมาซึ่งความสำเร็จได้แน่นอน เช่น การโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวและอยากมาอีก โดยการจัดโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มีโปรแกรมชั้นลด แลก แจก แถม อาจจะมีการจัดโปรแกรมชั้นบริการการท่องเที่ยวแบบแพ็คเกจทัวร์และมีการพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยวที่มีความพิเศษ โดยการจัดโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวรูปแบบพิเศษให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว เช่น การปั่นจักรยาน การชกมวยไทย การแข่งวิ่งมาราธอน จะช่วยให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์การเรียนรู้ทางด้านกีฬาเพื่อสุขภาพ นอกจากนี้จะช่วยให้สุขภาพดีแล้วก็ยังทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจและมีความสุขอยากกลับมาเที่ยวอีก^{๕๓}

สรุปได้ว่า ปัญหา อุปสรรคด้านการบริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลายจะต้องยึดหลักมาตรฐานสากลมาช่วยแก้ปัญหา เช่น การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามไม่อยู่ในสภาพเสื่อมโทรม รักษาประเพณีวัฒนธรรมไว้ให้เป็นเอกลักษณ์ของไทยให้ทั่วโลกรู้จักและชื่นชม รักษาสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย รักษาความปลอดภัยให้ปลอดภัยอาชญากรรม และโรคระบาด จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก และ ให้มีการบริการที่มีคุณภาพ และมีการคมนาคมที่ติดต่อกันได้ทุกระบบ

^{๕๒} สัมภาษณ์ นายชัยรัตน์ จงก้องเกียรติ, ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดปทุมธานี, ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗.

^{๕๓} สัมภาษณ์ นางณัฐริรา พงศ์คุณ, ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดนนทบุรี, ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๗.

จะต้องมีความพร้อมที่จะให้บริการการท่องเที่ยว และมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ^{๕๔}

๓. การนำหลักสังคหวัตถุ ๔ มาประยุกต์ใช้ คือ (๑) ทาน (เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ ช่วยเหลือ สงเคราะห์และแสดงน้ำใจต่อกัน) (๒) ปิยวาจา (พูดจาสุภาพ ไพเราะ น่าฟัง ชี้แจง แนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ มีเหตุผล เห็นอกเห็นใจ ให้กำลังใจ รู้จักพูดให้สามัคคีกันช่วยเหลือ เกื้อกูลกัน) เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรพูดแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวด้วยวาจาสุภาพพูดไพเราะน่าฟังชี้แจง แนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์มีเหตุผล มีไมตรีจิตแสดงความเห็นอกเห็นใจช่วยเหลือ เกื้อกูลนักท่องเที่ยว) (๓) อุตถจริยา (ช่วยเหลือ ช่วยแก้ปัญหาและช่วยปรับปรุงส่งเสริมในด้านจริยธรรมและช่วยปรับปรุง ดูแลพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน) (๔) สมานัตตตา (ทำตัวให้เข้ากับเขาได้ วางตัวเสมอต้นเสมอปลายร่วมทุกข์ร่วมสุขร่วมแก้ปัญหาเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกันและปฏิบัติตัวอย่างเสมอต้นเสมอปลาย) มาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างไรบ้างในแต่ละด้าน ดังนี้

(๑) ทาน (เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ ช่วยเหลือสงเคราะห์และแสดงน้ำใจต่อกัน) คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรดูแลสถานที่ท่องเที่ยวให้ดูสวยงามสะอาดตาเพื่อดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวสัมผัส นอกจากนี้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังต้องแสดงความมีน้ำใจต่อนักท่องเที่ยวเมื่อต้องการความช่วยเหลือ และให้อภัยนักท่องเที่ยวเมื่อนักท่องเที่ยวพูดคำหยาบคายดูหมิ่นว่าสถานที่ท่องเที่ยวไม่ดีไม่สวยไม่งามหรือไม่สะอาดตา

(๒) ปิยวาจา (พูดจาสุภาพ ไพเราะ น่าฟัง ชี้แจง แนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ มีเหตุผล เห็นอกเห็นใจ ให้กำลังใจ รู้จักพูดให้สามัคคีกันช่วยเหลือ เกื้อกูลกัน) คือ การพูดอย่างรักกัน พูดคำสุภาพ ไพเราะ น่าฟัง ชี้แจง และควรแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ มีเหตุผลชักจูงไปในทางที่ดีที่งามหรือแสดงความเห็นอกเห็นใจกัน ให้กำลังใจกัน รู้จักพูดให้เกิดความเข้าใจกัน สามัคคีกัน มีไมตรีจิตแก่กัน รักใคร่ปรองดองและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

(๓) อุตถจริยา (ช่วยเหลือ ช่วยแก้ปัญหาและช่วยปรับปรุงส่งเสริมในด้านจริยธรรมและช่วยปรับปรุง ดูแลพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน) คือ ควรทำประโยชน์แก่กัน ช่วยเหลือด้วยร่างกาย และช่วยเหลือกิจการต่าง ๆ รวมทั้งช่วยแก้ปัญหาและช่วยปรับปรุงส่งเสริมในด้านจริยธรรมด้วย

(๔) สมานัตตตา (ทำตัวให้เข้ากับเขาได้ วางตัวเสมอต้นเสมอปลายร่วมทุกข์ร่วมสุขร่วมแก้ปัญหาเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกันและปฏิบัติตัวอย่างเสมอต้นเสมอปลาย) คือ ผู้บริหารควรทำตัวให้เข้ากับผู้ใต้บังคับบัญชาได้ วางตัวให้เสมอต้นเสมอปลายและให้เสมอภาค ปฏิบัติตัวสม่ำเสมอต่อทุกคน ไม่เอาเปรียบและร่วมทุกข์ ร่วมสุข และร่วมแก้ปัญหาเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกัน

สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึก

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อสรุปเป็นแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

^{๕๔}สัมภาษณ์ นายสุพจน์ ศรีสันเทียะ, ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๙.

๑) การเร่งพัฒนา บุรณะ พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่ สร้างแหล่งจัดจ่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว โดยส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยวและวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง โดยมีการบูรณาการหลักสังคหวัตถุ ๔ มาเป็นองค์ประกอบด้วยนั้นสามารถวิเคราะห์หาทางเลือกในด้านเศรษฐกิจได้ โดยการกระจายรายได้สู่ชุมชนและการเร่งพัฒนาคุณภาพพร้อมทั้งฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้สามารถรองรับการขยายตัวของนักท่องเที่ยวทั้งคนไทยและคนต่างประเทศ โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงกลุ่มพื้นที่พร้อมทั้งสนับสนุนการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ที่สอดคล้องกับศักยภาพเชิงวัฒนธรรมและทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในพื้นที่ และไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งส่งเสริมบทบาทเอกชนในท้องถิ่น ให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างครบวงจร โดยการช่วยสร้างแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่และการจัดจ่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยวโดยการสนับสนุนเข้าร่วมในการพัฒนาสินค้าหัตถกรรมพื้นบ้านและบริการในท้องถิ่นที่เชื่อมโยงกับธุรกิจการท่องเที่ยว

๒) เพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม โดยส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งในรูปแบบการจัดการจัดสหกรณ์การท่องเที่ยวและการพัฒนาพื้นที่ชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยการส่งเสริมบทบาทของชุมชนและองค์กรชุมชนในท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ เช่น แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติเชิงอนุรักษ์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และโบราณคดี แหล่งท่องเที่ยวเชิงดาราศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบท แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ และเชิงศาสนา รวมทั้งการให้ความสำคัญกับกลุ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยวที่มีระยะพักนาน และนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพจากต่างประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มการประชุม นักท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

๓) เพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง โดยจะต้องมีการปรับปรุงคุณภาพด้านการบริการและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว และกวดขันมาตรฐานด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว เพื่อแก้ปัญหาการหลอกลวงเอาเปรียบนักท่องเที่ยว การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว การให้บริการข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย รวมทั้งการพัฒนาศูนย์บริการทางการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและปริมาณสอดคล้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวแต่ละประเภท และเพื่อการบริการการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การพัฒนาความรู้ความเข้าใจในหลักวิชาชีพการท่องเที่ยว และการปฏิบัติงานด้านการท่องเที่ยว

๔) เร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุนและการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว โดยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนต้องช่วยเหลือเกื้อกูลกันเชื่อมโยงกันเป็นการสร้างเครือข่ายของชุมชน และการทำงานแบบบูรณาการร่วมกับท้องถิ่นอื่นๆ สามัคคีกันทำงานร่วมกันแบบเครือข่ายภาคีไม่ใช่ต่างคนต่างทำ รวมทั้งทางด้านการตลาด และด้านการลงทุนธุรกิจการท่องเที่ยว โดยการสร้างตลาดการท่องเที่ยวร่วมกันจะต้องใช้กลยุทธ์ในการดึงดูด

จูงใจนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวให้มากขึ้นเพื่อให้สามารถเพิ่มรายได้ และนารายได้จากการทำธุรกิจท่องเที่ยวมาพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน

๕) บริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย โดยการจัดโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพด้านการบริการการท่องเที่ยวเป็นหลักสำคัญ เช่น การพัฒนากิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว พัฒนาความพร้อมและมาตรฐานของสถานบริการด้านการท่องเที่ยวและบริการอื่นๆ พัฒนาและกำกับดูแลระบบป้องกันและรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว และจะต้องมีการรวมกลุ่มของธุรกิจบริการการท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมทั้งกระบวนการของประชาชนในท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวทุกรูปแบบ การประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน รวมถึงการรณรงค์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวทุกรูปแบบ การมีส่วนร่วมทั้งกระบวนการของประชาชนในท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวท้องถิ่นได้อย่างยั่งยืน

๔.๒ ผลการสนทนากลุ่มเฉพาะ

การส่งเสริมการท่องเที่ยว ทำได้ ๕ วิธี ซึ่งบางวิธีสามารถทำได้อย่างง่าย ๆ แต่บางวิธีก็ต้องใช้เวลา ขึ้นอยู่กับรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายและความจำเป็นในการบริหารจัดการ พัฒนาการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนในท้องถิ่น จึงต้องมีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในเรื่องการท่องเที่ยว และการเปิดโอกาสให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวท้องถิ่นรวมทั้งการพัฒนาทักษะและศักยภาพเจ้าหน้าที่ทุกระดับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควบคู่กันไปด้วย จากหลักการและความจำเป็นดังกล่าวทำให้การพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวท้องถิ่นได้รับการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ช่วยสนับสนุนการปรับกระบวนการบริหารจัดการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น หรือที่เรียกว่า “การบริหารจัดการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วม” การส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมถือได้ว่าเป็นกุญแจดอกสำคัญของความสำเร็จของการพัฒนาการท่องเที่ยวให้สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่น เพราะกระบวนการมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนและส่งเสริมให้มีพลังในการพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่นอย่างสร้างสรรค์ อันเป็นเป้าหมายหลักของการพัฒนาการท่องเที่ยวยุคใหม่ที่ช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างยั่งยืน^{๕๕}

การส่งเสริมการท่องเที่ยว (THE PROMOTING TOURISM) คือ การให้ความสำคัญและการขยายขอบเขตในโครงการหรือกิจกรรมทางด้านการท่องเที่ยวให้ตีมีคุณภาพอย่างสมบูรณ์ขึ้นด้วยปัจจัยต่างๆ เช่น งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ บุคลากร ความรู้ โอกาสและกำลังใจ เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่มีความเป็นไปได้ว่าเป็นรูปธรรม อีกทั้งยังสามารถ

^{๕๕}สนทนากลุ่มเฉพาะ นาย นิติพัฒน์ ศรีประยูร, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

ดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง มั่นคงและยั่งยืน ส่วนแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นการดำเนินกิจกรรมที่ทำให้การท่องเที่ยวเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น และการรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยวให้สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยว รวมถึงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านความพร้อมของชุมชนตลอดจนการบริการการท่องเที่ยว^{๕๖} ได้แก่ การจัดบริการมัคคุเทศก์นำชมแหล่งท่องเที่ยว บริการร้านอาหาร ร้านของที่ระลึกที่เหมาะสม และการดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในแหล่งท่องเที่ยวของท้องถิ่นหรือชุมชน และสามารถเข้ามาใช้บริการการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวนั้นได้ ดังนั้นการส่งเสริมการท่องเที่ยวท้องถิ่นจะต้องอาศัยความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่นในการร่วมพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวจึงจะสำเร็จ เพราะไม่มีประเทศไหนที่พัฒนาการท่องเที่ยวโดยปราศจากความร่วมมือของประชาชน^{๕๗}

๑) **เร่งพัฒนา บุรณะ พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม ทั้งในเขตเมืองและนอกเมือง** เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่ สร้างแหล่งจับจ่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว โดยส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยวและวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง

(๑) **ด้านเศรษฐกิจ** การส่งเสริมการท่องเที่ยวจะต้อง เร่งพัฒนา บุรณะ พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม ทั้งในเขตเมืองและนอกเมืองเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่ สร้างแหล่งจับจ่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยวทำได้โดยการส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยวและวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมให้การท่องเที่ยวมีบทบาทในการช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั่วทุกภูมิภาคของไทย และเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดการสร้างงานและเพิ่มรายได้ให้กับประเทศส่งเสริมให้การท่องเที่ยวของประเทศไทยเติบโตอย่างยั่งยืน โดยเน้นการขยายฐานตลาดนักท่องเที่ยวคุณภาพ ทั้งในพื้นที่ใหม่และเก่า ภายใต้การสร้างความเข้มแข็งของแบรนด์ประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง^{๕๘} รวมทั้งการกระจายตัวสู่แหล่งท่องเที่ยวรองมากขึ้น เพื่อสร้างความสมดุล ระหว่างพื้นที่ทั้งด้านเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงระหว่างกลุ่มจังหวัด และข้ามภูมิภาคส่งเสริมให้การท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตคนไทย โดยกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวภายในประเทศ ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และสร้างสรรค์ประโยชน์อันจะนำไปสู่การกระตุ้นจิตสำนึกให้รักษาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งให้เกิดความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์วัฒนธรรมไทยและจะต้องสนับสนุนเศรษฐกิจท้องถิ่น โดยการสนับสนุนการซื้อสินค้าที่ผลิตโดยชุมชนในท้องถิ่น และใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น เพื่อเกิดรายได้หมุนเวียนในท้องถิ่น^{๕๙}

^{๕๖}สนทนากลุ่มเฉพาะ นายพิชัย เปี่ยมทองคำ, ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

^{๕๗}สนทนากลุ่มเฉพาะ นายจริญ ชูชิต, ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยว จังหวัดสระบุรี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

^{๕๘}สนทนากลุ่มเฉพาะ นายนิติพัฒน์ ศรีประยูร, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

^{๕๙}สนทนากลุ่มเฉพาะ นางสาวฐรรณี วิจิตรวิชัย, หัวหน้าฝ่ายฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว บริษัททรี ทรานส์ จำกัด จังหวัดปทุมธานี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

(๒) ด้านสังคม การส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาสังคม โดยการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวด้านการศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิตในสังคมชนบท การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว และการบริการการท่องเที่ยว คู่มือนักท่องเที่ยวให้ความมั่นใจในการเข้ามาท่องเที่ยวในท้องถิ่น และเน้นการทำกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวร่วมกันกับนักท่องเที่ยวและชุมชนเพราะมีส่วนช่วยเสริมสร้างสัมพันธไมตรี และทำให้มีความเข้าใจกันดีระหว่างนักท่องเที่ยวกับคนในชุมชน และทำให้เกิดความสามัคคีของคนในชุมชน รวมทั้งการจัดโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน และจะต้องมีการรักษามรดกทางวัฒนธรรมไว้ให้อยู่คู่สังคมตลอดไป และเป็นการท่องเที่ยวที่ต้องอาศัยทรัพยากรทางธรรมชาติที่ผนวกเข้ากับวิถีชีวิตชุมชนของคนในท้องถิ่นด้วยและมุ่งรักษาคุณค่าทางสังคมและวัฒนธรรมในท้องถิ่นให้อยู่รอดในระยะยาวเพื่อเป็นแหล่งรองรับการท่องเที่ยวตลอดไป^{๖๐}

(๓) ด้านวัฒนธรรม สนับสนุนและส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและการฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น และจะต้องมีการ เร่งพัฒนา ฟื้นฟูอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีอื่นๆของท้องถิ่นให้คงอยู่คู่กับท้องถิ่นไว้ด้วย เพราะเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวในท้องถิ่นมากขึ้นถือได้ว่าเป็นการรักษาสิ่งที่ดีงามไว้ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาเรียนรู้ เราจะเห็นได้จากการจัดงานประเพณีต่าง ๆ มีมากขึ้นแต่ก็ยังคงรักษาเอกลักษณ์และจุดมุ่งหมายเดิมเอาไว้ให้คงอยู่ได้อย่างยั่งยืน เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง ประเพณีแห่เทียนพรรษา ประเพณีตักบาตรดอกไม้พระพุทธบาท และประเพณีอื่นๆอีกมากมายรวมทั้งการจัดโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน และจะต้องมีการรักษามรดกทางวัฒนธรรมไว้ให้อยู่คู่สังคมตลอดไป และเป็นการท่องเที่ยวที่ต้องอาศัยทรัพยากรทางธรรมชาติที่ผนวกเข้ากับวิถีชีวิตชุมชนของคนในท้องถิ่นด้วยและมุ่งรักษาคุณค่าทางสังคมและวัฒนธรรมในท้องถิ่นให้อยู่รอดในระยะยาวเพื่อเป็นแหล่งรองรับการท่องเที่ยวตลอดไป^{๖๑}

(๔) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะต้องเร่งพัฒนา ฟื้นฟูอนุรักษ์รักษาไว้ เพราะส่วนมากจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความงดงามตามธรรมชาติที่สรรค์สร้างมามีค่ามากเอื้ออำนวยต่อการพักผ่อนหย่อนใจ และการศึกษาธรรมชาติ ความงดงามตามธรรมชาติซึ่งสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวไปท่องเที่ยวยังพื้นที่นั้นได้มากที่สุด เช่น ภูเขา ป่าไม้ น้ำตก เขื่อน อ่างเก็บน้ำ บางแห่งได้รับการจัดให้เป็น วนอุทยาน อุทยานแห่งชาติ และเมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้นก็จะทำให้เกิดการช่วยกันอนุรักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ไว้ให้นักท่องเที่ยวได้มาท่องเที่ยวและศึกษาหาความรู้ และเก็บเกี่ยวประสบการณ์ด้านการอนุรักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ให้ยั่งยืน^{๖๒}

^{๖๐} สทนากลุ่มเฉพาะ นางสาวทิวาพร บุญอนันต์, หัวหน้าฝ่ายวางแผนส่งเสริมการท่องเที่ยว บริษัท แวนดาร์สอร์ท จำกัด จังหวัดสระบุรี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

^{๖๑} สทนากลุ่มเฉพาะ นายพิชัย เปี่ยมทองคำ, ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

^{๖๒} สทนากลุ่มเฉพาะ นางสาวนัฐธานี วัชรวิชัย, หัวหน้าฝ่ายฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว บริษัททรี ทรานส์ จำกัด จังหวัดปทุมธานี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

๒) เพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม โดยส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งในรูปแบบการจัดสรรทรัพยากรท่องเที่ยวและการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว

(๑) **ด้านเศรษฐกิจ** จะต้องกำหนดแนวทาง มาตรการ และแผนปฏิบัติการที่ดีในการใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยจะต้องมีการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เน้นการตลาดเชิงรุกและจะต้องมีการกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นหลากหลายในเรื่องการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวในท้องถิ่น เช่น มีรูปปั้นจำลองไดโนเสาร์ในแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

(๒) **ด้านสังคม** ด้านนี้จะต้องคิดถึงผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชนและนักท่องเที่ยวให้มากเพื่อสร้างโอกาสและประโยชน์ที่แท้จริงแก่ประชาชนในท้องถิ่น และนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในท้องถิ่นให้มากโดยการเพิ่มโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่น และนักท่องเที่ยวได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวในทุก ๆ ด้าน และเมื่อนักท่องเที่ยวได้มาเยือนท้องถิ่นก็จะได้รับความมีมิตรไมตรีจากคนในท้องถิ่นที่มีจิตใจและน้ำใจที่ดีงามสมกับท้องถิ่นที่ได้ชื่อว่า “ชนบทแห่งสยามเมืองยิ้ม” ที่ยินดีต้อนรับนักท่องเที่ยวทุกระดับ^{๖๓}

(๓) **ด้านวัฒนธรรม** การให้บริการด้วยใจแก่นักท่องเที่ยวและมีกิจกรรมที่ดึงดูดรวมทั้งการบริหารจัดการวัฒนธรรมด้านประเพณีของท้องถิ่น และอาหารพื้นเมืองท้องถิ่น ภาษาท้องถิ่น ร้านจำหน่ายของที่ระลึกสินค้าโอท็อปที่เน้นศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาซื้อกลับไปเป็นของฝาก และท้องถิ่นจะได้นำรายได้มาพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวและมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ หรือแหล่งท่องเที่ยวรอง รวมถึงเส้นทางการท่องเที่ยวในพื้นที่ใกล้เคียงที่เชื่อมโยงกันอีกด้วย

(๔) **ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** ด้านนี้จะเน้นการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ และการปรับปรุงสภาพแวดล้อมรวมทั้งการจัดสถานที่ท่องเที่ยวให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่เน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้คนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การร่วมโครงการปลูกต้นไม้เพื่อพ่อของแผ่นดิน^{๖๔}

๓) **เพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง**

(๑) **ด้านเศรษฐกิจ** ด้านนี้จะเน้นการมีส่วนร่วมในการทำงานระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยเฉพาะสถานีตำรวจแต่ละแห่งที่ต้องปฏิบัติงานเพื่อให้บริการประชาชนในท้องถิ่น และนักท่องเที่ยวได้รับความปลอดภัยจากอาชญากรรม ภัยอันตรายต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นเมื่อได้

^{๖๓}สนทนากลุ่มเฉพาะ นายนิติพัฒน์ ศรีประยูร, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

^{๖๔}สนทนากลุ่มเฉพาะ นายจริญ ชูชิต, ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยว จังหวัดสระบุรี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

เดินทางมาท่องเที่ยวในท้องถิ่น เพราะนักท่องเที่ยวเป็นผู้ที่นำรายได้เข้ามาให้ท้องถิ่น และเมื่อมีรายได้จากการท่องเที่ยว ก็นำรายได้จากการท่องเที่ยวมาพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวและพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญได้ด้วย ทำให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ และการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นทำให้คนในท้องถิ่นมีรายได้มีงานทำและเกิดการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับการท่องเที่ยวด้วยจึงทำให้เศรษฐกิจท้องถิ่นเกิดการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน^{๖๕}

(๒) ด้านสังคม การเพิ่มมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว มีการสร้างแนวร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ตำรวจ และจัดทำแผนการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มศักยภาพและยกระดับมาตรฐานบุคลากร ให้มีความรู้ความเข้าใจในการรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว โดยให้คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการรณรงค์โครงการรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยวเมื่อนักท่องเที่ยวมาเที่ยวในท้องถิ่น เช่น การจัดตั้งศูนย์รับแจ้งเหตุด่วน เหตุร้ายไว้สำหรับบริการนักท่องเที่ยวตลอด ๒๔ ชั่วโมง

(๓) ด้านวัฒนธรรม การปลูกฝังค่านิยม และปลูกจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่น และนักท่องเที่ยวรักและหวงแหนรู้จักการอนุรักษ์วัฒนธรรม และพร้อมที่จะแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมให้แกกัน เช่น โบราณวัตถุ โบราณสถาน ภาษาพูด ภาษาเขียน ไม่หลอกลวงเอาเปรียบนักท่องเที่ยวและพร้อมให้บริการนักท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวอย่างจริงใจและเน้นการบริการที่มีคุณภาพสูง เช่น ที่พักดีราคาถูก สะอาด ปลอดภัย เดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก ใกล้แหล่งท่องเที่ยว ช่วยสร้างความมั่นใจให้นักท่องเที่ยวได้กลับมาเที่ยวอีก^{๖๖}

(๔) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านนี้จะต้องให้คนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวร่วมมือกับภาครัฐในการช่วยเป็นหูเป็นตาในการช่วยดูแลอนุรักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมด้วย เช่น ไม่ตัดไม้ทำลายป่า ไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำเมื่อได้ลงเรือท่องเที่ยวทางน้ำ หรือน้ำตก ทำให้น้ำเกิดการเน่าเสีย และจะต้องพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและสร้างความมั่นใจให้นักท่องเที่ยว ส่วนในด้านความปลอดภัยเมื่อนักท่องเที่ยวเข้าไปท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ และจะต้องให้บริการข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยเป็นความจริงไม่โกหกหลอกลวงนักท่องเที่ยว รวมทั้งการพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและมีปริมาณที่สอดคล้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวแต่ละประเภท และเพื่อการบริการนักท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ^{๖๗}

๔) เร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุน และการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว

(๑) ด้านเศรษฐกิจ จะเน้นตลาดการท่องเที่ยวไทยและให้ความสำคัญทั้งการส่งเสริมการตลาดนักท่องเที่ยวต่างชาติ ควบคู่ไปกับการส่งเสริมการตลาดคนไทยไปพร้อมกัน และการ

^{๖๕} สทนากลุ่มเฉพาะ นางพัฒนิตา วันแวน, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังม่วง จังหวัดสระบุรี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

^{๖๖} สทนากลุ่มเฉพาะ นางสาวนัฐธานี ปวชิรวิชัย, หัวหน้าฝ่ายฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว บริษัท ทรานส์ จำกัด จังหวัดปทุมธานี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

^{๖๗} สทนากลุ่มเฉพาะ นางสาวทิวาพร บุญอนันต์, หัวหน้าฝ่ายวางแผนส่งเสริมการท่องเที่ยว บริษัท แวนดาร์ริสอร์ท จำกัด จังหวัดสระบุรี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

ท่องเที่ยวเป็นวิธีการกระจายรายได้ และอาชีพแก่ประชาชนในชนบทอย่างทั่วถึง การท่องเที่ยวเป็นวิธีการให้การศึกษาแก่เยาวชน และประชาชน การท่องเที่ยวเป็นวิธีการที่ช่วยแสวงหาเงินตราต่างประเทศ และการท่องเที่ยวก็ยังสามารถรักษาขีดความสามารถในการแข่งขันได้อย่างยั่งยืน การส่งเสริมการท่องเที่ยวซ้ำและขยายจำนวนนักท่องเที่ยว การส่งเสริมให้ท้องถิ่นเป็นศูนย์กลางการผลิตจำหน่ายสินค้าโอท็อปในท้องถิ่น ดังนั้นจึงต้องพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่นให้มีเอกลักษณ์ไทยในมาตรฐานสากล และการส่งเสริมการท่องเที่ยวยังจะเน้นการดำเนินงานอีกด้วยโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลและรับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวเพื่อนำรายได้มาพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่นและนำไปสู่การกระตุ้นให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนและสร้างรายได้ให้ท้องถิ่น^{๖๔}

(๒) ด้านสังคม การท่องเที่ยวศึกษาหาความรู้ และประสบการณ์เกี่ยวกับสังคมชนบทในท้องถิ่นเป็นสิ่งที่ต้องศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิต การใช้ชีวิตในสังคมชนบท และหาประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิต เพราะการท่องเที่ยวในชนบทท้องถิ่นถือเป็นการผ่อนคลายความเครียด พร้อม ๆ กับได้ประสบการณ์ที่แปลกใหม่และได้เห็น ได้สัมผัสกับวิถีการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนไปจากที่เคยได้ ความรู้ ความเข้าใจจากสังคมเมือง ดังนั้นการเร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุนและการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยวจะต้องใช้ศักยภาพของกลุ่มจังหวัดในการสนับสนุนนโยบายการท่องเที่ยวแบบท้องถิ่นสังคมชนบท และเมื่อได้เดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่อื่นหรือท้องถิ่นอื่นก็ได้มีโอกาสพบปะหรือทำกิจกรรมร่วมกันมีส่วนช่วยเสริมสร้างสัมพันธ์ไมตรีและความเข้าใจอันดีต่อกัน ก็จะเป็นการลดช่องว่างทาง สังคมของประชากรได้เป็นอย่างดี

ความสงบสุขก็ย่อมเกิดขึ้นในสังคมและการท่องเที่ยวจะช่วยขจัดปัญหาความแตกต่างระหว่างสังคมเมืองกับสังคมชนบท รวมถึงช่วยขจัดปัญหาการล้นไหลและการเคลื่อนย้ายเข้ามาหางานทำในเมืองของชาวชนบท^{๖๕}

(๓) ด้านวัฒนธรรม การเร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุนและการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว นอกจากจะเน้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการกำหนดนโยบาย และหาทุนได้เองแล้วก็ยังเน้นหน้าที่ในการอนุรักษ์ศิลปะ ประเพณี ความรู้ท้องถิ่น หรือวัฒนธรรมที่ดี รวมทั้งผลผลิตทางการเกษตรเพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวศึกษาหาความรู้ และประสบการณ์ทางด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบบวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น ประเพณีการเก็บเกี่ยวโดยจัดให้มีการละเล่นพื้นเมืองท้องถิ่น การเล่นรีรีข้าวสาร และการร้องเพลงรำตัด เพลงเกี่ยวข้าว เมื่อถึงหน้าเกี่ยวข้าว อีกทั้งยังเป็นการสนับสนุนให้มีการฟื้นฟูและอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมไปในตัว^{๖๖}

(๔) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ถึงแม้ศักยภาพของการท่องเที่ยวไทยยังสูง แต่ก็เริ่มมีสัญญาณเตือนว่า ทรัพยากรท่องเที่ยวโดยเฉพาะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

^{๖๔} สทนากลุ่มเฉพาะ นางพัฒนิตา วันแวน, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังม่วง จังหวัดสระบุรี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

^{๖๕} สทนากลุ่มเฉพาะ นายพิชัย เปี่ยมทองคำ, ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

^{๖๖} สทนากลุ่มเฉพาะ นางสาวนัฐธานี วัชรวิชัย, หัวหน้าฝ่ายฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว บริษัททรี ทรานส์ จำกัด จังหวัดปทุมธานี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

กำลังเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว หากไม่มีการจัดการที่ดีจะ สูญสิ้นแบบไม่มีวันหวนคืนกลับมาได้ เช่น การตัดไม้ทำลายป่า การบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อทำรีสอร์ท จึงทำให้การเสื่อมโทรม ของทรัพยากรท่องเที่ยว ไทยเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้คนไทยหันไปท่องเที่ยวต่างประเทศแทนที่จะเที่ยวเมืองไทยจึงเป็นผลเสีย ต่อดุลบัญชีเดินสะพัด และ ถ้าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสียไปก็จะเป็นผลเสีย ความสามารถในการแข่งขันได้ในระยะยาวไว้ได้ เพราะการท่องเที่ยวเป็นวิธีการปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์และลดภาระต่อสิ่งแวดล้อม จึงต้องร่วมกับท้องถิ่นอื่นๆจัดโครงการ “เที่ยวไทย รักประเทศไทย” เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งจะต้องใช้วิธีเอากฎหมาย บังคับการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้วยอีกทาง การควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และลดมลภาวะ โดยการเพิ่มพื้นที่สีเขียว ปรับปรุงภูมิทัศน์และควบคุมการใช้ประโยชน์จากที่ดิน การ และขยายกำลังรองรับของสาธารณูปโภคเพิ่มเติมจากความต้องการเดิมของท้องถิ่น โดยเฉพาะการ กำจัดขยะและน้ำเสีย เพราะถือเป็นภารกิจหลักที่จะต้องให้ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญ และร่วมกัน รับผิดชอบ โดยเฉพาะผู้ที่เป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยว เช่น กลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการ ท่องเที่ยวยังเป็นการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่นรู้จักการรักษาสิ่งแวดล้อมด้วย^{๑๑}

๕) บริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งการ โฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย

(๑) ด้านเศรษฐกิจ จะเห็นได้จากที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งภายในจังหวัด รวมกลุ่มกันเพื่อจัดทำแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยขอรับการสนับสนุนการดำเนินงานจาก หน่วยงานผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก และสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการ การท่องเที่ยว รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และโบราณคดี รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยว ชมวิถีชีวิตในชนบท รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบเศรษฐกิจพอเพียง และเน้นกิจกรรม การท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชนที่ เช่น การผลิตสินค้าโอท็อป ธุรกิจการบริการการท่องเที่ยวเชิง สุขภาพโดยการให้นักท่องเที่ยวร่วมกิจกรรมกีฬาปั่นจักรยานในโครงการ “ปั่นช่วยชาติ” เพราะ นอกจากจะสุขภาพดีแล้วก็ยังได้ออกกำลังกายและได้ร่วมบริจาคทำบุญช่วยรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็ง ด้วย ได้สนุกเพลิดเพลินและได้ร่วมกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวร่วมกับท้องถิ่นด้วย และเพื่อนำ รายได้จากการท่องเที่ยวมาพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชนและช่วยพัฒนาท้องถิ่นได้อย่าง ยั่งยืน^{๑๒}

^{๑๑} สทนากลุ่มเฉพาะ นางสาวทิวพร บุญอนันต์, หัวหน้าฝ่ายวางแผนส่งเสริมการท่องเที่ยว บริษัท แวนดาร์รีสอร์ท จำกัด จังหวัดสระบุรี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

^{๑๒} สทนากลุ่มเฉพาะ นางพัฒนิตา วันแวน, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังม่วง จังหวัดสระบุรี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

(๒) **ด้านสังคม** มีความสำคัญที่ทำให้เกิดการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเจ้าของบ้านและผู้มาเยือน รวมทั้งทำให้เกิดความเจริญต่อชุมชนได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน และทำให้เกิดความเข้าใจกันดี และสื่อสัมพันธ์กันดี คุยกันรู้เรื่อง ระหว่างนักท่องเที่ยวกับคนในชุมชน และถ้าหากมีการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยวแล้วก็จะทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในชุมชนท้องถิ่น และสังคมชนบทที่เทียบเท่าสังคมเมือง และเมื่อธุรกิจบริการการท่องเที่ยวชุมชนได้รับการโฆษณาประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว หลากหลายรูปแบบก็จะทำให้ธุรกิจบริการการท่องเที่ยวชุมชนเจริญก้าวหน้า ชุมชนท้องถิ่นก็มีชื่อเสียงโด่งดังในด้านการท่องเที่ยวไปทั่วประเทศ และเมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวก็จะทำให้ท้องถิ่นมีรายได้มาพัฒนาการท่องเที่ยวให้เจริญได้ มีความมั่นคงทั้งด้านสังคม และเกิดการพัฒนาในทุกๆด้านอีกทั้งยังทำให้เกิดความมั่นคงทางสังคมอย่างมั่นคงและยั่งยืน^{๗๓}

(๓) **ด้านวัฒนธรรม** ถ้าหากคนในท้องถิ่นร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจกันพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในหลายๆรูปแบบ นอกจากจะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวในท้องถิ่นมากขึ้นก็ยังสามารถช่วยฟื้นฟูและสืบทอด อนุรักษ์วัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น และ จะก่อให้เกิดการผลิตและจำหน่ายผลงานในเชิงศิลปวัฒนธรรมได้ด้วยเรียกว่าเจริญทั้งด้านการท่องเที่ยว และสังคม วัฒนธรรมท้องถิ่น และคนในชุมชน^{๗๔}

(๔) **ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** เมื่อเกิดธุรกิจการท่องเที่ยวชุมชนท้องถิ่นชนบทขึ้นก็จะทำให้เกิดการรู้จักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงทำให้เกิดการรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และทำให้เกิดการศึกษาค้นคว้าหาแนวทางการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้อยู่คู่กับท้องถิ่นตลอดไป รวมทั้งการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการทำให้เกิดจิตสำนึก ขยายความร่วมมือทางด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนท้องถิ่นการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย และโดยการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการคมนาคม และการขนส่ง เชื่อมโยงการค้าและการลงทุนด้านการท่องเที่ยวชุมชนท้องถิ่นอย่างเต็มรูปแบบ นอกจากนี้ยังมีการใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุกในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวในท้องถิ่นได้มากขึ้น โดยการสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน เช่น การบริการการท่องเที่ยวที่เน้นกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ศึกษาเรียนรู้ร่วมทำกิจกรรมการทำธุรกิจการเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง^{๗๕}

หลักการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนคือ หลักธรรมที่เรียกว่า สังคหวัตถุ ๔ เป็นหลักธรรม ที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจคนและประสานหมู่ชนไว้

^{๗๓} สทนากลุ่มเฉพาะ นาย นิติพัฒน์ ศรีประยูร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

^{๗๔} สทนากลุ่มเฉพาะ นางสาวทิวาพร บุญอนันต์ หัวหน้าฝ่ายวางแผนส่งเสริมการท่องเที่ยว บริษัท แวนดาร์ริสอร์ท จำกัด จังหวัดสระบุรี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

^{๗๕} สทนากลุ่มเฉพาะ นางพัฒนิตา วันแวน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังม่วง จังหวัดสระบุรี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

ให้มีความสามัคคีกัน และเป็นธรรมเชื่อมโยงคนให้มีความรักและสามัคคีกัน ทำให้คนคิดถึงกันทำให้คนรักกัน ทำให้มีความเคารพซึ่งกันและกัน ไม่ทะเลาะวิวาทกัน เกิดความสามัคคีปรองดองกัน ซึ่งธรรมะที่ชื่อว่าสังคหวัตถุ ๔ มีทั้งหมด ๔ ประการ จะเป็นก้าวใจ เชื่อมใจให้มีความรักความเมตตาต่อกัน เชื่อมใจคนให้มีความรักและสามัคคีกัน เชื่อมใจคนที่ทำงานให้มีความสามัคคีปรองดองเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน^{๗๖} เพื่อที่จะช่วยพัฒนาสังคมของเราให้มีความเจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้นไป และเชื่อมใจคนทั้งประเทศให้เป็นไปด้วยพลังที่ยิ่งใหญ่ เกิดความกลมเกลียวกัน ธรรมะที่ชื่อว่าสังคหวัตถุ ๔ เมื่อมีอยู่ในตัวแล้วจะทำให้เป็นคนมีเสน่ห์ เป็นที่รัก เป็นที่ชอใจ เป็นที่เคารพยำเกรงของปวงชน เป็นที่รักของเจ้านาย เป็นที่รักของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เป็นที่รักของญาติสนิทมิตรสหาย ซึ่งปกติแล้วมนุษย์เราทั้งหลายมักเสาะแสวงหาความรักอยู่แล้วเป็นปกติ สังคหวัตถุ ๔ ทั้ง ๔ ประการ^{๗๗} มีดังนี้

๑. ทาน หมายถึง ให้ปัน คือ ความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ เสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือสงเคราะห์ ด้วยปัจจัยสี่ ทุน หรือ ทรัพย์สิน สิ่งของ ตลอดจนให้ความรู้ ความเข้าใจและศิลปวิทยาการ สำหรับการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ดูแลสถานที่ท่องเที่ยวให้ดูสวยงามสะอาดตาเพื่อดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวสัมผัส นอกจากนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังต้องแสดงความมีน้ำใจต่อนักท่องเที่ยวเมื่อต้องการความช่วยเหลือ และให้อภัยนักท่องเที่ยวเมื่อนักท่องเที่ยวพูดคำหยาบคายหรือแสดงอาการที่ท่องเที่ยวไม่ดีไม่สวยไม่งามหรือไม่สะอาดตา

๒. ปิยวาจา การพูดอย่างรักกัน คือ กล่าวคำสุภาพ ไพเราะ น่าฟัง ชี้แจง แนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ มีเหตุผล เป็นหลักฐาน ชักจูงในทางที่ดีงามหรือแสดงความเห็นอกเห็นใจ ให้กำลังใจ รู้จักพูดให้เกิดความเข้าใจดี สามานสามัคคี เกิดไมตรีทำให้รักใคร่นับถือและช่วยเหลือ เกื้อกูลกัน เช่น เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพูดแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวด้วยวาจาที่ดีหรือผู้บริหารใช้คำพูดที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา

๓. อุตถจริยา การทำประโยชน์แก่กัน คือ ช่วยเหลือด้วยแรงกายและชวนชวน ช่วยเหลือกิจการต่างๆ บำเพ็ญประโยชน์ รวมทั้งช่วยแก้ไขปัญหาและช่วยปรับปรุงส่งเสริมในด้านจริยธรรม เช่น ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดูแลแหล่งท่องเที่ยวให้ดีและช่วยสร้างแหล่งท่องเที่ยวให้ยั่งยืนโดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ยั่งยืน

๔. สามานัตตตา เอาตัวเข้าสามาน คือ ทำตัวให้เข้ากับเขาได้ วางตนเสมอต้นเสมอปลายให้ความเสมอภาค ปฏิบัติสม่ำเสมอทั้งต่อคนทั้งหลาย ไม่เอาเปรียบและเสมอในสุขทุกข์ คือ ร่วมสุข ร่วมทุกข์ ร่วมรับรู้ ร่วมแก้ไขปัญหาเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกัน เช่น ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติตนต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและนักท่องเที่ยวอย่างเสมอต้นเสมอปลาย

หลักธรรมทั้ง ๔ ประการนี้เป็นหลักธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจบุคคลและประสานหมู่ชนไว้ให้สามัคคี เป็นหลักการสงเคราะห์ซึ่งกันและกันเพื่อให้มนุษย์มีการช่วยเหลือกัน ดังที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า“...ตุกริกษุทั้งหลาย สังคหวัตถุ ๔ ประการนี้ ๔ ประการเป็นไฉน คือ ทาน การ

^{๗๖} สันทนา กลุ่มเฉพาะ นางสาวนัฐรานิ ป วชิรวิชัย, หัวหน้าฝ่ายฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว บริษัททรี ทรานส์ จำกัด จังหวัดปทุมธานี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

^{๗๗} สันทนา กลุ่มเฉพาะ พระมหาอภิชาติ อภิขมโณ, มหาบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จังหวัดปทุมธานี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

ให้ ๑ เปยยวัชชะ ความเป็นผู้มีวาจาน่ารัก ๑ อัถถจริยา ความประพฤติประโยชน์ ๑ สมานัตตตา ความเป็นผู้มีตนเสมอ ๑ คุกรภิกษุทั้งหลาย สังคหัตถุ ๔ ประการนี้แล การให้ ๑ ความเป็นผู้มีวาจาน่ารัก ๑ ความประพฤติประโยชน์ ในโลกนี้ ๑ ความเป็นผู้มีตนสม่าเสมอในธรรมนั้น ๆ ตามสมควร ๑ ธรรมเหล่านั้นแล เป็นเครื่องสงเคราะห์โลก ประดุจสลักเพลาควบคุมรถที่แล่นไปอยู่ไว้ได้ ฉะนั้น ถ้า ธรรมเครื่องสงเคราะห์เหล่านี้ ไม่พึงมีไซ้ มารดาหรือบิดาไม่พึงได้ความนับถือหรือบูชาเพราะเหตุแห่งบุตร ก็เพราะเหตุที่บัณฑิตพิจารณาเห็นธรรมเครื่องสงเคราะห์เหล่านี้ ฉะนั้นพวกเขาจึงถึงความยิ่งใหญ่ และเป็นที่น่าสรรเสริญ” เพราะฉะนั้นแล้วสังคหัตถุ ๔ จึงเป็นธรรมที่ญาติโยมทั้งหลายควรที่จะยึดถือไว้เป็นแนวทาง ในการปฏิบัติเพื่อที่จะทำให้ประเทศชาติของเรานั้นมีความเจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไป และเป็นธรรมที่ช่วยให้ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริการการท่องเที่ยว ผู้ประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยว ประชาชนในท้องถิ่น และผู้ที่เกี่ยวข้องควรที่จะยึดถือไว้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการและการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยว^{๗๘}

สรุปได้ว่า หลักสังคหัตถุ ๔ เป็นหลักธรรมในพุทธศาสนา ที่มีการกล่าวถึงการช่วยเหลือกันและการสงเคราะห์ซึ่งกันและกันของผู้ร่วมงานด้วยความเต็มใจ แสดงกิริยาอาการสุภาพ เคารพนับถือกัน ช่วยบอกแจ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์ สั่งสอน แนะนำตักเตือนด้วยความหวังดี กล่าววาจาสุภาพ แสดงความเคารพและนับถือกัน ทั้งต่อหน้าและลับหลัง และเป็นคุณธรรมที่ทำให้รู้จักการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันและกัน ทำให้เข้าใจคนอื่นมากขึ้น ซึ่งเป็นแนวทางที่ดีในการอยู่ร่วมกันด้วยความสามัคคีปรองดองกัน มีน้ำใจต่อกัน

สรุปผลการสนทนากลุ่มเฉพาะ

รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน สามารถสรุปได้ ดังนี้

๑) การเร่งพัฒนา บุรณะ พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม ทั้งในเขตเมืองและนอกเมืองเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่ สร้างแหล่งจับจ่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว โดยส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยวและวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมการท่องเที่ยว และรู้สาเหตุของปัญหาในการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง ๔ ด้านตลอดจนข้อร้องเรียนและความคิดเห็นต่างๆของประชาชน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้นำข้อปัญหา มาปรึกษาหารือกันเพื่อหาแนวทางร่วมกันแก้ปัญหา โดยได้เชิญผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวในแต่ละหน่วยงานมาเพื่อพูดคุยปัญหา อุปสรรค และรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไข โดยผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชนในท้องถิ่น ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่บริษัทการท่องเที่ยวเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยว และมีส่วนร่วมในการเร่งพัฒนา บุรณะ พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม ทั้งในเขตเมืองและนอกเมืองเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่ สร้างแหล่งจับจ่ายซื้อสินค้า

^{๗๘}สนทนากลุ่มเฉพาะ พระมหากษัตริย์ อภิขมโณ, มหาบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ วไลยอลงกรณ์ จังหวัดปทุมธานี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

ของนักท่องเที่ยว โดยส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยวและวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง เป็นผู้ที่กำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยว แก้ไขและลดปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว^{๗๘}

๒) การเพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม โดยส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งในรูปแบบการจัดสหกรณ์การท่องเที่ยวและการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว พบว่ามีเจ้าหน้าที่และอุปกรณ์ไม่เพียงพอกับการปฏิบัติงาน งบประมาณไม่เพียงพอสำหรับการจัดกิจกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวกับการพัฒนาพื้นที่ชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ และการปรับปรุงสภาพแวดล้อม รวมทั้งการจัดสถานที่ท่องเที่ยวให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่เน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงต้องขอความร่วมมือจากประชาชนในท้องถิ่น และผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวมาทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายงาน ด้านการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวทั้ง ๔ ด้านโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องประสานการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาล และจะต้องได้รับความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจจากประชาชนในท้องถิ่นด้วย^{๗๙}

หลักสังคหวัตถุ ๔ ที่ว่าด้วย ทาน ให้ปัน คือ ความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ เสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือสงเคราะห์ ด้วยปัจจัยสี่ ทุน หรือ ทรัพย์สิน สิ่งของ ตลอดจนให้ความรู้ ความเข้าใจและศิลปวิทยาการ สำหรับการส่งเสริมการท่องเที่ยว เมื่อสังคมต้องการความเห็นอกเห็นใจ แบ่งปันเจือจาน มีความเอื้ออาทรต่อกัน จึงต้องปลูกจิตสำนึกให้ ประชาชนมี “จิตอาสา” และ อุตสาหจิต การทำประโยชน์แก่กัน คือ ช่วยเหลือด้วยแรงกายและขวนขวาย ช่วยเหลือกิจการต่าง ๆ บำเพ็ญประโยชน์

๓) การเพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง โดยได้ร่วมมือกับตำรวจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้บริการและเป็นที่พักของนักท่องเที่ยวมีความพร้อมในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ มีความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในศีลธรรมเช่น การให้การช่วยเหลือเมื่อนักท่องเที่ยวต้องการความช่วยเหลือ และจัดหน่วยรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว โดยมีศูนย์รับแจ้งเหตุด่วน เหนือร้าย สำหรับนักท่องเที่ยวตลอด ๒๔ ชั่วโมง^{๘๐}

๔) การเร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุน และการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว โดยการร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบทั้งทางด้านการตลาด การลงทุน และการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยวให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแล

^{๗๘} สทนากลุ่มเฉพาะ นางนคประภา ถนอมกุล, นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จังหวัดปทุมธานี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

^{๗๙} สทนากลุ่มเฉพาะ นางสาวนัฐรานี ป วชิรวิชัย, หัวหน้าฝ่ายฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว บริษัททรี ทรานส์ จำกัด จังหวัดปทุมธานี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

^{๘๐} สทนากลุ่มเฉพาะ นางพัฒนิตา วันแวน, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังม่วง จังหวัดสระบุรี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

และรับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว เพื่อนำรายได้มาพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่นและนำไปสู่การกระตุ้นให้เกิดการลงทุนด้านการท่องเที่ยวของภาคเอกชนและสร้างรายได้ให้ท้องถิ่นสำหรับการพัฒนาในด้านอื่นๆ ร่วมด้วยอย่างยั่งยืน^{๑๒}

๕) การบริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย การดำเนินงานด้านกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว และพัฒนาความพร้อมยกระดับมาตรฐานของสถานบริการด้านการท่องเที่ยวและบริการอื่นๆ และจะต้องมีการการรวมกลุ่มของธุรกิจบริการการท่องเที่ยว โดยให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารการท่องเที่ยว อันจะนำไปสู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวทุกรูปแบบ การประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน รวมถึงการโฆษณาประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวทุกรูปแบบ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่น จะช่วยให้การส่งเสริมการท่องเที่ยวท้องถิ่นมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

การบูรณาการหลักสังคหวัด ๔ มาใช้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน คือการ คิดดี พูดดี ทำดี ด้วยความเมตตาเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ เสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือ สามัคคีปรองดองกันเห็นอกเห็นใจและให้กำลังใจแก่กัน โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ในการทำงานด้านการบริหารจัดการ พัฒนา และส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อทุกคน ทุกหน่วยงานจะต้องร่วมกันแก้ปัญหาปรึกษาหารือร่วมกัน และทุกคนต้องเคารพ กฎ ระเบียบ กติกา ของสังคมให้เกียรติซึ่งกันและกันอันจะนำไปสู่ความสามัคคีปรองดองกันของบุคลากร เพื่อนร่วมงาน และประชาชนทุกคนในท้องถิ่น

^{๑๒} สทนทากลุ่มเฉพาะ นางสาวนัฐฐานิปี วชิรวิชัย, หัวหน้าฝ่ายฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว บริษัททรี ทรานส์ จำกัด จังหวัดปทุมธานี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

^{๑๓} สทนทากลุ่มเฉพาะ พระมทอภิชาติ อภิขมิโน, มหำบัณฑิตคณะวิทยาการจัการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ วไลยอลงกรณ์ จังหวัดปทุมธานี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

๔.๓ รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน

รูปแบบที่ ๑ การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนด้านการเร่งพัฒนา บุรณะ พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม

แผนภาพที่ ๔.๑ การเร่งพัฒนา บุรณะ พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม

การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน

ด้านการเร่งพัฒนา บุรณะ พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม มีดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ คือ สร้างงาน, สร้างอาชีพ, กระจายรายได้สู่ชุมชน, พัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

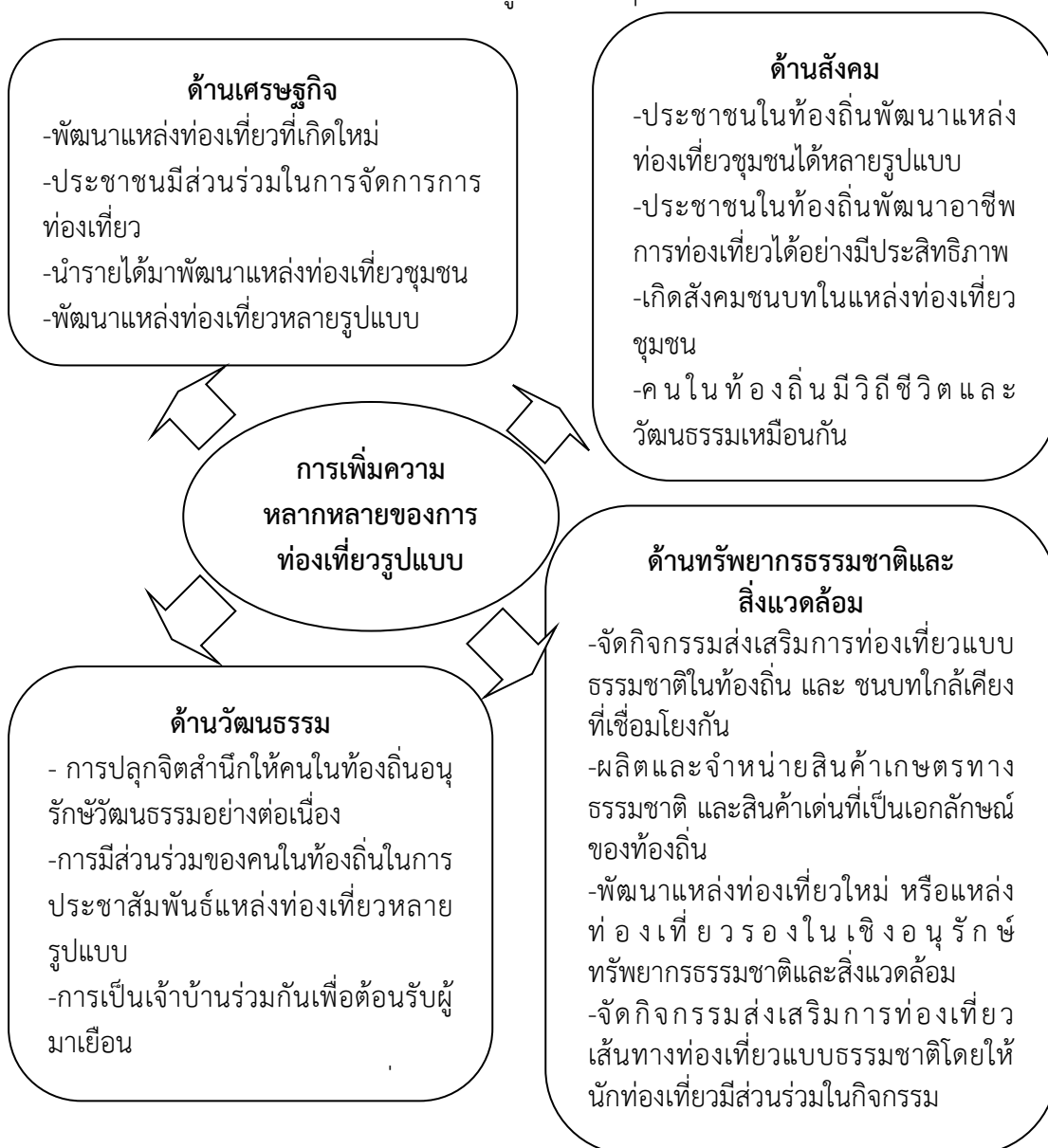
อย่างยั่งยืน

ด้านสังคม คือ ร่วมจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน, ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยว, เสริมสร้างสัมพันธ์ไมตรี, พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชน

ด้านวัฒนธรรม คือ ร่วมพัฒนาฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม, ส่งเสริมเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยว, ร่วมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่, ร่วมสร้างแหล่งจำหน่ายซื้อสินค้าศิลปวัฒนธรรม

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, พัฒนาฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ, จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยให้นักท่องเที่ยวร่วมปลูกต้นไม้เพื่อพ่อของแผ่นดิน, ช่วยลดมลพิษไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำ

รูปแบบที่ ๒ การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ด้านการเพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ

แผนภาพที่ ๔.๒ การเพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ

การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ด้านการเพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ มีดังนี้

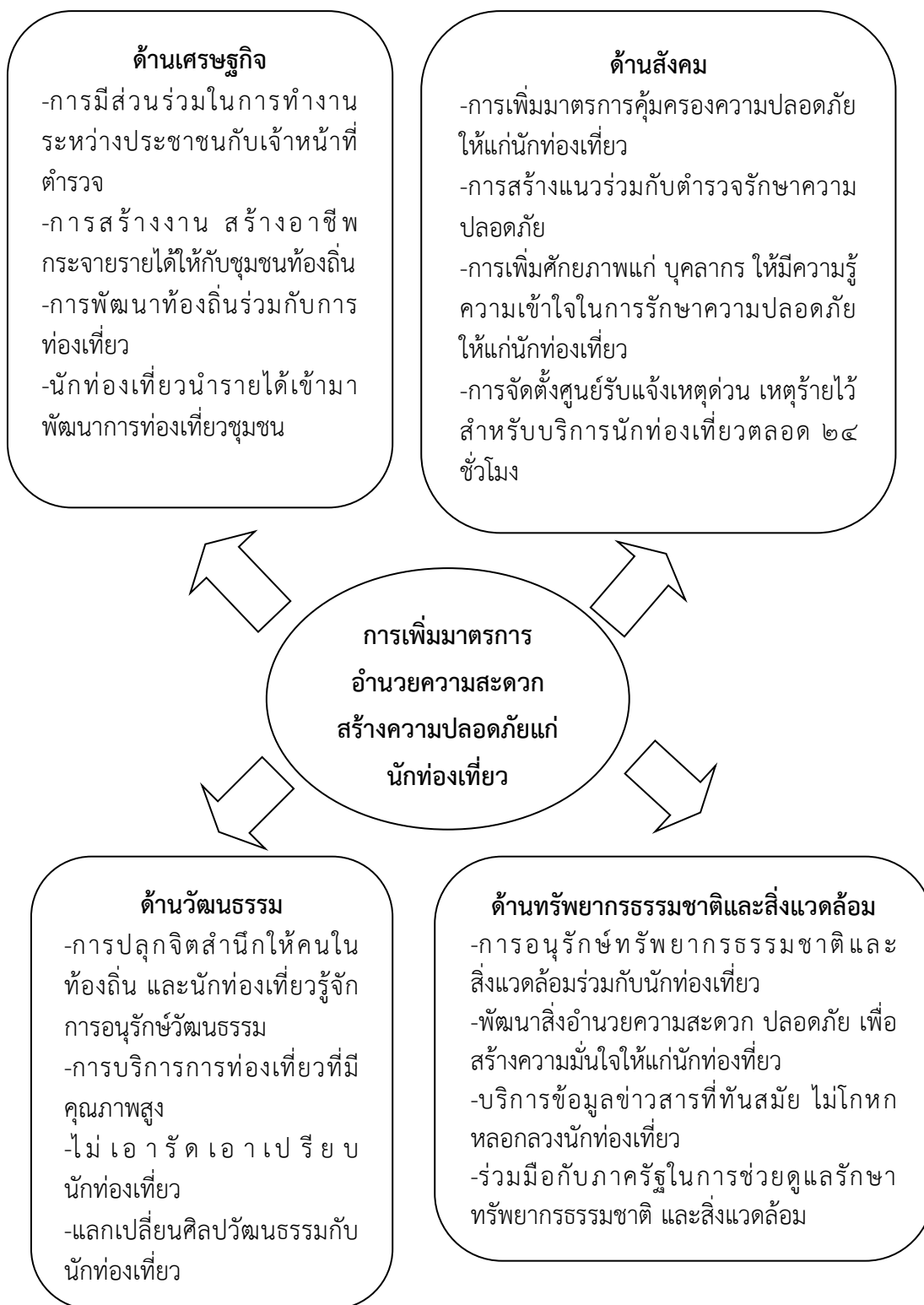
ด้านเศรษฐกิจ คือ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นใหม่, ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยว, นำรายได้มาพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชน, พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหลายรูปแบบ

ด้านสังคม คือ ประชาชนในท้องถิ่นพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนได้หลายรูปแบบ, ประชาชนในท้องถิ่นพัฒนาอาชีพการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ, เกิดสังคมชนบทในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน, คนในท้องถิ่นมีวิถีชีวิตและวัฒนธรรมเหมือนกัน

ด้านวัฒนธรรม คือ การปลูกจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นอนุรักษ์วัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง, การมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่นในการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวหลายรูปแบบ, การฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น ให้ความรู้ด้านวัฒนธรรม และทักษะการให้บริการด้วยใจ

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบธรรมชาติในท้องถิ่น และ ชนบทใกล้เคียงที่เชื่อมโยงกัน, ผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรทางธรรมชาติและสินค้าเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น, พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ หรือแหล่งท่องเที่ยวรองในเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเส้นทางท่องเที่ยวแบบธรรมชาติโดยให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรม

รูปแบบที่ ๓ การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ด้านการเพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง

แผนภาพที่ ๔.๓ การเพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว

การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ด้านการเพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง มีดังนี้

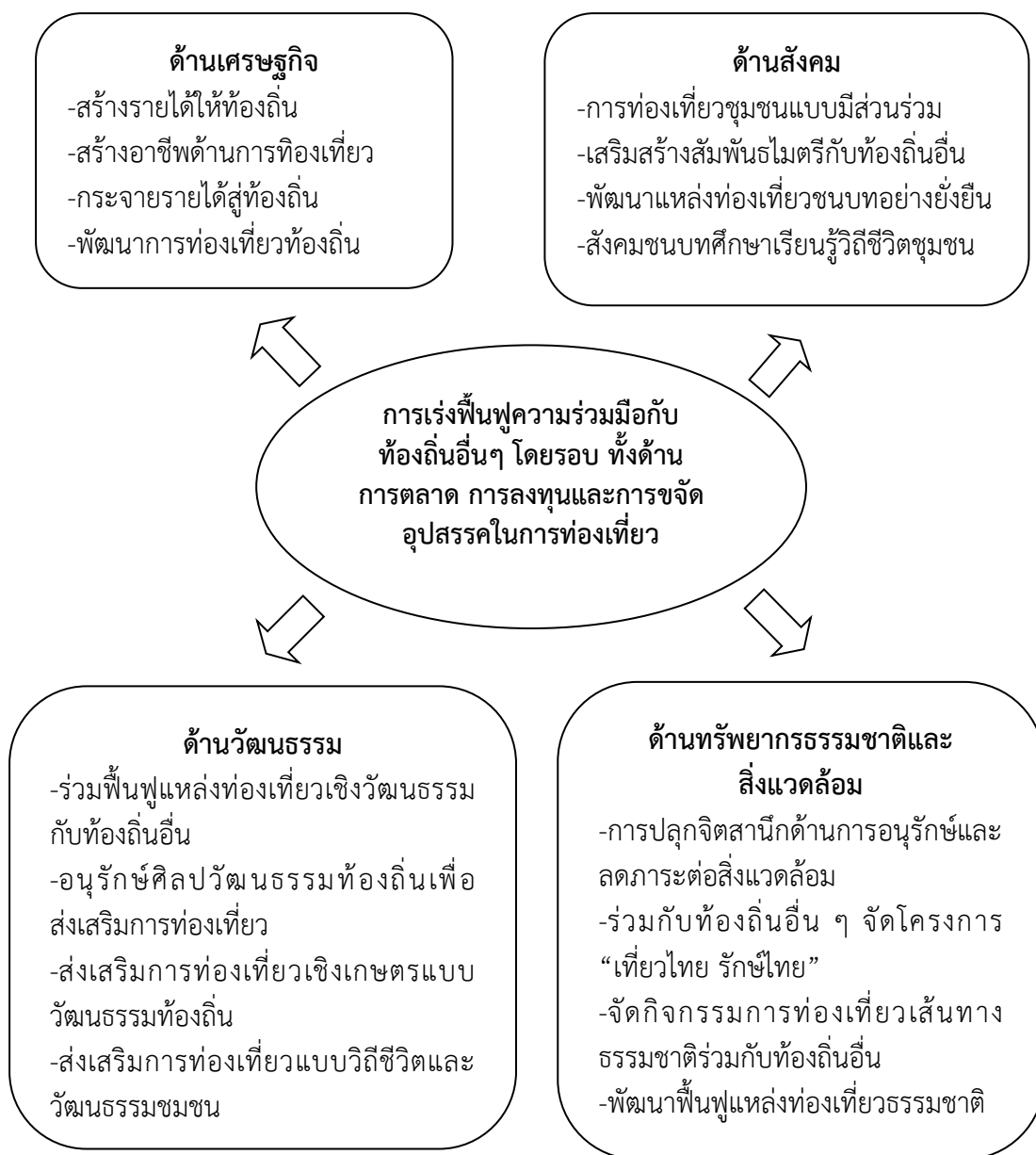
ด้านเศรษฐกิจ คือ สร้างงาน, สร้างอาชีพ, กระจายรายได้สู่ชุมชน, การมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่น

ด้านสังคม คือ การเพิ่มมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว, ให้ความรู้ความเข้าใจในการรักษาความปลอดภัย, การจัดตั้งศูนย์รับแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายไว้สำหรับบริการนักท่องเที่ยวตลอด ๒๔ ชั่วโมง, การสร้างแนวร่วมกับตำรวจรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว

ด้านวัฒนธรรม คือ การปลูกจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวรู้จักการอนุรักษ์วัฒนธรรม, การบริการการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง, ไม่เอาเปรียบนักท่องเที่ยว, แลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมกับนักท่องเที่ยว

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับนักท่องเที่ยว, พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก ปลอดภัย เพื่อสร้างความมั่นใจให้นักท่องเที่ยว, บริการข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยไม่โกหกหลอกลวงนักท่องเที่ยว, ร่วมมือกับภาครัฐในการช่วยดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รูปแบบที่ ๔ การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ด้านการเร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุนและการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว

แผนภาพที่ ๔.๔ การเร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุน และการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว

การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนด้านการเร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุนและการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว มีดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ คือ การสร้างรายได้ให้ท้องถิ่น, สร้างอาชีพด้านการท่องเที่ยว, กระจายรายได้สู่ท้องถิ่น, พัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่น

ด้านสังคม คือ การท่องเที่ยวชุมชนแบบมีส่วนร่วม, เสริมสร้างสัมพันธ์ไมตรีกับท้องถิ่นอื่น, พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชนบทอย่างยั่งยืน, สังคมชนบทศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน

ด้านวัฒนธรรม คือ ร่วมฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมกับท้องถิ่นอื่น, อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว, ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบบวัฒนธรรมท้องถิ่น, ส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชน

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ การปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์และลดภาระต่อสิ่งแวดล้อม, ร่วมกับท้องถิ่นอื่น ๆ จัดโครงการเที่ยวไทย รักษาไทย, จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเส้นทางธรรมชาติร่วมกับท้องถิ่นอื่น, พัฒนาฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ

รูปแบบที่ ๕ การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนด้านการบริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย

แผนภาพที่ ๕.๕ การบริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก

การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ด้านการบริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย มีดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ คือ จัดทำแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยว, สร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน, พัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว, การโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นรูปแบบที่หลากหลาย

ด้านสังคม คือ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเจ้าของบ้านและผู้มาเยือน, มีความเจริญต่อชุมชนได้อย่างมั่งคั่งและยั่งยืน, มีความเข้าใจกันดี และสื่อสัมพันธ์กันดี ระหว่างนักท่องเที่ยวกับคนในชุมชน, สังคมชนบทเทียบเท่าสังคมเมือง

ด้านวัฒนธรรม คือ ฟื้นฟู สืบทอด อนุรักษ์วัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น, การผลิตและจำหน่ายผลงานในเชิงศิลปวัฒนธรรม, การท่องเที่ยวดี วัฒนธรรมเด่น, ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวมากขึ้น

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ การรู้จักคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, การรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, การศึกษาค้นคว้าหาแนวทางการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔.๔ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย เรื่องรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน

แผนภาพที่ ๔.๖ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากแผนภาพ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน” สามารถอธิบายได้ดังนี้

การนำหลักสังคหวัตถุ ๔ ประการซึ่งเป็นฐานยึดเหนี่ยวน้ำใจคนและประสานหมู่ชนไว้ให้มีความสามัคคีกันมาบูรณาการกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน สามารถอธิบาย ได้ดังนี้

ประการแรก “คิดดี ทำดี ด้วยความเมตตาเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ เสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือ สงเคราะห์ ด้วยปัจจัยสี่ หุ่น หรือ ทรัพย์สิน สิ่งของ ตลอดจนให้ความรู้ ความเข้าใจแก่กัน” โดย

คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ในการทำงานด้านการบริหารจัดการ พัฒนา และส่งเสริมการ
ท่องเที่ยว มาจากสังคหวัตถุ ๔ ข้อ คือ ทาน (การช่วยเหลือแบ่งปันกัน)

ประการที่สอง “การที่แต่ละคนต่างช่วยเหลือเกื้อกูลกัน พุทธิแก่กัน” ตรงกับสังคหวัตถุ
ข้อ ปิยวาจา(พูดไพเราะน่าฟัง พุทธิแก่กัน)

ประการที่สาม “การที่ทุกคนทำประโยชน์ให้แก่กันช่วยเหลือด้วยร่างกาย”
ตรงกับสังคหวัตถุ ข้ออตถจริยา (ช่วยเหลือช่วยแก้ปัญหาาร่วมกัน)

ประการที่สี่ “การที่ต่างคนต่างพยายามวางตัวให้เสมอต้นเสมอปลายไม่เอาเปรียบและ
เสมอในสุขทุกข์” ตรงกับสังคหวัตถุ ข้อสมานัตตตา (รวมทุกข์ร่วมสุขกัน)

ในทางปฏิบัติสังคหวัตถุ จะเริ่มต้นด้วยทาน คือ ความเมตตาเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ เสียสละ
แบ่งปัน ช่วยเหลือ สงเคราะห์ปรับความคิดเห็นให้เป็นแบบเดียวกัน เราก็จะเกิดความรู้รักสามัคคี คิด
พูด ทำต่อกันด้วยความดีความเมตตาเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ เสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือ สงเคราะห์ต่อกัน
โดยปิยวาจา อตถจริยา และวางตัวให้เสมอต้นเสมอปลายไม่เอาเปรียบกันด้วยสมานัตตตา

หลักธรรมทั้ง ๔ ประการข้างต้น เป็นหลักธรรมสำหรับการเสริมสร้างความสามัคคีและยึด
เหนี่ยวน้ำใจคน รวมทั้งประสานหมู่ชนไว้ให้มีความสามัคคีกันในสังคมปัจจุบันอันจะนำมาซึ่งความสุข
ความสันติความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าทั้งปวง จะทำให้สังคมที่เราอยู่ในปัจจุบันนี้มีความสุข
สุขและน่าอยู่มากกว่านี้หาก เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสันติเข้าอกเข้าใจซึ่งกันและกัน ยอมรับใน
ความแตกต่างซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือกันให้กำลังใจซึ่งกันและกัน และรู้จักการให้อภัยกันอยู่
ตลอดเวลา เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนในท้องถิ่นที่เข้ามาร่วมบริหารจัดการ
ส่งเสริมการท่องเที่ยวสามารถปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ประการได้แล้วนั้น จะต้องนำมาใช้ใน
หลักการมีส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักทฤษฎี ทั้ง ๔ ด้าน ดังนี้

**๑. การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ด้านการ
เร่งพัฒนา บุรณะ พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม สามารถปฏิบัติได้ดังนี้**

ด้านเศรษฐกิจ การสร้างงาน การสร้างอาชีพ การกระจายรายได้สู่ชุมชน และการพัฒนา
เศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน โดยส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยวและ
วิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการ
ส่งเสริมการท่องเที่ยว และรู้สาเหตุของปัญหาในการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น ทั้ง ๔ ด้านตลอดจนข้อร้องเรียนและความคิดเห็นต่างๆ ของประชาชน โดยองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นได้นำข้อปัญหา มาปรึกษาหารือกันเพื่อหาแนวทางร่วมกันแก้ปัญหา ด้านสังคม การสร้าง
ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเจ้าของบ้านและผู้มาเยือน, มีความเจริญต่อชุมชนได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน, มี
ความเข้าใจกันดี และสื่อสัมพันธ์กันดี ระหว่างนักท่องเที่ยวกับคนในชุมชน, สังคมชนบทเทียบเท่า
สังคมเมือง ด้านวัฒนธรรม การฟื้นฟู สืบทอด อนุรักษ์วัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น, การผลิตและ
จำหน่ายผลงานในเชิงศิลปวัฒนธรรม, การท่องเที่ยววิถี วัฒนธรรมเด่น, ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยว
มากขึ้น ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การรู้จักคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม, การรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, การศึกษาค้นคว้าหาแนวทาง
รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม

๒. การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ด้านการเพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ สามารถปฏิบัติได้ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นใหม่, ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยว, นำรายได้มาพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชน, พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหลายรูปแบบ ด้านสังคม, ประชาชนในท้องถิ่นพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนได้หลายรูปแบบ, ประชาชนในท้องถิ่นพัฒนาอาชีพการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ, เกิดสังคมชนบทในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน, คนในท้องถิ่นมีวิถีชีวิตและวัฒนธรรมเหมือนกัน ด้านวัฒนธรรม การปลูกจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นอนุรักษ์วัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง, การมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่นในการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวหลายรูปแบบ, การฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น ให้ความรู้ด้านวัฒนธรรม และทักษะการให้บริการด้วยใจ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบธรรมชาติในท้องถิ่น และ ชนบทใกล้เคียงที่เชื่อมโยงกัน, ผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรทางธรรมชาติ และสินค้าเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น, พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ หรือแหล่งท่องเที่ยวรองในเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเส้นทางท่องเที่ยวแบบธรรมชาติโดยให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรม

๓ การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ด้านการเพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว สามารถปฏิบัติได้ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ การสร้างงาน, สร้างอาชีพ, กระจายรายได้สู่ชุมชน, การมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่น ด้านสังคม การเพิ่มมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว, ให้ความรู้ความเข้าใจในการรักษาความปลอดภัย, การจัดตั้งศูนย์รับแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายไว้สำหรับบริการนักท่องเที่ยวตลอด ๒๔ ชั่วโมง, การสร้างแนวร่วมกับตำรวจรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว ด้านวัฒนธรรม การปลูกจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวรู้จักการอนุรักษ์วัฒนธรรม, การบริการการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง, ไม่เอาเปรียบนักท่องเที่ยว, แลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมกับนักท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับนักท่องเที่ยว, พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก ปลอดภัย เพื่อสร้างความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยว, บริการข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยไม่โกหกหลอกลวงนักท่องเที่ยว, ร่วมมือกับภาครัฐในการช่วยดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔. การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ด้านการเร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุนและการขจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว สามารถปฏิบัติได้ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ การสร้างรายได้ให้ท้องถิ่น, สร้างอาชีพด้านการท่องเที่ยว, กระจายรายได้สู่ท้องถิ่น, พัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่น ด้านสังคม การท่องเที่ยวชุมชนแบบมีส่วนร่วม, เสริมสร้างสัมพันธ์มิตรกับท้องถิ่นอื่น, พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชนบทอย่างยั่งยืน, สังคมชนบทศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน ด้านวัฒนธรรม การร่วมฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมกับท้องถิ่นอื่น, อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว, ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบบวัฒนธรรม

ท้องถิ่น, ส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ การปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์และลดภาระต่อสิ่งแวดล้อม, ร่วมกับท้องถิ่นอื่นๆ จัดโครงการ “เที่ยวไทย รักประเทศไทย”, จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเส้นทางธรรมชาติร่วมกับท้องถิ่นอื่น, พัฒนาฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ

๕. การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ด้านการบริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย สามารถปฏิบัติได้ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ การจัดทำแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยว, สร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน, พัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว, การโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นรูปแบบที่หลากหลาย

ด้านสังคม การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเจ้าของบ้านและผู้มาเยือน, มีความเจริญต่อชุมชนได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน, มีความเข้าใจกันดี และสื่อสัมพันธ์กันดี ระหว่างนักท่องเที่ยวกับคนในชุมชน, สังคมชนบทเทียบเท่าสังคมเมือง ด้านวัฒนธรรม การฟื้นฟู สืบทอด อนุรักษ์วัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น, การผลิตและจำหน่ายผลงานในเชิงศิลปวัฒนธรรม, การท่องเที่ยววิถี วัฒนธรรมเด่น, ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวมากขึ้น ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การรู้จักคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, การรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, การศึกษาค้นคว้าหาแนวทางรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ดังนั้น การใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ มาบูรณาการใช้กับการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่สามารถนำมาปรับใช้ให้เข้ากับยุคสมัยอย่างเช่นปัจจุบันได้อย่างสอดคล้อง การบริหารจัดการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวยุคใหม่จึงควรต้องมีความสมดุลย์ในสองด้าน คือ ด้านความรู้ความสามารถ และด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยนำหลักสังคหวัตถุ ๔ มาเป็นแนวทางในการบริหารผสมผสานกับแนวคิดตะวันตก อันจะเป็นส่วนส่งเสริมการใช้ความรู้ความสามารถของบุคลากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกัน ก็เป็นเครื่องควบคุมยึดเหนี่ยวจิตใจ ไม่ให้บุคลากรใช้ความรู้ความสามารถไปในทางที่ผิด เกินความพอดี ซึ่งจะส่งผลเสียต่อตนเองและองค์กรตลอดจนสังคมโดยรวมในอนาคตได้

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน” มีวัตถุประสงค์การวิจัย ๓ ประการ ได้แก่ ๑) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปปัญหาและอุปสรรคการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ๒) เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักพุทธธรรมที่เหมาะสม เพื่อการบูรณาการในการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ๓) เพื่อนำเสนอรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ทั้งนี้เป็นการวิจัยที่มุ่งหวังเพื่อหารูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน โดยการนำหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้กับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อนำเสนอรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยโดยใช้รูปแบบ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิรวมถึงผู้แทนจากหน่วยงาน จากนั้นนำมาสังเคราะห์เป็นแนวทางเบื้องต้นก่อนที่จะนำเสนอคณาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้คำชี้แนะในการพัฒนาแนวทาง ทั้งนี้จากผลการวิจัยสามารถสรุปผล อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยจำนวน ๓ ข้อ คือ ๑) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป ปัญหาและอุปสรรคการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ๒) เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎี และหลักพุทธธรรมที่เหมาะสมกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน และ ๓) เพื่อนำเสนอรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ดังนี้

๕.๑.๑ ผลการวิจัย

การเสนอผลการวิจัยเชิงคุณภาพในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยโดยตอบคำถามการวิจัยและวัตถุประสงค์ของการวิจัย ๓ ข้อ โดยผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ ๑ สภาพทั่วไป ปัญหาและอุปสรรค การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน

๑) การส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านการเร่งพัฒนา บุรณะ พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม โดยมีหลักสังเกตว่า ๔ เป็นองค์ประกอบด้วยนั้น สามารถทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ประชุมปรึกษาหารือถึงปัญหาของชุมชนในแต่ละด้านว่ามีอย่างไรและมากน้อยเพียงใด แล้วหาวิธีการที่จะแก้ไขปัญหากันอย่างละเอียดรอบคอบ แสดงความคิดเห็นด้วยความสุภาพ สำรวมด้วยกาย วาจาใจ เคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างกัน แต่จะมุ่งถึงประโยชน์สูงสุดของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง เพื่อให้สังคมหรือชุมชนของตนอยู่กันอย่างมีความสุข ถึงคราวต้องเร่งพัฒนา บุรณะ พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมทั้งในเขตเมืองและนอกเมืองเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่ สร้างแหล่งจำหน่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว โดยส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยวและวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่องร่วมกัน

๒) การส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านการเพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม โดยส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งในรูปแบบการจัดสหกรณ์การท่องเที่ยวและการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว กับกิจการด้านต่างๆ ที่ประชาชนในท้องถิ่นสามารถร่วมช่วยเหลือ ส่งเสริมงานของ **องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** เพื่อช่วยสนับสนุนงานของท้องถิ่น และช่วยพัฒนาพื้นที่ชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) การส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านการเพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง และเพิ่มความมั่นคงในท้องถิ่นรวมทั้งการจัดโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวในท้องถิ่น เช่น “เที่ยวไทย ปลอดภัย ปลอดภัย”

๔) การส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านการเร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุนและการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว โดยการร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบทั้งทางด้านการตลาด การลงทุน และการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยวให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลและรับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว และให้ทราบถึงการปฏิบัติว่ามีกิจกรรมใดบ้างที่สามารถร่วมกันทำได้ และสร้างความมั่นใจให้ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวในด้านการลงทุนเกี่ยวกับธุรกิจการท่องเที่ยวในท้องถิ่นเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อนักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจจะกลับมาเที่ยวอีก

๕) การบริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย การดำเนินงานด้านกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว และพัฒนาความพร้อมยกระดับมาตรฐานของสถานบริการด้านการท่องเที่ยวและบริการอื่นๆ และจะต้องมีการรวมกลุ่มของธุรกิจบริการการท่องเที่ยว โดยให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารการท่องเที่ยว อันจะนำไปสู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวทุกรูปแบบ

ตอนที่ ๒ เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักพุทธธรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการ ท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน

แนวคิด ทฤษฎีและหลักพุทธธรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน สรุปผลได้ดังนี้

การส่งเสริมการท่องเที่ยวถือเป็นสิ่งสำคัญต่อความสำเร็จของการดำเนินกิจกรรมการ
ท่องเที่ยว หรือโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้าน
การเร่งพัฒนา บูรณะ พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม การส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านการเพิ่ม
ความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ การส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านการเพิ่มมาตรการ
อำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการ
แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง การส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านการเร่งฟื้นฟู
ความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุนและการจัดอุปสรรคในการ
ท่องเที่ยว โดยการร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบทั้งทางด้านการตลาด การลงทุน และการจัด
อุปสรรคในการท่องเที่ยว การส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านการบริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์
การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพ
การบริการการท่องเที่ยว โดยทั่วไปเราจะแบ่งการส่งเสริมการท่องเที่ยวออกเป็น ๕ ด้าน คือ

๑) เร่งพัฒนา บูรณะ พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมทั้งในเขตเมือง และนอก
เมืองเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่สร้างแหล่งจ่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว โดยส่งเสริมบทบาท
เอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยว และวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง

๒) เพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงพุทธ การ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ การ
ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเชิงพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน
โดยการส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการ
ท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งในรูปแบบการท่องเที่ยว และการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว

๓) เพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบ
นักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง

๔) เร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุนและ
การจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว

๕) บริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่
เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งการโฆษณา
ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย

หลักการบริหารจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่จะต้องให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมใน
การบริหารจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่สำคัญมีอยู่ ๔ ด้านด้วยกัน คือ

ด้านเศรษฐกิจ การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลาง
ตอนบนจะสามารถช่วยสร้างงาน สร้างอาชีพให้แก่คนในท้องถิ่นได้มากขึ้นโดยเฉพาะในด้านการนำมา
ซึ่งรายได้ที่ก่อให้เกิด การหมุนเวียนเกิดการสร้างงาน และการกระจายรายได้สู่ภูมิภาค รวมทั้งส่งเสริม
การลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว อย่างกว้างขวาง และ ยังเกิดการจ้างงานแก่ชุมชน

ท้องถิ่นเพราะธุรกิจท่องเที่ยวเป็นธุรกิจที่ต้องใช้แรงงานมาก จึงเปิดโอกาสให้เกิดการจ้างงานภายในชุมชน ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ด้านสังคม จากการฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ ทำงานร่วมกันทางด้านการขยายตลาดการท่องเที่ยวและการลงทุน และเมื่อช่วยกันแก้ปัญหาอุปสรรคในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ช่วยให้เกิดความเจริญก้าวหน้าขึ้นในชุมชนท้องถิ่นร่วมกัน รวมทั้งทำให้เกิดความเข้าใจ อันดีระหว่างท้องถิ่นด้วยกันและสามารถประชาสัมพันธ์ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวในท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น ส่งผลดีให้คนในชุมชนเกิดการลงทุนและการขยายตัวของตลาดด้านการท่องเที่ยวที่เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืนและทำให้เกิดความสามัคคีของคนในชุมชนและสามารถสร้างสังคมที่มุ่งเน้นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและสังคมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มจังหวัด และนำไปสู่การกระตุ้นให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนเพื่อสร้างรายได้ให้กลุ่มจังหวัด และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้มาเยือนและเจ้าของท้องถิ่น

ด้านวัฒนธรรม ทางด้านวัฒนธรรมจะเห็นได้จากการสืบทอดวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านวัฒนธรรมระหว่างนักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่นนั้น เช่น ภาษาพูดและภาษาเขียน สินค้าโอท็อป อาหารพื้นเมืองท้องถิ่น ด้านวัฒนธรรมจะเน้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพราะมีความพิเศษ ตรงที่นักท่องเที่ยวสามารถศึกษาหาความรู้ในเรื่องวิถีชีวิต ประวัติศาสตร์ ประเพณี เช่น ประเพณีตักบาตรดอกไม้พระพุทธบาทสระบุรี ประเพณีตักบาตรลูกโยน และ ศึกษาสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนคนในท้องถิ่น โดยให้นักท่องเที่ยวเข้าร่วมศึกษาเรียนรู้ด้วยตัวเอง ถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวที่มีคุณค่าเชิงวัฒนธรรม รวมทั้งเน้นในด้านการพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว และการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย ทางด้านวัฒนธรรม ส่วนใหญ่จะมีปัญหาในเรื่องของ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจึงควรส่งเสริมให้คนในท้องถิ่น เห็นความสำคัญของการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งจะต้องมีวิธีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางการท่องเที่ยวที่ได้รับความเห็นชอบจากประชาชนในท้องถิ่นและจะต้องมีความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและเอกชนในการที่จะทำให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีความสมบูรณ์ และมีคุณภาพ

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการท่องเที่ยวและการสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวแบบเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกจากจะช่วยสร้างนิสัยการรักและรู้จักหวงแหนธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของคนในท้องถิ่นแล้วก็ยังทำให้เกิดการตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรู้จักการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และทำให้เกิดการศึกษาค้นคว้าหาแนวทางรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่ได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งยังช่วยแก้ปัญหาการพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติได้อีกด้วย สามารถจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน และการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย และนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวก็ยังสามารถเข้าร่วมในการศึกษาเรียนรู้ด้านการผลิตสินค้าโอท็อปกับผู้ประกอบการธุรกิจการทำผลิตภัณฑ์โดยใช้วัตถุดิบจากธรรมชาติภายในท้องถิ่น

หลักสังคหวัตถุ ๔ เป็นหลักธรรมในพุทธศาสนา ที่มีการกล่าวถึงการช่วยเหลือ เอื้อเพื่อแบ่งปันกันและแสดงน้ำใจต่อกัน แสดงกิริยาอาการสุภาพ เคารพนับถือกัน เห็นอกเห็นใจ ให้กำลังใจกัน และรู้จักพูดให้สามัคคีกัน ช่วยบอกแจ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์ สั่งสอน แนะนำตักเตือนด้วยความหวังดี กล่าววาจาสุภาพ ใช้คำพูดไพเราะ แสดงความเคารพนับถือกัน ทั้งต่อหน้าและลับหลัง และเป็นคุณธรรมที่ทำให้รู้จักการเอื้อเพื่อเผื่อแผ่กันและกัน ทำให้เข้าใจคนอื่นมากขึ้น ช่วยแก้ปัญหาและช่วยปรับปรุงส่งเสริมในด้านจริยธรรมและช่วยปรับปรุง ดูแลพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน และรู้จักวางตัวเสมอต้นเสมอปลายร่วมทุกข์ร่วมสุขร่วมแก้ปัญหาเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกัน ซึ่งเป็นแนวทางที่ดีและเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวในการอยู่ร่วมกันด้วยความสามัคคี มีดังนี้

๑) ทาน เอื้อเพื่อ เผื่อแผ่ ช่วยเหลือสงเคราะห์และแสดงน้ำใจต่อกัน คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรดูแลสถานที่ท่องเที่ยวให้ดูสวยงามสะอาดตาเพื่อดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวสัมผัส นอกจากนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังต้องแสดงความมีน้ำใจต่อนักท่องเที่ยวเมื่อต้องการความช่วยเหลือ และให้อภัยนักท่องเที่ยวเมื่อนักท่องเที่ยวพูดคำหยาบคายดูหมิ่นว่าสถานที่ท่องเที่ยวไม่ดีไม่สวยไม่งามหรือไม่สะอาดตา

๒) ปิยวาจา พูดจาสุภาพ ไพเราะ น่าฟัง ชี้แจง แนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ มีเหตุผล เห็นอกเห็นใจ ให้กำลังใจ รู้จักพูดให้สามัคคีกันช่วยเหลือ เกื้อกูลกัน คือ การพูดอย่างรักกัน พูดคำสุภาพ ไพเราะ น่าฟัง ชี้แจง และควรแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ มีเหตุผลชักจูงไปในทางที่ดีที่งามหรือแสดงความเห็นอกเห็นใจกัน ให้กำลังใจกัน รู้จักพูดให้เกิดความเข้าใจกัน สามัคคีกัน มีเมตตาริจิตแก่กันรักใคร่ปรองดองและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

๓) อุตถจริยา ช่วยเหลือ ช่วยแก้ปัญหาและช่วยปรับปรุงส่งเสริมในด้านจริยธรรมและช่วยปรับปรุง ดูแลพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน คือ ควรทำประโยชน์แก่กัน ช่วยเหลือด้วยแรงกาย และช่วยเหลือกิจการต่างๆ รวมทั้งช่วยแก้ปัญหาและช่วยปรับปรุงส่งเสริมในด้านจริยธรรมด้วย

๔) สมานัตตตา ทำตัวให้เข้ากับเขาได้ วางตัวเสมอต้นเสมอปลายร่วมทุกข์ร่วมสุขร่วมแก้ปัญหาเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกันและปฏิบัติตัวอย่างเสมอต้นเสมอปลาย คือ ผู้บริหารควรทำตัวให้เข้ากับผู้ใต้บังคับบัญชาได้ วางตัวให้เสมอต้นเสมอปลายและให้เสมอภาค ปฏิบัติตัวสม่ำเสมอต่อทุกคน ไม่เอาเปรียบและร่วมทุกข์ ร่วมสุข และร่วมแก้ปัญหาเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกัน

ตอนที่ ๓ เพื่อนำเสนอรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน

การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ด้านการเร่งพัฒนา บูรณะ พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมทั้งในเขตเมือง และนอกเมืองเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่สร้างแหล่งจับจ่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว โดยส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยว และวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง มีดังนี้

๑) ด้านเศรษฐกิจ คือ สร้างงาน, สร้างอาชีพ, กระจายรายได้สู่ชุมชน, พัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน

๒) ด้านสังคม คือ ร่วมจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน, ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยว, เสริมสร้างสัมพันธไมตรี, พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชน

๓) ด้านวัฒนธรรม คือ ร่วมพัฒนาฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม, ส่งเสริมเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยว, ร่วมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่, ร่วมสร้างแหล่งจำหน่ายซื้อสินค้าศิลปวัฒนธรรม

๔) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, พัฒนาฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ, จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยให้นักท่องเที่ยวร่วมปลูกต้นไม้เพื่อพ่อของแผ่นดิน, ช่วยลดมลพิษไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำ

การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ด้านการเพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม โดยส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งในรูปแบบการจัดสหกรณ์การท่องเที่ยวและการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว มีดังนี้

๑) ด้านเศรษฐกิจ คือ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นใหม่, ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยว, นำรายได้มาพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชน, พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหลายรูปแบบ

๒) ด้านสังคม คือ ประชาชนในท้องถิ่นพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนได้หลายรูปแบบ, ประชาชนในท้องถิ่นพัฒนาอาชีพการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ, เกิดสังคมชนบทในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน, คนในท้องถิ่นมีวิถีชีวิตและวัฒนธรรมเหมือนกัน

๓) ด้านวัฒนธรรม คือ การปลูกจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นอนุรักษ์วัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง, การมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่นในการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวหลายรูปแบบ, การฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น ให้ความรู้ด้านวัฒนธรรม และทักษะการให้บริการด้วยใจ

๔) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบธรรมชาติในท้องถิ่น และ ชนบทใกล้เคียงที่เชื่อมโยงกัน, ผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรทางธรรมชาติ และสินค้าเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น, พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ หรือแหล่งท่องเที่ยวรองในเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเส้นทางท่องเที่ยวแบบธรรมชาติโดยให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว

การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ด้านการเพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว มีดังนี้

๑) ด้านเศรษฐกิจ คือ การสร้างงาน, สร้างอาชีพ, กระจายรายได้สู่ชุมชน, การมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่น

๒) ด้านสังคม คือ การเพิ่มมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว, ให้ความรู้ความเข้าใจ ในการรักษาความปลอดภัย, การจัดตั้งศูนย์รับแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายไว้สำหรับบริการนักท่องเที่ยวตลอด ๒๔ ชั่วโมง, การสร้างแนวร่วมกับตำรวจรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว

๓) ด้านวัฒนธรรม การปลูกจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวรู้จักการอนุรักษ์วัฒนธรรม, การบริการการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง, ไม่เอาเปรียบนักท่องเที่ยว, แลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมกับนักท่องเที่ยว

๔) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับนักท่องเที่ยว, พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก ปลอดภัย เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่

นักท่องเที่ยว, บริการข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยไม่โกหกหลอกลวงนักท่องเที่ยว, ร่วมมือกับภาครัฐในการช่วยดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ด้านการเร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุนและการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว มีดังนี้

๑) ด้านเศรษฐกิจ คือ การสร้างรายได้ให้ท้องถิ่น, สร้างอาชีพด้านการท่องเที่ยว, กระจายรายได้สู่ท้องถิ่น, พัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่น

๒) ด้านสังคม คือ การท่องเที่ยวชุมชนแบบมีส่วนร่วม, เสริมสร้างสัมพันธไมตรีกับท้องถิ่นอื่น, พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชนบทอย่างยั่งยืน, สังคมชนบทศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน

๓) ด้านวัฒนธรรม คือ การร่วมฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมกับท้องถิ่นอื่น, อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว, ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบบวัฒนธรรมท้องถิ่น, ส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ การปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์และลดภาระต่อสิ่งแวดล้อม, ร่วมกับท้องถิ่นอื่นๆ จัดโครงการ “เที่ยวไทย รักประเทศไทย”, จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเส้นทางธรรมชาติร่วมกับท้องถิ่นอื่น, พัฒนาฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ

การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ด้านการบริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย มีดังนี้

๑) ด้านเศรษฐกิจ คือ การจัดทำแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยว, สร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน, พัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว, การโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นรูปแบบที่หลากหลาย

๒) ด้านสังคม คือ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเจ้าของบ้านและผู้มาเยือน, มีความเจริญต่อชุมชนได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน, มีความเข้าใจกันดีและสื่อสัมพันธ์กันดี ระหว่างนักท่องเที่ยวกับคนในชุมชน, สังคมชนบทเทียบเท่าสังคมเมือง

๓) ด้านวัฒนธรรม คือ การฟื้นฟู สืบทอด อนุรักษ์วัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น, การผลิตและจำหน่ายผลงานในเชิงศิลปวัฒนธรรม, การท่องเที่ยวดี วัฒนธรรมเด่น, ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวมากขึ้น

๔) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ การรู้จักคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, การรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, การศึกษาค้นคว้าหาแนวทางรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยในครั้งนี้ จะกล่าวถึง รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญและน่าสนใจและนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ตอนที่ ๑ สภาพทั่วไป ปัญหาและอุปสรรคการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

๑) การเร่งพัฒนา บุคลากร ฟื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมทั้งในเขตเมือง และนอกเมืองเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่สร้างแหล่งจับจ่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว โดยส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยว และวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง

(๑) ด้านเศรษฐกิจ ช่วยให้คนในท้องถิ่นมีงานทำมีรายได้มีอาชีพมากขึ้นโดยเฉพาะในด้านการนำมาซึ่งรายได้ที่ก่อให้เกิด การหมุนเวียนเกิดการสร้างงาน และการกระจายรายได้สู่ภูมิภาค รวมทั้งส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว อย่างกว้างขวาง และ ยังเกิดการจ้างงานแก่ชุมชนท้องถิ่นเพราะธุรกิจท่องเที่ยวเป็นธุรกิจที่ต้องใช้แรงงานมาก จึงเปิดโอกาสให้เกิดการจ้างงานภายในชุมชน ทั้งทางตรงและทางอ้อมและยังช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิดค้นนำทรัพยากรที่ไร้ค่ามาประดิษฐ์เป็นสินค้าที่ระลึก และสินค้าโอท็อปขายให้แก่นักท่องเที่ยว จึงทำให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ และเมื่อเกิดการจ้างงานก็เกิดการกระจายรายได้ขึ้นและทำให้คนในท้องถิ่นสามารถประกอบอาชีพทางด้านการท่องเที่ยวได้อีกอาชีพจากที่เคยมีอาชีพเดิมอยู่แล้ว เช่น เกษตรกร ก็สามารถจัดสวนเกษตรของตนเองให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถสร้างรายได้ให้กับตัวเองส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งก็สามารถนำรายได้จากการบริการการท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวมาช่วยเร่งพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างยั่งยืนอีกด้วย

(๒) ด้านสังคม ควรมีการทำกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวร่วมกับนักท่องเที่ยว และชุมชน เพราะมีส่วนช่วยเสริมสร้างสัมพันธไมตรีและความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างเจ้าของบ้าน และผู้มาเยือนได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมทั้งการกระตุ้นให้เกิดการผลิต และนำเอาทรัพยากรของประเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดทางการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้ามาศึกษาเรียนรู้ร่วมกับชุมชนท้องถิ่น และเกิดความประทับใจอยากกลับมาเที่ยวอีก และเมื่อนักท่องเที่ยวกลับมาเที่ยวอีกก็สามารถทำให้นักท่องเที่ยวรู้จัก และคุ้นเคยกับท้องถิ่นมากขึ้น กล้าเข้ามาเที่ยวเองโดยที่ไม่ต้องมีมัคคุเทศก์นำเที่ยวเหมือนครั้งแรกและยังสามารถชักชวนเพื่อนคนอื่น ญาติพี่น้องให้เข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนมากขึ้น รวมทั้งยังสามารถพักผ่อนท่องเที่ยวหลาย ๆ วันได้และเข้ากับคนในท้องถิ่นรู้จักคนในพื้นที่โดยไม่กลัวถูกหลอก ถูกโกง มีความมั่นใจว่า จะต้องปลอดภัยแน่นอน และรู้จักสังคมชนบทเป็นอย่างดี

(๓) ด้านวัฒนธรรม จะต้องเร่งพัฒนา ฟื้นฟู อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีต่างๆ ซึ่งเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจจากนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวในท้องถิ่นมากขึ้น และเป็นการรักษาสืบสาน เหล่านี้ไว้เพื่อคนรุ่นหลังด้วย เราจะเห็นได้จากการจัดงานประเพณีต่างๆ ให้มีมากขึ้นแต่ก็ยังคงรักษาจุดมุ่งหมายเดิมเอาไว้ให้คงอยู่ได้ตลอดไป เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง ประเพณีแห่เทียนพรรษา ประเพณีแข่งเรือยาว ประเพณีตักบาตรดอกไม้ ประเพณีตักบาตรข้าวต้มลูก

โยน และประเพณีอื่น ๆ อีกมากมาย รวมถึงเมื่อนักท่องเที่ยวได้เข้ามาสัมผัสเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นแล้วก็ยังคงต้องร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรม และวิถีชีวิตชุมชนท้องถิ่นไว้ให้คงอยู่ได้อย่างยั่งยืนสืบไป

(๔) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควรจะต้องเร่งพัฒนา พื้นฟูอนุรักษ์รักษาไว้ให้คงอยู่ได้ ตลอดไปชั่วลูกหลานและคนรุ่นหลัง โดยจะต้องให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามามีส่วนร่วมในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วย เช่น การจัดโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย-รักชไทย โดยในการจัดโครงการนี้สามารถปลูกจิตสำนึกให้นักท่องเที่ยวไม่เด็ดดอกไม้ ใบไม้ และไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำ น้ำตก จึงสามารถช่วยอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สามารถอยู่ได้อย่างยั่งยืน เพราะถ้าไม่มีการจัดโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวมาช่วยก็จะทำให้แหล่งท่องเที่ยวที่มีความงามตามธรรมชาติไม่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวได้อีกเลย เช่น ภูเขา ป่าไม้ น้ำตก เขื่อน อ่างเก็บน้ำ บางแห่งได้รับการจัดให้เป็นสวนรุกขชาติ สวนพฤกษศาสตร์ วนอุทยาน อุทยานแห่งชาติ และเมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้นก็จะทำให้เกิดการช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งทำให้คนในชุมชนนั้นเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อม และ ช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชน เพื่อให้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้นและยังสามารถอาศัยรายได้จากการท่องเที่ยวมาช่วยสนับสนุนดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยวได้อีกด้วย^๑

๒) เพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม โดยส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งในรูปแบบการจัดสหกรณ์การท่องเที่ยวและการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว

(๑) ด้านเศรษฐกิจ ควรจะพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่ใหม่และให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวได้มากขึ้น เช่น การเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนโดยให้ชุมชนมีส่วนในการกำกับดูแล ควบคุม แหล่งท่องเที่ยวทั้งที่ใหม่และเก่า โดยช่วยกันดูแลความสะอาด เรียบร้อย ความร่มรื่นของแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งมีส่วนร่วมในการดูแลความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัย และการให้บริการด้านการท่องเที่ยวและข้อมูลด้านความเป็นอยู่ วิถีชีวิต และวัฒนธรรมกับนักท่องเที่ยวได้ เป็นอย่างดี และให้เข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวและได้เข้าร่วม ” โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวคลัสเตอร์โลคอล ” บริการที่พัก ร้านอาหาร ผลิตภัณฑ์โอท็อปขายให้นักท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มรายได้ และเกิดการกระจายรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่น และเมื่อเกิดรายได้ขึ้นประชาชนในท้องถิ่นก็ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวและเข้าร่วมกิจกรรมโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยการร่วมกำกับ ดูแล ควบคุม จัดการแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งการบริการการท่องเที่ยวเพื่อการกระจายรายได้ให้คนในท้องถิ่นและมีอาชีพมีงานทำด้านการท่องเที่ยว เช่น การเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น หรือการทำธุรกิจโฮมสเตย์และสปาเพื่อสุขภาพ การบริการการท่องเที่ยวพหุวิถีชีวิตชุมชนทั้งทางน้ำและทางบก โดยมีบริการล่องเรือชมวิถีชีวิตชาวชนบทโดยจัดให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสเรียนรู้ ซ็อบ ซิม ศึกษาดูงานการผลิตสินค้าโอท็อป เช่น การทำตุ๊กตาจากดินน้ำมันญี่ปุ่น การกวนข้าวเหนียวแดงคนมอญ และ สัมผัสศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตเกษตรกรรมแบบเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยได้เข้าร่วม “โครงการปลูกป่าอนุรักษ์น้ำ”

^๑สุตาพร ผลสวัสดิ์, “การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์เขตจังหวัดภาคเหนือตอนบน”, การจัดการ ศึกษบัณฑิต สาขาการจัดการการท่องเที่ยว, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๖).

(๒) ด้านสังคม ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถอยู่ร่วมกับนักท่องเที่ยวแบบสังคมชนบทอย่างมีความสุข คือมีวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่คล้าย หรืออาจเหมือนกันและในขณะเดียวกันคนในชุมชนก็ได้รับอานิสงส์ของวัฒนธรรมจากภายนอกด้วย เพราะมีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในชนบท จึงทำให้เกิดการสร้างโอกาสและผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นแก่ชุมชนและท้องถิ่นอย่างแท้จริง เพราะเมื่อประชาชนในท้องถิ่นมีโอกาสได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาการท่องเที่ยวร่วมกับนักท่องเที่ยวโดยผ่านทางโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยว แล้วก็ทำให้การเพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่าง ๆ ด้านสังคมสามารถช่วยลดผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชนเพื่อสร้างโอกาสและประโยชน์ที่แท้จริงแก่ประชาชนในท้องถิ่นอย่างจริงจังโดยการเพิ่มโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวในทุกๆ ด้านโดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยวแบบพัฒนาชุมชนสังคมชนบทอย่างยั่งยืน

(๓) ด้านวัฒนธรรม ช่วยปลูกจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นร่วมกับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในท้องถิ่นรู้จักการอนุรักษ์วัฒนธรรม โดยจะเห็นได้จากการมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหรือการเป็นเจ้าบ้านร่วมกันและเสนอข่าวสารผ่านทางสื่อป้ายโฆษณาการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ ทางเว็บไซต์ และมีการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น ให้ความรู้ด้านวัฒนธรรม และทักษะการให้บริการด้วยใจในการท่องเที่ยวและมีกิจกรรมทางที่ดี รวมทั้งการบริหารจัดการวัฒนธรรมด้านศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิตชุมชนท้องถิ่น โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ หรือแหล่งท่องเที่ยวรองที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ เช่น พระราชวังบางปะอิน เจดีย์ศรีสุริโยทัย ตลาดน้ำร้อยปีระแหง รวมถึงเส้นทางท่องเที่ยวในพื้นที่ใกล้เคียงที่เชื่อมโยงกันและควรมีการพัฒนารูปแบบการประชาสัมพันธ์ และพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมท้องถิ่น พัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น การจัดสถานที่จอดรถให้กับนักท่องเที่ยว และควรให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิต และวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกับคนในท้องถิ่นด้วย

(๔) ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การเพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ ก็ต้องมีการศึกษาและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ หรือแหล่งท่องเที่ยวรอง รวมถึงเส้นทางท่องเที่ยวแบบธรรมชาติในท้องถิ่น และ ชนบทใกล้เคียงที่เชื่อมโยงกับสินค้าการเกษตรทางธรรมชาติ สินค้าเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ในท้องถิ่น และควรต้องเพิ่มรูปแบบการท่องเที่ยวแบบการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางไปเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติก็ต้องมีการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวในเส้นทางที่มีการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการปลูกจิตสำนึกให้นักท่องเที่ยวรู้จักการรักษาป่า ดินและน้ำซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติสำคัญของประเทศเอาไว้และไม่ทิ้งขยะลงในบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว น้ำตก แม่น้ำ เพราะทำให้ธรรมชาติเสียสมดุลและสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ^๒

๓) เพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง

(๑) ด้านเศรษฐกิจ การเติบโตทางเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ กระจายรายได้สู่ชุมชน ปัจจุบันประเทศไทยเป็นประเทศที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามา

^๒วิบูลลักษณ์ เพ็ญสุจิตร์, “การพัฒนาจัดการสวนเกษตรสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร”, วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจดุสิตบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๕).

ท่องเที่ยวเป็นอันดับหนึ่งของโลกจึงทำให้เม็ดเงิน เงินตราต่างประเทศไหลเข้าประเทศปีละหลายล้าน ซึ่งถือได้ว่าการเติบโตทางการท่องเที่ยวสูงที่สุดในโลก และเพื่อให้ความหวังที่เกิดขึ้นเป็นจริงและเป็นไปอย่างยั่งยืนต่อไป สิ่งสำคัญที่เป็นปัจจัยหลักก็คือ การดูแลรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยวเกิดความมั่นใจว่าเมื่อเข้ามาท่องเที่ยวประเทศไทยแล้วปลอดภัยแน่นอนไม่ถูกลอกถูกโกงเงิน โกงทรัพย์สิน ด้านเศรษฐกิจประเทศไทย ถือได้ว่าเป็นประเทศที่ได้เปรียบประเทศอื่นๆ ในด้านการท่องเที่ยว รวมทั้งยังสามารถทำรายได้ให้กับประเทศได้อย่างมหาศาล เนื่องจากมีสภาพภูมิประเทศภูมิอากาศ สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่ค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ จึงควรสนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวให้มากกว่านี้ และควรสร้างเส้นทางเศรษฐกิจเพื่อการท่องเที่ยวขึ้น เช่น เส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงถึงกันระหว่างประเทศ ได้แก่ ประเทศลาว พม่า เวียดนาม สิงคโปร์ มาเลเซีย และเขมร ซึ่งถือได้ว่าเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่อยู่ใกล้ประเทศไทยมากที่สุด

(๒) ด้านสังคม จะต้องวางมาตรการเฝ้าระวังความปลอดภัย การสำรวจแหล่งท่องเที่ยวเพื่อระงับการป้องกันปัญหาการบริการของบริษัทนำเที่ยว การบริการของมัคคุเทศก์ การบริการของที่พักร้านอาหาร รีสอร์ทต่าง ๆ การบริการของร้านอาหารภัตตาคาร การบริการของร้านขายของที่ระลึกจึงต้องแก้ปัญหาโดยการจัดให้มีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบด้านนี้โดยเฉพาะ คือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมีการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจะต้องมีการกำหนดมาตรการต่าง ๆ ขึ้นมาเช่น มาตรการเฝ้าระวังความปลอดภัย การสำรวจแหล่งท่องเที่ยวเพื่อระงับป้องกันปัญหาและการถูกเอารัดเอาเปรียบที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว สร้างแนวร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มศักยภาพ และยกระดับมาตรฐานบุคลากร ให้มีความรู้ความเข้าใจในการรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว ทั้งหมดนี้เป็นผลกระทบต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวทางด้านสังคมทั้งสิ้น เพราะทุกวันนี้สังคมเปลี่ยนไปในทางที่ไม่ดีมีฉ้อโกงมีมากมายอยู่ในสังคม คนติดยาเสพติดมีมากเมื่อไม่มีเงินซื้อยาเสพติดมาเสพจึงปล้นทรัพย์สินนักท่องเที่ยวมาซื้อยาเสพติดมาเสพ”

(๓) ด้านวัฒนธรรม จะต้องเพิ่มมาตรการในการรักษาความปลอดภัย และป้องกันมรดกทางวัฒนธรรมไม่ให้ถูกทำลายหรือสูญหายและจะต้องส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำแผนด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวหรือการจัดการฝึกอบรมให้ความรู้ในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวให้แก่เจ้าหน้าที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย ส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำแผนแม่บทด้านการท่องเที่ยวหรือการจัดการฝึกอบรมให้ความรู้ในการรักษาความปลอดภัยและการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวให้แก่เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถจัดทำแผนฯ ได้เอง เรื่องนี้สำคัญมากเพราะถ้าไม่มีแผน ดำเนินการไม่เป็นก็จะทำให้ไม่สามารถรักษามรดกทางวัฒนธรรมไว้ได้ ดังนั้นการเพิ่มมาตรการในการรักษาความปลอดภัย เพื่อป้องกันมรดกทางวัฒนธรรมรวมทั้งช่วยรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว และการจัดทำแผนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวมีความสำคัญมาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงควรส่งเจ้าหน้าที่

^๑นงคราญ ไชยเมือง, “การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวขององค์กรเอกชนจังหวัดหนองคาย”, วิทยานิพนธ์การจัดการดุขฎิบัณฑิต สาขาการจัดการการท่องเที่ยว, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสยาม, ๒๕๕๖).

เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว มิฉะนั้นนักท่องเที่ยวจะเกิดความกลัวไม่กล้าเข้ามาท่องเที่ยวอีกเลย

(๔) ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมการดูแลรักษาในรูปแบบของการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน รวมทั้งการวางมาตรการการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่สำคัญ และมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการเพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวกและสร้างความปลอดภัย เพราะกิจกรรมการท่องเที่ยวสามารถส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นสิ่งเปราะบางจึงต้องปลูกจิตสำนึกให้นักท่องเที่ยว และประชาชนในท้องถิ่นรู้จักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รู้จักหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติและกลัวสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้จากธรรมชาติด้วยตนเอง รวมทั้งประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังมีการวางมาตรการรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวเมื่อเข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ เช่น น้ำตก ภูเขา ทะเล ป่าไม้ อ่างเก็บน้ำ อุทยานแห่งชาติและวนอุทยานแห่งชาติด้วย^๔

๔) เร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุนและการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว

(๑) ด้านเศรษฐกิจ การเร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ ในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวในทุกภูมิภาคของประเทศไทย ทำให้ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวปีละหลายล้านมาพัฒนาการท่องเที่ยวของไทยได้ทุกรูปแบบ โดยเฉพาะการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน การท่องเที่ยวถือได้ว่าเป็นอุตสาหกรรมบริการที่ทำให้ต้องเร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุนและการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว เพราะสามารถนำรายได้จากการท่องเที่ยวมาพัฒนาด้านการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างมาก และสามารถทำให้คนในท้องถิ่นมีอาชีพที่สองด้านการบริการการท่องเที่ยวแทนที่จะมีอาชีพเดียวและมีรายได้ทางเดียว นอกจากทำให้เศรษฐกิจท้องถิ่นและประเทศดีแล้ว ตลาดการท่องเที่ยวก็ดีขึ้นด้วย และเมื่อเกิดการกระจายรายได้ดี ก็ทำให้ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวประสบความสำเร็จ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้มาพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างยั่งยืน

(๒) ด้านสังคม การเร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่น ๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุนและการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว และการท่องเที่ยวเพื่อศึกษาหาความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับสังคมชนบทในท้องถิ่นเป็นสิ่งที่ต้องศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิต การใช้ชีวิตในสังคมชนบท และหาประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิต เพราะการท่องเที่ยวในชนบทถือเป็นการผ่อนคลายความเครียด พร้อม ๆ กับได้ประสบการณ์ที่แปลกใหม่และได้เห็น ได้สัมผัสกับวิถีชีวิตในการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนไปจากที่เคยได้ความรู้ ความเข้าใจจากสังคมเมือง ดังนั้นการเร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุนและการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยวจะต้องใช้ศักยภาพของกลุ่มจังหวัดในการสนับสนุนนโยบายการท่องเที่ยวแบบท้องถิ่นสังคมชนบทและเมื่อมีโอกาสพบปะหรือทำกิจกรรมร่วมกันมีส่วนช่วยเสริมสร้างสัมพันธไมตรีและความ

^๔อารีรัตน์ สุตวรการ “ปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ.”, วิทยานิพนธ์การจัดการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาการจัดการการท่องเที่ยวและโรงแรม, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๕๕).

เข้าใจอันดีต่อกัน ก็จะเป็นการลดช่องว่างทางสังคมของชาวท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวลงได้ รวมทั้งยังสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวในท้องถิ่นได้เพิ่มมากขึ้นเมื่อสังคมดี

(๓) ด้านวัฒนธรรม การเร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่น ๆ โดยรอบทั้งทางด้านการตลาด การลงทุนและการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการกำหนดนโยบายวางแผน การจัดหาทุนเอง และยังมีหน้าที่ในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งผลผลิตทางการเกษตรเพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวศึกษาหาความรู้ และประสบการณ์ทางด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบบวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น ประเพณีการเกี่ยวข้าว และการร้องเพลงเกี่ยวข้าว อีกทั้งยังเป็นการสนับสนุนให้มีการฟื้นฟูและอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมไปในตัว

(๔) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ถ้าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสียหายไปก็จะเป็นการขีดความสามารถในการแข่งขันได้ในระยะยาว เพราะการท่องเที่ยวเป็นวิธีการปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จึงต้องร่วมกับท้องถิ่นอื่น ๆ จัดโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยว “รักษ์โลก รักสิ่งแวดล้อม” เพื่อให้นักท่องเที่ยวตระหนักถึงการอนุรักษ์รักษาสิ่งแวดล้อมร่วมกับคนในท้องถิ่น และปรับปรุงภูมิทัศน์ควบคุมการใช้ประโยชน์จากที่ดิน รวมทั้งการขยายกำลังรองรับของสาธารณูปโภคเพิ่มเติมจากความต้องการเดิมของท้องถิ่น โดยเฉพาะการกำจัดขยะและน้ำเสีย เพราะถือเป็นภารกิจหลักที่จะต้องให้ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญ และร่วมกันรับผิดชอบ โดยเฉพาะผู้ที่เป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยว เช่น กลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการท่องเที่ยวยังเป็นการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่นรู้จักการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยเร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่น ๆ โดยรอบในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติให้อยู่คู่ท้องถิ่นอย่างยั่งยืนสืบไป^๕

(๕) บริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย

(๑) ด้านเศรษฐกิจ ในกระบวนการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน ส่วนใหญ่จะเน้นที่การพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย เพราะธุรกิจการบริการการท่องเที่ยวนำมาซึ่งรายได้มหาศาลเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน นอกจากนี้ ยังช่วยให้คนในท้องถิ่นมีอาชีพด้านการท่องเที่ยว เช่น มัคคุเทศก์ท้องถิ่น ผู้ประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยวให้สามารถนำรายได้จากการท่องเที่ยวมาเลี้ยงครอบครัว และนำรายได้ไปลงทุนด้านการท่องเที่ยวได้เพิ่มมากขึ้น

(๒) ด้านสังคม มีความสำคัญที่ทำให้เกิดการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเจ้าของบ้านและผู้มาเยือนรวมทั้งทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าต่อชุมชนได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน และยังทำให้เกิดความเข้าใจกันดี และสื่อสัมพันธ์กันดี คุยกันรู้เรื่อง ระหว่างนักท่องเที่ยวกับคนในชุมชน และถ้าหากมีการ

^๕สุธัญญา เลิศบุญศรี, “กลยุทธ์การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคใต้ตอนล่าง”, วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจดุสิตบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, ๒๕๕๑).

จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว และท้องถิ่นให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในชุมชนและสังคมชนบทที่ทันสมัยและเทียบเท่าสังคมเมือง

(๓) ด้านวัฒนธรรม ถ้าหากคนในท้องถิ่นร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจกันพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในหลายๆ รูปแบบ นอกจากจะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวในท้องถิ่นมากขึ้นก็ยังสามารถช่วยฟื้นฟูและสืบ ทอด อนุรักษ์วัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น และ จะก่อให้เกิดการผลิตและจำหน่ายผลงานในเชิง ศิลปวัฒนธรรมได้ด้วยเรียกว่าเจริญทั้งด้านการท่องเที่ยว และสังคม วัฒนธรรมท้องถิ่น และคนใน ชุมชน

(๔) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อเกิดธุรกิจการท่องเที่ยวชุมชนขึ้นก็ เกิดการปลูกจิตสำนึกให้นักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่นรู้จักคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม จึงทำให้เกิดการรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และทำให้เกิด การศึกษาค้นคว้าหาแนวทางรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้อยู่คู่กับท้องถิ่นตลอดไป รวมทั้งการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยทำให้เกิด จิตสำนึก ขยายความร่วมมือทางด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน เกิดระบบการบริหารการ ท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว และการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ของ ท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย รวมทั้งยังสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวในท้องถิ่นเพิ่ม มากขึ้น^๖

ตอนที่ ๒ เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักพุทธธรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการ ท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน

แนวคิด ทฤษฎีและหลักพุทธธรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน สรุปผลได้ดังนี้

การส่งเสริมการท่องเที่ยวถือเป็นสิ่งสำคัญต่อความสำเร็จของการดำเนินกิจกรรมการ ท่องเที่ยว หรือโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้าน การเร่งพัฒนา บุรณะ พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม การส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านการเพิ่ม ความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ การส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านการเพิ่มมาตรการ อำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง การส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านการเร่งฟื้นฟู ความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุนและการจัดอุปสรรคในการ ท่องเที่ยว โดยการร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบทั้งทางด้านการตลาด การลงทุน และการจัด อุปสรรคในการท่องเที่ยว การส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านการบริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์ การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพ การบริการการท่องเที่ยว โดยทั่วไปเราจะแบ่งการส่งเสริมการท่องเที่ยวออกเป็น ๕ ด้าน คือ

^๖ทิพาพร ไตรบรรณ, “แนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์”, วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, ๒๕๕๕).

๑) เร่งพัฒนา บุรณะ พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมทั้งในเขตเมือง และนอกเมืองเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่สร้างแหล่งจำหน่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว โดยส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยว และวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง

๒) เพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงพุทธ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเชิงพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน โดยการส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งในรูปสหกรณ์การท่องเที่ยว และการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว

๓) เพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง

๔) เร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุนและการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว

๕) บริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย

หลักสัปดาห์ที่ ๔ ที่นำมาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนในการเร่งพัฒนา บุรณะ พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมทั้งในเขตเมือง และนอกเมืองเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่สร้างแหล่งจำหน่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว โดยส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยว และวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง, การเพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงพุทธ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเชิงพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน โดยการส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งในรูปสหกรณ์การท่องเที่ยว และการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว , การเพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง, การเร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุนและการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว, การบริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีดังนี้

๑. ทาน หมายถึง ให้ปัน คือ ความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ เสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือสงเคราะห์ ด้วยปัจจัยสี่ หุ่น หรือ ทรัพย์สิน สิ่งของ ตลอดจนให้ความรู้ ความเข้าใจและศิลปวิทยาการ สำหรับการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ดูแลสถานที่ท่องเที่ยวให้ดูสวยงาม สะอาดตาเพื่อดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวสัมผัส นอกจากนี้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังต้องแสดงความมีน้ำใจต่อนักท่องเที่ยวเมื่อต้องการความช่วยเหลือ และให้อภัยนักท่องเที่ยวเมื่อ

นักท่องเที่ยวพูดตำหนิติเตียนว่าสถานที่ท่องเที่ยวไม่ดีไม่สวยไม่งามหรือไม่สะอาดตา ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงควรเร่งพัฒนา บุธนะ พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมทั้งในเขตเมืองและนอกเมืองเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่สร้างแหล่งจัดจ่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว โดยส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยว และวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง โดยส่งเสริมให้ภาคเอกชนร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการวางแผนร่วมกันพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและวัฒนธรรมทางการท่องเที่ยว เช่น วัด โบราณสถานและโบราณวัตถุ และสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่โดยการโปรโมทให้นักท่องเที่ยวรู้จักและเข้าไปท่องเที่ยว รวมทั้งสร้างแบรนด์สินค้าโอท็อปให้นักท่องเที่ยวเข้าไปซื้อ ท้องถิ่นจะได้นำรายได้มาพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเมื่อได้เพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงพุทธ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเชิงพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน โดยการส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งในรูปสหกรณ์การท่องเที่ยว และการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวแล้วก็ยิ่งให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือกโปรแกรมเพื่อไปท่องเที่ยวได้มากขึ้นอันจะนำมาซึ่งรายได้อันมหาศาลสำหรับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งจัดจ่ายได้มากขึ้น และการเพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจังก็จะให้นักท่องเที่ยวมีความมั่นใจที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวมากขึ้นยิ่งถ้ามีความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวก็ยิ่งให้นักท่องเที่ยวเกิดความอุ่นใจ สบายใจและมีความมั่นใจในการท่องเที่ยวอย่างไม่วิตกกังวล และเมื่อมีการเร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุนและการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยวก็ยิ่งทำให้คนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวมีความมั่นใจมากขึ้นกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพราะถ้าหากภาครัฐอยู่กับภาคเอกชนร่วมมือกัน ช่วยเหลือกันก็จะยิ่งทำให้การท่องเที่ยวเจริญมากขึ้นอย่างไม่หยุดยั้ง และถ้าประกอบกับการบริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลายก็ยิ่งช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้นเพราะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เลือกความหลากหลายมากกว่า คุ่มค่า คุ่มราคา คุ่มคุณภาพ และเมื่อได้มาท่องเที่ยวก็จะเกิดความสุขความสบายใจถ้าหากคนในท้องถิ่นมีน้ำใจช่วยเหลือนักท่องเที่ยวเมื่อเกิดความเดือดร้อนหรือเกิดปัญหาระหว่างมาท่องเที่ยวในท้องถิ่น

๒. ปิยวาจา การพูดอย่างรักกัน คือ กล่าวคำสุภาพ ไพเราะ น่าฟัง ชี้แจง แนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ มีเหตุผล เป็นหลักฐาน ชักจูงในทางที่ดีงามหรือแสดงความเห็นอกเห็นใจ ให้กำลังใจ รู้จักพูดให้เกิดความเข้าใจดี สมานสามัคคี เกิดไมตรีทำให้รักใคร่นับถือและช่วยเหลือ เกื้อกูลกัน เช่น เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพูดแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวด้วยวาจาที่ดีหรือผู้บริหารใช้คำพูดที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในการบริหารส่งเสริมการท่องเที่ยวให้สามารถพัฒนา บุธนะ พื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมทั้งในเขตเมือง และนอกเมืองเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่สร้างแหล่งจัดจ่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยวเพื่อนำรายได้มาพัฒนาการท่องเที่ยวให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างยั่งยืน

รวมทั้งยังสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นถ้าหากคนในท้องถิ่นพูดจาดี ต้อนรับดี และเมื่อเพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงพุทธ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเชิงพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน โดยการส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งในรูปสหกรณ์การท่องเที่ยว และการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวก็ยิ่งทำให้นักท่องเที่ยวสนใจเดินทางมาท่องเที่ยวมากขึ้นเพราะชอบความหลากหลายของรูปแบบการท่องเที่ยวประกอบกับคนในท้องถิ่นมีน้ำใจพูดไพเราะ ต้อนรับดีด้วยทำให้นักท่องเที่ยวคิดว่าคุ้มเกินคุ้มที่จะเดินทางมาท่องเที่ยว รวมทั้งการเพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจังแล้วก็ยิ่งสร้างความมั่นใจให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวมากขึ้น และเมื่อท้องถิ่นมีการเร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุนและการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว โดยพูดดี ทำดี แสดงน้ำใจต่อกันในหน่วยงาน ก็ยิ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวร่วมกันโดยการจัดโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังสามารถทำให้ระบบการบริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลายมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลอย่างยั่งยืนสืบไป

๓. อัจฉริยา การทำประโยชน์แก่กัน คือ ช่วยเหลือด้วยแรงกายและชวนชวย ช่วยเหลือกิจการต่างๆ บำเพ็ญประโยชน์ รวมทั้งช่วยแก้ไขปัญหาและช่วยปรับปรุงส่งเสริมในด้านจริยธรรม เช่น ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดูแลแหล่งท่องเที่ยวให้ดีและช่วยสร้างแหล่งท่องเที่ยวให้ยั่งยืนโดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ยั่งยืนรวมทั้งบูรณะ ฟื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมทั้งในเขตเมือง และนอกเมืองเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่สร้างแหล่งจำหน่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว โดยส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยว และวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง เช่น การช่วยเหลือนักท่องเที่ยวเมื่อนักท่องเที่ยวได้รับความเดือดร้อนระหว่างที่เข้ามาท่องเที่ยว หรือแม้กระทั่งการเร่งพัฒนา บูรณะ ฟื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมทั้งในเขตเมือง และนอกเมืองเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่สร้างแหล่งจำหน่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว โดยส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยว และวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง ก็ต้องได้รับความร่วมมือจากคนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวช่วยเหลือกันแก้ไขปัญหาและช่วยปรับปรุงส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน หรือถ้าหากมีการเพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงพุทธ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเชิงพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน โดยการส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งในรูปสหกรณ์การท่องเที่ยว และการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวก็เกิดจากการช่วยเหลือร่วมมือกันระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน และนักท่องเที่ยวจึงจะสำเร็จได้ตามเป้าหมาย หรือแม้แต่การเพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก

สะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจังก็ต้องอาศัยความร่วมมือ และการช่วยเหลือด้วยแรงกายแรงใจจากทุกภาคส่วนรวมทั้งนักท่องเที่ยวจึงจะสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ส่วนการเร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุนและการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยวก็เช่นกันจะต้องได้รับความร่วมมือช่วยเหลือจากทุกภาคส่วนจึงจะสำเร็จ และระบบการบริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลายจะให้ดีก็ต้องเกิดจากทุกภาคส่วนร่วมมือกันบริหารการท่องเที่ยวด้วยความทุ่มเททั้งแรงกาย แรงใจจึงจะมีศักยภาพในการบริหารการท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน

๔. สมานัตตตา เอาตัวเข้าสมาน คือ ทำตัวให้เข้ากับเขาได้ วางตนเสมอต้นเสมอปลายให้ความเสมอภาค ปฏิบัติตนสม่ำเสมอกับทุกคนทั้งหลาย ไม่เอาเปรียบและเสมอในสุขทุกข์ คือ ร่วมทุกข์ร่วมสุข เช่น การบริหารการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับคนในท้องถิ่นเพื่อดึงดูดและบริการการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวได้มาเที่ยวในท้องถิ่นได้อย่างมีความสุขในการเร่งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ยั่งยืนรวมทั้งบูรณะ ฟื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมทั้งในเขตเมือง และนอกเมืองเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่สร้างแหล่งจ่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยวโดยส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยว และวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง เช่น การร่วมทุกข์ ร่วมสุข กันบริหารและเร่งพัฒนา บูรณะ ฟื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมทั้งในเขตเมือง และนอกเมืองเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่สร้างแหล่งจ่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว โดยส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยว และวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่องก็ต้องร่วมมือกันแก้ไขปัญหาและช่วยปรับปรุงส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เจริญก้าวหน้าอย่างเต็มที่เสมอต้น เสมอปลาย หรือถ้าหากมีการเพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงพุทธ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเชิงพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน โดยการส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งในรูปสหกรณ์การท่องเที่ยว และการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวก็ต้องไม่เอาเปรียบกันในการปฏิบัติงานร่วมกันในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวท้องถิ่นของทุกองค์กรร่วมกันจึงจะสำเร็จได้ตามเป้าหมาย หรือแม้แต่การเพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจังก็ต้องอาศัยความร่วมมือ และการช่วยเหลือด้วยแรงกาย แรงใจจากทุกภาคส่วนโดยไม่เอาเปรียบกันในการปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นร่วมกันจึงจะสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ส่วนการเร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุนและการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยวก็จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนและท้องถิ่นอื่นๆอย่างบูรณาการร่วมกันจึงจะสำเร็จ และการดำเนินงานด้านการบริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลายจะให้ดีก็ต้องเกิดจากทุกภาคส่วน

ร่วมมือกันบริหารการท่องเที่ยวด้วยการไม่เอาัดเอาเปรียบ เสมอต้น เสมอปลายซื้อสัตย์ในการทำงาน ร่วมกันจึงจะบริหารจัดการการท่องเที่ยวได้สำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ตอนที่ ๓ เพื่อนำเสนอรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน

การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ด้านการเร่งพัฒนา บุรีระ พื่นพุมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมทั้งในเขตเมือง และนอกเมืองเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่สร้างแหล่งจ่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว โดยส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยว และวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง มีดังนี้

๑) ด้านเศรษฐกิจ คือ สร้างงาน, สร้างอาชีพ, กระจายรายได้สู่ชุมชน, พัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน

๒) ด้านสังคม คือ ร่วมจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน, ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยว, เสริมสร้างสัมพันธไมตรี, พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชน

๓) ด้านวัฒนธรรม คือ ร่วมพัฒนาฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม, ส่งเสริมเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยว, ร่วมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่, ร่วมสร้างแหล่งจ่ายซื้อสินค้าศิลปวัฒนธรรม

๔) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, พัฒนาฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ, จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยให้นักท่องเที่ยวร่วมปลูกต้นไม้เพื่อพ่อของแผ่นดิน, ช่วยลดมลพิษไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำ

การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ด้านการเพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม โดยส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งในรูปแบบการจัดสหกรณ์การท่องเที่ยวและการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว มีดังนี้

๑) ด้านเศรษฐกิจ คือ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดใหม่, ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยว, นำรายได้มาพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชน, พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหลายรูปแบบ

๒) ด้านสังคม คือ ประชาชนในท้องถิ่นพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนได้หลายรูปแบบ, ประชาชนในท้องถิ่นพัฒนาอาชีพการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ, เกิดสังคมชนบทในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน, คนในท้องถิ่นมีวิถีชีวิตและวัฒนธรรมเหมือนกัน

๓) ด้านวัฒนธรรม คือ การปลูกจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นอนุรักษ์วัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง, การมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่นในการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวหลายรูปแบบ, การฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น ให้ความรู้ด้านวัฒนธรรม และทักษะการให้บริการด้วยใจ

๔) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบธรรมชาติในท้องถิ่น และ ชนบทใกล้เคียงที่เชื่อมโยงกัน, ผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรทางธรรมชาติ และสินค้าเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น, พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ หรือแหล่งท่องเที่ยว

รองในเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเส้นทางท่องเที่ยวแบบธรรมชาติโดยให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว

การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ด้านการเพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว มีดังนี้

๑) ด้านเศรษฐกิจ คือ การสร้างงาน, สร้างอาชีพ, กระจายรายได้สู่ชุมชน, การมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่น

๒) ด้านสังคม คือ การเพิ่มมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว, ให้ความรู้ความเข้าใจ ในการรักษาความปลอดภัย, การจัดตั้งศูนย์รับแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายไว้สำหรับบริการนักท่องเที่ยวตลอด ๒๔ ชั่วโมง, การสร้างแนวร่วมกับตำรวจรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว

๓) ด้านวัฒนธรรม การปลูกจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวรู้จักการอนุรักษ์วัฒนธรรม, การบริการการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง, ไม่เอาเปรียบนักท่องเที่ยว, แลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมกับนักท่องเที่ยว

๔) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับนักท่องเที่ยว, พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก ปลอดภัย เพื่อสร้างความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยว, บริการข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยไม่โกหกหลอกลวงนักท่องเที่ยว, ร่วมมือกับภาครัฐในการช่วยดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ด้านการเร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุนและการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว มีดังนี้

๑) ด้านเศรษฐกิจ คือ การสร้างรายได้ให้ท้องถิ่น, สร้างอาชีพด้านการท่องเที่ยว, กระจายรายได้สู่ท้องถิ่น, พัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่น

๒) ด้านสังคม คือ การท่องเที่ยวชุมชนแบบมีส่วนร่วม, เสริมสร้างสัมพันธ์มิตรกับท้องถิ่นอื่น, พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชนบทอย่างยั่งยืน, สังคมชนบทศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน

๓) ด้านวัฒนธรรม คือ การร่วมฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมกับท้องถิ่นอื่น, อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว, ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบบวัฒนธรรมท้องถิ่น, ส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ การปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์และลดภาระต่อสิ่งแวดล้อม, ร่วมกับท้องถิ่นอื่นๆ จัดโครงการ “เที่ยวไทย รักประเทศไทย”, จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเส้นทางธรรมชาติร่วมกับท้องถิ่นอื่น, พัฒนาฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ

การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ด้านการบริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย มีดังนี้

๑) ด้านเศรษฐกิจ คือ การจัดทำแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยว, สร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน, พัฒนาคูณภาพการบริการการท่องเที่ยว, การโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นรูปแบบที่หลากหลาย

๒) ด้านสังคม คือ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเจ้าของบ้านและผู้มาเยือน, มีความเจริญต่อชุมชนได้อย่างมั่งคั่งและยั่งยืน, มีความเข้าใจกันดีและสื่อสัมพันธ์กันดี ระหว่างนักท่องเที่ยวกับคนในชุมชน, สังคมชนบทเทียบเท่าสังคมเมือง

๓) ด้านวัฒนธรรม คือ การฟื้นฟู สืบทอด อนุรักษ์วัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น, การผลิตและจำหน่ายผลงานในเชิงศิลปวัฒนธรรม, การท่องเที่ยวดี วัฒนธรรมเด่น, ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวมากขึ้น

๔) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ การรู้จักคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, การรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, การศึกษาค้นคว้าหาแนวทางรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน” ผู้วิจัยขอเสนอแนะไว้ดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

(๑) ภาครัฐควรให้อำนาจประชาชนในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวโดยผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) ภาครัฐควรปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวโดยให้อำนาจประชาชนในการร่วมบริหารจัดการส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน

(๓) กฎหมายควรบัญญัติเรื่องอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาการท่องเที่ยวและการจัดเก็บรายได้จากการท่องเที่ยวชุมชนให้เป็นของประชาชนในชุมชนเพื่อนำมาพัฒนาชุมชนด้านการท่องเที่ยว

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

(๑) ในการบริหารจัดการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยว ต้องไม่กระทบต่อความเป็นอยู่ วิถีชีวิตของประชาชนในชุมชน

(๒) ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนเข้าใจ บทบาทอำนาจหน้าที่และกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน

(๓) องค์กรชุมชนควรทำหน้าที่เป็นแกนนำในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรวมทั้งมรดกทางวัฒนธรรมเพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยการสร้างกลุ่ม และสร้างเครือข่ายทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อเพิ่มศักยภาพและบทบาทหน้าที่ในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชนในชุมชนดูแลชุมชน

(๔) ควรรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่ายเพื่อนำมาปรับประยุกต์เพื่อหาจุดร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวร่วมกัน

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

(๑) วิจัยเรื่องการจัดการเฉพาะด้าน เช่น การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน หรือการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของคนในชุมชน เป็นต้น

(๒) ปัจจัยเสี่ยงของประชาชนในการเข้าไปร่วมในการเพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวกสร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง

(๓) การปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนหรือนโยบายการบริหารจัดการการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในชุมชนด้านการสร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย :

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary sources)

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๐๐
กรุงเทพมหานคร : ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย, ๒๕๓๕.

_____ . พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary sources)

(๑) หนังสือ :

กานดา วิเชียรมาศ. **เที่ยวไทยไม่ไปไม่รู้**. กรุงเทพมหานคร : ไทศาลการพิมพ์, ๒๕๕๕.

การ์ดเนอร์. **อ้างอิงใน นครสวรรค์ เจริญเมือง. การปกครองท้องถิ่นไทย**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนา
พานิช, ๒๕๔๙.

กุลดา เพ็ชรวรรณ. **การท่องเที่ยวเชิงเทศกาล**. พิมพ์ครั้งที่ ๒๒. กรุงเทพมหานคร : ธรรมนิติ, ๒๕๕๔.

กุลวรา สุวรรณพิมล. **หลักการมัคคุเทศก์**. กรุงเทพมหานคร : แสงดาวการพิมพ์, ๒๕๔๘.

_____ . **การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. คือถิ่นฐาน คือบ้านเรา อบต. กับการท่องเที่ยวอย่าง
ยั่งยืน** : กรุงเทพมหานคร : มปท, ๒๕๔๙.

_____ . **การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน**.
กรุงเทพมหานคร : วัฒนาการพิมพ์, ๒๕๕๐.

ชนิษฐา ส่องกาญจน์. **พาเที่ยวไทย**. กรุงเทพมหานคร : ชินโซติการพิมพ์, ๒๕๔๙.

คลาร์ก อ้างใน อุทัย หิรัญโต. **การปกครองท้องถิ่น**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนส์ไตร์,
๒๕๒๓.

ชยาภรณ์ ชื่นรุ่งโรจน์. **การพัฒนาการท่องเที่ยว**. กรุงเทพมหานคร : เทพเนรมิตการพิมพ์, ๒๕๓๗.

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. **วิถีไทยการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม**. กรุงเทพมหานคร : อัมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์,
๒๕๔๐.

ชุมพล รอดแจ่ม. **เส้นทางท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม**. กรุงเทพมหานคร : ศักดิ์โสภากการพิมพ์,
๒๕๕๕.

ดวงสมร พักสังข์. **เส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ ๒๓. กรุงเทพมหานคร : ศิริปรินต์ติ้ง,
๒๕๕๒.

นครสวรรค์ เจริญเมือง. **การปกครองท้องถิ่นไทย**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๙.

ธีระพล อรุณะกสิกร. **ทฤษฎีการปกครองท้องถิ่น**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์วิญญูชน, ๒๕๔๙.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- บุญชม ศรีสะอาด. การพัฒนาการวิจัยโดยใช้รูปแบบ. ม.ป.ท. : ม.ป.พ. ม.ป.ป., ๒๕๔๙.
- ประทาน คงฤทธิศึกษากร. การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๓๕.
- ปิยชาติ อินทาราม. การส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบชุมชน. กรุงเทพมหานคร : ศิริปรินต์ติ้ง, ๒๕๕๓.
- ม.ล.ต้อย ชุมสาย และ ญิบพันธ์ พรหมโยธี. ปฐมบทวิชาการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๗.
- ฉันทัช วรรณอนอม. กลยุทธ์การท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร : คลังวิทยา, ๒๕๕๑.
- ทิตินา แคมมณี. รูปแบบการเรียนการสอน ทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๑.
- พระราชวรมณี (ประยูรช ญุตโต). ทางสายกลางของการศึกษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๓๐.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ญุตโต). การพัฒนาที่ยั่งยืน. พิมพ์ครั้งที่ ๓๐. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มูลนิธิพุทธธรรม, ๒๕๓๙.
- พรรณพินดา หาญภูมิใจ. เศรษฐกิจการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร : เทพเนรมิตการพิมพ์, ๒๕๕๑.
- พจนา สวนศรี. คู่มือการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๖.
- พวงผกา แก้วกรม. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ. กรุงเทพมหานคร : ศรีเมืองการพิมพ์, ๒๕๕๓.
- ภราเดช พยัฒวิเชียร. การท่องเที่ยวท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร : สยามวิทยาการพิมพ์, ๒๕๔๙.
- มาลินี ศรีแก้ว. การจัดการการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร : ศิริวัฒน์การพิมพ์, ๒๕๔๗.
- มัชฌิมา อุดมศิลป์. การส่งเสริมการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร : ศิริปรินต์ติ้ง, ๒๕๕๖.
- รสิกา อังการการ. การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๕๐.
- รัฐวัชร พัฒนจิระจูน. การท่องเที่ยวพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพมหานคร : ศิริปรินต์ติ้ง, ๒๕๕๑.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์, ๒๕๔๖.
- วันดี วิเทศศิลป์. เที่ยวไทยสไตล์ฝรั่ง. กรุงเทพมหานคร : เทพเนรมิตการพิมพ์, ๒๕๕๗.
- วรรณ วาศ์พานิช. แผนพัฒนาการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร : แสงดาวการพิมพ์, ๒๕๔๘.
- วิชุดา โชคชินกาญจน์. ท่องเที่ยวไทยมีสไตล์. กรุงเทพมหานคร : ไทศาลการพิมพ์, ๒๕๕๖.
- ศิริ ฮามโพธิ์. สังคมวิทยาการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พริ้นต์ติ้งเฮ้าส์, ๒๕๔๓.
- ศิริรัตน์ กิจเจริญไพศาล. ทรัพยากรท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนชาวมอญเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. กรุงเทพมหานคร : สำนักวิจัยและพัฒนาสถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๕๑.
- สมชาย สนั่นเมือง. การบริหารงานพัฒนาการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๕.
- สมพร ไชยสิน. เที่ยวทั่วไทยไปทั่วโลก. กรุงเทพมหานคร : ศิริปรินต์ติ้ง, ๒๕๕๒.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สินชัย ศิริรัตน์. การส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบชุมชน. กรุงเทพมหานคร : ไทสารปรินต์ติ้ง, ๒๕๕๒.
- สมพงษ์ ปิ่นมาลากุล. เที่ยวไทยให้สุขใจ. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพฯพับลิชชิง, ๒๕๕๕.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๓๘.
- สุกานดา ชันธไพโรศรี. การท่องเที่ยวกับการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๔๙.
- เสฐียรพงษ์ วรรณปก. คำบรรยายพระไตรปิฎก. พิมพ์ครั้งที่ ๔ : กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภา, ๒๕๕๐.
- อุษาวดี พลพิพัฒน์. การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาการพิมพ์, ๒๕๔๙.
- อุทัย หิรัญโต. การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไอเดียนส์โตร์, ๒๕๒๓.

(๒) บทความ :

- นภาพร จันท์เจริญรักษ์. “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับผลกระทบจากภาวะโลกร้อนต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวศึกษากรณีเทศบาลตำบลท่าม่วง : ศึกษากรณีเทศบาลตำบลท่าม่วง”. วารสารการจัดการการท่องเที่ยว. ปีที่ ๖. เล่มที่ ๑. (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๕๕): ๑ - ๑๙.
- วรภาส ประสมสุข. “หลักการบริหารการศึกษาตามแนวพุทธธรรม”. วารสารศึกษาศาสตร์. ปีที่ ๑๘ ฉบับที่ ๒ (พฤศจิกายน ๒๕๔๙ - มีนาคม ๒๕๕๐): ๖๓.
- สมาน อัครภูมิ. “การใช้วิธีวิจัยพัฒนารูปแบบในวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก”. วารสารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๒ (ก.ค.-ธ.ค. ๒๕๕๐) : ๒๐.

(๓) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ :

- ๒๗ กันยายนวันท่องเที่ยวโลก, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://campus.sanook.com/u_life/knowledge_02231.php [๕ ธ.ค.๕๖].
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://thai.tourismthailand.org/about-tat> [๒๓ ต.ค. ๕๖].
- ข้อมูลจังหวัดนนทบุรี, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.nonthaburi.go.th/>, [๒๒ ธ.ค. ๕๖].
- ข้อมูลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.ayutthaya.go.th/> [๒๒ ธ.ค. ๕๖].
- ข้อมูลจังหวัดสระบุรี, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.saraburi.go.th/> [๒๒ ธ.ค. ๕๖].
- มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, วิกฤตการณ์ด้านการท่องเที่ยวไทย, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.thaigoodview.com/node/69016> [๙ พ.ย. ๕๖].

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://www.osmcentral-n1.moi.go.th/doc/4_year_plan.pdf [๒๒ ธ.ค. ๕๖].
- วิเทศสัมพันธ์เมืองปทุมธานี, การบริหารงานท้องถิ่นตามหลักการบริหารองค์การ, [ออนไลน์] แหล่งที่มา : http://www.tnewsnetwork.com/BrowseArticle.php?cat_id=1&article_id=3069 [๒๙ พ.ค. ๕๖].
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, การจัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ ของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.opdc.go.th/uploads/files/law/law> [๑๕ พ.ค. ๕๖].
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.ocsc.go.th>, [๑๕ พ.ค. ๕๖].
- สำนักงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑, ข้อมูลพื้นฐาน (โดยสรุป), [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.osmcentral-n1.moi.go.th/group.html> [๕ ธ.ค. ๕๖].
- สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑, ข้อมูลพื้นฐาน (โดยสรุป), [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.osmcentral-n1.moi.go.th/group.html> [๓๐ พ.ย. ๕๖].
- สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑, ข้อมูลพื้นฐาน (โดยสรุป), [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.osmcentral-n1.moi.go.th/group.html> [๒๙ ม.ค. ๕๗].
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยนาท, โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://www.chainatpao.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=86&Itemid=27 [๑๕ พ.ค. ๕๖].

(๔) วิทยานิพนธ์ :

- กรรณิกา เจริญชัย. “การพัฒนา รูปแบบการประเมินประสิทธิผลองค์กรของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาการบริหาร การศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๘.
- กันต์ สาระทิศ. “พุทธสันติวิธีเพื่อสร้างความปรองดอง”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์ดุสิตบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕.
- จิระ ประทีป. “ยุทธศาสตร์การศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย”. บริหารธุรกิจดุสิตบัณฑิต สาขาการบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธุรกิจ บัณฑิต, ๒๕๕๓.
- จุฑาภรณ์ หินชูย. “รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพุทธขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ศรีสะเกษ”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- จุฬากรณี มาเสถียรวงศ์. “นโยบายและยุทธศาสตร์ทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบมุ่งอนาคตเพื่อพัฒนาประเทศไทย”. **บริหารธุรกิจดุสิตบัณฑิต** สาขาการบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกริก, ๒๕๕๔.
- ดารุณี ศิริไพศาล. “ทิศทางการจัดการการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว”. **บริหารธุรกิจดุสิตบัณฑิต** สาขาการบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกริก, ๒๕๕๒.
- ดิเรก วรรณเศียร. “การพัฒนาแบบจำลองแบบสมบูรณในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุสิตบัณฑิต** สาขาวิชาบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๕.
- ทวีวรรณ อินดา. “การพัฒนา รูปแบบที่มีประสิทธิภาพของการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ”. **วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุสิตบัณฑิต** สาขาปรัชญา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๒.
- ทวีศักดิ์ ทองทิพย์. “การวิเคราะห์การศึกษาตามหลักไตรสิกขา”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุสิตบัณฑิต** สาขาพระพุทธศาสนา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕.
- ทิพาพร ไตรบรรณ. “แนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรดุสิตบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, ๒๕๕๕.
- ธนาพร คลังสินชัย. “การบริหารทรัพยากรท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนชาวมอญเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษาหมู่บ้านชาวมอญ จังหวัดปทุมธานี”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรดุสิตบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยแม่โจ้, ๒๕๕๓.
- ธิดารัตน์ โชคสุชาติ. “แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาท้องถิ่นไทย”. **การจัดการดุสิตบัณฑิต** สาขาการจัดการ. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๕๑.
- นงคราญ ไชยเมือง. การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวขององค์กรเอกชนจังหวัดหนองคาย. **วิทยานิพนธ์การจัดการดุสิตบัณฑิต** สาขาการจัดการการท่องเที่ยว. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสยาม, ๒๕๕๖.
- นงเยาว์ อยู่เย็นดี. “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความชอบในการเข้าร่วมกิจกรรมโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย”. **วิทยานิพนธ์การจัดการดุสิตบัณฑิต** สาขาการจัดการการท่องเที่ยว. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยพายัพ, ๒๕๕๓.
- นิภา ไชยรินคำ. “แนวทางการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพุทธเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” **วิทยานิพนธ์การจัดการดุสิตบัณฑิต** สาขาวิทยาการจัดการ. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ๒๕๕๓.
- บุญส่ง หาญพานิช. “การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการความรู้ในสถาบันอุดมศึกษาไทย”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุสิตบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๖.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ปิ่นพงษ์ วงศ์ณาศรี. “บูรณาการการดำเนินงานตามแนวอปริหานิยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสงขลา”. **วิทยานิพนธ์ศาสตรดุษฎีบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕.
- พรทิพย์ อันทิวโรทัย. “แนวทางปฏิบัติที่ดีสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของประเทศไทย”. **บริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต** สาขาบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๑.
- พระครูปริยัติกิจจาภิวัฒน์. “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๘.
- พิชญาภา ยืนยาว. “รูปแบบการบริหารทรัพยากรบุคคลในสถาบันอุดมศึกษา”. **วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต**. สาขาปรัชญา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๒.
- พูนสุข มาศรีงสรรค์. “การจัดการความรุนแรงในครอบครัวเชิงพุทธบูรณาการ”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต** สาขาพระพุทธศาสนา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕.
- เฟื่องอรุณ ปรีดีดีลก. “กลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงพุทธเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว”. **วิทยานิพนธ์การจัดการดุษฎีบัณฑิต** สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและท่องเที่ยว. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, ๒๕๕๑.
- เยาวภา บัวเวช. “รูปแบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏ”. **วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต**. สาขาปรัชญา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๐.
- รุ่งรัชดา พรเวหะชาติ. “การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน”. **ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๔๘.
- รุ่งรัตน์ หัตถกรรมกิจ. “แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านข้างในอีสานใต้”. **ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต** สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๑.
- วันชัย สุขตาม. “การพัฒนาทุนมนุษย์วิถีพุทธในยุคโลกาภิวัตน์”. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, ๒๕๕๕.
- วารุณี ศุภบัณฑิต. “แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม”. **การจัดการดุษฎีบัณฑิต** สาขาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๕๔.
- วิบูลลักษณ์ เฟื่องสุจิตร์. “การพัฒนาจัดการสวนเกษตรสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร”. **วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต** สาขาบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๕.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วิมล จันทร์แก้ว. “รูปแบบการพัฒนาผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต ๓”. **ศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต** สาขาศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรังสิต, ๒๕๕๕.
- สมปอง ขวัญพุทธโร. “รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของสถานีตำรวจภูธรในจังหวัดนครสวรรค์”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์ดุสิตบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, ๒๕๕๘.
- สายสวาท ปัจวิทย์. “ทิศทางการขยายการจัดการการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว”. **วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจดุสิตบัณฑิต** สาขาบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกริก, ๒๕๕๒.
- สายสุนีย์ วิเศษสุวรรณ. “การพัฒนาศักยภาพของอาหารไทยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว”. **บริหารธุรกิจดุสิตบัณฑิต** สาขาการบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๐.
- สุกัญญา โลงนาภิวัฒน์. “แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดชายแดนเพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยว”. **วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจดุสิตบัณฑิต** สาขาบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกริก, ๒๕๔๙.
- สุดาพร ผลสวัสดิ์. “การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์เขตจังหวัดภาคเหนือตอนบน”. **วิทยานิพนธ์การจัดการดุสิตบัณฑิต** สาขาการจัดการการท่องเที่ยว. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๖.
- สุธัญญา เลิศบุญศรี. “กลยุทธ์การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคใต้ตอนล่าง”. **วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจดุสิตบัณฑิต** สาขาบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, ๒๕๕๑.
- สุนทร จิรวิทยโรจน์. “การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์”. **ปริญญาวิทยาศาสตรดุสิตบัณฑิต** สาขาวิชาการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๓.
- สุนีย์ มัลลิกะมาลย์ และคณะ. “แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในชุมชนเมืองเพื่อลดภาวะโลกร้อน”. **รายงานการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๕๕.
- สุวิชา วิริยมานูวงศ์. “การวิจัยและพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของสถานศึกษากับชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาดุสิตบัณฑิต** สาขาวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, ๒๕๕๔.
- หทัยรัตน์ ทับพร. “ยุทธศาสตร์การบริหารนโยบายการท่องเที่ยวขององค์การบริหารเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน”. **รัฐประศาสนศาสตร์ดุสิตบัณฑิต**. สาขารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๕๒.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- อนุวัต กระสังข์. “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรตามแนวพุทธภายใต้กระแสบริโคโนม” .
วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย :
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.
- อภิญา เงินดี. “การศึกษาความเชื่อ ประเพณี และพิธีกรรมของพระพุทธศาสนาในฐานะทุนทาง
 สังคม - วัฒนธรรม เพื่อการพัฒนาชุมชนชายแดนไทย - พม่า สองฝั่งแม่น้ำเมย” .
วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย :
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๕๔.
- อ้อมทิพย์ เมฆรักษาพานิช และคณะ. **รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์**. ชุดโครงการสื่อสารเพื่อชุมชน.
 “บทบาทการสื่อสารการเสริมสร้างความเข้มแข็งของผู้หญิงในการปกครองส่วน
 ท้องถิ่น”. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, ๒๕๕๗.
- อาธาตา สุดเส้นผม. “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักพุทธธรรมของกรมธุรกิจพลังงานกระทรวง
 พลังงาน”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต** สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์.
 บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.
- อารีรัตน์ สุตวรการ. “ปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ” .
วิทยานิพนธ์การจัดการดุษฎีบัณฑิต สาขาการจัดการการท่องเที่ยวและโรงแรม.
 บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๕๕.
- อำนาจ เถาตระกูล. **เอกสารประมวลความรู้**เรื่องหลักทฤษฎีแนวคิดงานวิจัยสำหรับใช้เป็นฐานความรู้
 ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการบริหารความรู้ในสถาบันการ
 อาชีวศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสยาม, ๒๕๔๘.
- อุบลวรรณ หงษ์วิทยากร. “การจัดการการบริหารแบบบูรณาการด้านการท่องเที่ยวในองค์กรปกครอง
 ส่วนท้องถิ่นภาคใต้ตอนล่าง”. **การจัดการดุษฎีบัณฑิต** สาขาการจัดการดุษฎีบัณฑิต.
 บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๑.

(๕) ภาษาอังกฤษ :

- Bardo J.W. and Hardman J.J.. **Urban Sociology : A Systematic introduction**. New York :
 F.E. Peacock Publishers, 1982.
- Brown and Moberg. **Organization Theory and Management : A Macro Approach**.
- Denzin, N.K., **The research act : A Theoretical Introduction To Sociological Methods**,
 (Chicago : Aldine Publishing New York : John Wiley & Son, 1980.
- Dye, T.R.. **Politics in America**, (3^{ed}). **Upper Saddle River**. New Jersey : Prentice-Hall,
 1999.
- John W. Newstrom, Keith Davis. **Organizational Behavior : Human Behavior at Work**.
 New York : McGraw-Hill Higher Education, 1997.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Good, Carter V.. **Dictionary of Education**. New York : McGraw Hill Book, 1973.
- Hausser, D. L.. **Comparison of different models for organizational analysis**. New York : John Wiley & Son, 1980.
- Holloway W. V.. **State and Local Government in the United States**. New York : McGraw-Hill, 1959.
- Jame A.F. Stoner and Char Wankel. **Management**. 3rd ed. New Delhi : Prentice-Hall. 1986.
- John M. Cohen and Norman T. Uphoff. **Rural Development Participation : Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation**. Rural Development Committee Center for International Studies : Cornell University, 1981.
- John W. Newstrom, Keith Davis. **Organizational Behavior : Human Behavior at Work**. New York : McGraw-Hill Higher Education, 1997.
- Joyce B. and WeilM. **Model of teaching**, 2nded. New Delhi : Prentice – Hall of India Private Limited, 1985.
- Keeves P. J., **Education Research. Methodology. and Measurement : An International Handbook**. (Oxford : Pergamon Press, 1988
- Kenrick. D. **Maslow's hierarchy of needs : Journal of Applied Management**. New York, 2003.
- Paul, Shile M. **Exploring the vested interest perspective as it applies to public involvement in Tourism management planning : lessons fromTexas, Doctor of Philosophy**. Texas State University. Industrial Economics and Rural Sociology, 2007.
- Robson, W. A.. **Local Government in Encyclopedia of Social Science. Vol.** New York : The Macmillan Company, 1953.
- Stoner, A. F., & Wankel, C.. **Management**. 3rd ed. New Delhi : Prentice – Hill Privated, 1986.
- T.Husen, and N.T. Postlethwaite. **The international encyclopedia of education**. 2nded. New York : Simon and Schuster, 1975.
- Tosi H.L. and Carrolls.J.. **Management**. 2nd ed. New York : John Wiley & Sons, 1982.
- The United National Educational. **Scientific and Cultural Organization : UNESCO, Victoria Neufeldt, Webster's New World Dictionary**. 3rd Edition. New York : Simon and Schuster, 1988.
- Wit, D. **A Comparative Survey of Local Govt. and Administration**. Bangkok : Kurusapha Press, 1969.
- Willer, R.H. **Leader and leadership process**. Boston : Irwin/McGraw-Hill, 1967.

บรรณานุกรม (ต่อ)

(๖) สัมภาษณ์ :

สัมภาษณ์ ดร.ภาณุพงศ์ ทิพย์เศวต นายกเทศมนตรีเมืองสระบุรี, ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๙.

สัมภาษณ์ ดร.วีระศักดิ์ ฮาดดา, นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม จังหวัดปทุมธานี, ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗.

สัมภาษณ์ นางณัฐจิรา แพงคุณ, ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดนนทบุรี, ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๗.

สัมภาษณ์ นางรัชณี บางหลวง, รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี, ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๕

สัมภาษณ์ นางวรกนก เทพพิมล, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม จังหวัดปทุมธานี, ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗.

สัมภาษณ์ นางสมทรง พันธุ์เจริญวรกุล, นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๙.

สัมภาษณ์ นางสุนี นิโรจศีล, นายกสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดสระบุรี, ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๗.

สัมภาษณ์ นายชัยรัตน์ จงก้องเกียรติ, ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดปทุมธานี, ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗.

สัมภาษณ์ นายเดชา พวงงาม, ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙.

สัมภาษณ์ นายธนาชัย จันทร์ขำเงิน, ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี, ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๙.

สัมภาษณ์ นายปรีชา ชันฉไพศรี, รองนายกเทศมนตรีนครพระนครศรีอยุธยา, ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๙.

สัมภาษณ์ นายวัชรกร หาญสวัสดิ์, รองนายกเทศมนตรีจังหวัดปทุมธานี, ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙.

สัมภาษณ์ นายสุพจน์ ศรีสันเทียะ, ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๙.

สัมภาษณ์ นายสุฤกษ์ ศิลปะอนันต์, ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดสระบุรี, ๔ มิถุนายน ๒๕๕๗.

สัมภาษณ์ นายเสฐียรพงษ์ เทียนทอง, ปลัดเทศบาลนครนนทบุรี, ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๙.

(๗) สันทนาการเฉพาะ :

สันทนาการเฉพาะ นางนคประภา ถนอมกุล, นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จังหวัดปทุมธานี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

สันทนาการเฉพาะ นางพัฒนิตา วันแว่งน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังม่วง จังหวัดสระบุรี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

สันทนาการเฉพาะ นางสาวทิวาพร บุญอนันต์ หัวหน้าฝ่ายวางแผนส่งเสริมการท่องเที่ยว บริษัท แวนดาร์รี่ส์อร์ท จำกัด จังหวัดสระบุรี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สนทนากลุ่มเฉพาะ นางสาวนัฐฐานิ ปวชิรวิชัย, หัวหน้าฝ่ายฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว บริษัททรี ทรานส์ จำกัด จังหวัดปทุมธานี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.
- สนทนากลุ่มเฉพาะ นาย นิติพัฒน์ ศรีประยูร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.
- สนทนากลุ่มเฉพาะ นายจริญ ชูชิต, ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยว จังหวัดสระบุรี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.
- สนทนากลุ่มเฉพาะ นายนิติพัฒน์ ศรีประยูร, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.
- สนทนากลุ่มเฉพาะ นายพิชัย เปี่ยมทองคำ, ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.
- สนทนากลุ่มเฉพาะ พระมหาอภิชาติ อภิขมโณ, มหำบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จังหวัดปทุมธานี, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

พระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑

พระราชบัญญัติ
นโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๕๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑
เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การ บริหารและพัฒนาการท่องเที่ยว” หมายความว่า การจัดสร้างและพัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว การรักษาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว การพัฒนาบริการการท่องเที่ยว การพัฒนาบุคลากรการท่องเที่ยว การสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้ทางการท่องเที่ยว การสร้างสินค้าทางการท่องเที่ยว การรักษาความปลอดภัยทางการท่องเที่ยว หรือการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวหรืออุตสาหกรรมท่องเที่ยว ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมอันเป็นการสนับสนุนให้เกิดการท่องเที่ยวอย่าง ยั่งยืน

“อุตสาหกรรมท่องเที่ยว” หมายความว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวตามกฎหมายว่าด้วยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

“ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว” หมายความว่า ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวตามกฎหมายว่าด้วยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

“แหล่ง ท่องเที่ยว” หมายความว่า แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวทางโบราณสถาน และแหล่งท่องเที่ยวที่ได้มีการจัดสร้างขึ้น

“หน่วย งานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม จังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีการดำเนินงานเกี่ยวข้องกับการบริหารและพัฒนาการ ท่องเที่ยว

“องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“จังหวัด” หมายความว่า รวมถึง กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา
 “ผู้ว่าราชการจังหวัด” หมายความว่า รวมถึง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและนายกเมือง
 พัทยาสำหรับในเขตเมืองพัทยา
 “กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย
 “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ
 “คณะกรรมการบริหารกองทุน” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อ
 ส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย
 “สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
 “รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
 มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬารักษาการตาม
 พระราชบัญญัติ นี้และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและปฏิบัติการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้
 กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “ท.ท.ช.”
 ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬา
 เป็น รองประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
 วัฒนธรรม ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงพาณิชย์
 ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการคณะกรรมการ
 พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
 นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย นายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย
 นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่ง
 ประเทศไทย และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินเก้าคน เป็นกรรมการให้ปลัดกระทรวง
 การท่องเที่ยวและกีฬาเป็นกรรมการ และเลขาธิการ และผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว
 และผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขาธิการกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ
 ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ด้านการ
 ท่องเที่ยวและ อุตสาหกรรมท่องเที่ยว การตลาด การโรงแรม การบริหารธุรกิจศิลปวัฒนธรรม หรือ
 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยต้องแต่งตั้งจากรายชื่อของผู้ซึ่งสภาอุตสาหกรรม
 ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เสนอไม่น้อยกว่าสองคนแต่ไม่เกินสี่คน

มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งต้องมีสัญชาติไทยและไม่มี
 ลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

(๕) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ องค์กรหรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน ฐานทุจริตต่อหน้าที่

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี

ใน กรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้แต่งตั้งกรรมการใหม่ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการใหม่กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) นายกรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖

มาตรา ๙ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง ก่อนวาระให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ใน กรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับแต่งตั้ง ไว้แล้ว

มาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำและเสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ หรือมาตรการเพื่อส่งเสริมการบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

(๒) จัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

(๓) เสนอนโยบายและแนวทางการจัดทำความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการท่องเที่ยวต่อคณะรัฐมนตรี

(๔) ดำเนินการเพื่อให้มีการกำหนดเขตพัฒนาการท่องเที่ยว

(๕) พิจารณาให้ความเห็นชอบและกำกับดูแลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในเขตพัฒนาการท่องเที่ยว

(๖) กำหนดและจัดให้มีการรับรองมาตรฐานเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวหรืออุตสาหกรรมท่องเที่ยว

(๗) อำนวยการ ติดตาม ประเมินผล และตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นไปตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยว แห่งชาติ และนโยบายหรือมาตรการเพื่อการส่งเสริมการบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยว

(๘) กำกับจัดการและบริหารกองทุน

(๙) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๑ ให้มีการประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง เพื่อปรึกษาพิจารณา และดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ใน การประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือ ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธาน กรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการ หรือ รองประธาน กรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ ได้ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือดำเนินการตามที่คณะ กรรมการมอบหมายได้ให้นำความในมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการอาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง ความเห็น หรือคำแนะนำทางวิชาการได้เมื่อเห็นสมควร และอาจขอความร่วมมือจากบุคคลใดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง หรือเพื่อสำรวจกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวได้

มาตรา ๑๔ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาข้อมูลและกิจการต่างๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำและพัฒนานโยบายและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ รวมทั้งศึกษาปัญหาและประเมินผลกระทบที่จะเกิดเสนอต่อคณะกรรมการ

(๒) เป็นศูนย์กลางประสานงานและสนับสนุนการปฏิบัติงานตามนโยบายและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติในทุกภาคส่วน

(๓) วิเคราะห์และเสนอแนะมาตรการเพื่อการผลักดันและสนับสนุนการนำนโยบายและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ ตลอดจนการพิจารณาเสนอแนะแนวทางและวิธีการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการ ดำเนินงานตามนโยบายและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติต่อคณะกรรมการ

(๔) ศึกษา วิเคราะห์ และพิจารณาถ่วงถ่วงแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวเสนอต่อคณะกรรมการ

(๕) สำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูล ติดตามความเคลื่อนไหวของสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยว วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจการท่องเที่ยว แนวโน้มการท่องเที่ยว รวมทั้งจัดทำและเผยแพร่สถิติการท่องเที่ยวของประเทศ

(๖) จัดหรือสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยและพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

(๗) รายงานผลการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบาย แผน และมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเสนอต่อคณะกรรมการ

(๘) จัดทำรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและผลการดำเนินงานของคณะกรรมการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๙) เสนอแนะแนวทางการจัดสรรทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวในทุกภาคส่วนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อคณะกรรมการ

(๑๐) จัดทำ และ พัฒนากลไกและระบบการประสานงานด้านการท่องเที่ยว เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของประเทศตลอดจนร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการ บริหาร และพัฒนาการท่องเที่ยวในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมาย อื่นที่เกี่ยวข้อง

(๑๑) พัฒนาให้ความรู้และทักษะด้านการท่องเที่ยวแก่บุคลากรในหน่วยงานของรัฐและผู้ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

(๑๒) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

หมวด ๒

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ

มาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติตามวรรคหนึ่งต้องกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการบริหาร และพัฒนาการท่องเที่ยว วิธีปฏิบัติ และความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการให้ชัดเจน

ในกรณีที่สภาวการณ์เปลี่ยนแปลงไปในระหว่างที่แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ใช้บังคับคณะกรรมการอาจดำเนินการปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาวการณ์นั้นได้ โดยให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ เมื่อได้มีการประกาศแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ และเพื่อให้การดำเนินการเป็นไป โดย บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนด ให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐ เพื่อจัดทำแผนงานหรือดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยว แห่งชาติ

หมวด ๓ แผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยว

มาตรา ๑๗ เพื่อประโยชน์ในการรักษา ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว หรือการบริหาร และพัฒนาการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยว แห่งชาติ คณะกรรมการอาจกำหนดให้เขตพื้นที่ใดเป็นเขตพัฒนาการท่องเที่ยวได้ โดยพิจารณาร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง และผู้ว่าราชการจังหวัดในเขตพื้นที่ ทั้งนี้ ให้มีการรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของชุมชนในพื้นที่เพื่อประกอบการ พิจารณาด้วยเขตพัฒนาการท่องเที่ยวตามวรรคหนึ่งจะกำหนดเป็นกลุ่มจังหวัด จังหวัด หรือพื้นที่เฉพาะก็ได้โดยให้ออกเป็นกฎกระทรวงระบุชื่อของเขตพัฒนาการท่องเที่ยว และ ในกรณีจำเป็น ให้มีแผนที่สังเขปแสดงแนวเขตแนบท้ายกฎกระทรวงด้วยการเปลี่ยนแปลงแนวเขต หรือการเพิกถอนเขตพัฒนาการท่องเที่ยวให้ออกเป็นกฎกระทรวง

มาตรา ๑๘ เมื่อมีการออกกฎกระทรวงกำหนดเขตพัฒนาการท่องเที่ยวใดให้รัฐมนตรีแต่งตั้ง คณะกรรมการประจำเขตดังกล่าวขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยว” ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประธานหอการค้าจังหวัด ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการท่องเที่ยวจำนวนไม่เกินสามสิบคนในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันเป็นกรรมการ โดยมีผู้แทนกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นกรรมการ และเลขาธิการการแต่งตั้ง และการประชุม คณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และ วิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวดำเนินการ จัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวของตน เสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาอนุมัติ และประกาศในราชกิจจานุเบกษาแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวตามวรรคหนึ่ง ต้องจัดทำให้สอดคล้องกับกฎหมายที่ ใช้บังคับอยู่ภายในเขตและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ และ อย่างน้อย ต้องกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับแผนงานในการบริหาร และ พัฒนาการท่องเที่ยวภายในเขตของตน หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบรวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๐ เมื่อได้ประกาศแผนปฏิบัติการ พัฒนาการท่องเที่ยวภายในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวใดในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐที่อยู่ในเขตดำเนินการบริหาร และ พัฒนาการท่องเที่ยวที่อยู่ในความรับผิดชอบของตน ให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ พัฒนาการท่องเที่ยว โดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาอาจพิจารณาให้การสนับสนุนตามที่เห็นสมควรและให้ คณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการดังกล่าว

มาตรา ๒๑ การใช้บังคับกฎหมายภายในเขต พัฒนาการท่องเที่ยวต้องสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ พัฒนาการท่องเที่ยว โดย ให้คณะกรรมการ พัฒนาการท่องเที่ยวดำเนินการประสานงานให้สอดคล้องกัน

หมวด ๔ กองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย

มาตรา ๒๒ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นในสำนักงานเรียกว่า “กองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการพัฒนาการท่องเที่ยว การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยว การพัฒนาทักษะด้านการบริหาร การตลาด หรือการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวในชุมชน รวมถึงการดูแลรักษาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว และการส่งเสริมสินค้าทางการท่องเที่ยวใหม่ๆ ในท้องถิ่น

มาตรา ๒๓ กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินและทรัพย์สินที่โอนมาจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยตามมาตรา
- (๒) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้
- (๔) ดอกผลหรือรายได้จากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน
- (๕) เงินและทรัพย์สินอื่นที่ตกเป็นของกองทุน

เงิน และทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งให้ตกเป็นของสำนักงานเพื่อใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของกองทุน โดยไม่ต้องนำส่งคลังเพื่อเป็นรายได้ของแผ่นดิน

มาตรา ๒๔ เงินกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นเงินอุดหนุนหรือเงินให้กู้ยืมแก่หน่วยงานของรัฐ เพื่อนำไปใช้ดำเนินงานตามนโยบายหรือแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ รวมทั้งแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยว
- (๒) เป็นค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือหรือสนับสนุนการท่องเที่ยว รวมทั้งเพื่อสนับสนุนการศึกษา การค้นคว้า การวิจัย การฝึกอบรม การประชุม การประชาสัมพันธ์และการเผยแพร่ข้อมูล
- (๓) เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน

มาตรา ๒๕ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วยปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมบัญชีกลาง ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว อธิบดี กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินเจ็ดคน เป็นกรรมการ

ให้ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาแต่งตั้งข้าราชการของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านกฎหมาย เศรษฐกิจ การเงิน การคลัง หรืออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

มาตรา ๒๖ คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) บริหารและควบคุมการปฏิบัติงานกองทุนให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) วางระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และลำดับความสำคัญในการใช้จ่ายเงินกองทุน ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

- (๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานกองทุน
- (๔) พิจารณาจัดสรรเงินกองทุนเพื่อใช้จ่ายตามกิจการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๔
- (๕) ควบคุม ติดตามผล และประเมินผลการใช้จ่ายเงินกองทุน
- (๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๗ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการบริหารกองทุนโดยอนุโลม

มาตรา ๒๘ ให้กองทุนวางและถือไว้ซึ่งระบบการบัญชีตามหลักสากล โดยให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

มาตรา ๒๙ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุน

ผู้สอบบัญชีต้องทำรายงานผลการสอบบัญชีเสนอ คณะกรรมการบริหารกองทุนภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี และให้ส่งสำเนารายงานดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการและรัฐมนตรีเพื่อทราบ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๐ ให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการ นโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นรองประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ นายกสภาคมนตรีการบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย นายกสภาคมนตรีนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย นายกสภาคมนตรีการบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย และประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เพื่อทำหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการไปพลางก่อน โดยให้ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นกรรมการและเลขานุการ และ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว และ ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๓๑ ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้โอนเงินทรัพย์สินและหนี้สินของกองทุน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยตามระเบียบกองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยว่าด้วยการจัดการเงินกองทุนเพื่อส่งเสริม การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. ๒๕๔๘ มาเป็นเงินของกองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๒ ให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการบริหารกองทุนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังไม่มี การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการบริหารกองทุนประกอบด้วยปลัดกระทรวงการท่องเที่ยว และ กีฬาเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมบัญชีกลาง ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และ ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เพื่อทำหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัติฉบับนี้บัญญัติ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุนไปพลางก่อน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของประเทศ ในปัจจุบันกระจัดกระจายอยู่ตามหน่วยงานของรัฐ ทำให้การบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวที่ผ่านมาไม่มีเอกภาพ เป็นไปอย่างไร้ทิศทางและไม่ต่อเนื่อง ประกอบกับสภาวการณ์ในปัจจุบันแหล่งท่องเที่ยวอันเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยว หลายประเภทยังมิได้มีระบบการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่ถูกต้องและเหมาะสม เป็นเหตุให้แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมและด้อยคุณภาพนำมาซึ่งผลกระทบทั้งทาง ตรงและทางอ้อมต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม และเป็นอุปสรรคในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศ ให้มีคุณภาพและมี ความยั่งยืน สมควรกำหนดให้มีกลไกในการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของ ประเทศให้เป็นไปอย่างมีระบบสอดรับและเชื่อมโยงกันทั้งในระดับชาติระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น เพื่อให้การบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวมีเอกภาพและมีความต่อเนื่องตลอดจน เพื่อให้มีระบบการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างถูกต้องและเหมาะสมจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ให้สัมภาษณ์

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ให้สัมภาษณ์เชิงลึก

ลำดับ	ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ตำแหน่ง	วัน/เดือน/ปี
๑	พระมหาเชิดชัย กตปัญโญ	ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพัญญูเชิงจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	๔ พ.ค. ๒๕๕๗
๒	นางวรรณก เทพพิมล	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม จังหวัดปทุมธานี	๒๓ พ.ค. ๒๕๕๗
๓	นายอำพล อัจจาครุ	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๒ พ.ค. ๒๕๕๗
๔	นายนิคม มาลัยศรี	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๒ พ.ค. ๒๕๕๗
๕	นายหยด เอี่ยมอาจ	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี	๒๘ พ.ค. ๒๕๕๗
๖	นายไพรัตน์ วิวัฒน์ครุฑ	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี	๒๘ พ.ค. ๒๕๕๗
๗	นายเทียนชัย ศรีนาง	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังม่วง จังหวัดสระบุรี	๔ มิ.ย. ๒๕๕๗
๘	นางสาวกัลยา สุขสถาพร	ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	๔ มิ.ย. ๒๕๕๗
๙	นายชัยรัตน์ จงก้องเกียรติ	ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัดปทุมธานี	๒๗ พ.ค. ๒๕๕๗
๑๐	นางสุนิ นิโรจสีล	นายกสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดสระบุรี	๑๕ พ.ค. ๒๕๕๗
๑๑	นาง ญัฐจิรา แพงคุณ	ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัดนนทบุรี	๑๒ มิ.ย. ๒๕๕๗
๑๒	นายสุฤกษ์ ศิลปอนันต์	ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัดสระบุรี	๔ มิ.ย. ๒๕๕๗
๑๓	นายธีรพันธ์ จินดาวรานนท์	ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยว จังหวัดปทุมธานี	๑๔ พ.ค. ๒๕๕๗
๑๔	นางนภาพร เวชพงษ์พิทักษ์	ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยว จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๖ พ.ค. ๒๕๕๗
๑๕	นาย สุรสีห์ อินสุทธิ	ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยว จังหวัดนนทบุรี	๒๘ พ.ค. ๒๕๕๗

ลำดับ	ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ตำแหน่ง	วัน/เดือน/ปี
๑๖	น.ส.วิณณิกา รัตพงศ์	ประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยวจังหวัด สระบุรี	๓ มิ.ย. ๒๕๕๗
๑๗	ดร.ภาณุพงศ์ ทิพยเศวต	นายกเทศมนตรีเมืองสระบุรี	๑๔ มิ.ย. ๒๕๕๙
๑๘	นางรัชณี บางหลวง	รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด สระบุรี	๑๔ มิ.ย. ๒๕๕๙
๑๙	นางสมทรง พันธุ์เจริญวรกุล	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอยุธยา	๑๖ มิ.ย. ๒๕๕๙
๒๐	นายธนาชัย จันทร์ขำเงิน	ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี	๑๗ มิ.ย. ๒๕๕๙
๒๑	พ.ต.อ.ธงชัย เย็นประเสริฐ	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นนทบุรี	๑๗ มิ.ย. ๒๕๕๙
๒๒	นายสุพจน์ ศรีสันเทียะ	ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	๑๗ มิ.ย. ๒๕๕๙
๒๓	นางจूरรัตน์ หนองหว่า	ประธานสาขาการจัดการการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์	๒๐ มิ.ย. ๒๕๕๙
๒๔	นายเสฐียรพงษ์ เทียนทอง	ปลัดเทศบาลนครนนทบุรี	๑๗ มิ.ย. ๒๕๕๙
๒๕	นายเดชา พวงงาม	ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปทุมธานี	๒๑ มิ.ย. ๒๕๕๙
๒๖	นายวัชรกร หาญสวัสดิ์	รองนายกเทศมนตรีจังหวัดปทุมธานี	๒๘ ก.ค. ๒๕๕๙
๒๗	นายปรีชา ชันธไพโรศรี	รองนายกเทศมนตรีนคร พระนครศรีอยุธยา	๒๙ ก.ค. ๒๕๕๙
๒๘	ผ.ศ.ดร.มนตรี สิริโรจนานันท์	อาจารย์สาขาภาควิชาพุทธศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	๒๙ ก.ค. ๒๕๕๙
๒๙	ดร.นันทวรรณ ม่วงใหญ่	อาจารย์ภาควิชาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	๑๑ พ.ย. ๒๕๕๙
๓๐	นางสุธีรา จันทรกาญจน์	ผู้ประกอบการกิจการท่องเที่ยว จังหวัด สระบุรี	๔ มิ.ย. ๒๕๕๗
๓๑	ดร.วีระศักดิ์ ฮาดดา	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลอง สามจังหวัดปทุมธานี	๒๗ พ.ค. ๒๕๕๗

รายชื่อการสนทนากลุ่ม

วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.
ณ สวนอาหารลุงนวย ตำบลวังไทร อำเภอลำลูกกา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลำดับ	ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม	ตำแหน่ง	วัน/เดือน/ปี
๑	พระมหาอภิชาติ อภิขมโณ	วัดธรรมกาย	๒๑ มิ.ย. ๒๕๕๗
๒	ผอ.พิชัย เปี่ยมทองคำ	ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยว และกีฬาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๑ มิ.ย. ๒๕๕๗
๓	นายนิติพัฒน์ ศรีประยูร	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๑ มิ.ย. ๒๕๕๗
๔	นายจริญ ชูชิต	ผู้ประกอบการกิจการท่องเที่ยวไร่องุ่น มาลีจังหวัดสระบุรี	๒๑ มิ.ย. ๒๕๕๗
๕	นางพัฒนา วัณวัน	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังม่วง จังหวัดสระบุรี	๒๑ มิ.ย. ๒๕๕๗
๖	น.ส.ทิวาพร บุญอนันต์	หัวหน้าฝ่ายวางแผนส่งเสริมการ ท่องเที่ยวจังหวัดสระบุรี	๒๑ มิ.ย. ๒๕๕๗
๗	น.ส.นัฐฐานิปป วชิรวิชัย	หัวหน้าฝ่ายฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อ การท่องเที่ยว จังหวัดปทุมธานี	๒๑ มิ.ย. ๒๕๕๗
๘	นางนคประภา ถนอมกุล	นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จังหวัดปทุมธานี	๒๑ มิ.ย. ๒๕๕๗

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย : การสัมภาษณ์เชิงลึก

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน ๓๑ รูป/คน

(๑) พระมหาเชิดชัย กตปุญโญ	ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพนัญเชิง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(๒) ดร.วีระศักดิ์ ฮาดดา	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม จังหวัดปทุมธานี
(๓) นาง วรกนก เทพพิมล	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม จังหวัดปทุมธานี
(๔) นาย อำพล อัจจาครุ	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(๕) นาย นิคม มาลัยศรี	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(๖) นาย หยต เอี่ยมอาจ	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี
(๗) นาย ไพรัตน์ วิพัฒน์ครุฑ	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี
(๘) นาย เทียนชัย ศรีนาง	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังม่วง จังหวัดสระบุรี
(๙) นางสุนี นิโรจศีล	นายกสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดสระบุรี
(๑๐) นาย ชัยรัตน์ จงก้องเกียรติ	ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยว จังหวัดปทุมธานี
(๑๑) นางสาวกัลยา สุขสถาพร	ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยว จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(๑๒) นาง ณิชฐิรา แพงคุณ	ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดนนทบุรี
(๑๓) นาย สุฤกษ์ ศิลปอนันต์	ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดสระบุรี
(๑๔) นาย อธิพันธ์ จินดาวรานนท์	ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยว จังหวัดปทุมธานี
(๑๕) นาง นภาพร เวชพงษ์พิทักษ์	ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยว จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(๑๖) นาย สุรสิทธิ์ อินสุทธิ	ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยว จังหวัดนนทบุรี
(๑๗) นาง วิณณิกา รัตพงศ์	ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยว จังหวัดสระบุรี
(๑๘) ดร.ภาณุพงศ์ ทิพยเศวต	นายกเทศมนตรีเมืองสระบุรี
(๑๙) นางรัชณี บางหลวง	รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
(๒๐) นางสมทรง พันธุ์เจริญวรกุล	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(๒๑) นายธนาชัย จันทร์ขาเงิน	ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี
(๒๒) พ.ต.อ.ธงชัย เย็นประเสริฐ	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี
(๒๓) นายสุพจน์ ศรีสันเทียะ	ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(๒๔) นางจุรีรัตน์ หนองหว่า	ประธานสภาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จังหวัดปทุมธานี
(๒๕) นายเสฐียรพงษ์ เทียนทอง	ปลัดเทศบาลนครนนทบุรี
(๒๖) นายเดชา พวงงาม	ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี
(๒๗) นายวัชรกร หาญสวัสดิ์	รองนายกเทศมนตรีจังหวัดปทุมธานี
(๒๘) นายปรีชา ชันธไพรศรี	รองนายกเทศมนตรีนครพระนครศรีอยุธยา
(๒๙) ผศ.ดร.มนตรี สิริโรจนานันท์	อาจารย์สาขาภาควิชาพุทธศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
(๓๐) ดร.นันทวรรณ ม่วงใหญ่	อาจารย์ภาควิชาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
(๓๑) นางสุธีรา จันทระกาญจน์	ผู้ประกอบการกิจการท่องเที่ยว จังหวัดสระบุรี

ที่ ศบ ๒๖๐๕.๒/๕๓๕

ศูนย์บัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาการจัดการเชิงกลยุทธ์ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
กรุงเทพมหานคร : สาขามหาบัณฑิตศึกษาด้าน บริหารการชุมชน
สหภาพกรณ์ธ กรุงเทพมหานคร ๑๐๐๐๙
เลขที่ : ๒๒ หมู่ ๓ ตำบลบ้านไร่ อำเภอบ้านฝาง จังหวัดนครราชสีมา ๓๑๑๑๓
โทร. ๐๖-๓๖๐-๓๓๕๑ ๙0 โทร. โทรสาร ๐๖-๓๖๐-๓๓๕๑

๑๗ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์กับข้อมูลเพื่อการวิจัย
นมัสการ พระมหาจิตชัย กคปณโม ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพนัญเชิง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ถึงที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้เพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสร นามสกุล จำเริญ รหัสประจำตัวนิสิต ๕๔๐๑๕๐๔๖๘๕ นิสิตหลักสูตร
พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลาง
ตอนบน" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะศึกษาดุษฎีบัณฑิตกว่า

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากพระเดชพระคุณ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์
ให้ยินดีดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตร
พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็น
อย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากพระเดชพระคุณด้วยดี และขอกราบขอพระคุณในความเอ็นดูเพื่อทาง
วิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงกราบนมัสการมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความเคารพอย่างสูง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพท สุธะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นางอภิสร จำเริญ
โทรศัพท์ ๐๘๑-๓๕๖-๓๑๗๕

ที่ ศธ ๖๓๐๕.๒/๕๓๕

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชาปรัชญาศาสนศาสตร์
ภาควิชาปรัชญา ศณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร : อาคารเรียนศูนย์วิศวะวิศวกรรม แขวงบางขุนนนท์
เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐
อยุธยา : ๗๔ หมู่ ๑ ตำบลสำโภาร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๑๑๗๐
โทร. ๐๒-๘๘๒-๑๑๕๔ ต่อ ๒๒๓๐, ๒๒๓๗, ๒๒๓๘

๑๗ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ดร.วีรศักดิ์ ชาดดา นายกองค้การบริหารส่วนตำบลคลองสาม จังหวัดปทุมธานี
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้เพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสรานามสกุล จำยเจริญ รหัสประจำตัวนิสิต ๕๔๐๑๕๐๔๖๘๕ นิสิตหลักสูตร
พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญาศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลาง
ตอนบน” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่าน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิต
ดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธ
ศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญาศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุษะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาปรัชญาศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นางอภิสรานามสกุล จำยเจริญ
โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๗๕๒-๓๑๗๔

นายกองค้การบริหารส่วนตำบลคลองสาม

ที่ ศธ ๖๓๐๕.๒/๕๓๕

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กรุงเทพมหานคร : อาคารเรียนศูนย์วัดศรีสุทธาราม แขวงบางขุนนท์

เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐

อุทยาน : ๗๕ หมู่ ๓ ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๗๑๗๐

โทร. ๐๖-๘๘๒-๓๑๕๕ ต่อ ๒๕๓๐, ๒๕๓๗, ๒๕๓๘

๑๗ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นางวรกนก เทพพิมล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม จังหวัดปทุมธานี
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้เพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสร นามสกุล จำยเจริญ รหัสประจำตัวนิสิต ๕๔๐๑๕๐๔๖๘๕ นิสิตหลักสูตร
พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลาง
ตอนบน” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่าน จึงใคร่ขออนุญาตให้นิสิต
ดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธ
ศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุธะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นางอภิสร จำยเจริญ

โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๗๕๒-๓๑๗๕๔

สุนทร

(นางวรกนก เทพพิมล)
ปลัด อบต. คลองสาม

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๕๓๕

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กรุงเทพมหานคร : อาคารเรียนศูนย์วัดศรีสุดาราม แขวงบางขุนนท์

เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐

อยู่ยาว : ๗๕ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๗๗๓

โทร. ๐๒-๘๘๒๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๑๐, ๒๑๓๗, ๒๑๓๘

๑๗ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายอำพล อัจจากรู นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้เพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสรานามสกุล จำยเจริญ รหัสประจำตัวนิสิต ๕๔๐๑๕๐๔๖๘๕ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่าน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุธะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นางอภิสรานามสกุล จำยเจริญ

โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๗๕๒-๓๑๗๔

ที่ ศธ ๖๓๐๕.๒/๕๓๕

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร : อาคารเรียนศูนย์วัดศรีสุทธาราม แขวงบางขุนนนท์
เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐

อยุธยา : ๗๔ หมู่ ๑ ตำบลสำเภา อำเภอลำบัว จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๑๑๗๓
โทร. ๐๒-๘๔๒-๓๓๕๔ ต่อ ๒๑๓๐, ๒๑๓๗, ๒๑๓๘

๑๗ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายนิคม มาลัยศรี ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้เพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสรานามสกุล ฉ้ายเจริญ รหัสประจำตัวนิสิต ๕๔๐๑๕๐๔๖๘๕ นิสิตหลักสูตร
พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลาง
ตอนบน" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่าน จึงใคร่ขออนุญาตให้ นิสิต
ดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธ
ศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุธะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นางอภิสรานามสกุล ฉ้ายเจริญ
โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๗๕๒-๓๑๗๔

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๕๓๕

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กรุงเทพมหานคร : อาคารเรียนศูนย์วัดศรีสุทธาราม แขวงบางขุนนนท์

เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐

อยุธยา : ๓๕ หมู่ ๓ ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๓๓๓๕๐

โทร : ๐๒-๘๘๒-๓๓๕๕ (๓) ๒๓๓๐, ๒๓๓๗, ๒๓๓๘

๓๗ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายหยด เอี่ยมอาจ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้เพื่อการวิจัย จำนวน ๓ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสรานามสกุล จำยเจริญ รหัสประจำตัวนิติ ๕๔๐๑๕๐๔๖๘๕ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่าน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุษะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

(นายหยด เอี่ยมอาจ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลไทรน้อย

ผู้ประสานงาน : นางอภิสรานามสกุล จำยเจริญ

โทรศัพท์ติดต่อ : ๐๘๑๖-๗๕๒-๓๓๒๕

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๕๓๕

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชาปรัชญาศาสนศาสตร์

ภาควิชาวิทยาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กรุงเทพมหานคร : อาคารเรียนศูนย์วัดศรีสุธาราม แขวงบางขุนนท์

เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐

อยู่เขต : ๗๔ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๗๑๗๗

โทร. ๐๖-๘๘๒-๕๐๕๕๕ ต่อ ๒๕๓๐, ๒๕๓๗, ๒๕๓๘

๑๗ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายไพรัตน์ วิวัฒน์ครุฑ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้เพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสรานามสกุล จำเริญญ รหัสประจำตัวนิสิต ๕๔๐๑๕๐๕๖๘๕ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญาศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่าน จึงใคร่ขออนุญาตให้ นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญาศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุษะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาปรัชญาศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นางอภิสรานามสกุล จำเริญญ

โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๗๕๒-๓๑๗๔

(นายไพรัตน์ วิวัฒน์ครุฑ)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลไทรน้อย

๒๘ มี.ค. ๒๕๕๗

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๕๓๕

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
 ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 กรุงเทพมหานคร : อาคารเรียนศูนย์วัดศรีสุทธาราม แขวงบางขุนนนท์
 เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐
 หมายเลข : ๙๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๓๙
 โทร. ๐๒-๘๘๒-๙๙๕๔ ต่อ ๒๙๓๐, ๒๙๓๙, ๒๙๓๘

๑๗ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายเทียนชัย ศรีนาง นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลวังม่วง จังหวัดสระบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้เพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสรานามสกุล จำเริญ รหัสนประจำตัวนิสิต ๕๔๐๑๕๐๔๖๘๕ นิสิตหลักสูตร
 พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลาง
 ตอนบน” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่าน จึงใคร่ขออนุญาตให้ นิสิต
 ดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธ
 ศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่ง
 ว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุธะพรหม)
 ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
 สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นางอภิสรานามสกุล จำเริญ

โทรศัพท์ติดต่อ. ๐๘๑-๗๕๒-๓๑๓๔

ที่ ศธ ๖๓๐๕.๒/๒๕๖๕

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กรุงเทพมหานคร : อาคารเรียนศูนย์วัดศรีสุทธาราม แขวงบางขุนนนท์

เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

ดูสงขลา : ๗๖ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๖๖๖๐

โทร. ๐๒-๐๕๒-๕๖๕๕ ต่อ ๒๖๖๐, ๒๖๖๗, ๒๖๖๘

๑๗ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นางสุนี นิโรจสีล นายกษมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดสระบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้เพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสรานามสกุล จำเริญญ รหัสประจำตัวนิสิต ๕๕๐๑๕๐๕๖๘๕ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่าน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นอย่างประนีประนอมทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเชื่อเพื่อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุระพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นางอภิสรานามสกุล จำเริญญ

โทรศัพท์ติดต่อ, ๐๘๑-๙๕๒-๓๑๙๔

ที่ ศธ ๒๖๐๕.๒/๕๓๕

ศูนย์นิเทศศึกษา

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
 ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 กรุงเทพมหานคร : อาคารเรียนศูนย์นิเทศศึกษาศาสตร์ แขวงบางขุนนนท์
 เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๖๐
 โทรศัพท์ : ๐๒-๒๒๖-๒๒๖๒ ส่วนสายโทรสาร : ๐๒-๒๒๖-๒๒๖๓
 โทรสาร : ๐๒-๒๒๖-๒๒๖๔ E-mail : bnc@mcu.ac.th, bncnet@mcu.ac.th

๑๗ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
 เรียน นายวิรัตน์ จงก้องเกียรติ ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยว จังหวัดปทุมธานี
 ถึงที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้เพื่อการวิจัย จำนวน ๓ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสร นามสกุล ฉ้ายเจริญ รหัสประจำตัวนิสิต ๕๔๐๑๕๐๔๖๔๕ นิสิตหลักสูตร
 ทฤษฎีศาสตรศึกษานิตยศึกษาศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลาง
 ตอนบน" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของงานศึกษาค้นคว้าหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่าน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิต
 ดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางการท่องเที่ยว ภาควิชาการศึกษาศาสตร์
 ศาสตรศึกษานิตยศึกษาศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หรือเป็นอย่างอื่น
 ว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางการศึกษา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล ลุชชนนท์)
 ผู้อำนวยการหลักสูตรทฤษฎีศาสตรศึกษานิตยศึกษาศาสตร์
 สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นางอภิสร ฉ้ายเจริญ
 โทรศัพท์ ๐๘๑-๗๕๖๖-๖๖๖๕

วิบูลย์

(นายวิรัตน์ จงก้องเกียรติ)
 นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ศึกษาธิการในตำแหน่ง
 ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปทุมธานี

ที่ ศธ ๖๓๐๕๒๐/๕๓๕

ศูนย์บัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร : อาคารเรียนศูนย์วัดศรีสุทธาราม แขวงบางขุนนนท์
เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐
อาณาเขต : ๗๖ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๓๑๑๑๐
โทร : ๐๖-๓๒๖-๓๓๕๕ ถึง ๒๑๐๐, ๒๑๑๐, ๒๑๑๑

๑๗ เมษายน ๒๕๕๗

การขอ

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียนนางสาวกัญญา สุขสถาพร ผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยว จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ถึงที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้เพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสร่า นามสกุล จำเริญ รหัสประจำตัวนิสิต ๕๔๐๑๕๐๔๖๘๕ นิสิตหลักสูตร
พุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลาง
ตอนบน” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่าน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิต
ทำเนียบการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธ
ศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ สุตะพธม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นางอภิสร่า จำเริญ
โทรศัพท์ : ๐๘๑-๗๕๒-๑๑๗๔

ที่ ศธ ๖๓๐๕.๒/๕๓๕

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กรุงเทพมหานคร : อาคารเรียนศูนย์วัดศรีสุทธาราม แขวงบางขุนนนท์

เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐

อูทยา : ๓๕ หมู่ ๓ ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๓๗

โทร. ๐๒-๘๘๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๓๐, ๒๑๓๗, ๒๑๓๘

๓๗ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นางณัฐริรา พงศ์คุณ ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยว จังหวัดนนทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้เพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสรานามสกุล จำยเจริญ รหัสประจำตัวนิสิต ๕๔๐๑๕๐๔๖๘๕ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่าน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็ประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นางอภิสรานามสกุล จำยเจริญ

โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๗๕๒-๓๓๗๔

(นางณัฐริรา พงศ์คุณ)
ที่อยู่อีเมลและกีฬาจังหวัดนนทบุรี

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๕๓๕

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชาปรัชญาประศาสนศาสตร์

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กรุงเทพมหานคร : อาคารเรียนศูนย์วัดศรีสุทธาราม แขวงบางขุนนนท์

เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐

อยู่ยาว : ๗๗ หมู่ ๓ ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๑๑๗๗

โทร. ๐๒-๘๘๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๓๐, ๒๑๓๗, ๒๑๓๘

๑๗ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นาย สฤกษ์ ศิลปอนันต์ ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยว จังหวัดสระบุรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้เพื่อการวิจัย จำนวน ๓ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสราน นามสกุล จำเริญญ รหัสประจำตัวนิสิต ๕๔๐๑๕๐๕๖๘๕ นิสิตหลักสูตร
พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญาประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลาง
ตอนบน” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่าน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิต
ดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธ
ศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญาประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุธะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาปรัชญาประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นางอภิสราน จำเริญญ

โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๗๕๒-๓๑๗๔

(นายสุรกษ์ ศิลปอนันต์)

ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสระบุรี

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๕๓๕

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
 ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 กรุงเทพมหานคร : อาคารเรียนศูนย์วัดศรีสุทธาราม แขวงบางขุนนนท์
 เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐
 อพอยท์ : ๗๔ หมู่ ๓ ตำบลลำไทร อำเภอยางน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๗๑๑๑
 โทร. ๐๕-๘๘๒๖-๓๑๕๕ ต่อ ๒๑๓๐, ๒๑๓๗, ๒๑๓๘

๑๗ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
 เรียน นายธีรพันธ์ จินตารานนท์ ผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยว จังหวัดปทุมธานี
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้เพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสรานามสกุล จำเริญ รหัสนประจำตัวนิสิต ๕๔๐๑๕๐๔๖๘๕ นิสิตหลักสูตร
 พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลาง
 ตอนบน" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่าน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิต
 ดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธ
 ศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่ง
 ว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุษะพรหม)
 ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
 สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นางอภิสรานามสกุล จำเริญ
 โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๗๕๒-๓๑๗๔

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๕๓๕

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร : อาคารเรียนศูนย์วัดศรีสุทธาราม แขวงบางขุนนนท์
เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐
อยุธยา : หมู่ ๓ ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๑๐
โทร. ๐๒-๘๘๒-๓๖๕๕ ต่อ ๒๒๓๐, ๒๒๓๑, ๒๒๓๒

๑๗ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นางนภาพร เวชพงษ์พิทักษ์ ผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยว จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้เพื่อการวิจัย จำนวน ๓ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสรานามสกุล ฉ่ำเจริญ รหัสประจำตัวนิสิต ๕๔๐๑๕๐๕๖๘๕ นิสิตหลักสูตร
พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลาง
ตอนบน" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่าน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิต
ดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธ
ศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุขะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นางอภิสรานามสกุล ฉ่ำเจริญ
โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๗๕๒-๓๑๗๔

นางนภาพร เวชพงษ์พิทักษ์
ผู้วิจัย (นางนภาพร เวชพงษ์พิทักษ์)

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๕๓๕

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
 ภาควิชารัฐศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 กรุงเทพมหานคร : อาคารเรียนศูนย์วัดศรีสุทธาราม แขวงบางขุนนนท์
 เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐
 อีเมล : scs@mcu.ac.th โทรศัพท์ : ๐๒-๘๘๒-๑๔๕๔ โทรสาร : ๐๒-๘๘๒-๑๔๕๕
 โทร. ๐๒-๘๘๒-๑๔๕๔ โทร ๒๓๓๐, ๒๓๓๗, ๒๓๓๘

๓๗ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
 เรียน นายสุรสิทธิ์ อินสุทธิ์ ผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยว จังหวัดนนทบุรี
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้เพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสรานามสกุล ฉ่ำเจริญ รหัสประจำตัวนิสิต ๕๔๐๑๕๐๔๖๘๕ นิสิตหลักสูตร
 พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลาง
 ตอนบน” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่าน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิต
 ดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธ
 ศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่ง
 ว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุธะพรหม)
 ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
 สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นางอภิสรานามสกุล ฉ่ำเจริญ
 โทรศัพท์ : ๐๘๑-๗๕๒-๓๑๓๔

ได้รับทราบแล้ว
 สุรสิทธิ์
 ๑๕/๔/๕๗
 ๑๕/๔/๕๗

ที่ ศธ ๖๓๐๕.๒/๕๓๕

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร : อาคารเรียนศูนย์วัดศรีสุดาราม แขวงบางขุนนนท์
เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐
ยูทูป : ศธ ๗๒ ๑ ค่าน้ำไฟ ส่วนน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๗๗๗
โทร. ๐๖-๘๘๒-๓๓๕๕x ๓8 ๒๒๓๐, ๒๒๗๗, ๒๒๘๘

๑๗ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นางสาววันฉกา รัตพงศ์ ผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยว จังหวัดสระบุรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้เพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสรานามสกุล ฉ่ำเจริญ รหัสประจำตัวนิสิต ๕๔๐๑๕๐๔๖๘๕ นิสิตหลักสูตร
พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลาง
ตอนบน” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่าน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิต
ดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธ
ศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นางอภิสรานามสกุล ฉ่ำเจริญ
โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๗๕๒-๓๑๗๔

ที่ ศธ ๒๐๔.๒/๕๓๕

ศูนย์บัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชาปรัชญาประศาสนศาสตร์
สาขาวิชาพุทธ ศาสตร์และศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร : อาคารโอบล้อมบัณฑิตวิทยาลัย แขวงบางขุนพรหม
เขตพระนครมีชัย กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐
โทรสาร : ๙๙ ๗๕ ๙ คำนวณโทรเลข สำนักวิทยบริการ จักรวรรดิประเทศไทย กรุงเทพฯ ๑๑๑
โทร ๐๒-๑๐๒-๑๑๕๕ ถึง ๒๑๖๐, ๒๑๖๓, ๒๑๖๕

๒ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตรับข้อมูลเพื่อการวิจัย
เจริญพร ภาณุพงศ์ ทิพย์เสวต นายกเทศมนตรีเมืองสระบุรี
ซึ่งส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสร่า นามสกุล จำเริญ รพีสประจำตัวนิสิต ๕๙๐๕๐๕๐๖๔๕ นิสิตหลักสูตร
พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญาประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลาง
ตอนบน" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้เกี่ยวข้องกับเรื่องที่มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตรับดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญาประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขออนุโมทนาขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญโญ, คร.)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาปรัชญาประศาสนศาสตร์ (วังน้อย)

ผู้ประสานงาน : นางอภิสร่า จำเริญ
โทรศัพท์ต่อ. ๐๕๔-๓๓๒-๓๓๕๔

(พระเมธาจารย์ ปิยะพรหม)
นายกเทศมนตรีเมืองสระบุรี
๑๔ มี.ป. ๒๕๕๙

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๕๓๕

ศูนย์วิจัยศึกษา

สาขาวิชาการจัดการเชิงยุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กรุงเทพมหานคร : อาคารเรียนศูนย์วิจัยศึกษา อาคารศูนย์ผลิต

ผลงานวิจัย : กรุงเทพมหานคร ๑๐๕๐๐

เลขที่ : ศธ ๒๒๑๕ จำนวนสำเนา จำนวนที่ออก จัดพิมพ์พระนครวิบูลย์ ๑๑๑๑

URL : ob-66b-6666 66 6666, 6666, 6666

๖ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ให้มีสิทธิ์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เจริญพร ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสราน นามสกุล จำเริญญ รหัสประจำตัวนิสิต ๕๔๐๑๕๐๔๖๘๕ มีสิทธิหลักสูตร
พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลาง
ตอนบน" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้มีมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการวิจัยซึ่งขอความ
อนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้มีสิทธิ์ดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพามาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระครูสังฆรักษ์ธรรมศักดิ์ กิตติปัญโญ, ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ (วังน้อย)

ผู้ประสานงาน : นางอภิสราน จำเริญญ

โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๙๕๖-๙๙๙๕

(นางอภิสราน จำเริญญ)

รองปลัด อบจ. สระบุรี

(นางวิระณี นางทอง)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๖/๕๓๕

ศูนย์บัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาการจัดการเชิงธุรกิจ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ภาควิชารัฐศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร : อาคารเรียนศูนย์บัณฑิตศึกษา ชั้นบน กุฏิยาศาล
เลขที่ ๑๑๑๑ ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพมหานคร ๑๗๐๖๐
โทร : ๐๒-๗๖๑-๖๑๖๑ โทรสาร ๐๒-๗๖๑-๖๑๖๒
โทร : ๐๒-๗๖๑-๖๑๖๓ โทรสาร ๐๒-๗๖๑-๖๑๖๔

๖ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ให้นิสิตกับข้อมูลเพื่อการวิจัย
เจริญพร นายกองจัดการองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๓ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิธรา นามสกุล ช่างเจริญ รหัสประจำตัวนิสิต ๕๕๐๕๐๕๖๕๕ นิสิตหลักสูตร
พุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลาง
ตอนบน" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดมธำสุทธคิงจักร

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีควมจำเป็นต้องกับข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขออนุโมทนาขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการ ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมหาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญโญ, คร.)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ (วังน้อย)

ผู้ประสานงาน : นางอภิธรา ช่างเจริญ
โทรศัพท์ ๐๘๑-๙๕๖-๙๙๕๕

คำเนิหนการ

(นางสมทรง พันธุ์เจริญวรกุล)
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่ กอ ๖๑๐๕.๒/๕๓๕

ศูนย์วิจัยศึกษา
สาขาวิชาการจัดการเชิงยุทธศาสตร์ และสาขาวิชาวิจัยบูรณาการศาสตร์
สาขาวิชาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ถนนศรีจันทร์ : ตำบลเวียงสุทนต์จังหวัดชลบุรี
เขตเมืองเมืองชลบุรี ๒๐๑๑๐
โทร : ๐๖ ๓๗๖ ๕๐๐๕๑๑๑ โทรสาร ๐๖ ๓๗๖ ๕๐๐๕๑๑๐
โทร : ๐๖-๐๖๖-๕๐๖๒๕ ต่อ ๒๒๖๐, ๒๒๖๑, ๒๒๖๒

๖ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์หนังสือพิมพ์เพื่อการวิจัย
เจริญพร ปัตติองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๓ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสรานามสกุล จำเริญญ วิทยประจำตัวหนังสือ ๕๓๐๑๕๐๕๒๐๕๕ มีสิทธิหลักสูตร
พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญสาธิต
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลาง
ตอนบน" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้มีสิทธิ์ดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญสาธิต หรือเป็นอย่างอื่นว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขออัญมณฑลขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(ดร.ศุภสิงห์วิวัฒน์เกียรติศักดิ์ ศึกษาศาสตร์, คร.)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ (วังน้อย)

ผู้ประสานงาน : นางอภิสรานามสกุล จำเริญญ
โทรศัพท์ : ๐๘๖-๙๕๖-๙๖๙๕

นายสมศักดิ์ ชื่นใจดี
ศึกษาศาสตร์ ๕๓๐๑๕๐๕๒๐๕๕
๑๙ มี.ค. ๕๙

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๕๓๕

ศูนย์บัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาการจัดการเชิงยุทธ และสาขาวิชาวิรูประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร : อาคารบัณฑิตวิทยาลัยสุโขทัย แขวงบางขุนนนท์
ถนนพระรามที่ ๕ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐
โทรสาร : ๐๒๒ ๓๖ ๑ ตำบลท่าไคร้ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๑
โทร. ๐๒-๖๔๖-๖๕๕๕ ถึง ๖๖๐๐, ๖๖๖๖, ๖๖๐๕

๖ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้หนังสือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เจริญพร นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
ซึ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสร่า นามสกุล จำเริญญ รหัสประจำตัวนิสิต ๕๔๐๑๕๐๕๖๑๕๕ นิสิตหลักสูตร
พุทธศาสตรศึกษบัณฑิต สาขาวิชาวิรูประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลาง
ตอนบน" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้เกี่ยวข้องกับเรื่องที่มีความจำเป็นคือเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการวิจัยโครงการ
อนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้หนังสือดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธศาสตรศึกษบัณฑิต สาขาวิชาวิรูประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขออนุโมทนาขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปณฺโญ, ดร.)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรศึกษบัณฑิต
สาขาวิชาวิรูประศาสนศาสตร์ (วังน้อย)

ผู้ประสานงาน : นางอภิสร่า จำเริญญ
โทรศัพท์ติดต่อ ๐๘๑-๙๕๒-๑๖๙๕๔

น.ป.ป
น.ส.น.น
๖๑๕๒๐๖๗
17๖-๐๕๗

ที่ ศธ ๒๑๐๕.๒/๕๓๕

ศูนย์บัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาการจัดการเชิงธุรกิจ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร : อาคารเรียนศูนย์บัณฑิตศึกษา แขวงบางขุนนนท์
เขตบางนครใต้ กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐
โทรสาร : ๐๒-๓๒๖-๑๑๑๑ สำนักสารนิเทศ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๑๑
โทร. ๐๒-๘๘๒-๖๖๕๕ ต่อ ๒๒๖๐, ๒๒๖๓, ๒๒๖๔

๖ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตร่วมกับข้อมูลเพื่อการวิจัย
เจริญพร ปัตติองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๓ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสราน นามสกุล ช่างเจริญ รหัสประจำตัวนิสิต ๕๕๐๑๕๐๔๖๘๕ นิสิตหลักสูตร
พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลาง
ตอนบน" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

การศึกษานี้เกี่ยวกับเรื่องที่มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หรือเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขออนุโมทนาขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญโญ, ดร.)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ (วันน้อม)

ผู้ประสานงาน : นางอภิสราน ช่างเจริญ
โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๙๕๒-๑๑๙๔

(นายสุพจน์ ศรีมันเมือง,
ผู้อำนวยการบริหารศูนย์บัณฑิตศึกษาพระนครศรีอยุธยา
๖ มี.ย. ๒๕๕๙

ที่ RS ๒๐๕.๒/๕๐๕

ศูนย์บัณฑิตศึกษา
 สาขาวิชาการจัดการเชิงกลยุทธ์ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
 ภาควิชาปกครอง คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 กรุงเทพมหานคร | อาคารเรียนศูนย์วิจัยบูรณาการ มหาวิทยาลัย
 เขตบางเขนด้วย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐๓
 อีเมล : we.sj@u-rajabhat.ac.th โทร : ๐๒-๕๑๐-๖๖๖๖
 Web : www.rajabhat.ac.th | www.rajabhat.ac.th

๑๗ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
 เรียน นางจุรีรัตน์ พหนองหว้า ประธานสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
 จังหวัดสมุทรสาคร แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสราน นามสกุล จำเริญ รพัตประจักษ์วินิจิต ๕๕๐๑๕๐๕๖๘๘๕ นิสิตหลักสูตร
 ทฤษฎศาสตร์สุขปฏิบัติบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลาง
 ตอนบน" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นข้อเก็บข้อมูลจากท่าน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ท่าน
 ดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็ประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรทฤษฎ
 ศาสตร์สุขปฏิบัติบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่ง
 ว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม)
 ผู้อำนวยการหลักสูตรทฤษฎศาสตร์สุขปฏิบัติบัณฑิต
 สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นางอภิสราน จำเริญ
 โทรศัพท์ ๐๘๖๖-๙๕๖๖-๓๑๙๕

๒๕ มิ.ย. ๕๗

ที่ ศธ ๖๓๐๕๒/๕๒๕

ศูนย์บัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์
กรุงเทพมหานคร : อาคารเรียนศูนย์วิศวะอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๖๐
อาคาร : ๓๓ หมู่ ๓ ตำบลสำโรง อำเภอนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี กรุงเทพฯ ๑๑๖๓๓
โทร. ๐๒-๕๑๖-๖๑๖๕๕ MS Line: @msc, @msc, @msc

๖ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ให้ผลิตกับข้อมูลเพื่อการวิจัย
เจริญพร ปรัชญาอภินิหารนครนทบุรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสรานามสกุล จำเริญ รหัสนิติ ๕๕๐๑๕๐๔๖๘๕ นิสิตหลักสูตร
พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลาง
ตอนบน” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการนี้จึงใคร่ขออนุญาต
เผยแพร่ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ผลิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขออนุโมทนาขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา, ดร.)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ (วิจัย)

ผู้ประสานงาน : นางอภิสรานามสกุล
โทรศัพท์ : ๐๘๑-๙๘๒-๙๘๙๘

(นายเจริญพรพงษ์ เทียนทอง)
หัวหน้างานศึกษาค้นคว้าวิจัย วิชาการในตำแหน่ง
หัวหน้าฝ่ายแผนงานและงบประมาณ

ที่ ศส ๒๕๐๕.๒/๕๓๕

ศูนย์วิจัยศึกษา
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร : วิทยาเขตศูนย์วิจัยศึกษาฯ แขวงบางขุนนนท์
เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐
เลขที่ : ศส ๒๕ ๑ จำนวน ๑/๒๓ ส่วนวิจัยน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๗๑๑
โทร. ๐๖-๖๔๒-๖๕๓๕ หรือ ๐๖๖๐๐, ๖๖๖๖๓, ๖๖๖๖๕

๒ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้จัดส่งกับข้อมูลเพื่อการวิจัย
เจริญพร ปัตติองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิธรา นามสกุล ช่างเจริญ รหัสประจำตัวนิสิต ๕๔๐๑๕๐๕๖๘๕ นิสิตหลักสูตร
พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลาง
ตอนบน" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาด้านหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีควมจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้จัดส่งดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขออภัยในความสับสนและความเลื่อมใสเพื่อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมหาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(Handwritten signature)
ศาสตราจารย์ ดร. (นางอภิธรา ช่างเจริญ)
ปัตติองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

ขอเจริญพร
(Handwritten signature)
(พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญโญ, คร.)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ (วิจัยน้อย)

ผู้ประสานงาน : นางอภิธรา ช่างเจริญ
โทรศัพท์ติดต่อ. ๐๘๑-๓๕๒๐-๓๓๕๔

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๕๒๕

ศูนย์บัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์
กรุงเทพมหานคร : อาคารโอบุสตันวิศวะอาคาร นวมราชานุสรณ์
เลขที่บางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐
โทรสาร : ๙๙ ๗๗ ๙ สำนักข่าว สำนักวิทยบริการ จิตวิทยาระบบเครือข่าย ๑๑๑
โทร. ๐๒-๖๔๒-๖๐๕๕๕ ต่อ ๒๑๑๐๑, ๒๑๑๐๒, ๒๑๑๐๓

๖ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นิสิตกับข้อมูลเพื่อการวิจัย
เจริญพร นายกเทศมนตรีเมืองปทุมธานี
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๓ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสรานามสกุล ช่างเจริญ รหัสประจำตัวนิสิต ๕๔๐๑๕๐๕๖๐๕๕ นิสิตหลักสูตร
พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลาง
ตอนบน" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้เกี่ยวข้องกับเรื่องที่มีความจำเป็นต่อข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขออนุโมทนาขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระศุภสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญโญ, ดร.)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ (วังน้อย)

ผู้ประสานงาน : นางอภิสรานามสกุล ช่างเจริญ
โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๙๕๖-๙๙๙๕

ที่ ศธ ๒๖๐๕.๒/๕๓๕

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ภาควิชาบริหารและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร : อาคารเรียนสูงะวัตวิทย์วิทยาเขต บางเขน กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐
เลขที่ ๓๖ ซอย ๓ ซำมะเฝ้าไร่ ซำมะเฝ้าไร่ จังหวัดขอนแก่น ๔๐๑๐๐
โทร. ๐๕-๓๖๑๒๓๓๕๕ โทร. ๒๖๖๐, ๒๖๖๑, ๒๖๖๒

๖ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ให้นิตยภัณฑ์ข้อมูลเพื่อการวิจัย
เจริญพร นายกฤษณศรินทร์พรพระนครศรีอยุธยา
ถึงที่ส่งมาด้วย แบบพิมพ์คำขออนุญาตใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๓ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสร่า นามสกุล ฉ่ำเจริญ รหัสประจำตัวนิสิต ๕๕๐๑๕๐๓๖๘๕ นิสิตหลักสูตร
พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลาง
ตอนบน" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนี้มีควมจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการนี้จึงใคร่ขออนุญาต
เผยแพร่ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิตยภัณฑ์เป็นการขออนุญาต และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ทั้งนี้เป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขออนุโมทนาขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระครูสิงห์จักร์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญโญ, คร.)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ (วิจัย)

ผู้ประสานงาน : นางอภิสร่า ฉ่ำเจริญ
โทรศัพท์ต่อ. ๐๕๓-๙๕๒-๘๓๖๕

(นิตถพิชา จันทพิราศรี)
รองศาสตราจารย์ ปฏิบัติราชการแทน
นายกฤษณศรินทร์พรพระนครศรีอยุธยา

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๕๓๕

ศูนย์บัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชาปรัชญาพระศาสนศาสตร์
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร : อาคารเรียนศูนย์วัดศรีสุธรรม แขวงบางขุนนท์
ถนนจันทน์น้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐
โทรสาร : ๗๕๓๖๖ ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๗๑๗๗
โทร. ๐๕-๘๖๒-๗๗๕๕ ถึง ๒๕๓๐, ๒๕๓๑, ๒๕๓๒

๖ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นิสิตรับข้อมูลเพื่อการวิจัย
เจริญพร ผศ.ดร.มนตรี สิริโรจนานันท์ อาจารย์สาขาภาควิชาพุทธศาสนศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๓ ชุด

เบื้องต้น นางอภิสรานามสกุล ช่างเจริญ รหัสประจำตัวนิสิต ๕๔๐๑๕๐๔๖๘๕ นิสิตหลักสูตร
พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลาง
ตอนบน" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้เกี่ยวข้องกับความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตรับข้อมูลเป็นการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขออัญมโหนามอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

อ.อภิสรานามสกุล
๕๕๓๐๓๓๓๖๖๖

ขอเจริญพร

(ผศ.ดร.มนตรี สิริโรจนานันท์)

(พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา, ดร.)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ (วังน้อย)

ผู้ประสานงาน : นางอภิสรานามสกุล ช่างเจริญ
โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๗๕๖-๓๓๓๕

ที่ ศธ ๒๕๐๕.๒/๕๓๕

ศูนย์บัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาการจัดการเชิงยุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขต
กำแพงแสนนคร : อธิการบดีศูนย์บัณฑิตศึกษา และศาสตราจารย์
ดร.นางอรอนันต์ คุรุเทศน์สาคร ๑๐๑๐๐
ถนน : ๓๓ หมู่ ๓ ตำบลวังใหม่ อำเภอวังใหม่ จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๑๐๐
โทร. ๐๕๓-๖๒๒-๓๖๕๕ ๕0 โทรสาร, ๖๖๖๖๓, ๖๖๖๖๓

๒ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตรับเงื่อนไขเพื่อการวิจัย
เจริญพร ดร.นันทวรรณ ม่วงใหญ่ อาจารย์ภาควิชาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ถึงที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๓ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสราน นามสกุล จำเริญญ รหัสประจำตัวนิสิต ๕๔๐๑๕๐๔๖๘๕ นิสิตหลักสูตร
พุทธศาสตรศึกษบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลาง
ตอนบน" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์

การศึกษานี้เกี่ยวข้องกับเรื่องที่มีความจำเป็นต่อเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลังศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หรือเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขออัญมิตนมาขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญโญ, ดร.)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรศึกษบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ (วังน้อย)

ท.ภ.พ.

เจริญพร ม่วงใหญ่

พ.ศ. ๕๓๕๐๕๐๔๖๘๕ ม่วงใหญ่

ขอความอนุเคราะห์ ศธ.๒๕๐๕.๒/๕๓๕ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ประสานงาน : นางอภิสราน จำเริญญ

โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๙๕๖-๓๑๓๕

ที่ ศธ ๖๐๐๕.๒/๕๓๕

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชาปรัชญาพระศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์นครราชสีมา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร : อาคารเรียนศูนย์บัณฑิตศึกษารวม สาขาภาควิชาบัณฑิต
ต.บางพลีใหญ่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐
อยุธยา : ๖๖ หมู่ ๓ ตำบลลำไทร อำเภอวิเศษ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๙๑๕๕
โทร. ๐๖-๕๔๖-๕๐๕๖ ถึง ๒๕๐๐, ๒๕๐๑, ๒๕๐๒

๑๗ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นางสุวิธา จันทร์กาญจน์ ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว จังหวัดสระบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้เพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสราน นามสกุล ฉ้ายเจริญ รหัสประจำตัวนิติศธ ๕๔๐๑๕๐๔๖๘๕ นิสิตหลักสูตร
พุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญาพระศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลาง
ตอนบน” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากท่าน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิต
ดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธ
ศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญาพระศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุธะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาปรัชญาพระศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นางอภิสราน ฉ้ายเจริญ
โทรศัพท์ต่อ. ๐๔๖-๗๕๖๐-๓๓๗๕

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย :
การสนทนากลุ่ม (FOCUS GROUP)

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญเข้าสนทนากลุ่ม(FOCUS GROUP)

วิจัยเรื่อง : รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน

โดย : อภิสร่า จ๋ายเจริญ รหัส ๕๕๐๑๕๐๔๖๗๕

นิสิต หลักสูตรบริหารศาสตรบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์

วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๗

ณ ห้องสัมมนา สวนอาหารกาญจนา ส.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ลายเซ็น	ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์	หมายเหตุ
๑	นางสมพรภักดิ์ ลอญโน พระมหาทักษิณปัญโญ		มรภ.วไลยอลงกรณ์ ปทุมธานี	0๘๑-๗๒๒๗๖๑๒	ตัวแทนพระสงฆ์
๒	ผอ. ทิชัย เปี่ยมทองคำ		การท่องเที่ยว และกีฬา อยุธยา	0๘๙-๖0๓๑๐๖๑	ผู้อำนวยการสำนักงาน การท่องเที่ยวและกีฬา
๓	นาย นิธิพัฒน์ ศรีประจักษ์		อบต. วัฒนชัย อยุธยา	0๘๖-๐๖๓๑๑0๗	ตัวแทนอบต.
๔	นาย จวิทย์ ชูชีพ		ไร่อนุบาลี สระบุรี	0๘๑-๗๕๑๕๑๗๓	ตัวแทนผู้ประกอบการ ธุรกิจการท่องเที่ยว
๕	นาง พัทธนิศา วัฒนวัน		อบต. วัฒนชัย สระบุรี	0๘๗-๗๖๗๖๓๑๑	ปลัดองค์การบริหารส่วน ตำบลวัฒนชัย
๖	น.ส.สิริพร บุญสุนันธ์		จังหวัดสระบุรี	0๘๗-๕๓๗๑๑๑๑	หัวหน้าฝ่ายวางแผน
๗	น.ส.ณัฐราณี วัชรวิชัย		บริษัท ศรีธรรมสาร จำกัด ปทุมธานี	0๘๖-๗๖๗๖๓๑๑	เจ้าหน้าที่ด้านการท่องเที่ยว
๘	น.ส. นศประภา อนุชนกุล		สระบุรี	0๘๑-๗๒๒๗๖๑๒	นักวิชาการ

(อภิสร่า จ๋ายเจริญ)

๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๗

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๕๖๑

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชาปรัชญาประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
กรุงเทพมหานคร : อาคารบัณฑิตศึกษารวม ชั้นบนสุด
เขตบางพลี กรุงเทพมหานคร 10130
อาณา : ๓๕ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๗๑๓๓
โทร. ๐๒-๓๖๒-๖๖๕๕ โทร. ๒๕๖๓, ๒๕๖๔, ๒๕๖๕

๒๕ เมษายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group)

ณ อาคาร พระมหาโกวิทปิณฑุโร วัดธรรมกาย จังหวัดปทุมธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กำหนดการ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสราน นามสกุล ฉ่ำยเจริญ รหัสประจำตัวนิสิต ๕๔๐๑๕๐๕๖๐๕ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญาประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญาประศาสนศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group) ในเรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน" ในวันที่เสาร์ ที่ ๒๑ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุมร้านสวนอาหารสุขนวย ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญาประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ทั้งนี้ ได้แนบกำหนดการและเอกสารประกอบการสนทนากลุ่มมาพร้อมแล้วนี้ และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group) ตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าวข้างต้น

ขอแสดงความด้วยความเคารพอย่างสูง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธา สุเอตพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาปรัชญาประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นางอภิสราน ฉ่ำยเจริญ
โทร. ๐๒-๓๖๒-๖๖๕๕

ที่ ศอ ๒๐๕๒/๒๕๖๖

ศูนย์นิเทศศึกษา
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ศูนย์นิเทศศึกษา : อาคารโอบอ้อมวิทยา ๒๕๖๖
จตุรพักตรพิมาน อ.เมือง จ.นครราชสีมา ๓๐๑๐๐
โทร. ๐๕-๘๕๖-๖๕๕๕ ถึง ๖๕๖๐, ๖๕๖๑, ๖๕๖๒

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group)

เรียน คุณณิธิพัลลภ ศรีประยูร รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กำหนดการ จำนวน ๑ ฉบับ
- ๒. เอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสราน นามสกุล จำเริญญ รหัสประจำตัวนิสิต ๕๔๐๑๕๐๖๖๐๕ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group) ในเรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน" ในวันที่เสาร์ ที่ ๒๓ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุมบ้านสวนอาหารลุงวย ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ทั้งนี้ ได้แนบกำหนดการและเอกสารประกอบการสนทนากลุ่มมาพร้อมแล้วนี้ และขอขอบคุณในความเชื่อเพื่อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group) ตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าวข้างต้น

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรต สุธะพจน์)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นางอภิสราน จำเริญญ
Mrs. apisara-jamjan

ที่ ศธ ๒๑๐๕/๒/๕๖๓

ศูนย์บัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาการจัดการเชิงกลยุทธ์ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
กรุงเทพมหานคร : อาคารเรียนศูนย์วิทยุสุธรรม แคว้นสารคาม
เลขที่อาคาร ๖๖๖ ถนนพหลโยธิน ๑๐๖๐๐
กรุงเทพฯ : โทร ๒๕๒ ๒๒๒๒ โทรสาร ๒๕๒ ๒๒๒๒
โทร. ๐๖-๑๖๖-๖๖๖๖ P.O. Box ๖๖๖๖, Sakon Nakhon

๒๕ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขออนุญาตเข้าร่วมการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group)

เรียน คุณเจริญ ชูชิต เจ้าของไร่อู่จันทน์ จังหวัดสระบุรี

ถึงที่ส่งมาด้วย ๑. กำหนดการ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสรานามสกุล จำเริญ วรโสมประจำตัวมีบัตร ๕๔๐๑๕๐๔๖๘๕ บัณฑิตหลักสูตร
ศาสตรศึกษาศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำ
วิทยานิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน"
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

ในการศึกษานี้เกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรศาสตรศึกษาศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พิจารณา
แล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็น
อย่างยิ่ง จึงขออนุญาตเข้าร่วมการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group) ในเรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการ
ท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน" ในวันที่เสาร์ ที่ ๒๑ เดือน มิถุนายน พ.ศ.
๒๕๕๗ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุมร้านสวนอาหารลุงนวย ตำบลสำโรง อำเภอยางชุมน้อย จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา หลักสูตรศาสตรศึกษาศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ทั้งนี้ ได้แนบกำหนดการและ
เอกสารประกอบการสนทนากลุ่มมาพร้อมแล้วนี้ และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตเข้าร่วมการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group) ตามวัน เวลา และสถานที่
ดังกล่าวข้างต้น

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวาท สุขะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรศึกษาศาสตร์
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นางอภิสรานามสกุล
โทร. ๐๘๑๙๖๖๑๑๙๔

ที่ PD ๒๕๐๕.๒/๕๖๓

ศูนย์บัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการเชิงกลยุทธ์ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

กรุงเทพมหานคร : อาคารเรียนศูนย์บัณฑิตศึกษา ชั้นมหาสารคาม

เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์ : +๖๖ ๓๕ ๓๕ ๓๐๓๓ โทรสาร : +๖๖ ๓๕ ๓๕ ๓๐๓๓

โทร : ๐๕-๓๕๒๒-๐๓๓๓ ถึง ๓๓๓๓, ๓๓๓๓, ๓๓๓๓

๒๕ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group)

เรียน คุณพันณีนิศา วันแมน ปัตติพงศ์การันบริหารส่วนตำบลวังม่วง จังหวัดสระบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กำหนดการ จำนวน ๑ ฉบับ
 ๒. เอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสร นามสกุล ฝ่ายเจริญ รหัสประจำตัวนิสิต ๕๙๐๑๕๐๕๖๐๕ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group) ในเรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน" ในวันที่เสาร์ ที่ ๒๑ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุมบ้านสวนอาหารลุงนาย ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ทั้งนี้ ได้แนบกำหนดการและเอกสารประกอบการสนทนากลุ่มมาพร้อมแล้วนี้ และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group) ตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าวข้างต้น

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุขะพรหม)
 ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
 สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นางอภิสร ฝ่ายเจริญ
 โทร. ๐๘๑-๙๕๒-๓๓๓๓

ที่ ศธ ๒๖๐๕/๒/๕๖๑

ศูนย์บัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ภาควิชารัฐศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
การประศาสน์ : ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
เลขที่ : ศธ ๒๖๐๕/๒/๕๖๑
โทร. ๐๖-๖๑๒-๖๖๕๕ หรือ ๒๖๖๐, ๒๖๖๑, ๒๖๖๒

๒๕ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group)

เรียน น.ส. ทิวพร บุญอินทร์ หัวหน้าฝ่ายวางแผนส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดสระบุรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย** ๑. กำหนดการ จำนวน ๑ ฉบับ
- ๒. เอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางอริสรา นามสกุล อาจารย์ รศ.ประจำตัวนิสิต ๕๕๐๑๕๐๔๖๐๕๕ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดุษฎีบัณฑิตก่า

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group) ในเรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน" ในวันที่เสาร์ ที่ ๒๑ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุมร้านสวนอาหารลุงนาย ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ทั้งนี้ ได้แนบกำหนดการและเอกสารประกอบการสนทนากลุ่มมาพร้อมแล้วนี้ และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group) ตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าวข้างต้น

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธพล สุขะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นางอริสรา จำเริญญ
โทร. ๐๔๖-๖๕๖-๖๖๖๕

ที่ ศธ ๒๓๐๕.๒/๕๖๓

ศูนย์วิจัยศึกษา
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร - อาคารเรียนศูนย์วิจัยศึกษา ชั้นสอง ศูนย์
พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ๑๐๖๐๐
โทรสาร : ๐๒ ๓๗ ๓ ๓๓๕๖๖ โทร อำนวยบริการ : ๐๒-๓๗๓๖๖๖๖
โทร. ๐๒-๓๗๓-๖๖๖๖ ๓๐ ๓๖๖๐, ๓๖๖๑, ๓๖๖๒

๒๕ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group)

เรียน น.ส. นัฐธานีปวี วชิรวิชัย หัวหน้าฝ่ายฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว จังหวัดปทุมธานี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กำหนดการ จำนวน ๑ ฉบับ
- ๒. เอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม จำนวน ๓ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสราน นามสกุล จำเริญ อดีตรองผู้อำนวยการศูนย์วิจัยศึกษา ศาสตราจารย์บัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์บัณฑิต

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ พลัสสุพรพุทธศาสนศาสตราจารย์บัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group) ในเรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน" ในวันที่เสาร์ ที่ ๒๑ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุมวันสวนอาหารลูนวย ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พลัสสุพรพุทธศาสนศาสตราจารย์บัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ทั้งนี้ ได้แนบกำหนดการและเอกสารประกอบการสนทนากลุ่มมาพร้อมแล้วนี้ และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group) ตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าวข้างต้น

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุขอพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นางอภิสราน จำเริญ
โทร. ๐๑๑-๓๓๓-๓๓๓๓

ที่ ศธ ๖๑๐๕/๒/๕๖๑

ศูนย์บัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชาปรัชญาประศาสนศาสตร์
ภาควิชาปรัชญา ศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร : อาคารเรียนศูนย์วัดศรีสุดาราม แขวงบางขุนนนท์
เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐
ดูรายละเอียด : www.mju.ac.th/ศูนย์ไทย ย่านละโว้ร้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๗๖
โทร. ๐๒-๖๖๖๖-๖๖๖๕ โทร ๖๖๖๐, ๖๖๖๓, ๖๖๖๖

๒๕ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขออนุญาตเข้าร่วมการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group)

เรียน นาง นศประภา วัฒนกุล นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จังหวัดปทุมธานี
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กำหนดการ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางอภิสรานามสกุล จำเริญ รหัสประจำตัวนิสิต ๕๕๐๑๕๐๑๖๐๕ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญาประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญาประศาสนศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงขออนุญาตเข้าร่วมการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group) ในเรื่อง "รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน" ในวันที่เสาร์ ที่ ๒๑ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุมร้านสวนอาหารถุนวย ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญาประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ทั้งนี้ ได้แนบกำหนดการและเอกสารประกอบการสนทนากลุ่มมาพร้อมแล้วนี้ และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตเข้าร่วมการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group) ตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าวข้างต้น

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุธะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาปรัชญาประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นางอภิสรานามสกุล จำเริญ
โทร. ๐๑๐-๖๕๖-๖๖๖๕

ภาคผนวก จ

ประมวลภาพการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

สัมภาษณ์ พระมหาเชิดชัย กตปุญโญ ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดพนัญเชิงวรวิหาร
เมื่อวันที่ ๒๒ พ.ค. ๒๕๕๗ ณ วัดพนัญเชิงวรวิหาร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สัมภาษณ์ ดร.วีระศักดิ์ ฮาดดา นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม จังหวัดปทุมธานี
เมื่อวันที่ ๒๗ พ.ค. ๒๕๕๗ ณ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม จังหวัดปทุมธานี

สัมภาษณ์ นางวรกนก เทพพิมล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม จังหวัดปทุมธานี
เมื่อวันที่ ๒๗ พ.ค. ๒๕๕๗ ณ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม จังหวัดปทุมธานี

สัมภาษณ์ นายหยุด เอี่ยมอาจ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี
เมื่อวันที่ ๒๘ พ.ค. ๒๕๕๗ ณ องค์การบริหารส่วนตำบลไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

สัมภาษณ์ นายไพรัตน์ วิพัฒนาครุฑ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี
เมื่อวันที่ ๒๘ พ.ค. ๒๕๕๗ ณ องค์การบริหารส่วนตำบลไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

สัมภาษณ์ นายสุรสิทธิ์ อินสุทธิ ผู้ประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยว ตำบลไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี
เมื่อวันที่ ๒๘ พ.ค. ๒๕๕๗ ณ องค์การบริหารส่วนตำบลไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

สัมภาษณ์ นาย เทียนชัย ศรีนาง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังม่วง จังหวัดสระบุรี
เมื่อวันที่ ๔ มิ.ย. ๒๕๕๗ ณ องค์การบริหารส่วนตำบลวังม่วง จังหวัดสระบุรี

สัมภาษณ์ นางนภาพร เวชพงษ์พิทักษ์ ผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยว จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
เมื่อวันที่ ๔ มิ.ย. ๒๕๕๗ ณ ตลาดโก้งโค้ง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สัมภาษณ์ นางสาวสุธีรา จันทรกาญจน์ ผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยว จังหวัดสระบุรี
เมื่อวันที่ ๔ มิ.ย. ๒๕๕๗ ณ พาราไดซ์รีสอร์ท จังหวัดสระบุรี

สัมภาษณ์ นางวิณณิกา รัตพงศ์ ผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยว จังหวัดสระบุรี
เมื่อวันที่ ๔ มิ.ย. ๒๕๕๗ ณ เลอซาเซย์รีสอร์ท จังหวัดสระบุรี

สัมภาษณ์ นายสุฤกษ์ ศิลปอนันต์ ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสระบุรี
เมื่อวันที่ ๔ มิ.ย. ๒๕๕๗ ณ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสระบุรี

สัมภาษณ์ นายธีรพันธ์ จินดาวรานนท์ ผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยว จังหวัดปทุมธานี
เมื่อวันที่ ๔ มิ.ย. ๒๕๕๗ ณ บริษัท K.R.S. จำกัด จังหวัดปทุมธานี

สัมภาษณ์ นางสาวกัลยา สุขสถาพร ผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยว จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
เมื่อวันที่ ๔ มิ.ย. ๒๕๕๗ ณ บริษัท V.S. PLANNING จำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สัมภาษณ์ นายอำพล อัจจาครุ นายองค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
เมื่อวันที่ ๒๒ พ.ค. ๒๕๕๗ ณ องค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สัมภาษณ์ นายนิคม มาลัยศรี ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
เมื่อวันที่ ๒๒ พ.ค. ๒๕๕๗ ณ องค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สัมภาษณ์ นางณัฐริรา แพงคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนนทบุรี
เมื่อวันที่ ๑๒ มิ.ย. ๒๕๕๗ ณ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนนทบุรี

สัมภาษณ์ นายชัยรัตน์ จงก้องเกียรติ
ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปทุมธานี
เมื่อวันที่ ๒๗ พ.ค. ๒๕๕๗ ณ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปทุมธานี

สัมภาษณ์ นางสุนี นิโรจศีล นายกสมาคมการท่องเที่ยวจังหวัดสระบุรี
เมื่อวันที่ ๑๕ พ.ค. ๒๕๕๗ ณ สมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดสระบุรี

สัมภาษณ์ ดร.ภาณุพงศ์ ทิพยเศวต นายกเทศมนตรีเมืองสระบุรี
เมื่อวันที่ ๑๔ มิ.ย. ๒๕๕๙ ณ เทศบาลเมืองสระบุรี

สัมภาษณ์ นางรัชณี บางหลวง รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
เมื่อวันที่ ๑๔ มิ.ย. ๒๕๕๙ ณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

สัมภาษณ์ นางสมทรง พันธุ์เจริญวรกุล นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
เมื่อวันที่ ๑๖ มิ.ย. ๒๕๕๙ ณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สัมภาษณ์ นายธนาชัย จันทร์ขำเงิน ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี
เมื่อวันที่ ๑๗ มิ.ย. ๒๕๕๙ ณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

สัมภาษณ์ พ.ต.อ.ธงชัย เย็นประเสริฐ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี
เมื่อวันที่ ๑๗ มิ.ย. ๒๕๕๙ ณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

สัมภาษณ์ นายสุพจน์ ศรีสันเทียะ ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
เมื่อวันที่ ๑๗ มิ.ย. ๒๕๕๙ ณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สัมภาษณ์ นางจุรีรัตน์ หนองหว่า
ประธานสาขาวิชาการจัดการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
เมื่อวันที่ ๑๘ มิ.ย. ๒๕๕๗ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

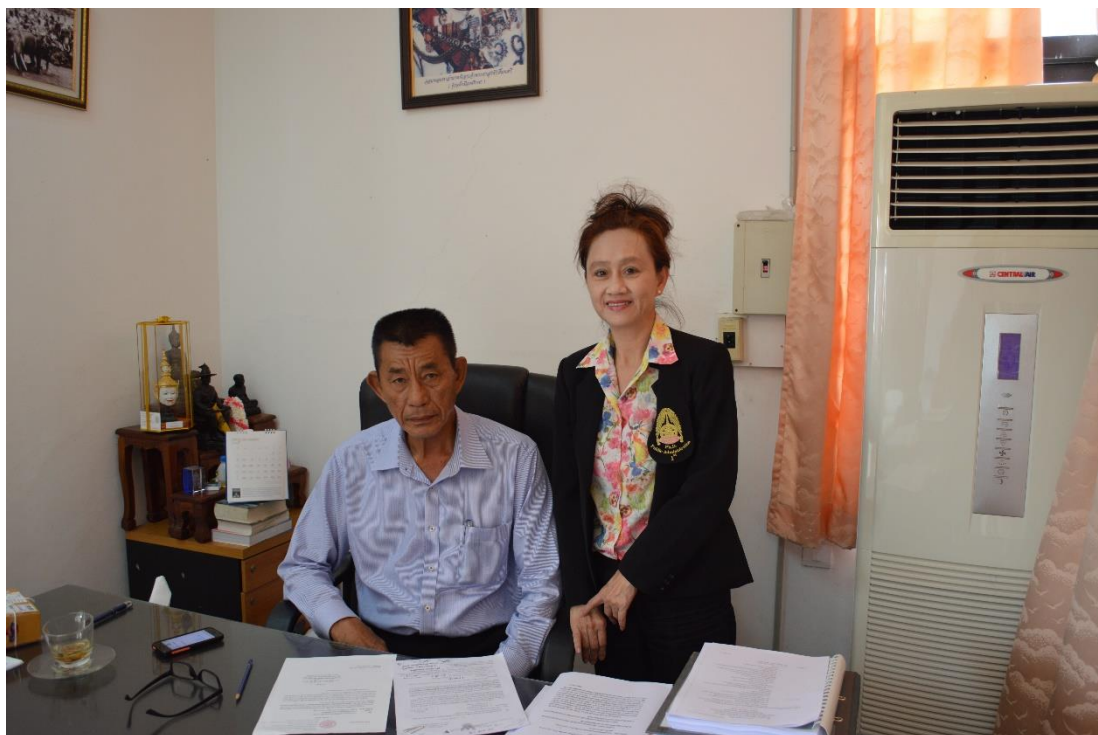
สัมภาษณ์ นายเสฐียรพงษ์ เทียนทอง ปลัดเทศบาลนครนนทบุรี
เมื่อวันที่ ๑๗ มิ.ย. ๒๕๕๙ ณ เทศบาลนครนนทบุรี

สัมภาษณ์ นายเดชา พวงงาม ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี
เมื่อวันที่ ๒๑ มิ.ย. ๒๕๕๙ ณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

สัมภาษณ์ นายวัชรกร หาญสวัสดิ์ รองนายกเทศมนตรีจังหวัดปทุมธานี
เมื่อวันที่ ๒๘ ก.ค. ๒๕๕๙ ณ เทศบาลจังหวัดปทุมธานี

สัมภาษณ์ นายปรีชา ชันธไพโรศรี รองนายกเทศมนตรีนครพระนครศรีอยุธยา
เมื่อวันที่ ๒๙ ก.ค. ๒๕๕๙ ณ เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา

สัมภาษณ์ ผศ.ดร.มนตรี ลีระโรจนานันท์
อาจารย์สาขาภาควิชาพุทธศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
เมื่อวันที่ ๒๙ ก.ค. ๒๕๕๙ ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สัมภาษณ์ ดร.นันทวรรณ ม่วงใหญ่ อาจารย์ภาควิชาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
เมื่อวันที่ ๑๑ พ.ย. ๒๕๕๙ ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ภาคผนวก ฉ
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ทั้งหมด ๒ ประเภท คือ แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย และแบบสนทนากลุ่มเพื่อการวิจัย ดังต่อไปนี้

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน”

.....

คำชี้แจง : แบบสัมภาษณ์ชุดนี้จัดทำขึ้น เพื่อศึกษาวิเคราะห์สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคของการส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน และเพื่อศึกษาการบูรณาการแนวคิดทฤษฎี และ หลักพุทธธรรมที่เหมาะสมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน โดยท่านเป็นบุคคลหนึ่งที่ได้รับเลือกในการสัมภาษณ์ ซึ่งความคิดเห็นของท่านจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัยและสร้างองค์ความรู้ทางวิชาการ และเป็นแนวทางสำหรับการนำเสนอรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบนต่อไป

ขอขอบคุณที่กรุณาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

อภิสร่า จำเริญญ

นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ กลุ่มวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คำชี้แจง :

๑. แบบสัมภาษณ์มีทั้งหมด ๒ ตอน

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ ๒ แนวคำถามเพื่อการวิจัย

๒. ขอเรียนว่าการตอบคำถามในการสัมภาษณ์ครั้งนี้จะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบในการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด ข้อมูลของท่านจะเป็นความลับและนำผลไปใช้เพื่อศึกษาในภาพรวมเท่านั้น

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์การสัมภาษณ์

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

๑. อายุ.....ปี

๒. ตำแหน่งหน้าที่.....

๓. สังกัดองค์กร.....

๔. การศึกษาสูงสุด.....

๕. ประสบการณ์การทำงานด้านการท่องเที่ยว.....ปี

๖. อื่น ๆ

ตอนที่ ๒ แนวคำถามเพื่อการวิจัย

คำชี้แจง : ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามที่เกี่ยวกับรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน อันประกอบด้วย ๔ ประเด็นใหญ่ ได้แก่

๑. สภาพทั่วไปของการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนเป็นอย่างไร

๒. สภาพปัญหาของการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล และด้านการทบทวน ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนา ควรเป็นอย่างไร

๓. สภาพทั่วไปและปัญหาในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นอย่างไร

๔. สภาพทั่วไปและปัญหาการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของประชาชนเป็นอย่างไร

แบบฟอร์มสำหรับการบันทึกข้อมูลในการสัมภาษณ์

รหัส วัน/เดือน/ปี สถานที่ ประเด็นชุดคำถาม หมายเหตุ

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสนทนากลุ่มเพื่อการวิจัย

เรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน”
คำชี้แจง : แบบสนทนากลุ่มชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาอุปสรรคการส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน เพื่อศึกษาการบูรณาการแนวคิดทฤษฎี และ หลักพุทธธรรมที่เหมาะสมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน และเพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักพุทธธรรมในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน โดยท่านเป็นบุคคลหนึ่งที่ได้รับเลือกในการสนทนากลุ่ม ซึ่งความคิดเห็นของท่านจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัยและสร้างองค์ความรู้ทางวิชาการ และเป็นแนวทางสำหรับการนำเสนอรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนต่อไป

ขอขอบคุณที่กรุณาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

อภิสร่า จำเริญญ

นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ กลุ่มการบริหารทรัพยากรมนุษย์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คำชี้แจง:

๑. แบบสนทนากลุ่มมีทั้งหมด ๒ ตอน

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าสนทนากลุ่ม

ตอนที่ ๒ แนวคำถามเพื่อการวิจัย

๒. ขอเรียนว่าการตอบคำถามในการสนทนากลุ่มครั้งนี้จะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบในการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด ข้อมูลของท่านจะเป็นความลับและนำไปใช้เพื่อศึกษาในภาพรวมเท่านั้น

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์การสนทนากลุ่ม

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

๑. อายุ.....ปี

๒. ตำแหน่งหน้าที่.....

๓. สังกัดองค์กร.....

๔. การศึกษาสูงสุด./ตำแหน่งทางวิชาการ.....

๕. ประสบการณ์การทำงานด้านการท่องเที่ยว.....ปี

๖. อื่น ๆ

ตอนที่ ๒ แนวคำถามเพื่อการวิจัย

คำชี้แจง : ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามที่เกี่ยวกับรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน อันประกอบด้วย ๒ ประเด็นใหญ่ ได้แก่

๑. สภาพปัญหาการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบนเป็นอย่างไร

๒. การส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคกลางตอนบน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล และด้านการทบทวน ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว หรือกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว ควรเป็นอย่างไร

แบบฟอร์มสำหรับการบันทึกข้อมูลในการสนทนากลุ่ม
รหัส วัน/เดือน/ปี สถานที่ ประเด็นชุดคำถาม หมายเหตุ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ภาคผนวก ช

ประมวลภาพการสนทนากลุ่มเฉพาะ

ประมวลภาพการสนทนากลุ่ม

การสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้จัดขึ้นในวันเสาร์ที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ สวนอาหารลุงนวย ตำบลวังไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย

๑. พระมหาอภิชาติ อภิขมโณ วัดธรรมกาย จังหวัดปทุมธานี
๒. นาย พิชัย เปี่ยมทองคำ ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๓. นาย นิติพัฒน์ ศรีประยูร รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๔. นาย จริญ ชูชิต ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยว จังหวัดสระบุรี
๕. นาง พัฒนิตา วันแวน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังม่วง จังหวัดสระบุรี
๖. น.ส. ทิวาพร บุญอนันต์ หัวหน้าฝ่ายการวางแผนส่งเสริมการท่องเที่ยว บริษัท แวนด้าแตรเวลล์ จังหวัดสระบุรี
๗. น.ส. นัฐฐานิปป วชิรวิชัย หัวหน้าฝ่ายฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวบริษัท ทรี ทรานส์ จำกัด จังหวัดปทุมธานี
๘. นางนคประภา ถนอมกุล นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งผู้วิจัยได้นำภาพมาประมวลไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยได้รับคำชี้แจงจาก ผอ.พิชัย เปี่ยมทองคำ ชี้แจงสภาพปัญหาการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้วิจัยและผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มกำลังนั่งฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักพุทธธรรม

บรรยากาศการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

บรรยากาศการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

บรรยากาศการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

บรรยากาศการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัย, ผอ.พิชัย เปี่ยมทองคำ , นาย นิติพัฒน์ ศรีประยูร นางพัฒนิตา วันแฉ่น
และ น.ส.ณัฐฐานิปี วชิรวิชัย ร่วมกันถ่ายรูป ณ สวนอาหารลุงนาย

ภาคผนวก ซ

สถานที่ท่องเที่ยวชื่อดังของ ๔ จังหวัดภาคกลางตอนบน

สถานที่ท่องเที่ยวชื่อดังของ ๔ จังหวัดภาคกลางตอนบน

จังหวัดสระบุรี

จากทำเลที่ตั้งส่วนหนึ่งติดกับอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ที่ใครๆก็ใฝ่ฝันจะเดินทางไปท่องเที่ยว เมื่อลมหนาวมาเยือนที่ไรทำให้สระบุรี กลายเป็นจุดหมายปลายทางหนึ่งของนักเดินทาง จำนวนไม่น้อยที่ชอบไปสัมผัสสลมหนาว ธรรมชาติ ไอหมอก และทุ่งดอกทานตะวันที่เหลืองอร่ามตระการตา อีกทั้งยังเต็มไปด้วยสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวทางธรรมชาติเชิงเกษตร เช่น น้ำตกเจ็ดสาวน้อย ไร่่องนมมาลี ฟาร์มโคนมมวกเหล็ก เป็นต้น

ที่มา : <http://travel.kapook.com/>

ฟาร์มโคนมไทย - เดนมาร์ค เป็นอีกหนึ่งสถานที่ท่องเที่ยวชื่อดังของจังหวัดสระบุรี ที่นักท่องเที่ยวชอบเดินทางไปดูวิถีชีวิตโคบาลและวัวนมที่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแห่งนี้ เพราะที่นี่เปิดให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสวิถีชีวิตชาวฟาร์ม ติดตามประวัติความเป็นมาของกิจการโคนม ซึ่งเป็นอาชีพพระราชทานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวยังสามารถเพลิดเพลินกับกิจกรรมนั่งรถรางชมบรรยากาศรอบฟาร์ม ชมฝูงวัวบนทุ่งหญ้าเขียวขจีในบรรยากาศที่ร่มรื่น ชมการสาธิตวิธีการรีดนมวัว เป็นต้น

ที่มา : <http://www.dpo.go.th/>

ไร่องุ่น มาลีอีกหนึ่งสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าไปเยือนเพราะเป็นสวรรค์ของคนที่ชอบชม ชี้อป ชิม องุ่น ท่ามกลางบรรยากาศที่อบอุ่นไปด้วยขุนเขารอบไร่องุ่น ที่นี่นอกจากจะมีองุ่นรสชาติดีหลากหลายสายพันธุ์ให้ชิมกันอย่างเอร็ดอร่อยแล้วก็ยังมีไวน์รสชาติถูกใจนักดื่มไวน์ หรือจะเป็นน้ำองุ่นสดๆ ก็อร่อยไม่แพ้กัน นอกจากนี้ยังมีจุดชมวิวไร่องุ่นที่สวยงามอยู่บนยอดเขาเล็กๆ ด้านในไร่ ซึ่งสามารถขับรถขึ้นไปชมกันได้ส่วนด้านหน้าของไร่ยังเป็นร้านขายของฝากทั้งองุ่นสด น้ำองุ่นสด พายองุ่น แยมองุ่น หรือไวน์รสเลิศให้ซื้อกลับไปเป็นของฝากอีกด้วย

ที่มา : <http://travel.kapook.com/view79113.html>

นอกจากนี้ยังมี **ไร่องุ่นแวงเตอร์เรย์** ไร่องุ่นชื่อดังอีกแห่งหนึ่งในอำเภอมวกเหล็ก ไร่นี้ปลูกองุ่นสายพันธุ์ Cabernet Franc และ Shiraz สำหรับนำไปทำไวน์ภายใต้แบรนด์ Vin De Ray ส่วนด้านหน้าไร่องุ่นมีนิทรรศการให้ศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับการทำไวน์องุ่นและเป็นศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์แปรรูปจากองุ่น

ที่มา : www.dnp.go.th

น้ำตกมวกเหล็ก อยู่บริเวณตอนกลางของพื้นที่สวนรุกชาติมวกเหล็ก เป็นน้ำตกที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั่วไป มีต้นกำเนิดมาจากป่าในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ มีน้ำไหลตลอดปี และเป็นแนวแบ่งเขตตามธรรมชาติระหว่างจังหวัดสระบุรีกับ จังหวัดนครราชสีมาบริเวณสองฝั่งลำธารมีพรรณไม้นานาชนิดขึ้นอยู่เป็นจำนวนมากเช่น โสภณน้ำ ไคร้ย้อย พะวา บางชนิดมีขนาดสูงใหญ่อายุกว่า ๑๐๐ ปี เช่น ยางนา ตะเคียนทอง กระจับปี่ มะหาด คุณสามารถนั่งพักผ่อนชมน้ำตกหรือลงเล่นน้ำได้ตลอดทั้งวัน

น้ำตกโกรกอืด เป็นน้ำตกที่มีชื่อเสียงรำลือถึงความบริสุทธิ์ทางด้านธรรมชาติ และความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตที่ล้วนมีความน่าสนใจ ทำทนายเหล่านักผจญภัยเป็นอย่างมาก อยู่ในพื้นที่การดูแลของศูนย์ศึกษาธรรมชาติเจ็ดคต-โป่งก้อนเส้า มีทั้งหมด ๘ ชั้น เป็นน้ำตกที่ใหญ่ที่ว่ากันว่ามีความสูงติดหนึ่งในสิบของน้ำตกสูงในภาคกลาง โดยนักท่องเที่ยวสามารถเที่ยวชมได้ที่ชั้นล่างสุดเท่านั้น เพราะทางขึ้นค่อนข้างชันและอันตรายมาก แต่ถ้าหากใครไม่หวั่นกลัวสามารถติดต่อคนนำทางได้ที่ศูนย์ฯ สิ่งที่ทำห้มลิมและต้องนำติดตัวไปด้วยก็คือ เสบียงอาหารและน้ำดื่ม เพราะใช้เวลาไปกลับไม่ต่ำกว่า ๓ ชั่วโมงเลยทีเดียว

ที่มา : <http://travel.kapook.com/view79113.html>

อุโมงค์ต้นไม้ เป็นสถานที่ท่องเที่ยวมหัศจรรย์ทางธรรมชาติที่อยู่เลยอำเภอมวกเหล็กไปอีก แต่ถ้ามารู้จักก็อยากแนะนำให้มาชมความสวยงามกันสักครั้ง เพราะอุโมงค์ต้นไม้แห่งนี้ เกิดขึ้นจากต้นไม้สองฝั่งถนนโน้มเข้าหากันบริเวณทางโค้งทำให้ดูคล้ายอุโมงค์ยาวกว่า ๒๐๐ เมตร บรรยากาศร่มรื่นสวยงาม และมีนักท่องเที่ยวเดินทางไปถ่ายรูปกันอยู่บ่อยๆ แต่แนะนำว่า หากจะถ่ายรูปให้ระมัดระวังที่วิ่งผ่านไปด้วย การเดินทางไปอุโมงค์ต้นไม้ จากตัวเมืองสระบุรีใช้ทางหลวงหมายเลข ๒ หรือถนนมิตรภาพ แยกเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๒๐๘๘ อุโมงค์ต้นไม้จะอยู่บริเวณหลักกิโลเมตรที่ ๒๔-๒๕ จะมีป้ายปักไว้ด้วยว่าอุโมงค์ต้นไม้ ถึงแล้วก็เตรียมกล้องลงไปกดชัตเตอร์ถ่ายภาพให้จุกกันได้เลย

ที่มา : <https://www.google.co.th/search?q>

วัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร เป็นที่ท่องเที่ยวเชิงพุทธ สร้างขึ้นเมื่อ ปี พ.ศ. ๒๑๖๗ ในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม ปุชนิยมสถานที่สำคัญ คือ รอยพระพุทธบาท ที่ประทับไว้บน

แผ่นหินเนื้อใหล่เขาสุวรรณบรรพต หรือเขาสัจจพันธคีรี รอยพระบาทมีความกว้าง ๒๑ นิ้ว ยาว ๖๐ นิ้ว ลึก ๑๑ นิ้ว ค้นพบในสมัยพระเจ้าทรงธรรม พระองค์ทรงเห็นว่าเป็นรอยพระบาทตามลักษณะ ๑๐ ๘ ประการ

ที่มา : <http://www.triptravelgang.com/>

จังหวัดนนทบุรี

ตลาดน้ำไทรน้อย เป็นที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ชุมชนยั่งยืน ตั้งอยู่ริมคลองพระพิมลราชาเป็นศูนย์รวมของอาหารคาวหวาน ผัก ผลไม้ หลายชนิดที่ชาวบ้านนำมาจำหน่ายริมฝั่งคลอง มีรสชาติอร่อย สามารถเลือกซื้อเลือกหาตามต้องการ นอกจากนี้ยังสามารถชมทัศนียภาพและวิถีชีวิตของชาวนนทบุรี ที่อาศัยอยู่ตามริมฝั่งคลอง ยังคงสภาพความเป็นธรรมชาติและความเป็นไทยอยู่

ที่มา : <http://travel.kapook.com/view79113.html>

เกาะเกร็ด อีกหนึ่งสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งเกิดขึ้นจากการขุดคลองลัดแม่น้ำเจ้าพระยา ตรงส่วนที่เป็นแหลม ในสมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระ แห่งกรุงศรีอยุธยา เมื่อปี พ.ศ.

๒๒๖๕ เรียกว่า “คลองลัดเกร็ดน้อย” (คลองลัดเกร็ดใหญ่อยู่ที่จังหวัดปทุมธานี ชุดลัดแม่น้ำเจ้าพระยาตอนท้ายอำเภอสามโคกมาทางใต้ถึงคลองขวางเชียงราก) ต่อมากระแสน้ำเปลี่ยนทิศทางแรงขึ้นเซาะตลิ่งทำให้คลองขยาย แผ่นดินตรงแหลมจึงกลายเป็นเกาะ ชื่อที่เรียกนั้น ชื่อเดิมเรียกว่า เกาะศาลากุน

ที่มา : <http://travel.kapook.com/view79113.html>

วัดเขมาภิตารามราชวรวิหาร เป็นที่ท่องเที่ยวเชิงพุทธชื่อดังอีกแห่งของนนทบุรี ภายในวัดมีพระมหาเจดีย์ สูง ๓๐ เมตร ตั้งอยู่ด้านหลังโบสถ์ บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ พระประธานเป็นพระพุทธรูปหล่อเก่าแก่ ศิลปะสมัยอยุธยาอัญเชิญมาจากพระราชวังจันทร์เกษม ภายในวัดมีพระตำหนักแดงและพระที่นั่งมณเฑียรตั้งอยู่ด้วย

ที่มา : <http://www.thailandband.com>

ตลาดน้ำวัดแสงสิริธรรม ตั้งอยู่ที่ถนนรัตนานิเบศน์ - ตลาดท่าอิฐ ตำบลท่าอิฐ เป็นโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ให้ผู้ผลิตสินค้ารอบบริเวณวัดและเกาะเกร็ดได้มีโอกาสนำสินค้ามาแสดงให้นักท่องเที่ยวชมซื้อป สินค้าชุมชน OTOP.

ที่มา : <http://www.bloggang.com/>

วัดบรมราชาภาณุจนาภิเชกอนุสรณ์ฯ (วัดเล่ง เนย ยี่) เป็นที่ท่องเที่ยวเชิงศาสนา ก่อสร้างตามแบบสถาปัตยกรรมในยุคหมิง-ชิง โดยจำลองมาจากพระราชวังต้องห้ามในกรุงปักกิ่ง มีความสง่างามและมีรายละเอียดการตกแต่งที่ประณีตยิ่ง โดยทางวัดได้เชิญช่างฝีมือชั้นครูจากประเทศจีนมาดำเนินการก่อสร้างโดยตรง วิหารแต่ละหลังประดับด้วยลวดลายภาพเขียนสีพุทธศิลป์แบบจีนใช้สีน้ำเงิน แดงและทองเป็นหลัก ตามผนังและเพดานมีคาถา โอม มา นี ปะ หมี่ ฮง เป็นตัวอักษรสีทอง ที่เชื่อว่าขับไล่สิ่งชั่วร้ายต่าง ๆ ได้

ที่มา : <http://www.holidaythai.com/>

จังหวัดปทุมธานี

วัดเจติยทอง มีเจติยทรงรามัญที่เด่นเห็นได้ชัด และเนื่องจากเป็นวัดในชุมชนชาวมอญ ลักษณะการก่อสร้างคล้ายเจติยในเมืองพุกาม ไกลๆ กันมีสถูปทรงระฆัง มีซุ้มโค้งภายในประดิษฐานพระพุทธรูปทั้ง ๔ ด้าน ลงรักปิดทองประดับกระจกสี นับเป็นงานศิลปกรรมที่มีรายละเอียดงดงาม

ที่มา : <http://www.edtguide.com/>

วัดโบสถ์ เป็นที่ท่องเที่ยวเชิงพุทธ มีรูปปั้นเหมือนของสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) ที่ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำได้แต่ไกล ด้วยความสูง ๒๘ เมตร ในปางเทศนาธรรม

ที่มา : <https://thailandhere.blogspot.com>

วัดเจติยหอย ชมเจติยที่สร้างขึ้นจากเปลือกหอยนางรมซึ่งจุดพบได้ในบ่อบริเวณวัด อายุของซากเปลือกหอยนางรมยักษ์โดยประมาณ ๘ ล้านปี และสันนิษฐานว่ายังมีอยู่เป็นจำนวนมาก สำหรับเจติยหอยองค์เก่าได้ถูกรื้อลงเพื่อสร้างใหม่ นัยว่าให้สูงใหญ่เท่าเทียมกับพระอุโบสถ นอกจากนี้ ภายในวัดยังมีพิพิธภัณฑ์ของเก่าเก็บวัตถุโบราณต่างๆ เช่น โอง ไห ถ้วยชามดินเผา และเครื่องใช้ใน ชีวิตประจำวันอีกมากมาย

ที่มา : <http://travel.sanook.com/>

วัดสิงห์ วัดนี้มีมาก่อนชาวมอญจะอพยพหนีทัพพม่ามาอยู่ที่นี่ ภายในวัดมีโบราณสถานที่ น่าสนใจ เช่น วิหารโถงหรือศาลาหินที่กำลังอยู่ระหว่างบูรณะหลังน้ำท่วมใหญ่ ภายในประดิษฐาน พระพุทธรูปปางมารวิชัยหรือหลวงพ่อดโต และพระพุทธรูปปางไสยาสน์หรือหลวงพ่อพเพชร รวมถึงพระ ยิ้มและพระหน้าบึ้ง ที่ดูๆ แล้วก็พลอยให้เราอมยิ้มและหน้าบึ้งตามไปด้วยใกล้กันมีวิหารน้อยเป็น อาคารรูปทรงห้องสำเภานหันหน้าสู่ทิศตะวันตก ขณะที่พระอุโบสถหันหน้าสู่ทิศตะวันออก นอกจากนี้ ยังมีโกศพญากรายของอดีตเจ้าอาวาสวัด และพระแท่นบรรทมสมัยรัชกาลที่ 2 ซึ่งเคยเสด็จฯ มายังวัด นี้ที่ทางวัดยังเก็บรักษาไว้ให้คนรุ่นหลังได้ชมกัน

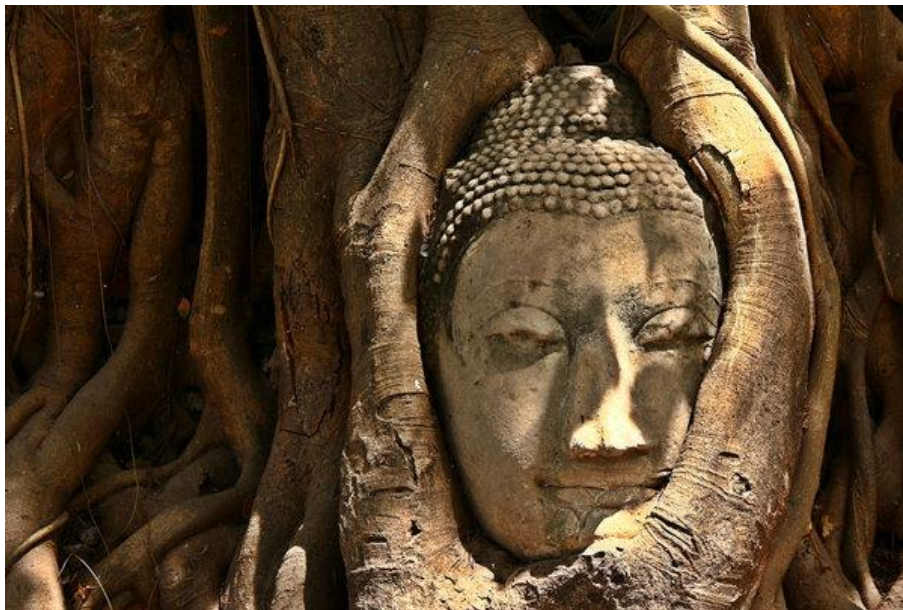

ที่มา: <http://travel.sanook.com/>

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เมืองมรดกโลกที่มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ เชิงประวัติศาสตร์หลายแห่ง โดยเฉพาะทาง โบราณคดี ศาสนา และวัฒนธรรมอันเก่าแก่ รวมถึงร้านอาหารรสเด็ด โรงแรมที่พัก และวิวยุทธมณีน้าเจ้าพระยามากมาย

วัดมหาธาตุ พระปรางค์วัดมหาธาตุถือเป็นปรางค์ที่สร้างในระยะแรกของสมัยอยุธยา ได้รับอิทธิพลของขอมปนอยู่ ภายในบรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้ใต้ฐาน นับเป็นวัดที่สำคัญวัดหนึ่งของอยุธยาในสมัยก่อน เป็นที่ประทับของสมเด็จพระสังฆราชตลอดจนสิ้นกรุงศรี

ที่มา : <http://donmueangairportthai.com/>

วัดมงคลบพิตร มาเพื่อนมัสการหลวงพ่อมงคลบพิตร บริเวณด้านหน้ามีร้านค้าจำหน่ายผลิตภัณฑ์ สินค้าOTOPที่ขึ้นชื่อหลายอย่าง เช่น ปลาตะเพียน เครื่องจักสาน เครื่องหวาย มีดอรัญญิก ผลไม้กวน ขนมต่างๆ เหมาะกับนักท่องเที่ยวที่อยากชมความงามของวัดและซื้อของที่ระลึก

ที่มา : <http://donmueangairportthai.com/>

วัดไชยวัฒนาราม ได้รับการยกย่องว่าเป็นวัดที่มีความงดงามมากแห่งหนึ่งในสมัยอยุธยา มีสถาปัตยกรรมและการก่อสร้างต่างจากวัดอื่น ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ปัจจุบันกรมศิลปากรได้ทำการบูรณะ ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถมองเห็นเค้าความสวยงามตระการตาได้ชัดเจนขึ้น

ที่มา : <http://donmueangairportthai.com/>

วัดใหญ่ชัยมงคล วัดที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์มากที่สุด และนักท่องเที่ยวนิยมมามากเป็นอันดับต้นๆ จุดน่าสนใจคือเจดีย์ที่สูงที่สุดในอยุธยา ด้านหลังวัดมีตำหนักสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ให้ผู้นับถือศรัทธาได้กราบไหว้ และสวนหย่อมร่มรื่นโดยรอบวัด

ที่มา:<http://donmueangairportthai.com/>

วัดนิเวศธรรมประวัติ สร้างขึ้นเลียนแบบโบสถ์ฝรั่ง เสมือนเป็นวัดหลวงเคียงคู่กับพระราชวังบางปะอิน ตกแต่งด้วยสถาปัตยกรรมแบบโกธิก มียอดแหลม ผนังเป็นกระจกสีเพื่อให้แสงผ่าน พระประธานมีพระนามว่า “พระพุทธรุณมถรรรมโวภาส” ปางสมาธิ ประทับในซุ้มเรือนแก้ว

ที่มา : <http://www.tlcthai.com/>

วัดพนัญเชิงวรวิหาร ‘วัดพระนางเชิง’ วัดเก่าแก่และสำคัญวัดหนึ่งที่ชื่อเสียงดังไปไกลภายในมีหลวงพ่อโต (พระโต) พระโบราณคู่บ้านคู่มืองของชาวกรุงศรีฯ ที่ปัจจุบันพุทธศาสนิกชนทั้งชาวไทยและต่างชาติให้ความเคารพนับถือ

ที่มา:<http://donmueangairportthai.com/>

วัดพระศรีสรรเพชญ์ ไม่มีพระสงฆ์จำพรรษา แต่เป็นสถานที่เก็บอัฐิของพระมหากษัตริย์เปรียบได้กับวัดศรีรัตนศาสดารามในกรุงเทพมหานคร ถึงปัจจุบันเหลือเพียงซากอิฐและปูน แต่ก็ยังได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวอยู่เสมอ

ที่มา : <http://donmueangairportthai.com/>

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อผู้วิจัย : นาง อภิสรา จำเริญญ์
- วันเกิด : ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๕
- ภูมิลำเนา : กรุงเทพมหานคร
- ที่อยู่ปัจจุบัน : ๓๔/๒๓๖ หมู่ที่ ๓ ตำบลคลองสาม อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
- การศึกษา
- : ศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
 - : รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
 - : พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- ประวัติการทำงาน
- : ๒๕๓๙ - ๒๕๔๔ ผู้จัดการฝ่ายบุคคล บริษัท เอส.ซี.ฟู้ดโปรดักส์ จำกัด
 - : ๒๕๔๕ - ๒๕๔๙ ผู้จัดการฝ่ายการตลาด บริษัท ชลสินธุ์ จำกัด
 - : ๒๕๕๑ - ปัจจุบัน ที่ปรึกษาโครงการ บริษัท ทีคอนพลัส จำกัด
- โทรศัพท์ : ๐๘ - ๑๗๕๒ - ๓๑๗๔
- Email : Draft.coral@gmail.com